

Uradni list

Evropske unije

L 32

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 50
6. februar 2007

Vsebina

II Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna

ODLOČBE/SKLEPI

Komisija

2007/51/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 18. februarja 2004 o državni pomoči C27/2001 (prej NN 2/2001) o izvajanju Programa za nadzor kmetijskega onesnaževanja (PMPOA) v obdobju 1994–2000 v Franciji (notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 415)** 1

2007/52/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 19. maja 2006 o shemi za pomoč, ki jo ima Italija namen izvajati za perutninska podjetja – Program AIMA za perutninski sektor št. C 59/2001 (prej N 97/1999) (notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1802)** 14

2007/53/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 24. maja 2004 v zvezi s postopkom na podlagi člena 82 Pogodbe ES in člena 54 Sporazuma EGP proti Microsoft Corporation (Zadeva št. COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 900) ⁽¹⁾** 23

2007/54/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 2. junija 2004 o državni pomoči Italije, dežela Sicilija, za promocijo in oglaševanje kmetijskih proizvodov (notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1923) ⁽¹⁾** 29

2007/55/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 9. novembra 2005 o programu pomoči, ki ga Francija namerava izvajati za proizvajalce in trgovce desertnih vin: Pineau des Charentes, Floc de Gascogne, Pommeau de Normandie in Macvin du Jura (notificirano pod dokumentarno številko C(2005) 4189)** 37

2007/56/ES:

- ★ **Odločba Komisije z dne 16. maja 2006 o državni pomoči št. C 26/2004 (prej NN 38/2004) Zvezne republike Nemčije za Schneider Technologies AG (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 1857) ⁽¹⁾** 49

Cena: 38 EUR

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje. Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

2007/57/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 7. junija 2006 o državni pomoči, ki jo je Nemčija odobrila za nakup deležev vinarskih zadrug (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 2070)	56
2007/58/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 28. avgusta 2006 o sklenitvi sporazuma med japonsko vlado in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju pri miroljubni uporabi atomske energije	64
Sporazum med Vlado Japonske in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije	65
2007/59/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 26. septembra 2006 o državni pomoči, ki jo je Nizozemska dodelila podjetju Holland Malt BV (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 4196)	76
2007/60/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 26. oktobra 2006 o ustanovitvi Izvajalske agencije za vseevropsko prometno omrežje na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 58/2003	88
2007/61/ES:	
★ Sklep št. 1/2006 Skupnega veterinarskega odbora ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi z dne 1. decembra 2006 o spremembah dodatkov 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 10 k Prilogi 11 Sporazuma	91
2007/62/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 8. decembra 2006 o nacionalnih določbah, o katerih je Danska poslala uradno obvestilo v zvezi s toplogrednimi plini (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 5934)	130
2007/63/ES:	
★ Sklep št. 2/2006 z dne 13. decembra 2006 Odbora ustanovljenega v skladu s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju v zvezi z uvrstitvijo organa za ugotavljanje skladnosti na seznam v sektorskem poglavju o zasebni zaščitni opremi	135
2007/64/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 15. decembra 2006 o določitvi spremenjenih okoljskih meril in s tem povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje ravnim substratom (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6962) ⁽¹⁾	137
2007/65/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 15. decembra 2006 o vzpostavitvi standardnih varnostnih ukrepov in alarmnih stopenj Komisije in spremembi njenega poslovnika o operativnih postopkih za upravljanje kriznih razmer	144
2007/66/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 18. decembra 2006 o začasnem poskusu v zvezi s povečanjem največje teže partije nekaterih vrst semena krmnih rastlin na podlagi Direktive Sveta 66/401/EGS (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6572) ⁽¹⁾	161
2007/67/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 18. decembra 2006 o pravici držav članic do podaljšanja začasnih dovoljenj, odobrenih za novo aktivno snov tritosulfuron (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6573) ⁽¹⁾	164
2007/68/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 18. decembra 2006 o zahtevi Republike Litve za uporabo znižane stopnje DDV za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6592)	165

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

2007/69/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 18. decembra 2006 o dovoljenju Romuniji, da odloži uporabo nekaterih določb Direktive Sveta 2002/53/ES glede trženja semena nekaterih sort poljščin (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6568) ⁽¹⁾	167
2007/70/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 20. decembra 2006 v zvezi s podaljšanjem roka za dajanje v promet biocidnih pripravkov, ki vsebujejo nekatere aktivne snovi, ki niso bile preučene v desetletnem programu dela iz člena 16(2) Direktive 98/8/ES (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6707)	174
2007/71/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi skupine znanstvenih strokovnjakov za označbe porekla, geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti	177
2007/72/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 20. decembra 2006 o podaljšanju nekaterih odločb o državni pomoči (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6927) ⁽¹⁾	180
2007/73/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 20. decembra 2006 o imenovanju članov Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, ustanovljeno s Sklepom Komisije 2006/505/ES z dne 14. julija 2006 o ustanovitvi Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, ki bo svetovala Komisiji glede objektivnosti in nevtralnosti mnenj Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (EFRAG)	181
2007/74/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 21. decembra 2006 o določitvi harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije in toplote pri uporabi Direktive 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6817) ⁽¹⁾	183
2007/75/ES:	
★ Sklep Komisije z dne 22. decembra 2006 o ustanovitvi strokovne skupine za transferne cene	189
2007/76/ES:	
★ Odločba Komisije z dne 22. decembra 2006 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, v zvezi z medsebojno pomočjo (notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6903) ⁽¹⁾	192
2007/77/ES:	
★ Sklep št. 35/2006 z dne 22. decembra 2006 Skupnega odbora, ustanovljenega v okviru Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o kotaciji na tujih borzah Organa za ugotavljanje skladnosti v sektorski prilogi o telekomunikacijski opremi	198
PRIPOROČILA	
Komisija	
2007/78/ES:	
★ Priporočilo Komisije z dne 22. decembra 2006 o varnih in učinkovitih avtomobilskih informacijskih in komunikacijskih sistemih: Posodobitev Evropske izjave o načelih glede vmesnika človek–stroj	200

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 18. februarja 2004

o državni pomoči C27/2001 (prej NN 2/2001) o izvajanju Programa za nadzor kmetijskega onesnaževanja (PMPOA) v obdobju 1994–2000 v Franciji

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 415)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

(2007/51/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu zainteresiranim stranem, da predložijo svoje pripombe v skladu z navedenim členom ⁽¹⁾ in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Po informacijah, ki so jih prejele službe Komisije, da v Franciji obstaja program za nadzor kmetijskega onesnaževanja (v nadaljevanju: „PMPOA“ ali „program“), je Komisija 24. februarja 2000 na francoske organe naslovila pismo, v katerem jih je prosila za podrobnosti o uporabi navedenega programa od leta 1994 naprej. Francija je s pismom z dne 31. maja 2000 poslala določene informacije, med katerimi jih nekaj potrjuje, da program PMPOA obstaja od leta 1994. Komisija je s pismom z dne 11. julija 2000 zaprosila za dodatne informacije. Francoski organi so odgovorili s pismom z dne 26. decembra 2000.

(2) Francoski organi so 13. februarja 1991 priglasile državno pomoč za izboljšanje okolja prašičjih farm, katere namen je bila pomoč za individualne naložbe. Komisija je pomoč odobrila s pismom z dne 11. decembra 1991 ⁽²⁾. Poleg tega so francoski organi 20. aprila 1993 v okviru sofinanciranega strukturnega programa in v skladu z določbami člena 29(4) Uredbe Sveta (EGS) št. 2328/91 z dne 15. julija 1991 o izboljšanju učinkovitosti kmetijskih struktur ⁽³⁾ poslali okrožnici DEPSE/SDEE št. 93-7005 z dne 2. marca 1993 in DEPSE/SDEE št. 7027 z dne 5. novembra 1992 o pomoči za naložbe v sektorju govejega mesa. Komisija je v skladu z Uredbo (EGS) št. 2328/91 29. julija 1993 sprejela odločitev, s katero je dovolila finančno udeležbo Skupnosti v tem skupnem ukrepu ⁽⁴⁾. Vendar pa Komisija o nacionalni pomoči ni bila uradno obveščena v skladu s členom 88(3) Pogodbe ⁽⁵⁾. Po podatkih francoskih organov se je ta sistem, ki je veljal pred začetkom veljavnosti programa PMPOA, vanj vključil z okrožnico DEPSE št. 7016 z dne 22. aprila 1994. Gre torej za sektor govejega in prašičjega mesa programa PMPOA. Komisija o tej okrožnici prav tako ni

⁽²⁾ Državna pomoč št. N 136/91.

⁽³⁾ UL L 218, 6.8.1991, str. 1.

⁽⁴⁾ C(93) 1888.

⁽⁵⁾ Glej sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 15. septembra 1998, združeni zadevi T-126/96 in C-127/96, Breda Fucine Meridionali SpA in drugi proti Komisiji, Rec. str. II-3437. Sodišče prve stopnje je v njej sprejelo argument Komisije, po katerem se sporočilo države članice ne more sprejeti kot veljavna priglasitev, če ne vsebuje natančnega sklicevanja na člen 88(3) Pogodbe in se ne predloži generalnemu sekretariatu. Zato je treba šteti, kot da se pomoč ni priglasila.

⁽¹⁾ UL C 179, 23.6.2001, str. 18.

bila obveščena v skladu s členom 88(3) Pogodbe.

- (3) Francoski organi so s pismom z dne 13. junija 1994 priglasili državno pomoč za naložbe za varstvo okolja, v katerem se vzreja perutnina. Ta program pomoči, ki se je pozneje vključil v PMPOA in je njegov perutninski del, je Komisija odobrila s pismom z dne 26. aprila 1995 ⁽⁶⁾.
- (4) Francoski organi v skladu s členom 88(3) Pogodbe niso priglasile sporazuma z dne 8. oktobra 1993 o ustanovitvi programa niti nobenega drugega dokumenta, v katerem bi bile natančno navedene značilnosti programa PMPOA, predvsem o finančnem razdelitvenem ključu programa ⁽⁷⁾. Zlasti Komisija ni bila uradno obveščena o udeležbi agencij za vodo pri financiranju navedenega programa.
- (5) Poleg tega francoski organi v zvezi s sektorjem govejega mesa Komisije niso uradno obvestile o predvidenih pomočeh za naložbe.
- (6) Komisiji ni bila predložena nobena priglasitev v zvezi z mladimi kmeti.
- (7) Komisija je s pismom z dne 11. aprila 2001 Francijo obvestila o svoji odločitvi, da bo proti programu PMPOA sprožila postopek iz člena 88(2) Pogodbe. Ta odločba obravnava samo uporabo programa PMPOA v obdobju med letoma 1994 in 2000.
- (8) Odločba Komisije o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* ⁽⁸⁾. Komisija je druge države članice in zainteresirane tretje strani povabila, da predložijo svoje pripombe o zadevnih pomočeh. Komisija od tretjih oseb ni prejela pripomb. Francoski organi so svoje pripombe poslali s pismom z dne 21. junija 2001.
- (9) Komisija je ponovno izvajanje programa PMPOA od leta 2001 naprej dovolila s pismom z dne 30. oktobra 2001 ⁽⁹⁾.

II. OPIS

1. Program pomoči

- (10) Program PMPOA je rezultat sporazuma, sklenjenega 8. oktobra 1993 med francosko državo in francoskimi

strokovnimi kmetijskimi organizacijami. Veljati je začel 1. januarja 1994. Cilj programa je omogočiti kmetom, da prilagodijo svojo opremo in prakse za boljše varstvo okolja in zlasti varstvo vode. Ugotovljene vrste onesnaževanja, ki so predmet programa, so onesnaževanje voda s fitofarmaceutskimi proizvodi ter gnojili mineralnega in organskega porekla.

- (11) Cilj programa PMPOA je zlasti skladnost z Direktivo Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ⁽¹⁰⁾ (v nadaljevanju: „nitratna direktiva“) ter nacionalnimi določbami za uvedbo kodeksa dobre kmetijske prakse. Nanaša se na vse vrste proizvodnje: živinorejo in poljščine.
- (12) Da bi se izpolnile zakonske zahteve in preprečilo onesnaževanje vodnih virov z živalskimi iztrebki, je bilo ocenjeno, da je treba izvesti dela za izboljšanje gospodarskih poslopij za vzrejo in ravnanje z odpadnimi vodami. Stroški del, ki bi jih bilo treba izvesti samo na gospodarskih poslopijih, so bili takrat okvirno ocenjeni na 1 milijardo eurov za obdobje do leta 2002. Uveden je bil investicijski program, katerega skupni načrt financiranja je bil naslednji: rejci, ena tretjina; država (Ministrstvo za kmetijstvo in ribištvo) in teritorialne skupnosti skupaj, ena tretjina; agencije za vodo ⁽¹¹⁾, ena tretjina. Na drugi strani pa morajo rejci, ki bi lahko bili upravičeni do pomoči, plačati dajatev za onesnaževanje, ki jo zaračunajo agencije za vodo.

⁽¹⁰⁾ UL L 375, 31.12.1991, str. 1.

⁽¹¹⁾ Po podatkih, ki jih ima Komisija na voljo – delno povzetih po spletni strani agencij za vodo (<http://www.eaufrance.tm>) –, so agencije za vodo javne državne ustanove, ustanovljene leta 1964, ki so pravne osebe in so finančno neodvisne. Delujejo pod nadzorom Ministrstva za okolje in Ministrstva za gospodarstvo in finance, vodi pa jih upravni svet, ki ga sestavljajo predstavniki različnih uporabnikov voda. Agencije so razdeljene na šest velikih porečij, ki zajemajo celotno ozemlje evropskega dela Francije: Adour-Garonne (Adour-Garona), Artois-Picardie (Artois-Pikardija), Loire-Bretagne (Loara-Bretanja), Rhin-Meuse (Ren-Meuse), Rhône-Méditerranée-Corse (Rona-Sredozemlje-Korzika) in Seine-Normandie (Sena-Normandija). V njih najdemo podobno organizacijo, ki je sestavljena iz odbora za porečje, agencije za vodo in njenega upravnega sveta. Njihovo politiko določa Odbor za porečje in zadeva štiri glavna področja: gospodarjenje in vodni viri; preprečevanje onesnaževanja, ohranjanje vodnih okolij ter spremljanje kakovosti celinskih in obalnih vod. V obdobju med letoma 1997 in 2001 so agencije za vodo načrtovale, da bodo pomagale pri financiranju obsega del, ocenjenega na okoli 16 milijard eurov, za ohranitev vodnih virov in preprečevanje onesnaževanja. Poslancem, industrijskim podjetjem in kmetom dajejo strokovne nasvete in jim zagotavljajo finančno pomoč pri izvedbi potrebnih del za preprečevanje onesnaževanja voda in varstvo vodnih virov. Agencije se financirajo iz sorazmernih dajatev, ki jih plačujejo onesnaževalci, odjemalci in porabniki vode. Te dajatve se nato prerazporedijo v obliki pomoči (subvencije in posojila) lokalnim skupnostim, podjetjem in kmetijstvu (in splošneje izvajalcem investicijskih del) za izvedbo del, kot so čistilne naprave za odpadne vode, kanalizacijski sistemi, naprave za pitno vodo, mreže za odvodnjavanje rek, študije, merilne mreže.

⁽⁶⁾ Državna pomoč št. N 342/94.

⁽⁷⁾ Glej sprotno opombo št. 5.

⁽⁸⁾ Glej sprotno opombo št. 1.

⁽⁹⁾ Državna pomoč št. N 355/2000.

- (13) Francosko ministrstvo za okolje in kmetijstvo je z obvestilom z dne 24. februarja 1994, ki ga je poslalo zadevnim upravnim organom, opredelilo elemente postopka, ki jih je sprejel nacionalni nadzorni odbor, pristojen za izvajanje programa: časovni razpored, ključne financiranja, uporabo pri rejcih.
- (14) Francoski organi so glede povezave programa z obrati na seznamu v tem obvestilu navedli, da je v interesu rejca, ko se izvedejo dela, predvidena s pogodbo ali pogodbami za nadzor nad onesnaževanjem da pri določbah, povezanih z varstvom voda, ravna v skladu z ministrskimi odloki z dne 29. februarja 1992 v zvezi z živinorejskimi farmami.
- (15) Program PMPOA se je izvajal po sektorjih in z okrožnicami o podrobnih pogojih pomoči, ki jih je Ministrstvo za kmetijstvo in ribištvo poslalo prefektom regij in departmajev. Francoski organi so Komisiji na njeno zahtevo poslali izvode naslednjih okrožnic:
- Okrožnico DEPSE/SDEEA št. 7016 z dne 22. aprila 1994, „Pomoči za uskladitev govedorejskih in prašičarskih farm s standardi“;
 - Okrožnico DEPSE/SDEEA št. 7021 z dne 18. aprila 1995, „Pomoči za uskladitev perutninskih farm s standardi“;
 - Okrožnico DEPSE/SDEEA št. 7028 z dne 19. junija 1995, „Pomoči za uskladitev živinorejskih farm s standardi“;
 - Okrožnice DEPSE/SDEEA št. 7001 z dne 15. januarja 1996, „Pomoči za uskladitev živinorejskih farm s standardi. Primeri mladih kmetov, ki kmetijsko gospodarstvo vzpostavijo po 1. januarju 1996“.
- (16) Upravičenci do teh pomoči so bili kmetje ali lastniki kmetijskih zemljišč, zlasti v sektorjih govejega, prašičjega in perutninskega mesa. Namen samih naložb je bila ureditev obstoječih poslopij, da bi se tako povečale skladiščne zmogljivosti za živalske iztrebke in izboljšala oprema za skladiščenje ter dosegla raven, ki jo zahtevajo standardi „nitratne“ direktive ⁽¹²⁾.
- (17) Financiranje je zajemalo državno pomoč v višini 35 % stroškov v obliki finančne subvencije, ki je krila 30 % stroškov, h kateri se lahko doda ugodnost subvencioniranega posojila, katerega ekvivalent dotacije je znašal 5 % stroškov. Udeležba agencij za vodo v višini ene tretjine stroškov ni bila navedena v okrožnicah iz točke 15 preambule.
- (18) V zvezi s sektorjema govejega in prašičjega mesa so bile pomoči predvidene tudi za kmete, ki so svoj projekt izvedli v okviru načrta za izboljšanje materialnih razmer na območjih z omejenimi možnostmi, v obliki finančne pomoči v višini 30 % in posojila z ekvivalentom dotacije v višini 15 %. Stopnje se povešajo, kadar gre poleg tega še za mlade kmete (43,75 % na ravninskem območju in 56,25 % na območju z omejenimi možnostmi). V sektorju perutninskega mesa je za mlade kmete določeno 5-odstotno povečanje subvencioniranega posojila.
- (19) Okrožnica DEPSE/SDEEA št. 7001 z dne 15. januarja 1996 je spremenila stopnje pomoči za mlade kmete, ki so kmetijsko gospodarstvo vzpostavili po 1. januarju 1996. Stopnja finančne subvencije se zviša s 30 na 35 % na območjih z omejenimi možnostmi in prednostnih razvojnih podeželskih območjih. Predvideno ni nobeno subvencionirano posojilo. Na drugih območjih se stopnja finančne pomoči poveša s 30 na 32,5 %. Dovoljeno je dodatno posojilo z ekvivalentom dotacije v višini 2,5 %.
- (20) Da so proizvajalci izpolnili pogoje za pridobitev pomoči, so morali predložiti predhodno študijo, ki so jo v njihovem imenu izvedli pooblaščenih tehniki. Na njeni podlagi se je izdelal investicijski načrt proizvajalca. Ugotovitev stanja se je uporabila kot podlaga za pogodbo o nadzoru onesnaževanja (glej točko 21 preambule), in s tem za določitev osnove, na podlagi katere je bila vsaka udeležena stran upravičena do javnega financiranja del. Te študije so znašale 2 % stroškov naložb, pri čemer je 50 % financirala država in 50 % agencije za vodo do največ 6000 francoskih frankov (FRF) brez davkov (ali 914 eurov).
- (21) Pogodba o nadzoru onesnaževanja je bila element, ki je rejcu zagotavljal uporabo sistema pomoči, predvidenega v programu PMPOA, ter povračilo morebitne dajatve agenciji za vodo. Gre za pogodbo na podlagi zaupanja, ki neizogibno razkriva obstoj okoljskih težav na živinorejskem gospodarstvu, vendar je njen namen pomagati pri njihovem reševanju. Podpišejo jo vsi finančni partnerji, med njimi tudi rejec.

2. Argumenti, na katere se je Komisija oprla ob uvedbi preiskovalnega postopka

- (22) Komisija je najprej menila, da je šlo pri udeležbi agencij za vodo v programu PMPOA za državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe. Agencije za vodo so namreč k financiranju stroškov naložb programa PMPOA prispevale eno tretjino teh stroškov. Službe Komisije so o njihovi udeležbi izvedele šele po objavi ocenjevalnega poročila o vodenju in rezultatu programa PMPOA, ki so ga pripravili Generalni inšpektorat za finance, Stalni odbor za usklajevanje inšpekcijskih pregledov Ministrstva za kmetijstvo in ribištvo ter Generalni svet za agrotehniko voda in gozdov ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Podrobne podatke o subvencioniranih naložbah lahko najdete v odločbi o začetku postopka.

⁽¹³⁾ Poročilo, ki je bilo pripravljeno 26. julija 1999 in objavljeno leta 2000 na spletni strani francoskega ministrstva za kmetijstvo: <http://www.agriculture.gouv.fr>.

- (23) Komisija je upoštevala dejstvo, da člen 2 francoskega odloka št. 66-700 z dne 14. septembra 1996 o finančnih agencijah za porečja določa, da so agencije za vodo javne državne ustanove, ki so pravne osebe in finančno neodvisne, ter da francoska zakonodaja ne dvomi o javni naravi agencij.
- (24) Komisija je v odločbi o začetku postopka ugotovila, da je treba ob upoštevanju zakonodajnih določb, sprejetih v Franciji, o agencijah za vodo in njihovih načinih delovanja ter sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje⁽¹⁴⁾ agencije za vodo obravnavati kot veje državne oblasti in da je treba njihovo financiranje naložb v kmetijska gospodarstva imeti za državno pomoč⁽¹⁵⁾.
- (25) Komisija je menila, da se je z zneski, dodeljenimi govedorejcem, prašičerejcem in perutninarjem, vključno z zneski od agencij za vodo, tem proizvajalcem dala prednost, ki je druge proizvodnje niso mogle imeti. Šlo je za pomoč, ki jo je dodelila Francija, ki je izkrivljala ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem in proizvodnji posameznega blaga, zaradi česar je bilo verjetno, da bo prizadela trgovino med državami članicami. Zaradi tega spada ukrep v okvir člena 87(1) Pogodbe.
- (26) Komisija je prav tako ugotovila, da je šlo pri državnih pomočeh, ki jih je izvajala Francija, za nove pomoči, ki Komisiji niso bile prijavljene in bi se lahko zaradi tega obravnavale kot nezakonite pomoči v smislu Pogodbe. Komisija se je oprla zlasti na člen 1(f) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES⁽¹⁶⁾, ki nezakonito pomoč opredeljuje kot novo pomoč, ki se izvaja v nasprotju s prejšnjim členom 93(3) (sedaj členom 88) Pogodbe. Pojem nove pomoči pomeni vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami veljavne pomoči.
- (27) Komisija je opozorila, da je vsaka shema pomoči, ki jo Komisija odobri in v katero se naknadno vnesejo večje spremembe – v danem primeru v zvezi z udeležbo javnega organa pri financiranju pomoči, prijavljene Komisiji, s čimer se precej spremeni ključ financiranja in posledično intenzivnost pomoči –, nova pomoč, ki jo je treba Komisiji priglasiti v skladu s členom 88 Pogodbe in jo mora ta odobriti. Ta obveznost priglasitve je bila obravnavana v
- členu 1(c) Uredbe (ES) št. 659/1999. Komisija je menila, da je spreminjanje intenzivnosti pomoči že samo po sebi element, ki spreminja vsebino pomoči, zaradi česar je priglasitev obvezna v skladu s členom 88(2) Pogodbe.
- (28) Komisija je nato ocenila zadevne pomoči ob upoštevanju točke 23.3 Smernic Komisije o državni pomoči v kmetijskem sektorju⁽¹⁷⁾ (v nadaljevanju: „kmetijske smernice“), v skladu s katerimi je treba vsako nezakonito pomoč v skladu s členom 1(f) Uredbe (ES) št. 659/1999 oceniti po pravilih in smernicah, ki veljajo v trenutku dodelitve pomoči.
- (29) V zvezi s subvencioniranimi naložbami in obliko pomoči je Komisija menila, da se je za sektor prašičjega mesa s programom PMPOA dejansko nadaljevala vrsta naložb in da so te naložbe večinoma ustrezale naložbam, ki so bile prijavljene Komisiji in jih je le-ta odobrila. Čeprav Komisija pomoči takrat ni preučila z vidika pravil Skupnosti o konkurenci, je za sektor govejega mesa lahko ob začetku postopka ugotovila, da je združljiv s temi pravili. V zvezi s sektorjem perutninskega mesa je Komisija ugotovila, da PMPOA vsebuje natančno tak sistem, kot ga je pred tem odobrila. Končno je Komisija v zvezi s programom pomoči za mlade kmete, ki so kmetijsko gospodarstvo vzpostavili po 1. januarju 1996, ugotovila, da program pomoči ni spremenil nobenega dela, ki velja za upravičene naložbe, ampak se je omejil na spremembo oblike pomoči v tistem delu, ki ga financira država.
- (30) Tako je lahko Komisija glede narave naložb in oblikami pomoči, ki so jih predvideli francoski organi, ugotovila, da so se pomoči, čeprav so imele sledi nezakonitosti, izvajale v skladu s takrat veljavnimi pravili Skupnosti o konkurenci. Komisija tako ni nasprotovala temu delu izvajanja pomoči.
- (31) Glede ključa financiranja pomoči je Komisija opozorila, da je v skladu z zakonodajnim okvirom, ki je veljal ob začetku veljavnosti programa, zgornja meja pomoči za naložbe za varstvo okolja znašala 35 % nastalih stroškov (45 % na območjih z omejenimi možnostmi). Peti pododstavek člena 12(5) Uredbe (EGS) št. 2328/91, ki je določal preučitev nacionalnih pomoči v primerjavi s prejšnjima členoma 92 in 93 (sedaj člena 87 in 88) Pogodbe ter členom 6 navedene uredbe, je namreč dovoljeval pomoči za naložbe za varstvo okolja, če niso povečale proizvodnje. Komisija je v svoji

⁽¹⁴⁾ Glej zlasti: sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1996, Nacionalna družba Air France proti Komisiji, zadeva T-358/94, Rec. str. II-2109; sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 22. marca 1977, zadeva 78/76, Steinike & Weilig proti RFA, Rec., str. 595; sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 31. januarja 2001, združeni zadevi T-197/97 in T-198/97, Weyl Beef Products BV in drugi proti Komisiji, Rec. str. II-303; sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 30. januarja 1985, zadeva 290/83, Komisija proti Franciji, Rec. str. 439; Sporočilo Komisije z dne 26. marca 1997 o okoljskih davkih in dajatvah na skupnem trgu (COM(97) 9 konč.).

⁽¹⁵⁾ Glej obsežno utemeljitev Komisije o javni naravi agencij za vodo v odločbi o začetku postopka.

⁽¹⁶⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽¹⁷⁾ UL C 28, 1.2.2000, str. 2 in popravek, UL C 232, 12.8.2000, str. 17.

odločbi o državni pomoči št. N 136/91 upoštevala dejstvo, da je morala ponavadi kot združljivo s skupnim trgov obravnavati 35-odstotno stopnjo upravičenih stroškov za to vrsto pomoči (45 % na območjih z omejenimi možnostmi v skladu z Direktivo Sveta 75/268/EGS z dne 28. aprila 1975 o gorskem in hribovskem kmetijstvu na nekaterih območjih z omejenimi možnostmi⁽¹⁸⁾). Te stopnje pomoči so bile potrjene v točki 3.2.3 okvira Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja⁽¹⁹⁾, kmalu po začetku veljavnosti programa.

(32) Francoski organi so obstoj in naravo teh najvišjih določenih zneskov jasno opredelili v sektorskih okrožnicah o uporabi programa PMPOA iz točke 15 preambule. V njih pišejo, da „je Evropska unija dovolila, da lahko javne pomoči za to vrsto naložb, povezanih z izboljšanjem okolja, dosežejo izjemno stopnjo v višini 35 %“.

(33) Ker ključ financiranja predvideva, da k stroškom naložb eno tretjino prispevajo država in teritorialne skupnosti (skupaj, torej vsaka stran po eno šestino), eno tretjino agencije za vodo in eno tretjino kmetje, in ker se zlasti udeležba agencij za vodo šteje med državno pomoč, je Komisija v svoji odločbi o začetku postopka ugotovila, da se zdi, da zgornje meje pomoči, odobrene za to vrsto naložb, niso bile upoštevane. Prispevek agencij za vodo k financiranju programa PMPOA bi namreč stopnjo javnega financiranja povišal na dve tretjini stroškov naložb, to je okoli 66,6 % kritih stroškov. To bi po mnenju Komisije dovoljeno stopnjo presegló za okoli 31,6 % kritih stroškov (21,6 % na območjih z omejenimi možnostmi). Enako preseganje bi nastalo pri programu pomoči za mlade kmete, ki so kmetijsko gospodarstvo vzpostavili po 1. januarju 1996, ker so spremembe v programu povezane samo z obliko pomoči v tistem delu, ki ga financira država, in tako ne povzročajo splošnega povišanja stopenj pomoči za te mlade kmete.

(34) Komisija je prav tako upoštevala, da od 1. januarja 2000 naprej, tj. datuma začetka veljavnosti kmetijskih smernic, Komisija na podlagi točke 4.1.1.2 navedenih smernic vseeno dovoljuje stopnje pomoči za to vrsto naložb v višini 40 % kritih stroškov (50 % za območja z omejenimi možnostmi). Za mlade kmete je sprejemljiva stopnja 45 % (55 % na območju z omejenimi možnostmi). To pomeni, da bi se z uporabo teh ugodnejših pogojev stopnje pomoči, dodeljenih leta 2000, prekoračile za samo 26,6 % (16,6 % na območjih z omejenimi možnostmi) in v zvezi z mladimi kmeti za 21,6 % (11,6 % na območjih z omejenimi možnostmi) pri naložbah, ki so bile opravljene po 1. januarju 2000 in izpolnjujejo vse pogoje iz kmetijskih smernic.

(35) Ker so pomoči, ki jih je Komisija odobrila za naložbe, temeljile na dovoljeni stopnji javnega financiranja do največ 35 % stroškov navedenih naložb (45 % na območjih z omejenimi možnostmi), ali 40 do 55 %, odvisno od primera, od 1. januarja 2000 dalje, je Komisija v odločbi o začetku preiskovalnega postopka morala ugotoviti, da se obseg pomoči, dodeljenih v okviru programa PMPOA, ne ujema s stopnjo pomoči, ki jo je odobrila Komisija, in da naj bi zato vsako javno financiranje, odobreno nad dovoljenimi zgornjimi mejami, pomenilo državno pomoč, ki ni združljiva s Pogodbo.

(36) Potem ko je Komisija preučila podatke, ki so jih predložili francoski organi, je podvomila o združljivosti pomoči za naložbe, ki so se v obdobju med letoma 1994 in 2000 financirale v okviru programa PMPOA, s skupnim trgov, zlasti kar zadeva zneske pomoči, ki so se lahko dodelili s preseganjem dovoljene 35- oziroma 45-odstotne stopnje. Zaradi tega je Komisija sprožila postopek iz člena 88(2) Pogodbe.

(37) Komisija je tudi ugotovila, da je bila stopnja pomoči, ki so jo uporabili francoski organi za izvedbo analize gospodarstva, v skladu z veljavnimi pravili o konkurenci.

III. PRIPOMBE, KI JIH JE PREDLOŽILA FRANCIJA

(38) Francoski organi so s pismom z dne 21. junija 2001 predložili svoje pripombe o odločitvi Komisije, da bo proti prijavljeni pomoči sprožila postopek iz člena 88(2) Pogodbe.

(39) Francoski organi so upoštevali pravno pojasnilo Komisije o javnem značaju pomoči od agencij za vodo. Po podatkih teh organov francoska vlada predvideva revizijo zakona št. 64/1245 z dne 16. decembra 1964 o ureditvi in razdelitvi voda ter boju proti onesnaževanju, ki zlasti opredeljuje temeljna načela delovanja agencij za vodo, da se bodo načini za izračunavanje dajatev in usmeritve programov finančne pomoči agencij v prihodnosti predložili v glasovanje v Parlamentu.

(40) Francoski organi kljub temu menijo, da bi se za preseganje 35- in 45-odstotnih stopenj lahko uporabile določbe člena 12(5) Uredbe (EGS) št. 2328/91 ter člena 12(3)(d) Uredbe Sveta (ES) št. 950/97 z dne 20. maja 1997 o izboljšanju učinkovitosti kmetijskih struktur⁽²⁰⁾. Te določbe po mnenju francoskih organov omogočajo, da se za nekatere naložbe, med katerimi so naložbe za varstvo okolja, ne uporabijo prepovedi pomoči in omejitve preseganja teh stopenj.

⁽¹⁸⁾ UL L 128, 19.5.1975, str. 1.

⁽¹⁹⁾ UL C 72, 10.3.1994, str. 3.

⁽²⁰⁾ UL L 142, 2.6.1997, str. 1.

- (41) Francoski organi o vplivu udeležbe agencij za vodo k programu PMPOA na konkurenco menijo, da le-te ne dajejo neupravičeno prednosti določenemu nacionalnemu sektorju iz naslednjih razlogov. Gre za neproizvodne naložbe, ki kljub zvišanim stopnjam pomoči obremenjujejo gospodarstvo kmetijskih gospodarstev in zadevne rejce postavljajo v neugoden položaj v primerjavi s tistimi, ki ne opravijo takih naložb. Takih je sicer daleč največ v Franciji. Francoski organi menijo, da bi tako prihajalo do splošnega izkrivljanja konkurence v škodo zadevnih rejcev in ne v njihovo korist.
- (42) Francoski organi menijo, da bi lahko do izkrivljanja konkurence glede na člen 87 Pogodbe lahko prišlo samo pri rejcih v drugih državah članicah, ki bi izvedli podobna dela, vendar s finančnimi pomočmi do stopnje največ 35 ali 45 % na območjih z omejenimi možnostmi. Po njihovem mnenju bi se lahko stvarnost takega izkrivljanja ocenila le za vsak primer posebej.
- (43) Francoski organi nadaljujejo svoje razmišljanje in trdijo, da se dejanske uporabljene stopnje pomoči za taka dela precej razlikujejo od enega rejca do drugega ob upoštevanju podrobnih pogojev za uporabo programa. Organi pojasnjujejo, da so te stopnje ponavadi precej nižje od 60 %, če jih izračunamo tako, da vzamemo vrednost pomoči, izražene v odstotkih zneska naložbe, v skladu s členom 7 (2) Uredbe (EGS) št. 2328/91 in členom 7(2) Uredbe (ES) št. 950/97.
- (44) Po mnenju francoskih organov podrobni pogoji za uporabo pomoči, ki jih odobri država in se prijavijo Komisiji, opredeljujejo splošni okvir za uporabo programa. Agencije za vodo so na drugi strani sprejele enak seznam del, ki izpolnjujejo pogoje za odobritev pomoči, vendar pa zgornje vrednosti pomoči niso vedno enake. Poleg tega so bile tu in tam dodane tehnične omejitve (na primer v m² talnih površin ograd), tako za pomoči agencij kot za pomoči države ali lokalnih skupnosti, in sicer omejitve, ki pogosto znižajo del za financiranje upravičenih del. Ne nazadnje bi se za nekatere agencije za vodo lahko prav tako uvedla splošna zgornja vrednost osnove pomoči na „dušik, ki ga proizvede glava velike živine“ (GVŽ-N).
- (45) Tako je zaradi teh različnih zgornjih vrednosti dejanska stopnja dodeljene pomoči, v primerjavi z izdatki, ki jih rejec nameni za upravičena dela, po mnenju francoskih organov vedno praktično nižja od najvišjih dovoljenih stopenj v programu.
- (46) Francoski organi so pojasnili, da nekateri rejci med deli, potrebnimi za izboljšanje okoljske učinkovitosti, izvedejo tudi modernizacijska dela. Ta dela ne izpolnjuje pogojev za odobritev pomoči in tako niso upravičena do pomoči v okviru programa PMPOA.
- (47) V govedoreji, ki predstavlja 80 % števila farm, upravičenih do programa PMPOA, bi bila dejanska povprečna stopnja prej nižja, najpogosteje med 30 in 35 %, in sicer zelo različno glede na sisteme proizvodnje. Razlog za to sta velika raznolikost vrst iztrebkov, tekočin, snovi v trdnem stanju in najpogosteje mešanic ter torej uskladiščenja, tako po vrsti (gnojišča, greznice) kot po zmogljivosti, in dejstvo, da za te naložbe v skladiščenje ter betonirane površine in strehe hlevskih ograd veljajo še posebej nizke tehnične ali finančne omejitve.
- (48) Na prašičjih in perutninskih farmah brez zemljišč so obstoječe skladiščne zmogljivosti za odplake večinoma zadovoljive glede na obdobja prepovedi gnojenja. Dela tako zajemajo obnovev neprepustnosti obstoječih skladiščnih prostorov ali betoniranih površin ali namestitve dvofaznih napajalnih sistemov, ki na prašičjih farmah zmanjšajo onesnaževanje pri viru ali na perutninskih farmah izboljšajo ravnanje z iztrebki. Dejanska stopnja pomoči se tako lahko poveča do 60 % zneska upravičenih del, kot to kaže tabela 1. Vendar pa je najpogosteje znesek del precej manjši kot za govedo.
- (49) Po trditvah francoskih organov študija o 20 000 spisih v porečju agencije za vodo Loara-Bretanja kaže, da je povprečna stopnja pomoči 40 %.
- (50) En del teh spisov je povezan z novimi zgradbami, zgrajenimi v okviru programa, kadar je bilo iz različnih razlogov ocenjeno, da je neprimerno izvesti predlagana dela na obstoječih poslopih. Po mnenju francoskih organov je treba te primere obravnavati ločeno, saj pomoč ne spada več med pomoči za varstvo okolja, ampak med pomoči za modernizacijo iz člena 7(2)(b) Uredbe (EGS) št. 2328/91 in člena 12(4)(c) Uredbe (ES) št. 950/97. Znesek pomoči tako ne sme presežati 35 ali 26,25 % (45 oziroma 38,75 % na območju z omejenimi možnostmi) stroškov del, odvisno od tega, ali lahko rejec pridobi načrt za izboljšanje materialnih razmer ali ne. V teh primerih je dejanska stopnja pomoči v primerih v tabeli 2 še vedno veliko nižja od teh stopenj – stolpec (a) kaže, kakšen bi bil strošek izvedbe okoljevarstvenih del, če bi se poslopja ohranila.
- (51) Na istem gospodarstvu se lahko izvedejo dela na obstoječih poslopih in novih zgradbah.

- (52) In na koncu, če bi bilo treba narediti primerjavo od primera do primera, bi bilo treba po mnenju francoskih organov rejce, ki agenciji za vodo plačujejo letno dajatev, v skrajnem primeru izključiti iz področja primerjave v okviru člena 87 Pogodbe.

Tabela 1

Primeri dejanskih stopenj pomoči za uskladitev s standardi v okviru programa PMPOA

(zneski v FRF ⁽¹⁾)

Vrsta farme	Potrebne izboljšave	Skupna vrednost del (a)	Vrednost upravičenih del	Priznani znesek: država (c)	Priznani znesek: agencija za vodo (d)	Pomoč skupaj (e)	Dejanska stopnja (e/b)
Mešana farma: 52 krav molznic 20 krav dojilj in obnova staleža ali 120 GVŽ N	Hidroizolacija in streha hlevskih ograd Povečanje zmogljivosti gnojišč Izgradnja greznice	334 154	257 372	236 550	236 550	141 930	55,1 %
60 krav mlekaric in obnova staleža, ali 80 GVŽ N	Nepropustnost obstoječe greznice Izgradnja nepokrite greznice Hidroizolacija hlevske ograde	328 178	328 178	272 038	272 038	163 222	49,7 %
90 krav mlekaric in obnova staleža, ali 120 GVŽ N	Postavitev gnojišča Povečanje zmogljivosti greznice Ločitev meteorne vode Načrt za gnojenje	1 220 700	671 020	495 800	495 800	252 780	36,7 %
Mešana farma: 450 prašičev, 84 goved za prirejo mesa in mleko ali 115 GVŽ N	Prehod na 9-mesečno skladiščenje živalskih odpadkov Streha hlevske ograde Rezer voar za vodo za prašiče	196 380	188 330	177 225	177 225	115 195	57,5 %
147 svinj, 27 merjascev, 1840 pitancev ali 223 GVŽ N	Omrežje za ločevanje voda Pokrito dvorišče	93 180	305 510	16 163	16 163	10 505	34,4 %
210 svinj, 1318 prašičev za pitanje, ali 167 GVŽ N	Hidroizolacija gnojišča Odtočna mreža Večfazno napajanje	100 293	55 375	55 375	55 375	33 225	60 %
242 000 perutnine za razmnoževanje, ali 1 128 GVŽ N	Naprava za odtok in sušenje iztrebkov	1 575 200	547 700	310 930	310 930	186 558	34,6 %

⁽¹⁾ 1 FRF = 0,15 EUR

Tabela 2

Primeri dejanskih stopenj pomoči v primeru gradenj novih zgradb

(zneski v FRF)

Vrsta farme	Potrebne izboljšave	Ocenjeni strošek na starih zgradbah (a)	Skupna vrednost del (b)	Priznani znesek: država (c)	Priznani znesek: agencija za vodo (d)	Pomoč skupaj (e)	Dejanska stopnja (e/b)
80 krav molznic in obnova staleža, ali 123 GVŽ N	Izgradnja slamnate zgradbe za bivanje vseh živali Namestitev strešnih žlebov	380 120	468 502	328 640	90 880	118 592	25,3 %
75 krav dojlj in obnova staleža, ali 116 GVŽ N	Izgradnja zgradbe za prosto bivanje Povečanje zmogljivosti skladiščenja gnojšča in greznice	280 634	741 807	212 436	111 211	97 094	13,1 %
82 krav dojlj in obnova staleža ali 134 GVŽ N	Izgradnja zgradbe za prosto bivanje Hidroizolacija betoni-ranih površin Povečanje zmogljivosti skladiščenja gnojšča in greznice	605 565	1 197 152	437 153	196 951	190 231	15,9 %
70 krav dojlj in obnova staleža, ali 110 GVŽ N	Izgradnja zgradbe za prosto bivanje Hidroizolacija betoni-ranih površin Izgradnja bazena z gnojvko	160 940	565 612	88 550	6 000	26 565	4,7 %
34 650 kokoš nesnic, ali 214 GVŽ N	Izgradnja kokošnjaka Skladiščenja prostora za kokošje iztrebke Naprave za sušenje iztrebkov	368 454	2 309 993	368 454	176 454	163 472	7,1 %

IV. PRESOJA

št. 2777/75 z dne 29. maja 1975 o skupni tržni ureditvi za perutninsko meso ⁽²⁴⁾.

1. Uvod: člen 87(1) Pogodbe

1.1. Obstoj selektivne prednosti, ki se financira iz državnih sredstev

(53) V členu 87(1) Pogodbe je navedeno, da „razen če [ta] pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, če prizadene trgovino med državami članicami“.

(55) Kar zadeva naravo pomoči, jo je treba določiti na ravni kmetovalcev, ki so izvedli naložbe v okviru programa PMPOA. Komisija meni, da je financiranje iz PMPOA dalo francoskim kmetom selektivno prednost.

(54) Členi 87 do 89 Pogodbe so se v sektorju prašičjega mesa začeli uporabljati s členom 21 Uredbe Sveta (EGS) št. 2759/75 z dne 29. oktobra 1975 o skupni ureditvi trga za prašičje meso ⁽²¹⁾. V sektorju govejega mesa so se začeli uporabljati s členom 40 Uredbe Sveta (ES) št. 1254/99 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za goveje in telečje meso ⁽²²⁾. Pred sprejetjem slednje so se v istem sektorju uporabljali v skladu s členom 24 Uredbe Sveta (EGS) št. 805/68 z dne 27. maja 1968 o skupni ureditvi trga za goveje in telečje meso ⁽²³⁾. V sektorju perutninskega mesa so se začeli uporabljati s členom 19 Uredbe Sveta (ES)

(56) Komisija meni, da – nasprotno, kar trdijo francoski organi v svojih pripombah – neproduktivna narava naložb pomoči ne odvzema prednostnega učinka v čisto gospodarskem smislu, saj prevzema strošek, ki ga običajno krije upravičenec, kar ga postavlja v ugodnejši položaj v primerjavi s tekmeci, ki take pomoči ne prejemajo.

(57) Tudi ob domnevi, da bi lahko take neproduktivne naložbe sprva bremenile gospodarnost kmetijskih gospodarstev, saj bi po mnenju francoskih organov zadevne rejce postavljale v neugoden položaj v primerjavi s tistimi rejci, ki ne opravijo takih naložb, je prav tako res, da te naložbe

⁽²¹⁾ UL L 282, 1.11.1975, str. 1.⁽²²⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 21.⁽²³⁾ UL L 148, 28.6.1968, str. 24.⁽²⁴⁾ UL L 282, 1.11.1975, str. 77.

izpolnjujejo točno določeno pravno obveznost in da bodo morali sčasoma vsi zadevni rejci opraviti to vrsto naložbe, da se ne bi znašli v položaju kršitve.

1.2. Vpliv na trgovino

- (58) Če želimo ugotoviti, ali pomoč, ki je predmet te odločbe, spada v področje uporabe člena 87(1) Pogodbe, je treba nazadnje ugotoviti, ali je verjetno, da bo prizadela trgovino med državami članicami.
- (59) Sodišče je ugotovilo, da se šteje, da je na določeno vrsto podjetij vplivala prednost, ki jim jo je dala določena država članica, kadar se z njo okrepi njihov položaj v primerjavi z drugimi konkurenčnimi podjetji v trgovini med državami članicami Skupnosti ⁽²⁵⁾.
- (60) Zdi se, da bi pomoči, ki so predmet te odločbe, lahko prizadele trgovino med državami članicami, če dajejo prednost nacionalni proizvodnji posameznega blaga na škodo proizvodnje v drugih državah članicah. Zadevni sektorji so izredno odprti za konkurenco na ravni Skupnosti in tako zelo občutljivi za vsak ukrep v korist proizvodnje v eni ali drugi državi članici.
- (61) Tabela 3 kaže obseg trgovine med Francijo in drugimi državami članicami za zadevne proizvode v prvem letu po začetku veljavnosti programa PMPOA.

Tabela 3

Francija/EU-11	Goveje meso	Prašičje meso	Perutnina
Uvoz leta 1994			
Ton	525 000	463 000	85 000
Mio. ECU	1 664	860	170
Izvoz leta 1994			
Ton	796 000	361 000	389 000
Mio. ECU	2 368	669	863

1.3. Sklepne ugotovitve o naravi pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe

- (62) Ukrepi, preučeni v tej odločbi, se štejejo med državne pomoči v smislu Pogodbe, saj upravičencem dajejo gospodarsko prednost, do katere drugi sektorji niso upravičeni. Zaradi tega je Komisija sklenila, da ti ukrepi sodijo v okvir člena 87(1) Pogodbe.

2. Nezakonitost zadevnih pomoči

- (63) Člen 1(f) Uredbe (ES) št. 659/1999 nezakonito pomoč opredeljuje kot novo pomoč, ki se izvaja v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe. V skladu s členom 1(c) navedene uredbe pojem nove pomoči pomeni vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami veljavne pomoči.
- (64) Vsaka shema pomoči, ki jo Komisija odobri, v katero so se naknadno vnesle večje spremembe – v tem primeru v zvezi z udeležbo javnega organa pri financiranju pomoči, priglašene Komisiji, s čimer se občutno spremeni ključ financiranja in posledično intenzivnost pomoči –, pomeni novo pomoč, ki jo je treba Komisiji priglasiti v smislu člena 88 Pogodbe in ki jo mora ta odobriti.
- (65) Po mnenju Sodišča Evropskih skupnosti obveznost, da je treba Komisijo obvestiti o projektih, ki naj bi uvedli ali spremenili pomoči iz prvega stavka člena 88(3) Pogodbe, ne velja samo za prvotni projekt, ampak tudi za poznejše spremembe tega projekta, pri čemer se razume, da se take informacije lahko Komisiji pošljejo v okviru posvetovanj, ki so posledica prvotne priglasitve ⁽²⁶⁾.
- (66) Ta obveznost priglasitve je bila obravnavana v točki 1(c) Uredbe (ES) št. 659/1999.
- (67) Poleg tega je treba poudariti, da ima vključitev podatkovnega lista v seznam pomoči, ki ga izdela francosko ministrstvo za kmetijstvo, zgolj informativno vrednost in se ne more obravnavati kot priglasitev v smislu Pogodbe. Sicer se informacije, ki so v njem navedene, prav tako ne udeležujejo na udeležbo agencij za vodo v programu, pri čemer trdijo, da prispevek države znaša 35 % stroškov naložb.

- (68) Komisija ni mogla oceniti udeležbe agencij za vodo pri programu in vplivov, ki bi jih stopnja njihovega prispevka lahko imela na javno pomoč na ravni zadevnih naložb. Dejansko ni mogla preučiti možnih posledic, ki bi jih udeležba javne ustanove pri financiranju pomoči lahko imela z vidika intenzivnosti pomoči. Iz tega sledi, da pomoči, ki so jih francoski organi dejansko dodelili, niso nujno ustrezale sistemom, ki jih je Komisija odobrila v okviru državnih pomoči št. N 136/91 in N 342/94.

⁽²⁵⁾ Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 17. septembra 1980, zadeva 730/79, Philip Morris Holland BV proti Komisiji, Rec. str. 2671, točka 11.

⁽²⁶⁾ Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 9. oktobra 1984, združeni zadevi 91 in 127/83, Heineken Brouwerijen BV proti Inspecteur der Vennootschapsbelasting v Amsterdamu in Utrechtu, Rec. str. 3435.

- (69) Spreminjanje intenzivnosti pomoči pomeni že samo po sebi element, ki spreminja vsebino pomoči, zaradi česar postane priglasitev obvezna v smislu člena 88(2) Pogodbe.
- (70) Zlasti v sektorju govejega mesa francoski organi Komisiji niso priglasile predvidenih pomoči za naložbe. Francoski organi so kljub temu trdile, da so, čim je Komisija menila, da je sistem upravičen do finančne udeležbe Skupnosti, utemeljeno sklepale o njegovi združljivosti z zakonodajo Skupnosti. Toda Uredba (EGS) št. 2328/91, ki je takrat veljala, je v svojem členu 12(5) določala, da so pomoči za naložbe v zvezi z varstvom in izboljšanjem okolja odobrene, če ne vodijo do povečanja proizvodnje in če so skladne s členi 92 do 94 Pogodbe (sedaj 87 do 89). To vključuje obveznost priglasitve vsake sheme državnih pomoči v smislu prejšnjega člena 93(3) Pogodbe, toliko bolj, ker pogoji, ki so veljali za pomoči leta 1994, niso bili enaki pogojem, o katerih je bila Komisija obveščena leta 1991.
- (71) Iz zgoraj navedenega izhaja, da so se državne pomoči, ki jih je izvajala Francija, šteje med nove pomoči, ki niso bile priglašene Komisiji, ter so bile zaradi tega nezakonite v smislu Pogodbe.
- 3. Preučitev združljivosti pomoči**
- (72) Člen 87 Pogodbe vseeno pozna izjeme, čeprav se nekatere med njimi očitno ne uporabljajo, zlasti tiste iz odstavka 2. Francoski organi se na njih niso sklicevali.
- (73) Kar zadeva izjeme iz člena 87(3) Pogodbe, jih je treba med preučitvijo vsake sheme pomoči za regionalni ali sektorski namen ali vsakega posameznega primera uporabe splošnih shem pomoči natančno razlagati. Dodelijo se lahko samo, če bi Komisija lahko ugotovila, da je pomoč nujna za dosego enega od zadevnih ciljev. Dodelitev pravice do teh izjem za pomoči, ki na drugi strani ne prinašajo ničesar, bi omogočila škodljive učinke na trgovino med državami članicami in izkrivljanje konkurence, kar ne bi imelo nobenega opravičila z vidika interesa Skupnosti, ter vzporedno neupravičene prednosti za gospodarske subjekte iz določenih držav članic.
- (74) Komisija meni, da namen zadevnih pomoči ni bil pospeševanje gospodarskega razvoja določenega območja, kjer je življenjska raven izredno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe. Prav tako niso namenjene pospeševanju izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice v skladu s členom 87(3)(b) Pogodbe. Prav tako niso pomoči namenjene pospeševanju kulture in ohranjanja kulturne dediščine v skladu s členom 87(3)(d) Pogodbe.
- (75) Člen 87(3)(c) Pogodbe določa, da se kot združljivo s skupnim trgom lahko štejejo pomoči za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Da se lahko uporabi ta izjema, morajo pomoči prispevati k razvoju zadevnega sektorja.
- (76) Tako je Komisija glede subvencioniranih naložb in obliko pomoči na začetku postopka ugotovila, da so se pomoči, čeprav so bile v njih sledi nezakonitosti, izvajale v skladu s takrat veljavnimi pravili Skupnosti o konkurenci. Komisija nima razloga, da bi nasprotovala temu delu izvajanja pomoči.
- (77) Pri preučitvi združljivosti pomoči v nadaljevanju se bodo tako obravnavale samo stopnje pomoči, ki so jih uporabili francoski organi.
- (78) Komisija je ob začetku preiskovalnega postopka opozorila, da je v skladu z zakonodajnim okvirom, ki je veljal ob začetku veljavnosti programa, zgornja meja pomoči za naložbe za varstvo okolja znašala 35 % kritih stroškov (45 % na območjih z omejenimi možnostmi).
- (79) Francoski organi kljub temu menijo, da bi se za preseganje 35- in 45-odstotnih stopenj lahko uporabile določbe člena 12(5) Uredbe (EGS) št. 2328/91 ter člena 12(3)(d) Uredbe Sveta (ES) št. 950/97 z dne 20. maja 1997 o izboljšanju učinkovitosti kmetijskih struktur. Te določbe po mnenju francoskih organov omogočajo, da se za nekatere naložbe, med katerimi so naložbe za varstvo okolja, ne uporabijo prepovedi glede pomoči in omejitve glede preseganja teh stopenj.
- (80) Komisija najprej ugotavlja, da je peti pododstavek člena 12(5) Uredbe (EGS) št. 2328/91, ki je določal preučitev nacionalnih pomoči v primerjavi s prejšnjima členoma 92 in 93 (sedaj člena 87 in 88) Pogodbe ter členom 6 navedene uredbe, dovoljeval pomoči za naložbe za varstvo okolja, če se ni zaradi njih povečala proizvodnja. Komisija ima za dokazano, da naložbe, ki so bile cilj danih pomoči, dejansko niso povzročile povečanja proizvodnje, saj so bile namenjene izključno varstvu okolja na podeželju (zlasti skladiščenju in čiščenju odplak).
- (81) Kar konkretnije zadeva dovoljeno stopnjo pomoči, je Komisija v svoji odločbi o državni pomoči št. N 136/91, naslovljeni na Francijo, spomnila, da je za to vrsto pomoči

ponavadi kot združljivo s skupnim trgom obravnavala 35-odstotno stopnjo upravičenih stroškov (45-odstotno na območjih z omejenimi možnostmi).

- (82) Te stopnje pomoči so bile potrjene z okvirnimi omejitvami Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja, kmalu po začetku izvajanja programa PMPOA. Tako je točka 3.2.3 navedenih okvirnih omejitev določala, da se na splošno pomoči za naložbe za okoljske namene lahko odobrijo, če ne presegajo določenih stopenj. Sprotna opomba št. 14 je v svojem drugem pododstavku določala, da „je za naložbe, ki izhajajo iz člena 12(1) in (5) Uredbe Sveta (EGS) št. 2328/91 (...), najvišji obseg pomoči 35 % ali 45 % na območjih (...) z omejenimi možnostmi. Te najvišje stopnje pomoči veljajo ne glede na velikost podjetja. Zato se ne morejo zvišati za mala in srednje velika podjetja, kot je določeno v nadaljevanju tega oddelka. Za naložbe, izvedene na območjih ciljev št. 1 in 5b, si Komisija pridržuje pravico, da jih po preučitvi primera stopenj pomoči, višjih od zgoraj navedenih, sprejme, če jih država članica lahko upraviči.“
- (83) Uredba (ES) št. 2328/91 je bila razveljavljena z Uredbo (ES) št. 950/97. Člen 12(2)(e) Uredbe (ES) št. 950/97 je določil, da lahko države članice odobrijo pomoči za naložbe za „varstvo in izboljšanje okolja, če naložbe ne povzročijo povečanja proizvodne zmogljivosti“. Člen 12(3) navedene uredbe je navedel, da „so na samostojnih ali povezanih gospodarstvih, ki izpolnjujejo pogoje za upravičenost iz členov 5 in 9, prepovedane pomoči za naložbe, ki presegajo vrednosti in zneske, navedene v členih 7(2) in (3) ter 11“. Vendar v skladu s točko d) drugega pododstavka člena 12 (3) navedene uredbe ta prepoved ni veljala za pomoči, namenjene za „naložbe za varstvo in izboljšanje okolja“.
- (84) Člen 12(2) in (3) Uredbe (ES) št. 950/97 pa je določal, da se členi 92–94 Pogodbe (sedaj členi 87–89) uporabljajo za te pomoči. To je ustrezalo napotilo na pravila o konkurenci, ki so takrat veljala, torej na že navedeno prakso Skupnosti v odločbi o državni pomoči št. N 136/91, in na pogoje, povzete v okvirnih omejitvah Skupnosti za varstvo okolja.
- (85) Komisija na podlagi določb, ki so veljale v obdobju med letoma 1994 in 1999, kot so opisane v tej odločbi, lahko samo ugotovi, da je najvišja stopnja pomoči, ki je veljala za dane pomoči, znašala 35 % kritih stroškov (45 % na območjih z omejenimi možnostmi) in da zaradi tega dodeljene pomoči nad temi stopnjami, niso bile skladne z navedenimi določbami.
- (86) Vendar kar zadeva leto 2000 v zvezi s pomočmi za naložbe v kmetijska gospodarstva, točka 4.1.1.2 kmetijskih smernic, ki veljajo od 1. januarja 2000, določa, da znaša zgornja meja stopnje javne pomoči za upravičeno naložbo 40 oziroma 50 % na območjih z omejenimi možnostmi. Kadar pa gre za naložbe, ki jih opravijo mladi kmetje v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva, se največja stopnja pomoči poveča na 45 oziroma 55 % na območjih z omejenimi možnostmi.
- (87) Točka 4.1.2.4 kmetijskih smernic izjemoma določa, da če zaradi naložb pride do izrednih stroškov, povezanih zlasti z varstvom in izboljšanjem stanja okolja, se lahko najvišje stopnje pomoči v vrednosti 40 in 50 % iz točke 4.1.1.2 navedenih smernic povečajo za 20 oziroma 25 odstotnih točk. Tako povečanje se lahko dodeli za naložbe, katerih namen je zagotoviti izpolnjevanje novo uvedenih minimalnih standardov, ob upoštevanju pogojev, določenih v členu 2 Uredbe Komisije (ES) št. 1750/1999 z dne 23. julija 1999 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽²⁷⁾. Povečanje mora biti strogo omejeno na izredne upravičene stroške, ki so potrebni za uresničitev zastavljenega cilja, in ni mogoče pri naložbah, ki povzročajo povečanje proizvodne zmogljivosti.
- (88) Začetek veljavnosti, 23. januar 2004, Uredbe Komisije (ES) št. 1/2004 z dne 23. decembra 2003 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč malim in srednje velikim podjetjem, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov ⁽²⁸⁾, je spremenil pravni položaj v zvezi z danim primerom. Ta uredba pod določenimi pogoji dovoljuje pomoči malim in srednje velikim kmetijskim podjetjem ter jih izvzema iz obveznosti priglasitve iz člena 88(3) Pogodbe.
- (89) Francoski organi so navedli, da so bili upravičenci do pomoči za naložbe, financirane v okviru programa PMPOA, v obdobju 1994–2000 mala in srednje velika podjetja v smislu člena 2(4) Uredbe (ES) št. 1/2004.
- (90) Uredba (ES) št. 1/2004 v svojem členu 20(2) določa, da so posamične pomoči in programi pomoči, ki so se začeli uporabljati pred začetkom veljavnosti te uredbe, ter pomoči, odobrene po teh programih brez dovoljenja Komisije in v nasprotju z zahtevo obvezne priglasitve iz člena 88(3) Pogodbe, združljivi s skupnim trgom po členu

⁽²⁷⁾ UL L 214, 13.8.1999, str. 31. Drugi pododstavek člena 2 določa, da „kadar se naložbe opravijo za usklajitev z novo uvedenimi minimalnimi standardi, zahtevanimi na področju okolja [...], se lahko podpora dodeli za izpolnitev teh novih standardov. V tem primeru se lahko določi rok za izpolnitev navedenih minimalnih standardov, če se zdi, da je tak rok potreben za rešitev posebnih težav, ki nastanejo pri izpolnjevanju zadevnih standardov, in če je ta rok v skladu z zadevno specifično zakonodajo.“

⁽²⁸⁾ UL L 1, 3.1.2004, str. 1.

87(3)(c) Pogodbe in so izvzeti iz obveznosti priglasitve, če izpolnjujejo pogoje iz člena 3 te uredbe, razen zahtev iz odstavkov 1 in 2(b) ter (c) navedenega člena.

(91) Člen 3(3) Uredbe (ES) št. 1/2004 določa, da so pomoči, odobrene v skladu s programom iz odstavka 2, združljive s skupnim trgom po členu 87(3)(c) Pogodbe in so izvzete iz obveznosti priglasitve iz člena 88(3) Pogodbe, če neposredno izpolnjujejo vse pogoje te uredbe.

(92) Člen 4 Uredbe (ES) št. 1/2004 vsebuje pogoje, ki jih je treba izpolniti v danem primeru, torej v primeru programa pomoči za neprijavljene naložbe za mala in srednje velika podjetja.

(93) Tako je v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 41/2004 pomoč za naložbe v kmetijska gospodarstva za proizvodnjo kmetijskih proizvodov združljiva s skupnim trgom in izvzeta iz obveznosti priglasitve, zlasti če bruto intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih naložb na območjih z omejenimi možnostmi in 40 % na drugih območjih.

(94) Vendar če zaradi naložb pride do izrednih stroškov za varstvo in izboljšanje stanja okolja, se lahko najvišje stopnje pomoči v vrednosti 50 % in 40 % povečajo za 25 oziroma 20 odstotnih točk. Tako povečanje se lahko odobri le za naložbe, ki presegajo minimalne veljavne zahteve Skupnosti, ali za naložbe, opravljene za izpolnitev novo uvedenih minimalnih standardov. Povečanje mora biti strogo omejeno na izredne upravičene stroške, ki so potrebni, in ni mogoče pri naložbah, ki povzročajo povečanje proizvodnih zmogljivosti.

(95) V danem primeru je očitno, da gre za naložbe za varstvo in izboljšanje okolja, za katere se je uporabljal zlasti okoljevarstveni standard „nitratna“ direktiva. Ta standard je bil sprejet leta 1991 in se zato leta 2000 ni mogel več obravnavati kot nov standard.

(96) Komisija je to problematiko že obravnavala v okviru državne pomoči št. N 355/2000 ter dovolila nadaljevanje programa PMPOA od leta 2001 do 2006. Na podlagi takratne utemeljitve Komisija danes vztraja na dejstvu, da ne more prezreti, da je bil prvi francoski akcijski program za izvajanje „nitratne“ direktive sprejet šele leta 1997 in da so

prve dejanske obveznosti glede rezultatov, naložene rejcem na terenu, ki izvajajo navedeni program, poznejše. Čeprav se zdi jasno, da Francija ni bila posebno navdušena pri prenosu direktive in bi morala potrebne določbe sprejeti v rokih, ki jih je močno prekoračila⁽²⁹⁾, ni mogoče zanikati, da so prve obveznosti, ki jih poznajo rejci, veliko novejše.

(97) Poleg tega v nasprotju z nekaterimi drugimi standardi Skupnosti „nitratna“ direktiva ne vsebuje natančnih obveznosti, ki bi jih gospodarski subjekti morali izpolniti brez predhodnega posredovanja države članice. Ta direktiva prav tako ne vsebuje roka, do katerega je treba naprave prilagoditi.

(98) Zaradi tega Komisija še vedno meni, da bi se glede na posebne okoliščine v zvezi z „nitratno“ direktivo obveznosti, ki bremenijo rejce, lahko štele med nove standarde v smislu Uredbe (ES) št. 1/2004. Vsaka druga razlaga bi namreč rejce kaznovala zaradi nedejavnosti Francije na pravnem področju.

(99) Komisija meni, da bi lahko naložbe, opravljene na neranljivih območjih v smislu „nitratne“ direktive, na katerih pogoji, zahtevani v tej direktivi, ne veljajo, bile v vsakem primeru upravičene do povečanih stopenj, saj so veljali manj zahtevni standardi, kot so predvideni v navedeni direktivi, in so predvidena dela presegla minimalne zahteve, veljavne na teh območjih.

(100) V zvezi z naložbami, ki jih je bilo treba opraviti na ranljivih območjih, mora Komisija ugotoviti, pri čemer ostaja skladna s svojo že predstavljeno utemeljitvijo o novi naravi standardov, ki bremenijo rejce, da se v danem primeru lahko uporabi povečanje stopenj pomoči. Te stopnje bi tako lahko bile določene na 60 % stroškov za naložbe oziroma 75 % na območjih z omejenimi možnostmi.

(101) Ker številke, ki so jih predložili francoski organi, kažejo, da stopnja pomoči v praksi ni nikoli presegla 60 % nastalih stroškov, Komisija meni, da se lahko pomoči, dodeljene v obdobju med letoma 1994 in 1999 v okviru programa PMPOA, odobrijo.

(102) Komisija glede na razloženo utemeljitev meni, da je priglašeni ukrep skladen s pravili Skupnosti o konkurenci in zlasti s členom 87(3)(c) Pogodbe.

⁽²⁹⁾ V tej zvezi je treba poudariti, da je Komisija po uvedbi postopka proti Franciji zaradi kršitve zadevo predložila Sodišču Evropskih skupnosti zaradi slabe uporabe „nitratne“ direktive v tej državi. Sodišče je nato Francijo obsodilo, da ni ustrezno opredelila voda, ki naj bi jih prizadelo onesnaženje, in posledično nobenega pripadajočega ranljivega območja (sodba Sodišča z dne 27. junija 2002, zadeva C-258/00, Komisija proti Franciji, Rec. str. I-05959).

V. **SKLEPNA UGOTOVITEV**

(103) Ukrep, s katerim se kmetovalcem v okviru Programa za nadzor kmetijskega onesnaževanja (PMPOA) dodeli pomoč za naložbe v obdobju 1994–2000, je lahko upravičen do odstopanja iz člena 87(3)(c) Pogodbe –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Program državnih pomoči, ki ga je Francija izvajala za financiranje naložb, ki so jih kmetovalci opravili v okviru Programa za nadzor kmetijskega onesnaževanja (PMPOA) v

obdobju med letoma 1994 in 2000, je združljiv s skupnim trgom v okviru člena 87(3)(c) Pogodbe.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Francosko republiko.

V Bruslju, 18. februar 2004.

Za Komisijo
Franz FISCHLER
Član Komisije

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 19. maja 2006

o shemi za pomoč, ki jo ima Italija namen izvajati za perutninska podjetja – Program AIMA za perutninski sektor št. C 59/2001 (prej N 97/1999)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1802)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(2007/52/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

II. OPIS

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

Pravna podlaga

po povabilu zainteresiranih strani k predložitvi ugotovitev v skladu z navedenim členom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (6) Nacionalni program ukrepov AIMA za leto 1999. Pravna podlaga za načrtovani ukrep pomoči je člen 3(1)(d) Zakona št. 610/82, ki agenciji AIMA dovoljuje „uporabo sredstev, ki izvirajo iz lastnega finančnega upravljanja, v zvezi z delovanjem notranjega trga in razpoložljivostjo (...), da zagotovi kmetijske prehrabene proizvode deželam v razvoju, ki jih izbere po dogovoru z Ministrstvom za zunanje zadeve in na podlagi mnenja državnega inštituta za prehrano.“

I. POSTOPEK

Ozadje:

- (1) S pismom z dne 17. decembra 1999 (vpisanim v evidenco 22. decembra 1999) je stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji v smislu člena 88(3) Pogodbe obvestilo Komisijo o zadevnem ukrepu v zvezi z ukrepi združenja AIMA (Agencija Republike Italije za kmetijstvo) za pomoč italijanskemu perutninskemu trgu, na katerem sta poraba in prodaja občutno upadli zaradi „dioksinske krize leta“ 1999.
- (2) S pismi z dne 8. avgusta 2000 (vpisanim v evidenco 9. avgusta 2000), 15. novembra 2000 (vpisanim v evidenco 21. novembra 2000), 27. februarja 2001 (vpisanim v evidenco 1. marca 2001) in 23. maja 2001 (vpisanim v evidenco 28. maja 2001) je stalno predstavništvo Italije pri Evropski uniji sporočilo Komisiji dodatne podatke, ki jih je ta zahtevala s pismi z dne 18. februarja 2000 (ref. AGR 5073), 2. oktobra 2000 (ref. AGR 25123), 10. januarja 2001 (ref. AGR 000449) in 24. aprila 2001 (ref. AGR 009825).
- (3) S pismom z dne 30. julija 2001 je Komisija obvestila Italijo o sklepu, da sproži postopek iz člena 88(2) Pogodbe v zvezi z zadevno pomočjo.
- (4) Sklep Komisije o sprožitvi postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* ⁽¹⁾. Komisija je povabila zainteresirane strani k predložitvi ugotovitev v zvezi z zadevnim ukrepom.
- (5) Italijanski organi so svoje ugotovitve predstavili s pismom z dne 24. oktobra 2001 (vpisanim v evidenco 26. oktobra 2001). Komisija ni prejela nobenih ugotovitev s strani drugih zainteresiranih strani.

- (7) Nacionalna zveza za perutnino (UNA) je znotraj agencije AIMA (Agencija Republike Italije za kmetijstvo) spodbudila ukrepe na ravni trga za soočanje z resnimi posledicami dioksinske krize na področju porabe perutnine.
- (8) Takoj (prim. pismo z dne 17. decembra 1999) po zavrnitvi agencije AIMA, da bi odkupila 17 000 ton neprodanega mesa – v vrednosti 40 milijard ITL (približno 20 milijonov EUR) – je UNA predlagala, da se del mesa (11 450 ton) pošlje na trg držav v razvoju in tam proda po ugodnih cenah: razliko med dejansko tržno vrednostjo blaga in njegovo prodajno ceno (približno 20 milijard ITL ali 50 % zdajšnje tržne vrednosti) mora izplačati AIMA.
- (9) Na podlagi ugotovitev služb Komisije (prim. pismo z dne 18. februarja 2000), ki so menile, da je pomoč oblikovana predvsem kot nadomestilo za izvoz za kritje razlike med ceno perutnine v državah v razvoju in ceno na italijanskem trgu (pomoč je tako po naravi nezdružljiva s skupnim trgom, obveznostmi Skupnosti znotraj Mednarodne trgovinske organizacije in skupno ureditvijo trgov), se italijanski organi v pismu z dne 10. avgusta 2000 niso več sklicevali na prvotni namen pomoči, ampak so navedli, da se lahko izguba, ki so jo utrpeli italijanski proizvajalci perutnine, obravnava kot posledica izrednih dogodkov (in ne kot posledica običajnega tveganja na trgu) ter se zato lahko uporabi odstopanje, določeno v členu 87(2)(b) Pogodbe.

(1) UL C 254, 13.9.2001, str. 2.

Ukrepi:

(10) Zadevni program predvideva nadomestilo za proizvajalce perutnine po znižanju cen in upadu prodaje zaradi dioksinске krize in preplaha, ki se je razširil med potrošniki. Višina pomoči ustreza razliki med povprečnimi cenami v državah, ki jih ni prizadela dioksinска kriza, in cenami v Italiji v obdobju med junijem in julijem 1999 (to obdobje se upošteva pri izplačilih nadomestil). Povprečne cene v državah, ki jih kriza ni prizadela (brez Italije), so bile po mnenju italijanskih organov 137,89 EUR/100 kg v mesecu juniju in 132,35 EUR/100 kg v mesecu juliju. Razlika v cenah je tako 53,966 EUR/100 kg za mesec junij in 46,218 EUR/100 kg za mesec julij⁽²⁾. Najvišja zneska pomoči sta 21 150 ITL (10,92 EUR)/100 kg in 15 400 ITL (7,95 EUR)/100 kg. Pomoč je odobrena za meso, proizvedeno in trženo v juniju in juliju 2001, največji skupni znesek pomoči pa je 10 329 138 EUR.

(11) Italijanski organi zagovarjajo te navedbe s poudarkom, da dioksinска kriza ni povzročila le upada proizvodnje in trženja (zaradi tržnih motenj po dogodku), ampak tudi velik padec porabe perutninskih proizvodov. Na podlagi podatkov, ki so jih zagotovili italijanski organi, je bila prodaja mesa po znižani ceni: 34 700 000 kg mesa v juniju 1999 (proti 52 000 000 kg v juniju 1998) in 30 200 000 kg (proti 51 000 000 kg v juliju 1998⁽³⁾) v juliju 1999. Ne glede na to, da je UNA uvedla preventivne ukrepe za preprečitev krize zaradi prekomerne proizvodnje perutninskega mesa (vključno z zakolom piščancev v marcu, ki bi v naslednjih mesecih dorasli), je dioksinска kriza preprečila doseganje zadovoljivih rezultatov na tem področju.

(12) V pismih z dne 21. novembra 2000 in 28. maja 2001 so italijanski organi želeli poudariti temeljno vlogo, ki so jo imela sredstva obveščanja v mesecih krize: preplah, ki so ga povzročila, je povečal padec porabe perutninskega mesa (v mesecu juniju je bila poraba nižja za 29,1 % kot v prejšnjem letu, v mesecu juliju za 10,1 %, v mesecu avgustu 16,2 % in v celem letu za 5,9 %). Upad povpraševanja je povzročil občutno znižanje cen, zlasti v juniju in juliju (–30 % in –30,1 % glede na ista meseca v prejšnjem letu). Razen tega so morali italijanski proizvajalci, da bi odpravili težave, v juniju uskladiščiti 4 150 ton piščančjega mesa, 9 271 ton v juliju in 2 595 ton v avgustu, ker ga niso mogli dati na trg.

⁽²⁾ V Italiji so bile znižane cene za posamezen mesec 83,924 EUR/100 kg in 86,132 EUR/100 kg.

⁽³⁾ Ti podatki zajemajo količino proizvodov, ki so jo kupile družine in skupnosti.

(13) Pomoč ne predvideva nobene odškodnine za izločitev živali ali proizvodov živalskega izvora, ki niso primerni za porabo ali prodajo.

Znesek pomoči:

(14) Predviden najvišji skupni znesek za pomoč je 20 milijard ITL (10 329 138 EUR).

Začetek sprožitve postopka

(15) Komisija je sprožila postopek iz člena 88(2) Pogodbe, ker je dvomila v združljivost sheme s skupnim trgov. Ta dvom je zadeval možnost enačenja zadevne pomoči s pomočjo, ki se izplačuje kot nadomestilo za izgube zaradi izrednega dogodka. Italijanski organi so se dejansko sklicevali na člen 87(2)(b) Pogodbe, ki določa, da je pomoč, namenjena za odpravo škode, ki so jo povzročili izredni dogodki, združljiva s skupnim trgov. To obvestilo obravnava dioksinско krizo kot izredni dogodek.

(16) V Pogodbi pojem izredni dogodek ni opredeljen. Komisija uporablja to določbo za vsak posamezen primer, potem ko zadevni primer natančno oceni. V primeru dioksinске krize je v zvezi z živilskimi proizvodi in živalsko krmo, proizvedenimi v Belgiji, Komisija ob upoštevanju narave in obsega omejitev, ki jih je bilo treba uvesti za zaščito javnega zdravja v tej državi⁽⁴⁾, sklenila, da gre za izredni dogodek v skladu s členom 87(2)(b) Pogodbe.

(17) V zvezi z opredelitvijo izrednega dogodka obstajajo še drugi precedensi zlasti v okviru različnih pomoči, odobrenih v Združenem kraljestvu⁽⁵⁾ v zvezi s krizo zaradi bolezni BSE: Komisija je sklenila, da je to izreden dogodek, zlasti ob upoštevanju prepovedi izvoza govejega mesa in upada porabe govejega mesa zaradi negotovosti in nemira, ki so ju povzročili podatki o BSE. Vseeno je treba poudariti, da zgoraj navedeni primeri zadevajo države, ki so bile neposredno vpletene v pojav (BSE v Združenem kraljestvu in dioksin v Belgiji), in ne, kot v tem primeru, na državo, katere trg je bil prizadet zaradi zaskrbljenosti potrošnikov v zvezi z dioksinom.

⁽⁴⁾ Prim. zlasti njene odločbe, sprejete v zvezi z državno pomočjo NN 87/99, NN 88/99, NN 89/99, N 380/99, N 386/99 in NN 95/99, N 384/99.

⁽⁵⁾ Prim. Državna pomoč N 299/96, N 290/96, N 278/96 in N 289/96.

- (18) V navedenih primerih je Komisija proizvajalcem priznala odškodnino za izgubo, če sta izguba tržnih deležev in padec porabe posledica ne le družbenega preplaha, ampak tudi izrednih dejavnikov, ki so ovirali običajno prodajo zadevnih proizvodov (javni ukrepi skupaj z zelo neobičajnim obnašanjem potrošnikov in sredstev obveščanja). V navedenih odločitvah se je vedno lahko opazila neposredna in takojšnja povezava med dejavniki, ki so se obravnavali kot sestavni deli izrednega dogodka, in izgubami, ki so jih utrpela podjetja.
- (19) Italijanski organi, ki jih je Komisija pozvala, da dokažejo povezavo med izgubo dohodka, ki so jo utrpeli kmetijski proizvajalci, in obstojem izrednega dogodka, zato da bi lahko odobrila odškodnino za takšno izgubo v skladu s členom 87(2)(b) Pogodbe, do zdaj niso uspeli zagotoviti prepričljive obrazložitve. Hitro širjenje družbenega preplaha, ki se je preoblikovalo v veliko motnjo trga, na katerem delujejo italijanski rejci, izgubo tržnih deležev in posledično zmanjšanje dobička glede na običajne razmere, samo po sebi ne predstavlja – na podlagi podatkov, ki so zdaj na voljo – izrednega dogodka v skladu s Pogodbo. Razen tega ni dokaza, ki bi kazal, da so nacionalni organi ali organi Skupnosti sprejeli ukrepe za zaustavitev prodaje.
- (20) Tudi če se doseže sklep o obveznem priznavanju, da je bil „posreden“ vpliv v Italiji hujši kot v drugih evropskih državah zaradi občutljivosti prebivalstva v zvezi z varnostjo prehrane in obstoja gibanja z zelo kritičnim mnenjem glede proizvodnih sistemov na področju zootehnike, to zaenkrat ni dovolj za dokaz izredne narave zadevnega dogodka.
- (21) Komisija se predvsem sprašuje, zakaj italijanski proizvajalci niso izkoristili takšnega položaja in povečali prodaje kmetijskih proizvodov v tujini (ali na nacionalnem ozemlju), ker Italija, v nasprotju z Belgijo, ni bila med državami, ki jih je neposredno prizadela dioksinška kriza.
- (22) Drugi vidik, ki ga je treba pojasniti, je trditev italijanskih organov, po kateri so morali rejci zamrzniti neprodano meso (4 150,8 tone v juniju, 9 271,3 tone v juliju in 2 595,9 tone v avgustu). Na podlagi te trditve ni bilo mogoče izključiti možnosti, da bi lahko ta ukrep dopuščal poznejšo prodajo kmetijskih proizvodov, ki se niso prodali med krizo. V tem primeru bi bila izguba manjša od tiste, ki je bila prijavljena med preverjanjem zadeve. Razen tega Komisija ni mogla določiti količine neprodanega mesa zaradi upada povpraševanja, ki ga je povzročil strah pred prisotnostjo dioksina, in obsega prekomerne proizvodnje zaradi nepravilne ocene povpraševanja med poletjem.
- (23) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija ne more izključiti možnosti, da ne gre le za pomoč, namenjeno le za izboljšanje finančnega položaja proizvajalcev, ne da bi ta prispevala k razvoju sektorja, ampak tudi za pomoč, odobreno le na podlagi cene, količine ali proizvodne enote, z drugimi besedami za pomoč, primerljivo s pomočjo za tekoče poslovanje, ki je zato nezdružljiva s skupnim trgom v smislu točke 3.5 Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju ⁽⁶⁾ (v nadaljevanju „Smernice“).
- (24) Komisija je zato podvomila v obstoj povezave med izgubo dohodka, ki so ga utrpeli proizvajalci v italijanskem perutninskem sektorju, in obstojem izrednega dogodka ter v dejstvo, da bi lahko ta pomoč izpolnila pogoje za odobritev v smislu člena 87(2)(b) ali v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe (v zvezi s tem je treba omeniti, da ta pomoč ne pripomore k razvoju nekaterih gospodarskih dejavnosti) in za razglasitev združljivosti z eno od točk Smernic.

III. UGOTOVITVE ITALIJE

- (25) V pismu z dne 24. oktobra 2001 (vpisanim v evidenco 26. oktobra 2001) so italijanski organi predvsem poudarili, da upad porabe perutninskih proizvodov v mesecih juniju, juliju, avgustu in v blažji obliki do konca decembra 1999 ni bil vključen v razpravo o odločitvi za sprožitev postopka.
- (26) Glede na to, da Komisija ni podvomila v izgubo v prodaji in znižanje cen, so italijanski organi menili, da je treba le dokazati povezavo med to izgubo in dioksinško krizo. To povezavo naj bi dokazalo dejstvo, da so se prve novice o „piščancu z dioksinom“ razširile 28. maja 1999 ob 19.00, nenaden upad prodaje pa se je začel v mesecu juniju 1999 (prodaja se je znižala za 29 % glede na junij leta 1998). Trend porabe v Italiji je bil sorazmeren s stopnjo družbenega preplaha, ki so ga povzročila sredstva obveščanja, prodaja se je zelo zmanjšala v obdobju prvega širjenja podatkov o dioksinu, julija se je nato povečala, ko je zanimanje medijev oslabilo, in se ponovno zmanjšala avgusta, potem ko je bila objavljena odločitev Evropske unije o podvojitvi najvišjega dovoljenega odmerka dioksina v nekaterih proizvodih. Od meseca septembra je zanimanje za dogodek v sredstvih javnega obveščanja upadlo in poraba perutninskih proizvodov se je postopno uredila.

⁽⁶⁾ UL C 232, 12.8.2000.

(27) Zato italijanski organi menijo, da ni mogoče zanikati povezave med družbenim preplahom, ki se je razširil po objavi podatkov o dioksinu v Belgiji, ter padcem porabe in cene.

(28) Zato je treba še vedno dokazati, da se lahko dioksinska kriza, ki se je pojavila v Italiji, obravnava kot izreden dogodek v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe. Komisija je že priznala, da je dioksinska kriza izreden dogodek v primeru krize, ki je izbruhnila v Belgiji, ob upoštevanju narave in razsežnosti omejitev, uvedenih za zaščito javnega zdravja. Res je, da dioksinska kriza Italije ni neposredno prizadela; vseeno italijanski organi menijo, da ni mogoče zanikati dejstva, da je vpliv krize segel prek nacionalnih meja in prizadel tudi bližnje države, kot je Italija.

(29) Italijanski organi menijo, da je izreden dogodek v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe vsak nepredvidljiv ali težko predvidljiv dogodek, kot so naravne nesreče. Zato se mora obravnavati dogodek sam po sebi in ne ukrepi, sprejeti za soočanje s kriznim položajem, ki so le posledica dogodka samega. Razen tega je Komisija v primeru BSE v Združenem kraljestvu priznala izreden značaj dogodka, pri čemer se je sklicevala na prepoved izvoza mesa, zlasti pa na padec porabe govejega mesa zaradi negotovosti in strahu, ki so ju sprožili podatki o BSE. Enak položaj je nastal v Italiji leta 1999 po preplahu zaradi dioksina. Prepoved izvoza v Združenem kraljestvu ni imela velikega vpliva na padec porabe, ker so tuji porabniki tudi brez te prepovedi v vseh primerih (tako kot angleški porabniki) zmanjšali porabo govejega mesa, kar je preprečilo kakršno koli drugo možnost za prodajo teh proizvodov v tujini. V primeru dioksina iz leta 1999 je treba dodati, da so vse tretje države v istem obdobju prepovedale uvoz perutninskega mesa s poreklom iz EU.

(30) Razlog, zakaj se italijanski proizvajalci niso usmerili na druge tuje trge ali zakaj niso uporabili italijanskega trga, leži zato v nadnacionalnosti dogodka, ki je v veliki meri segel prek meja Belgije.

(31) Dobički nekaterih italijanskih perutninskih podjetij v obdobju od junija do avgusta 1999 po mnenju italijanskih organov jasno kažejo to znižanje cen in zmanjšanje prodaje.

IV. PRAVNA OCENA

Obstoj pomoči

(32) V smislu člena 87(1) Pogodbe je, če vpliva na izmenjavo med državami članicami, s skupnim trgov nezdružljiva tista pomoč, ki jo v kakršni koli obliki odobrijo države ali se izplačuje iz državnih virov in ki zaradi dajanja prednosti nekaterim podjetjem ali proizvajalcem izkrivlja konkurenco ali pomeni nevarnost za njeno izkrivljanje.

(33) Člen 19 Uredbe Sveta (EGS) št. 2777/75 z dne 29. oktobra 1975 o skupni tržni ureditvi za perutninsko meso ⁽⁷⁾, ob upoštevanju določb, ki nasprotujejo zgoraj navedeni uredbi, določa, da se členi 87, 88 in 89 Pogodbe uporabljajo za proizvodnjo in trženje proizvodov, zajetih v tej uredbi.

(34) Načrtovani ukrep predvideva izplačilo javne pomoči nekaterim podjetjem, zadevna pomoč (ki znaša 20 milijard ITL) pa se na podlagi selekcije odobri rejcem, za katere se predvideva, da so utrpeli izgube zaradi dioksinske krize. Razen tega predvideni ukrep podpira nekatere vrste proizvodnje (na področju vzreje perutnine) in lahko vpliva na izmenjavo, ob upoštevanju deleža, ki ga ima Italija v skupni proizvodnji perutnine v Uniji (13,2 %). Leta 2001 je bruto proizvodnja perutnine v Italiji znašala 1 134 000 ton od skupno 9 088 000 ton v EU-15 ⁽⁸⁾.

(35) Zato se zadevni ukrep vključuje v opredelitev državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe.

Združljivost pomoči

(36) Prepoved odobritve državne pomoči ni brezpogojna. V zadevnem primeru se italijanski organi sklicujejo na izjeme iz člena 87(2)(b) Pogodbe. Pogodba določa, da se lahko kot združljivi s skupnim trgov v smislu člena 87(2)(b), obravnavajo ukrepi, namenjeni za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali drugi izredni dogodki.

(37) „Izreden dogodek“ ni opredeljen v Pogodbi, zato je treba še vedno preveriti, ali se lahko „dioksinska kriza“ v Italiji izenači z izrednim dogodkom v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe.

⁽⁷⁾ UL L 282, 1.11.1975, str. 77.

⁽⁸⁾ Vir: Eurostat in Evropska komisija.

(38) V skladu s Smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju ⁽⁹⁾ je Komisija pri ocenjevanju pomoči, namenjene za nadomestilo izgub zaradi naravnih nesreč ali izrednih dogodkov, logično menila, da je treba pojma „naravna nesreča“ in „izreden dogodek“ iz člena 87(2)(b) Pogodbe razlagati omejeno, če spadata med izjeme glede na splošno načelo nezdružljivosti državne pomoči s skupnim trgov, ki ga določa člen 87(1). Do zdaj je Komisija kot naravne nesreče obravnavala potrese, snežne in zemeljske plazove in poplave. Med izredne dogodke sodijo vojna, notranji nemiri in stavke ter, z določenimi omejitvami in glede na razsežnost, večje jedrske ali industrijske nesreče in požari, ki povzročajo velike izgube. Po drugi strani Komisija kot izredni dogodek ni priznala požara, ki izbruhne v samo enem predelovalnem obratu in ga krije običajno poslovno zavarovanje. Na splošno Komisija ne priznava izbruha boleznih živali ali rastlin za naravno nesrečo ali izreden dogodek, čeprav je Komisija v enem primeru kot izredni dogodek dejansko priznala zelo razširjen izbruh dotlej neznanе bolezni živali. Zaradi težavnega predvidevanja takšnih dogodkov bo Komisija še naprej posamezno ocenjevala predloge za dodelitev pomoči v skladu s členom 87(2)(b) Pogodbe in upoštevala svojo preteklo prakso na tem področju. Takšna analiza vsakega posameznega primera je zlasti potrebna v okviru pomoči, odobrene v občutljivem sektorju, kot je perutninski, v katerem lahko vsak ukrep, ki posega na trg, nasprotuje ukrepu, ki jih določa skupna ureditev trga.

(39) Komisija na splošno ne more sprejeti, da je kemična okužba živilskih proizvodov, namenjenih za človeka, kot v tem primeru, izreden dogodek v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe. Nasprotno, nevarnost okužbe je posledica dejstva, da se višja kakovost ne zagotavlja v celotni živilski verigi.

(40) V primeru dioksinске krize v Belgiji se je za priznanje krize kot izrednega dogodka upoštevalo številne elemente. Komisija je upoštevala predvsem obsežnost ukrepov, izvršenih za boj proti krizi in zaščito človeškega zdravja, med katerimi so bili prepoved dajanja na trg in prodaje

perutninskega mesa na drobno, prepoved izmenjave in izvoza nekaterih proizvodov živalskega izvora, ki so namenjeni za človeka in živali, v tretje države, uvedba pogojev, ki vključujejo spremljanje, sledljivost in nadzor zadevnih proizvodov ⁽¹⁰⁾. Razglasitev izrednega dogodka je zato temeljila na dveh elementih, in sicer objavi belgijskih organov in posledičnim sprejetjem nujnih ukrepov ter nezmožnosti prodaje proizvodnje, ki je belgijske proizvajalce potisnila v krizo. Takšna kriza se je, zaradi svojih značilnosti in vpliva na vpletene proizvajalce, jasno razlikovala od običajnih razmer in se ni uvrščala med običajne razmere za delovanje trga. Hitro širjenje družbenega preplaha med potrošniki in embargo, ki ga je več tretjih držav uvedlo za uvoz živali in proizvodov živalskega izvora iz Belgije, sta znatno prispevala k spodbujanju krize in se preoblikovala v resno motnjo trga, na katerem so delovali belgijski proizvajalci, izgubo tržnega deleža in posledično znižanje dobička, predvidenega za običajne tržne razmere.

(41) Kemična okužba proizvodov in upad prodaje sama po sebi nista zadostna za sklep, da ima dogodek izredne značilnosti, ki izvirajo iz kombinacije pomembnih omejevalnih ukrepov za trženje in izvoz teh proizvodov ter upada prodaje in znižanja cen. Družbeni preplah in odziv potrošnikov ob okužbi perutninskega mesa z dioksinom sta le prispevala k izredni naravi dogodka.

(42) V primeru italijanskih proizvajalcev se ugotavlja, da ni bil uveden noben omejevalni ukrep za prodajo in izvoz ter noben omejevalni ukrep za zaščito zdravja potrošnikov, ker kriza države neposredno ni prizadela. Edini nepredvidljiv in tržno moteč dejavnik je bilo širjenje družbenega preplaha in odziv potrošnikov na okužbo, do katere je prišlo drugje.

(43) Položaja v Italiji ni mogoče izenačiti s položajem v državah, ki jih je kriza prizadela neposredno; dioksinška kriza je bila razglašena za izreden dogodek v Belgiji in ne za splošen izreden dogodek. Kot je bilo poudarjeno v odstavkih 35 do

⁽¹⁰⁾ Ti ukrepi so se preoblikovali v tri odločbe Komisije: Odločba Komisije 1999/363/ES z dne 3. junija 1999 o ukrepih za zaščito nekaterih proizvodov živalskega izvora, namenjenih za človeka ali živali, pred okuženo z dioksinom (UL L 141, 4.6.1999, str. 24). Ti ukrepi zadevajo predvsem perutninsko meso in vse perutninske proizvode, kot so jajca in jajčni proizvodi, maščobe, živalske beljakovine, primarne surovine, ki so namenjene za prehrano, itd. Odločba Komisije 1999/368/ES z dne 4. junija 1999 in Odločba Komisije 1999/389/ES z dne 11. junija 1999 o ukrepih za zaščito govejih ali prašičjih proizvodov, namenjenih za človeka ali živali, pred okužbo z dioksinom (UL L 142, 5.6.1999, str. 46 in UL L 147, 12.6.1999, str. 26). Ti ukrepi zadevajo predvsem goveje in svinjsko meso ter mleko in vse mlečne izdelke.

⁽⁹⁾ UL C 28, 1.2.2000, str. 2.

38 kemična okužba živilskih proizvodov, namenjenih za človeka, ali širjenje družbenega preplaha sama po sebi nista izreden dogodek v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe.

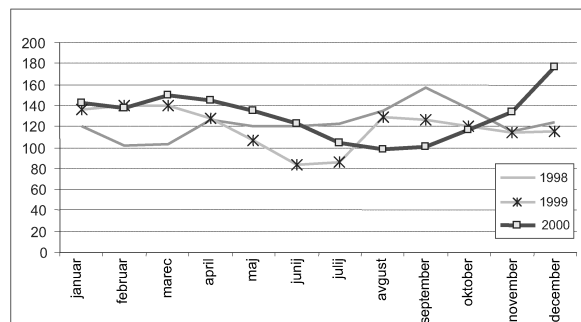
- (44) Italijanski organi so se sklicevali tudi na prvo krizo BSE v Združenem kraljestvu. V tem primeru je bil vzrok za izreden položaj na področju govejega mesa popolna prepoved izvoza živih živali in govejega mesa iz Združenega kraljestva v evropske države in tretje države. Vpliv tržnih ukrepov, sprejetih zaradi BSE, je zato v Združenem kraljestvu dosegel razsežnost, kot je še ni bilo. Med ukrepi, sprejetimi kot odziv na takšno krizo, Komisija navaja popoln embargo za britansko meso in tudi vse mesne proizvode, ki so lahko del človeške ali živalske prehranske verige, ter upad notranje porabe mesa, kot ga še ni bilo. Upad porabe je bil povezan s strogimi tržnimi omejitvami, kar je ustvarilo položaj, ki se lahko opredeli kot izjemen.
- (45) Razen tega je Komisija v najnovejših primerih BSE v Evropi ⁽¹¹⁾ poudarila, da padec prodaje in dohodka ni izreden dogodek. Upad prodaje se obravnava kot posledica izrednega dogodka, do katerega pride zaradi redke kombinacije različnih dogodkov. Kot v zgoraj navedenih primerih je bila pomoč za preprečevanje posledic izrednega dogodka v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe odobrena v neposredno prizadetih državah, v katerih so različni dejavniki prispevali k izredni naravi krize, kot so: izjemno negativen vpliv na evropske kmetijske proizvajalce, družbeni preplah, ki se je razširil med potrošniki, in embargo, ki ga je več tretjih držav uvedlo za živali in mesne proizvode, ki izvirajo iz EU, ter niz nesreč, ki jih rejci niso mogli več nadzorovati ter so prispevale k zaostritvi kriznega položaja in širjenju strahu med potrošniki. To se je preoblikovalo v veliko motnjo trga, na katerem delujejo evropski proizvajalci, s posledično izgubo tržnih deležev in znižanjem dobička, predvidenega za običajne razmere na trgu.
- (46) Pomemben elementa, ki ga je Komisija upoštevala za priznavanje navedene krize kot izrednega dogodka, je stabilnost in ravnovesje trga govejega mesa pred izbruhom krize. Vendar to, kot je dokazano v nadaljevanju (prim. odstavke 52 do 55 spodaj) in kot so izjavili sami italijanski organi (prim. pismi z dne 28. avgusta 2000 in 15. novembra 2000), ni veljajo za italijanski piščančji trg, ki je že zabeležil prekomerno proizvodnjo in znižanje cen.
- (47) V vseh zgoraj navedenih primerih, zlasti tistih, ki so jih navedli italijanski organi, je izreden dogodek nastal v prizadeti državi in je povzročil sprejetje omejevalnih ukrepov, ukrepov za tržni nadzor in zdravstvenih ukrepov, s katerimi se povezuje upad prodaje in cen zadevnih proizvodov.
- (48) Razen tega mora imeti izreden dogodek vsaj značilnosti dogodka, ki se po svoji naravi in vplivu na prizadete izvajalce odločno razlikuje od običajnih pogojev in se ne umešča med običajne pogoje za delovanje trga. Sama nepredvidljivost dogodka ali težavnost njegovega napovedovanja je lahko en element izrednega dogodka, vendar sama po sebi ni zadostna za razglasitev dogodka kot „izrednega“ v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe.
- (49) V zadevnem primeru se domneven padec prodaje ne razlikuje od drugih dogodkov, ki vplivajo na povpraševanje, kot je na primer zaprtje izvoznega trga. Takšen dogodek je prav tako nepredvidljiv, vendar se uvršča med običajna tržna tveganja podjetja in nima nobene značilnosti izjemnega dogodka v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe.
- (50) Italijanski organi menijo, da italijanski proizvajalci niso imeli drugih prodajnih možnosti, ker se je kriza razširila daleč prek belgijskih meja, zmanjšanje porabe perutninskega mesa pa se je zabeležilo po vsej Evropi.
- (51) Po podatkih, ki jih ima Komisija, je izvoz perutnine znotraj Skupnosti v mesecih juniju in avgustu leta 1999 ostal nespremenjen glede na letni trend in se je celo povečal glede na leto 1998. Izvoz znotraj Skupnosti je po njihovih podatkih v juliju višji od trenda, zabeleženega za leto 1999 in za julij predhodnega leta. Čeprav to ne zadostuje za prodajo celotnega presežka neprodanih proizvodov, ki so ga prijavili italijanski organi, je takšno povečanje zmanjšalo vpliv krize na proizvajalce, ker jim je omogočalo, da del proizvodov prodajo na trgu Skupnosti. Italijanski organi niso predložili nobene številke za potrditev odsotnosti drugih prodajnih možnosti na trgu Skupnosti in so se omejili na trditev, da so zaradi krize tudi druge države zmanjšale porabo piščančjega mesa. Vendar bi se lahko po mnenju istih organov za določitev primerljivih cen (prim.

⁽¹¹⁾ Prim. pomoči N 113/A/2001 (Odločba SG 01.290550 z dne 27. julija 2001), N 437/2001 (Odločba SG 01290526D z dne 27. julija 2001), N 657/2001 (Odločba SG 01292096 z dne 9. novembra 2001) in NN 46/2001 (Odločba SG 01.290558 z dne 27. julija 2001).

odstavek 7 zgoraj) upoštevale nekatere države (kot so Danska, Grčija, Španija, Irska, Avstrija, Portugalska, Finska, Švedska, Združeno kraljestvo), ker jih kriza ni prizadela. Zato bi se lahko vsaj del te presežne proizvodnje izvozil v te države.

Cena na trgu po mesecih za cele piščance, v

EUR/100 kg

(52) Razen tega je treba, ob upoštevanju politike, ki jo je sprejela Komisija v zvezi z uporabo člena 87(2)(b) Pogodbe v kmetijskem sektorju, izključiti vsako previsoko nadomestilo za izgube.

(53) Mehanizem nadomestil, ki so ga predvideli italijanski organi, temelji na pomoči za meso, proizvedeno in trženo v mesecih juniju in juliju 1999, ki je izračunana na podlagi razlike med povprečnimi cenami v državah, ki jih ni prizadela kriza, in povprečnimi cenami v Italiji. Ta razlika je po mnenju italijanskih organov 53,966 EUR/100 kg za mesec junij in 46,218 EUR/100 kg za mesec julij. Pomoč znaša 21 150 ITL (ustreza 10,92 EUR)/100 kg in 15 400 ITL (7,95 EUR)/100 kg.

(54) Ta metoda izračuna ima dve težavi. Prva zadeva trditev italijanskih organov, da so morali rejci zamrzniti neprodano meso ⁽¹²⁾. To bi omogočalo poznejšo prodajo perutninskih proizvodov, ki se niso prodali v obdobju krize, in izguba bi bila bolj omejena od izgube, ki je bila prijavljena med preverjanjem zadeve. Italijanski organi niso v zvezi s to točko pripomnili ničesar. Zato ni izključena nevarnost previsokega nadomestila za izgube zaradi preložene prodaje dela proizvodov po verjetno običajnih cenah. Razen tega so italijanski organi izjavili, da je bilo meseca junija 1999 zaklanih piščancev za 43 170,1 tone mesa, v juliju pa za 47 485,9 tone, skupaj 90 656 ton (prim. pismo z dne 15. novembra 2000), medtem ko je bilo v juniju 1999 prodanih 34 700 000 kg mesa, v juliju pa 30 200 000 kg, to je 64 900 ton. V juniju je bilo zamrznjenih 4 150,8 tone mesa, v juliju pa 9 271,3 tone, kar je skupaj 13 422,1 tone. Italija ni zagotovila nobenih dokazov o tem, kje je del proizvedenega mesa, ki ni bil prodan in zamrznjen in za katerega ni mogoče izključiti porabe v druge tržne namene.

(55) Italija se sklicuje tudi na povprečne cene v drugih evropskih državah, ki jih ni prizadela kriza, pri čemer ne upošteva dejstva, da so cene v Italiji padale že pred junijem 1999, in nihanje v trendih cen za piščančje meso. Ta trend za leta 1998, 1999 in 2000 ⁽¹³⁾ v Italiji je prikazan na naslednjem grafu:

(56) Glede na izjavo italijanskih organov je sektor perutninskega mesa že utrpel prekomerno proizvodnjo in zato so se marca proizvajalci odločili, da pobijejo del piščancev, namenjenih za zakol v aprilu in maju, za znižanje ponudbe mesa v juniju za 4,8 %. Zaradi dioksinске krize, po mnenju italijanskih organov, 10 % junijske proizvodnje ni šlo v zakol in bilo dane na trg, ampak je bilo to preloženo na meseca julij in avgust, kar je povečalo ponudbo v teh dveh mesecih. Na podlagi podatkov, ki so na voljo Komisiji, se je v februarju, marcu in aprilu število piščancev, danih v vzrejo, dejansko povečalo, zaradi česar se je po ocenah proizvodnja v juniju povečala za 5,6 %.

(57) Podatki, ki se sklicujejo na zakol piščancev v obdobju od maja do avgusta 1999 v primerjavi z istimi meseci predhodnega leta, kažejo, da je bilo v maju 1999 zabeleženo povečanje zakola in tako tudi ponudbe piščancev za skoraj 9 %, da se je v juniju 1999 ponudba glede na junij predhodnega leta zmanjšala za 10 %, v juliju pa je bilo število zaklanih piščancev skoraj za 10 % višje kot v juliju 1998. Trend rasti ponudbe se je nadaljeval v mesecu avgustu 1999 (+ 6,5 %). Glede na to, da cene navadno sledijo gibanju ponudbe, se lahko sklepa, da so se cene zaradi prekomerne proizvodnje v primerjavi z aprilskimi cenami, ki so že bile nižje od evropskega povprečja, znižale. Zato bi primerjava med cenami piščancev v Italiji v juniju in juliju ter povprečjem cen v državah, ki jih ni prizadela dioksinška kriza, povzročila previsoko oceno domnevne vrednosti piščancev v Italiji.

(58) Glede na nihanje cen piščancev v Italiji in trend upadanja cen že pred izbruhom dioksinске krize primerjava med prodajnimi cenami v juniju 1999 in juniju 1998 ne bi bila pravilna in ne bi odražala prekomerne proizvodnje, ki je že vplivala na piščančji trg v Italiji, in posledičnega, že zabeleženega znižanja cen. Izjava italijanskih organov, da so proizvajalci že sprejeli ukrepe za sanacijo trga z vnaprejšnjim pobojem piščancev, ki bi morali v zakol v aprilu in maju, v mesecu marcu za zmanjšanje ponudbe v mesecih juniju in juliju, je v nasprotju s podatki o številu

⁽¹²⁾ Prim. pismo z dne 23.5.2001, v katerem so italijanski organi izjavili, da so morali proizvajalci zamrzniti 4 150,8 ton v juniju, v juliju 9 271,3 ton in 2 595,9 ton v avgustu.

⁽¹³⁾ Podatki v zvezi z izvozom znotraj Skupnosti za vse perutninsko meso (v teži klavnih trupov).

piščancev za vzrejo in tako z oceno proizvodnje, ki kaže na povečanje ponudbe v mesecu juniju in blago zmanjšanje (1,6 %) v mesecu juliju. Na podlagi teh elementov je vsako napovedovanje prodajnih cen za junij in julij 1999 (v primerjavi s cenami junija 1998 ali cenami, zabeleženimi v evropskih državah, ki jih ni prizadela dioksinska kriza) tvegano.

- (59) Komisija lahko zato sklene, da se ukrep, ob upoštevanju dejstva, da družbeni preplah sam po sebi ne pomeni izrednega položaja v smislu člena 87(2)(b) Pogodbe in da lahko metoda za izračun izgub, ki so jo predlagali italijanski organi, povzroči previsoko oceno izgub, ki so jih utrpeli proizvajalci piščančjega mesa v Italiji, ne more obravnavati kot združljiv s skupnim trgov na podlagi člena 87(2)(b).
- (60) Tudi s preverjanjem pomoči v skladu s členom 87(3) Pogodbe ni mogoče priti do sklepa, da je ta združljiva s skupnim trgov. Prav tako se ne uporablja člen 87(3)(a), ker pomoč ni namenjena za spodbujanje gospodarskega razvoja regij, kjer je življenjski standard neobičajno nizek ali kjer prevladuje huda oblika podzaposlenosti.
- (61) Kar zadeva člen 87(3)(b), zadevna pomoč ni namenjena spodbujanju uresničevanja pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali odpravljanju resne motnje v gospodarstvu države članice.
- (62) V skladu s členom 87(3)(d) Pogodbe zadevna pomoč ne velja za cilje, navedene v njem.
- (63) V skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe se, ob upoštevanju, da so italijanski organi zadevni zakon pravilno priglasili v skladu s členom 88(3), za njegovo vrednotenje uporabljajo predpisi Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju ⁽¹⁴⁾ (v nadaljevanju: Smernice). Namreč, v skladu s točko 23.3 Smernic se te smernice uporabljajo od 1. januarja 2000 za nove oblike državne pomoči, vključno s pomočjo, ki so jo države članice že priglasile in o kateri Komisija še ni sprejela odločitve.
- (64) Pomoč, ki je namenjena za nadomestilo za izgube dohodka zaradi bolezni živali, je zajeta v točki 11.4. Odškodnina lahko vključuje razumno nadomestilo za izgubo dobička, pri čemer je treba upoštevati težave, ki so povezane z nadomestitvijo živali ali ponovnim sajenjem, in karanteno ali druge karence, ki jih odredijo ali priporočajo pristojni organi, da se omogoči odprava bolezni, preden se nadomesti živali ali kulture. To je pogoj, ki je potreben za odobritev pomoči in obvezen zakol živali po ukazu zdravstvenih/veterinarskih organov, v okviru načrta za preprečevanje in premagovanje bolezni živali.
- (65) Iz priglašениh ukrepov se lahko jasno sklepa, da zdravstveni/veterinarski organi niso izdali nobenega naloga za zakol živali v okviru načrta za preprečevanje in premagovanje bolezni živali, ker kemična okužba ni zadevala italijanskih podjetij. Ta ukrep zato ne izpolnjuje pogojev iz točke 11.4 Smernic.
- (66) Ob upoštevanju zgoraj navedenega pomoči za podjetja, ki delujejo na področju proizvodnje perutnine, ni mogoče obravnavati kot pomoč, namenjeno za nadomestilo škode, nastale zaradi izrednega dogodka, v smislu člena 87(2)(b), ali kot pomoč, ki je upravičena do odstopanj iz člena 87(3). Zadevna pomoč je zato obravnava kot pomoč za tekoče poslovanje, ki je nezdružljiva s skupnim trgov v skladu s točko 3.5 Smernic ⁽¹⁵⁾.
- (67) Razen tega pomeni ta pomoč tudi kršitev predpisov Uredbe Sveta (EGS) št. 2777/75 z dne 29. oktobra 1975 o skupni tržni ureditvi za perutninsko meso, ki določa, da se za proizvode iz člena 2 te Uredbe lahko dobijo samo naslednji ukrepi: ukrepi, ki spodbujajo boljšo organizacijo proizvodnje, predelave in trženja; ukrepi za izboljšanje kakovosti; ukrepi, ki omogočajo kratkoročne in dolgoročne napovedi na podlagi uporabljenih proizvodnih sredstev; ukrepi, ki omogočajo zasledovanje gibanja tržnih cen. Razen tega se lahko za upoštevanje omejitev prostega pretoka, ki izhajajo iz uporabe ukrepov za boj proti širjenju bolezni živali, v skladu s postopkom iz člena 17 sprejmejo izredni ukrepi za podporo trgu, ki so ga prizadele take omejitve. Navedeni ukrepi se lahko sprejmejo le v obsegu in za tako obdobje, kot je nujno za podporo takemu trgu. V zadevnem primeru ni bil sprejet za Italijo nobeden od navedenih ukrepov; zato se vsaka druga javna pomoč lahko odobri le v skladu s členi 87–89 Pogodbe. Kot je navedeno v prejšnjem odstavku, zadevna pomoč ni v skladu s predpisi, ki urejajo državno pomoč in zato ni združljiva s skupnim trgov.

⁽¹⁴⁾ UL C 28, 1.2.2000, str. 2.

⁽¹⁵⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. junija 1995 v zadevi T 459/1993 (*Siemens SA – Komisija Evropskih skupnosti*), Zbirka. [1995] str. 1675.

V. SKLEPI

Italija ne more izvajati zadevne pomoči.

(68) Glede na zgoraj navedeno lahko Komisija sklene, da je pomoč, predvidena v programu AIMA za perutninski sektor, državna pomoč v smislu člena 87(1), ki ni upravičena do nobenega odstopanja iz člena 87(2) in iz člena 87(3).

Člen 2

Italija bo Komisijo obvestila o ukrepih, ki jih je sprejela za uskladitev s to odločbo, v dveh mesecih od dne vročitve te odločbe.

(69) Ker je bil program priglasičen v skladu s členom 88(3) Pogodbe, ki določa, da lahko država članica začne izvajati načrtovani ukrep šele potem, ko ga odobri Evropska komisija, ni treba zahtevati vračila pomoči–

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Republiko Italijo.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

V Bruslju, z dne 19. maj 2006.

Člen 1

Pomoč, ki jo ima Italija namen odobriti na podlagi Nacionalnega programa ukrepov AIMA za leto 1999, je nezdružljiva s skupnim trgov.

Za Komisijo

Franz FISCHLER

Član Komisije

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 24. maja 2004

v zvezi s postopkom na podlagi člena 82 Pogodbe ES in člena 54 Sporazuma EGP proti Microsoft Corporation**(Zadeva št. COMP/C-3/37.792 – Microsoft)***(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 900)***(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

(2006/53/ES)

Komisija je 24. marca 2004 sprejela odločbo v zvezi s postopkom na podlagi člena 82 Pogodbe ES in člena 54 Sporazuma EGP. V skladu z določbami člena 21 Uredbe št. 17⁽¹⁾ Komisija objavlja imena strank in glavno vsebino odločbe, ob upoštevanju pravnega interesa podjetij do varovanja poslovnih skrivnosti. Različica celotnega besedila odločbe, ki ni zaupna, je na voljo v verodostojnih jezikih zadeve in v delovnih jezikih Komisije na spletni strani GD COMP: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I: POVZETEK KRŠITVE**Naslovniki ter narava in trajanje kršitve**

- (1) Ta odločba je naslovljena na Microsoft Corporation.
- (2) Microsoft Corporation je kršil člen 82 Pogodbe ES in člen 54 Sporazuma EGP s tem, ko je:
 - zavrnil posredovanje informacij o interoperabilnosti in ni dovolil njihove uporabe za razvoj in distribucijo proizvodov operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin od oktobra 1998 do datuma te odločbe,
 - razpoložljivost operacijskega sistema Windows za odjemalske osebne računalnike pogojeval s sočasno pridobitvijo programa Windows Media Player (WMP) od maja 1999 do datuma te odločbe.

Upoštevni trgi*Operacijski sistemi za osebne računalnike*

- (3) Operacijski sistemi so proizvodi programske opreme, ki nadzorujejo osnovne funkcije računalnika. „Odjemalski osebni računalniki“ („PC“) so splošnonamenski računalniki, ki so namenjeni uporabi ene osebe naenkrat in se lahko povežejo v omrežje.
- (4) Možno je razlikovati med (i) operacijskimi sistemi za t. i. osebne računalnike, ki so „združljivi s tehnologijo podjetja Intel“ in (ii) operacijskimi sistemi za osebne računalnike, ki niso združljivi s tehnologijo podjetja Intel. V tej zvezi se „združljivi s tehnologijo podjetja Intel“ nanaša na posebno vrsto arhitekture strojne opreme. „Porting“ (to

je „prilagajanje“) operacijskega sistema, ki ni združljiv s tehnologijo podjetja Intel (npr. Applov Macintosh), da bo lahko deloval na strojni opremi, ki je združljiva s tehnologijo podjetja Intel, je dolgotrajen in drag postopek. Vendar lahko ostane odprto vprašanje, ali operacijske sisteme za osebne računalnike, ki so ali niso združljivi s tehnologijo podjetja Intel, vključiti v opredelitev relevantnega trga, saj razlika ni taka, da bi spremenila rezultat ocene Microsoftove tržne moči.

- (5) Operacijski sistemi za prenosne naprave, kot so dlančniki („PDA“) ali „inteligentni“ mobilni telefoni, in operacijski sistemi za strežnike trenutno ne štejejo kot konkurenčni nadomestni proizvodi za operacijske sisteme za odjemalske osebne računalnike.
- (6) Kar zadeva nadomestljivost na strani ponudbe, bi bilo treba proizvod programske opreme, ki trenutno ni prisoten na trgu operacijskih sistemov za odjemalske osebne računalnike, precej spremeniti za prilagoditev specifičnim potrebam potrošnikov na zadevnem trgu. To vključuje proces razvijanja in testiranja, ki zahteva precej časa (pogosto več kot eno leto) in velike stroške ter predstavlja precejšnje poslovno tveganje. Poleg tega bi, kot je ugotovljeno pri obravnavi prevladujočega položaja Microsofta na zadevnem trgu, tak nov udeleželec naletel na velike ovire za vstop.

Operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin

- (7) „Storitve strežnikov delovnih skupin“ (work group server services) so osnovne storitve, ki jih zaposleni v pisarnah uporabljajo pri svojem vsakodnevnem delu, predvsem so to skupna uporaba datotek, shranjenih na strežniku, skupna

⁽¹⁾ UL L 13, 21.2.1962, str. 204/62. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1/2003 (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

uporaba tiskalnikov in centralno „upravljanje“ njihovih pravic kot uporabnikov omrežja s strani oddelkov za informacijsko tehnologijo v organizacijah, kjer so zaposleni. „Operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin“ (work group server operating systems) so operacijski sistemi, ki se razvijajo in tržijo z namenom celovitega zagotavljanja teh storitev sorazmerno majhnim številom osebnih računalnikov, med seboj povezanih v majhna do srednje velika omrežja.

- (8) Podatki, ki jih je med preiskavo zbrala Komisija, so potrdili, da stranke gledajo na storitve strežnikov delovnih skupin kot na poseben skupek storitev, ki jih nudijo strežniki. Obstaja tesna medsebojna povezanost med zagotavljanjem storitev na področju datotek in tiskanja na eni strani ter upravljanja z uporabniki in skupinami uporabnikov na drugi strani: če ne bi bilo ustreznega upravljanja z uporabniki in skupinami uporabnikov, uporabnik ne bi mogel učinkovito in varno dostopati do skupnih datotečnih in tiskalniških storitev.
- (9) Treba je razlikovati med strežniki delovnih skupin (strežniki, na katerih teče operacijski sistem za strežnike delovnih skupin) in vrhunskimi strežniki, ki se na splošno uporabljajo za podporo „kritičnih“ nalog, kot so vodenje zalog, rezervacije letalskih vozovnic ali bančne transakcije. Pri takih nalogah so lahko potrebni podpora za shranjevanje velikih količin podatkov in najvišja („rock-solid“) raven zanesljivosti in razpoložljivosti⁽²⁾. Izvajajo jih dragi računalniki (včasih poimenovani „strežniki za velika podjetja“) ali osrednji računalniki. Nasprotno so operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin običajno nameščeni v cenejših računalnikih.
- (10) Vendar se vsi strežniki nižjega cenovnega razreda ne uporabljajo kot strežniki delovnih skupin. Strežnik nižjega cenovnega razreda je na primer lahko nameščen na „rob“ omrežja in je specializiran za nudenje spletnih storitev (Web serving)⁽³⁾, storitev spletnega predpomnenja (Web caching)⁽⁴⁾ ali storitev požarnega zidu (firewall)⁽⁵⁾, pri čemer so izvzete osrednje storitve, ki jih nudijo strežniki delovnih skupin.
- (11) Treba je tudi poudariti, da le storitve na področju datotek, tiskanja ter upravljanja z uporabniki in skupinami uporabnikov predstavljajo osrednje storitve delovne skupine, medtem ko se operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin lahko uporabljajo za izvajanje aplikacij, kot velja za druge operacijske sisteme. Te aplikacije so pogosto tesno povezane z zagotavljanjem storitev upravljanja z uporabniki in skupinami uporabnikov. Ker se operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin praviloma uporabljajo v kombinaciji s cenejšo strojno opremo, te

aplikacije navadno ne zahtevajo izredno visoke ravni zanesljivosti.

Pretočni multimedijski predvajalniki

- (12) Multimedijski predvajalniki so računalniški programi na strani odjemalcev, katerih osrednja funkcija je dekodiranje, razširjanje in predvajanje (ter nadalje omogočanje obdelave) digitalnih zvočnih in slikovnih datotek, ki so bile presnete ali pretočene z interneta (in drugih omrežij). Prav tako lahko multimedijski predvajalniki predvajajo zvočne in slikovne datoteke, ki so shranjene na fizičnih nosilcih, kot so zgoščenke in DVD-ji.
- (13) Kar zadeva nadomestljivost z vidika povpraševanja, klasične predvajalne naprave, kot so predvajalniki zgoščenk in DVD-jev, ne predstavljajo nadomestnih proizvodov za multimedijske predvajalnike, saj nudijo zelo omejen del funkcij slednjih. V nasprotju z Microsoftovim WMP, predvajalnikom RealOne Player podjetja RealNetworks in Applovim predvajalnikom QuickTime Player, multimedijski predvajalniki, ki so odvisni od lastniških tehnologij tretjih oseb, navadno ne ovirajo ravnanja teh tretjih oseb. Multimedijski predvajalniki, ki ne omogočajo sprejema z interneta pretočene zvočne in slikovne vsebine, niso nadomestni proizvodi za pretočne multimedijske predvajalnike, saj ne zadovoljujejo specifičnega povpraševanja potrošnikov po pretočnosti.
- (14) Kar zadeva nadomestljivost na strani ponudbe, predstavljajo potrebne znatne naložbe v raziskave in razvoj, zaščita obstoječih multimedijskih tehnologij s pravicami intelektualne lastnine in posredni učinki omrežja, značilni za ta trg, ovire za vstop za razvijalce drugih programskih aplikacij, vključno z multimedijskimi predvajalniki, ki niso pretočni.

Prevladujoči položaj

Operacijski sistemi za osebne računalnike

- (15) Microsoft je priznal, da ima prevladujoči položaj na trgu operacijskih sistemov za osebne računalnike.
- (16) Za ta prevladujoči položaj so značilni tržni deleži, ki so zelo visoki že vsaj od leta 1996 (90 % in višji v zadnjih letih), in prisotnost zelo velikih ovir za vstop na trg. Te ovire za vstop so zlasti povezane s posrednimi učinki omrežja. Priljubljenost operacijskega sistema za osebne računalnike med uporabniki dejansko izvira iz njegove priljubljenosti med prodajalci aplikacij za osebne računalnike, ti pa posledično osredotočajo svoja razvojna prizadevanja na operacijski sistem, ki je najbolj priljubljen med uporabniki. To ustvarja dinamiko, ki sama sebe krepi in ščiti Windowse

⁽²⁾ Zanesljivost je zmožnost operacijskega sistema, da dolgo časa deluje brez okvar ali potrebnega ponovnega zagona. Razpoložljivost je zmožnost operacijskega sistema, da dolgo časa deluje brez obdobja prekinitev, ki bi bila posledica rednega vzdrževanja ali nadgradenj. Drug vidik razpoložljivosti se nanaša na to, kako hitro si lahko sistem opomore po tem, ko se je zgodila okvara.

⁽³⁾ Spletni strežnik gosti spletne strani in omogoča dostop do njih prek standardnih spletnih protokolov.

⁽⁴⁾ Predpomnilnik (cache) je mesto, kjer so shranjenečasne kopije spletnih predmetov. Spletno predpomnenje (Web caching) je torej shranjevanje spletnih datotek za kasnejšo ponovno uporabo na tak način, da končni uporabnik lahko hitreje dostopa do njih.

⁽⁵⁾ Požarni zid je strojna/programska rešitev, ki osami računalniška omrežja organizacij in jih tako ščiti pred zunanjimi grožnjami.

kot dejanski standard za operacijske sisteme za osebne računalnike (ovire za vstop, ki jih povzročata programska oprema).

Operacijski sistemi za strežnike delovnih skupin

(17) Komisija zaključuje, da je Microsoft dosegel prevladujoči položaj na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin. Ta zaključek temelji zlasti na naslednjih ugotovitvah:

- Komisija je preučila vrsto podatkov, da bi ocenila tržni delež Microsofta na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin. Vsi zbrani podatki potrjujejo, da ima Microsoft daleč največji tržni delež, ki je v vsakem primeru višji od 50 % in se po večini metod ocenjevanja giblje v razponu od 60 do 75 %.
- Na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin so prisotne ovire za vstop. Lažje kot je najti tehnike, usposobljene za upravljanje danega operacijskega sistema za strežnike delovnih skupin, prej se stranke odločijo za nakup tega operacijskega sistema. Posledično je za tehnike lažje (in bolj so pripravljeni) pridobiti veččine, povezane z operacijskim sistemom za strežnike delovnih skupin, ki je bolj priljubljen med strankami. Ta mehanizem se lahko iz ekonomskega vidika opiše z učinki omrežja.
- Med trgov operacijskih sistemov za osebne računalnike in trgov operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin obstajajo močne komercialne in tehnične povezave. Rezultat tega je, da ima Microsoft prevladujoči položaj na trgu operacijskih sistemov za osebne računalnike precejšen vpliv na sosednji trg operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin.

Zavrnitev posredovanja

(18) Odločba ugotavlja naslednje:

- Microsoft je zavrnil posredovanje informacij Sunu, ki bi slednjemu omogočile izdelavo takega operacijskega sistema za strežnike delovnih skupin, ki bi se lahko neopazno povezal z „arhitekturo domene Active Directory“, mrežo med seboj povezanih protokolov odjemalski osebni računalnik-strežnik in strežnik-strežnik, ki organizirajo omrežja delovnih skupin Windowsov. Treba je upoštevati, da bi moral Microsoft za to, da bi Sunu omogočil zagotovitev take neopazne integracije, ponuditi le specifikacije relevantnih protokolov, to je tehnično dokumentacijo, in ne razkriti programske kode Windowsov, kaj šele dovoliti, da jo Sun reproducira. Obstajata še dve drugi dejanski okoliščini zadevne zavrnitve, na kateri je treba opozoriti. Najprej je Microsoftova zavrnitev nasproti Sunu del širšega vzorca zavračanja

posredovanja relevantnih informacij kateremu koli prodajalcu operacijskega sistema za strežnike delovnih skupin. Drugič, Microsoftova zavrnitev pomeni prekinitve prejšnje ravni posredovanja informacij, saj so bile podobne informacije za predhodne različice Microsoftovih proizvodov na voljo Sunu ter industriji na splošno posredno skozi podelitev licence AT&T.

- Microsoftova zavrnitev bi lahko izključila konkurenco na zadevnem trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin, saj so informacije, katerih razkritje je Microsoft zavrnil, nepogrešljive za konkurente, ki delujejo na tem trgu. Podatki, pridobljeni od strank, potrjujejo povezavo med privilegirano interoperabilnostjo Microsoftovih operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin z njegovim prevladujočim operacijskim sistemom za osebne računalnike na eni strani ter hiter vzpon do obvladujočega položaja (in naraščajoča uporaba lastnosti arhitekture domene Active Directory, ki niso združljive s konkurenčnimi proizvodi) na drugi strani. Preiskava Komisije prav tako kaže, da ni dejanskega ne možnega nadomestka za informacije, katerih razkritje je Microsoft zavrnil.

- Microsoftova zavrnitev omejuje tehnični razvoj na škodo potrošnikov, kar je zlasti v nasprotju s členom 82(b). Če bi konkurenti imeli dostop do informacij, katerih razkritje je Microsoft zavrnil, bi lahko potrošniku ponudili nove in izboljšane proizvode. Tržni podatki kažejo, da potrošniki cenijo lastnosti proizvodov, kot sta varnost in zanesljivost, čeprav sta ti lastnosti potisnjeni na drugo mesto zaradi prednosti, ki jo predstavlja interoperabilnost Microsoftovih proizvodov. Microsoftova zavrnitev zato posredno škoduje potrošnikom.

(19) Te izjemne okoliščine vodijo do zaključka, da Microsoftova zavrnitev predstavlja zlorabo prevladujočega položaja, ki ni skladna s členom 82, razen če je objektivno utemeljena.

(20) Microsoft utemeljuje svojo zavrnitev s tem, da bi bilo razkritje zadevnih informacij in dovoljevanje konkurentom njihove uporabe za izdelavo združljivih proizvodov enako podeljevanju licenc za njegove pravice iz intelektualne lastnine. Komisija ni zavzela stališča glede veljavnosti splošnih zahtevkov Microsofta v zvezi z intelektualno lastnino, saj bi bilo tako ugotavljanje možno le za vsak posamezen primer posebej, ko bi Microsoft izdelal relevantne specifikacije. Vendar v skladu s sodno prakso interes podjetja pri uveljavljanju pravic intelektualne lastnine ne more sam po sebi predstavljati objektivne utemeljitve, kadar so ugotovljene izjemne okoliščine, kot so te, ki so navedene zgoraj.

(21) Komisija je preučila, ali bi v posebnih okoliščinah te zadeve utemeljitev, ki jo je podal Microsoft, lahko prevladala nad temi izjemnimi okoliščinami, in zaključila, da Microsoft v ta

namen ni predložil nobenih dokazov. Zahteva za posredovanje relevantnih informacij ne bi mogla privedi do kloniranja Microsoftovih proizvodov. Komisija je prav tako upoštevala dejstvo, da je razkritje informacij, ki jih Microsoft ni hotel razkriti, običajno v zadevni industriji.

- (22) Nadalje se je Komisija oprla na zavezo, ki ji jo je dal IBM leta 1984 („the IBM Undertaking“),⁽⁶⁾ ter na Direktivo o programski opremi⁽⁷⁾ iz leta 1991. Microsoft dejansko priznava, da zaveza IBM in Direktiva o programski opremi predstavljata koristno vodilo v obravnavani zadevi. Komisija je zaključila, da je zahteva za posredovanje v tej zadevi podobna kot zaveza IBM v tem, da se nanaša zgolj na specifikacije vmesnikov. Komisija je tudi zaključila, da je zadevna zavrnitev pomenila zavrnitev posredovanja informacij o interoperabilnosti v smislu Direktive o programski opremi. V zvezi s tem je Komisija navedla, da Direktiva o programski opremi omejuje uveljavljanje avtorskih pravic za programsko opremo (vključno z uveljavljanjem pravic podjetij, ki niso prevladujoča) v korist interoperabilnosti, s čimer poudarja pomen interoperabilnosti v industriji programske opreme. Treba je tudi opozoriti, da Direktiva o programski opremi izrecno predpisuje, da so njene določbe brez poseganja v uporabo člena 82, zlasti če je prevladujoče podjetje zavrnilo dostop do informacij, ki so nujne za zagotavljanje interoperabilnosti.
- (23) Microsoft je nadalje navedel, da namen njegove zavrnitve posredovanja informacij o interoperabilnosti ni mogel biti omejevanje konkurence na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin, saj podjetje ni imelo nikakršne ekonomske spodbude za zasledovanje take strategije. Komisija je zavrnila Microsoftovo utemeljitev, saj je slednja temeljila na ekonomskem modelu, ki se ni ujemal z dejstvi v tej zadevi, in ni bila dosledna s pogledi, ki so jih vodilni v Microsoftu izrazili v internih dokumentih Microsofta, pridobljenih med preiskavo.

Vezana prodaja

- (24) Odločba ugotavlja, da Microsoft krši člen 82 Pogodbe s tem, ko veže WMP na nakup operacijskega sistema Windows za osebne računalnike (Windows). Utemeljitev Komisije glede zlorabe v zvezi z vezano prodajo temelji na štirih elementih: (i) Microsoft ima prevladujoči položaj na trgu operacijskih sistemov za osebne računalnike; (ii) operacijski sistem Windows za osebne računalnike in WMP sta dva ločena proizvoda; (iii) Microsoft strankam ne omogoča izbire Windowsov brez WMP; in (iv) ta vezana prodaja preprečuje konkurenco. Poleg tega Odločba zavrne Microsoftove argumente, s katerimi ta utemeljuje vezano prodajo WMP.
- (25) Microsoft ne oporeka, da ima prevladujoči položaj na trgu operacijskih sistemov za osebne računalnike.
- (26) Odločba Komisije ugotavlja, da so pretočni multimedijски predvajalniki in operacijski sistemi za osebne računalnike

ločeni proizvodi (in tako zavrne Microsoftovo utemeljitev, da je WMP sestavni del Windowsov). Odločba najprej ugotavlja, da kljub dejstvu, da Microsoft že nekaj časa veže prodajo svojega multimedijškega predvajalnika na Windowse, danes ostaja ločeno povpraševanje potrošnikov po samostojnih multimedijških predvajalnikih, ki se razlikuje od povpraševanja po operacijskih sistemih za osebne računalnike. Drugič, številni ponudniki razvijajo in dobavljajo multimedijške predvajalnike na samostojni osnovi. Tretjič, sam Microsoft razvija in distribuira različice svojega WMP za druge operacijske sisteme za osebne računalnike. Končno, Microsoft uveljavlja WMP v neposredni konkurenci z multimedijškimi predvajalniki tretjih oseb.

- (27) Kar zadeva tretji element vezane prodaje, Odločba ugotavlja, da Microsoft ne omogoča strankam izbire Windowsov brez WMP. Proizvajalci osebnih računalnikov morajo prodajati licenco za Windowse, ki vsebujejo WMP. Če želijo v Windowse namestiti alternativni multimedijски predvajalnik, lahko to storijo le vzporedno z WMP. Enako velja v primeru, da uporabnik kupi Windowse v prodajalni. Po mnenju Odločbe so Microsoftove utemeljitve, da strankam ni potrebno „dodatno“ plačati za WMP ter da jim ga ni treba uporabljati, nepomembne v smislu presojanja, ali gre za prisilo iz člena 82 Pogodbe.
- (28) Odločba nato pojasnjuje, zakaj lahko vezana prodaja v tem posebnem primeru prepreči konkurenco. Odločba poudarja, da vezanje WMP na Windowse omogoča Microsoftu prisotnost njegovega multimedijškega predvajalnika na osebnih računalnikih po vsem svetu. Ustrezni dokazi razkrivajo, da druga sredstva distribucije ne morejo biti tako učinkovita. Microsoft lahko zaradi vezave WMP na Windowse omogoča ponudnikom vsebine in razvijalcem programske opreme, ki podpirajo tehnologije Windows Media, da s pomočjo monopola Windowsov dosežejo skoraj vse uporabnike osebnih računalnikov na svetu. Dokazi kažejo, da podpiranje več multimedijških tehnologij ustvarja dodatne stroške. Tako splošna razširjenost WMP napeljuje ponudnike vsebine in razvijalce programske opreme, da se zanašajo prvenstveno na tehnologijo Windows Media. Posledično bodo potrošniki raje uporabljali WMP, saj bo za tak proizvod na voljo širša paleta dopolnilne programske opreme in vsebin. Microsoftova vezana prodaja krepi in izkrivlja te „učinke omrežja“ v svojo korist in s tem resno ogroža razvoj konkurence na trgu multimedijških predvajalnikov. Dokazi kažejo, da uporaba WMP narašča na račun vezane prodaje, medtem ko uporabniki dajejo višje ocene kakovosti drugim multimedijškim predvajalnikom. Tržni podatki, ki se nanašajo na uporabo multimedijških predvajalnikov, uporabo formata kot tudi na vsebino, ki jo nudijo spletne strani, kažejo na trend v korist uporabe WMP in formatov Windows Media na škodo glavnih konkurenčnih multimedijških predvajalnikov (in tehnologij multimedijških predvajalnikov). Med-

⁽⁶⁾ Zadeva Komisije IV/29.479. Komisija je ustavila preiskavo, ki se je začela v 70-ih letih prejšnjega stoletja, po tej zavezi IBM.

⁽⁷⁾ Direktiva Sveta 91/250/EGS (UL L 122, 17.5.1991, str. 42).

tem ko Odločba kaže na ta trend v korist WMP in formata Windows Media, hkrati tudi poudarja, da na podlagi sodne prakse Sodišča Komisiji ni treba dokazovati, da je konkurenca že bila odpravljena, ali da obstaja tveganje odprave vse konkurence, da bi se ugotovila zloraba v zvezi z vezano prodajo. V nasprotnem primeru bi bila protimonopolna preiskava na nekaterih trgih programske opreme prepozna, saj bi se dokazi glede tržnega učinka lahko dokazali, ko bi se trg že „porušil“.

- (29) Končno, Odločba obravnava Microsoftove argumente, s katerimi ta utemeljuje vezano prodajo WMP, zlasti domnevne učinkovitosti vezave WMP na Windowse. Kar zadeva domnevne učinkovitosti v zvezi z distribucijo, Komisija zavrne Microsoftov argument, da vezana prodaja znižuje transakcijske stroške za potrošnike, s tem ko s skupkom privzetih možnosti v osebem računalniku, ki ga kupec vzame iz embalaže, skrajšuje čas in zmedo. Ugodnost vnaprejšnje hkratne namestitve multimedijskega predvajalnika z operacijskim sistemom za odjemalske osebne računalnike ne predpostavlja, da Microsoft izbere znamko multimedijskega predvajalnika za potrošnike. Proizvajalci osebnih računalnikov lahko zagotovijo, da se zadovolji povpraševanju po vnaprej nameščenih multimedijskih predvajalnikih po izbiri potrošnikov. Odločba tudi ugotavlja, da Microsoft ni predstavil nikakršne tehnične učinkovitosti, katere predpogoj bi bila „vključitev“ WMP. Vezana prodaja WMP predvsem ščiti Microsoft pred učinkovito konkurenco potencialno sposobnejših prodajalcev multimedijskih predvajalnikov, ki bi lahko ogrozili njegov položaj, in s tem omejuje sposobnosti in kapital, ki se vlagajo v inovacije v zvezi z multimedijskimi predvajalniki.

II: PRAVNA SREDSTVA

Zavrnitev posredovanja

- (30) Odločba nalaga Microsoftu, da razkrije informacije, ki jih ni hotel posredovati, in dovoli njihovo uporabo za razvijanje združljivih proizvodov. Zahteva za razkritje se omeji na specifikacije protokolov in zagotavljanje interoperabilnosti z bistvenimi lastnostmi, ki določajo značilno omrežje delovne skupine. Microsoft mora razkriti informacije podjetju Sun in tudi vsem drugim podjetjem, zainteresiranim za razvijanje proizvodov, ki za Microsoft predstavljajo konkurenčni pritisk na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin. Kolikor bi Odločba zahtevala od Microsofta, da se vzdrži uveljavljanja katere koli od svojih pravic intelektualne lastnine v celoti, bi to upravičila potreba po odpravi zlorabe.
- (31) Pogoji, pod katerimi bo Microsoft razkril informacije in dovolil njihovo uporabo, morajo biti razumni in nediskriminatorni. Zahteva po tem, da so pogoji, ki jih bo postavil

Microsoft, razumni in nediskriminatorni, se zlasti nanaša na vsa nadomestila, ki bi jih Microsoft zaračunal za posredovanje informacij. Tako nadomestilo na primer ne sme odražati strateške vrednosti, ki bi izhajala iz Microsoftove tržne moči na trgu operacijskih sistemov za osebne računalnike ali na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin. Nadalje, Microsoft ne sme postavljati omejitev glede vrste proizvodov, v katere se lahko implementirajo specifikacije, če bi take omejitve neugodno vplivale na konkuriranje Microsoftu, ali po nepotrebem omejevale inovativne sposobnosti upravičencev. Končno morajo biti pogoji, ki jih bo Microsoft postavil v prihodnje, dovolj predvidljivi.

- (32) Microsoft mora razkriti relevantne specifikacije protokolov pravočasno, to je takoj, ko bo izvedel delujočo in dovolj stabilno implementacijo teh protokolov v svoje proizvode.

Vezana prodaja

- (33) Odločba glede zlorabe v zvezi z vezano prodajo nalaga Microsoftu, da končnim uporabnikom in proizvajalcem originalne opreme (OEM) za prodajo na območju EGP ponudi popolnoma delujočo različico Windowsov, ki ne vsebuje WMP. Microsoft ima še naprej pravico ponujati paket Windowsov z WMP.
- (34) Microsoft se mora vzdržati uporabe vseh sredstev, katerih učinek bi bil lahko enak vezavi Windowsov z WMP, na primer ohranjanja privilegirane interoperabilnosti WMP z Windowsi, vzpostavljanja selektivnega dostopa Windowsovih API-jev, ali uveljavljanja WMP pred konkurenčnimi izdelki prek Windowsov. Microsoftu se prav tako prepreči podeljevanje popusta proizvajalcem originalne opreme ali uporabnikom, ki bi bil pogojen z nakupom Windowsov skupaj z WMP, ali dejansko finančno ali drugačno odpravljanje ali omejevanje svobode proizvajalcev programske opreme ali uporabnikov, da izberejo različico Windowsov brez WMP. Različica Windowsov brez WMP ne sme biti manj učinkovita od različice, ki vsebuje WMP, pri čemer se upošteva, da funkcija WMP po definiciji ne bo del različice Windowsov brez WMP.

III: GLOBE

Osnovni znesek

- (35) Komisija meni, da kršitev po svoji naravi predstavlja zelo resno kršitev člena 82 Pogodbe ES in člena 54 Sporazuma EGP.
- (36) Nadalje, ravnanje z izključevalnim učinkom, ki se ga poslužuje Microsoft, močno vpliva na trga operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin in pretočnih multimedijskih predvajalnikov.

- (37) Za namen ocene teže zlorab obsegajo trgi operacijskih sistemov za odjemalske osebne računalnike, operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin in multimedijskih predvajalnikov celoten EGP.
- (38) Začetni znesek globe za Microsoft, ki bi odražal težo kršitve, bi moral biti glede na zgoraj navedene okoliščine 165 732 101 EUR. Glede na Microsoftovo precejšnjo gospodarsko zmogljivost⁽⁸⁾, in z namenom zagotovitve zadostnega odvračilnega učinka za Microsoft, se ta znesek prilagodi navzgor s faktorjem 2 na 331 464 203 EUR.
- (39) Končno, osnovni znesek globe se poveša za 50 % zaradi trajanja kršitve (pet let in pol). Osnovni znesek globe torej znaša 497 196 304 EUR.

Oteževalne in olajševalne okoliščine

- (40) Ni nobenih oteževalnih ali olajševalnih okoliščin, ki bi bile pomembne za to odločbo.

⁽⁸⁾ Microsoft je po tržni vrednosti trenutno vodilno podjetje na svetu. (glej <http://news.ft.com/servlet/ContentServer?pagename=FT.com/StoryFT/FullStory&c=StoryFT&-cid=1051390342368&p=1051389855198> in <http://specials.ft.com/spdocs/global5002003.pdf> – „World's largest Companies“, *Financial Times*, posodobljeno 27. maja 2003, natisnjeno 13. januarja 2004). Po enaki metodi vrednotenja je Microsoft redno visoko uvrščen na seznamu največjih podjetij na svetu po tržni vrednosti, in sicer kot največje podjetje leta 2000, peto največje podjetje leta 2001 in drugo največje podjetje leta 2002 (glej <http://specials.ft.com/ln/specials/global5002a.htm> (za leto 2000, natisnjeno 24. januarja 2003), <http://specials.ft.com/ft500/may2001/FT36H8Z8KMC.html> (za leto 2001, natisnjeno 24. januarja 2003), <http://specials.ft.com/ft500/may2002/FT30M8IPX0D.html> (za leto 2002, natisnjeno 24. januarja 2003)). Microsoftova sredstva in dobički so prav tako precejšnji. Dokumentacija, ki jo je Microsoft predložil Komisiji za vrednostne papirje in borzo za ameriško fiskalno obdobje julij 2002 – junij 2003 kaže, da je imel Microsoft na dan 30. junij 2003 denarne (in kratkoročne naložbene) rezerve v višini 49 048 milijonov USD. Kar zadeva dobičke, ta dokumentacija, ki jo je Microsoft predložil Komisiji za vrednostne papirje in borzo, kaže, da je v ameriškem fiskalnem obdobju julij 2002 – junij 2003 Microsoftov dobiček od prihodkov v višini 32 187 milijonov USD znašal 13 217 milijonov USD (stopnja dobička je znašala 41 %). Za proizvode operacijskih sistemov Windows za odjemalske osebne računalnike v tem obdobju („odjemalski“ segment) je imel Microsoft dobiček v višini 8 400 milijonov USD od prihodkov, ki so znašali 10 394 milijonov USD (stopnja dobička je bila 81 %).

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 2. junija 2004

o državni pomoči Italije, dežela Sicilija, za promocijo in oglaševanje kmetijskih proizvodov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1923)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/54/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in zlasti člena 88(2)(1) Pogodbe,

po pozivu zadevnim strankam, da podajo pripombe skladno z navedenim členom ⁽¹⁾ in ob informacijah, ki so jih te posredovale,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) V pismu z dne 2. septembra 1997, prejetim 5. septembra 1997, je stalno predstavništvo Italije v Evropski uniji obvestilo Komisijo o členu 6 deželnega zakona št. 27 iz leta 1997 dežele Sicilija, ki je skladen s členom 88(3) Pogodbe ES.
- (2) S teksom VI/41836 z dne 28. oktobra 1997 so službe Komisije pozvale pristojne organe, da predložijo pojasnila o načrtovani pomoči na podlagi člena 6 in deželnega zakona št. 27 iz leta 1997.
- (3) V pismu z dne 19. januarja 1998 so pristojni organi predložili dopolnilne informacije in sporočili, da je zakon že stopil v veljavo. Zato so obvestilo posredovali registru neprijavljene pomoči, pod številko NN 36/98, kot je bilo sporočeno Italiji v pismu SG(98)D/32328 z dne 3. aprila 1998. Vsekakor so pristojni organi jasno naznanili, da z zakonom načrtovana pomoč ne bo dodeljena pred uspešno zaključenim postopkom iz člena 88(3) Pogodbe.
- (4) S teksom VI/13937 z dne 31. maja 2000 (ki je sledil angleški različici teleksa 2000/VI/10442 z dne 14. aprila) so službe Komisije pozvale pristojne organe, da predložijo obrazložitve o določbah iz deželnega zakona št. 27/1997 in posredujejo kopijo teksta.
- (5) V pismu z dne 31. julija 2002, vpisanim 5. avgusta 2002, so pristojni organi predložili dopolnilne informacije o členu 5 zakona.
- (6) S teksom AGR 024925 z dne 22. oktobra 2002 so službe Komisije pozvale pristojne organe, da predložijo obrazložitve in pojasnila o zadnjih dopolnilnih informacijah in o ukrepih iz deželnega zakona št. 27/1997. V istem pismu so službe Komisije pristojnim organom predočile možnost umika obravnavanega obvestila, če ukrepi pomoči iz člena 6 deželnega zakona št. 27 iz leta 1997 in morebitnih drugih določb istega zakona še ne bi bili sprejeti ali če bi lahko pristojni organi zagotovili, da po tem zakonu ni bila in ne bo dodeljena pomoč.
- (7) Ker na gornjo zahtevo niso prejeli odgovora, so službe Komisije s teksom AGR 30657 z dne 20. decembra 2002 urgentno pozvale italijanske organe, da v enem mesecu predložijo zahtevane informacije, kajti če v navedenem roku ne prejmejo zadovoljivega odgovora na vsa zastavljena vprašanja, si službe Komisije pridržujejo pravico, da Komisiji predlagajo, naj v skladu s členom 10(3) Uredbe Komisije (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽²⁾.
- (8) V pismu z dne 10. julija 2003 SG (2003) D/230470 je Komisija Italiji sporočila sprejeto odločitev, ki je vsebovala ukaz, da podajo informacije o členih 6 in 4 deželnega zakona št. 27/1997, ki jo je sprejela 9. julija 2003 (C (2003) 2054 konč.) v skladu s členom 10(3) Uredbe (ES) št. 659/1999.
- (9) Z istim zahtevkom po informacijah je Komisija zahtevala, da v 20 delovnih dneh od prejema obvestila Italija predloži vse dokumente, informacije in potrebne podatke, s katerimi bi lahko ugotovili, če je bila zakonsko predvidena pomoč dodeljena in če je združljiva s skupnim trgom. Poleg zahteve po predložitvi še morebitnih drugih informacij, za katere je menila, da bi ji koristile pri ocenitvi gornjih ukrepov, je ukaz po predložitvi informacij vseboval vrsto informacij, ki bi jih Italija morala posredovati.

⁽¹⁾ UL C 48, 24.2.2004, str. 2.

⁽²⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristupu iz leta 2003.

- (10) Službe Komisije niso prejele niti odgovora na navedene zahteve niti prošnje za podaljšanje veljavnosti roka, v katerem naj bi poslali odgovor.
- (11) S pismom z dne 17. decembra 2003 (SG(2003)D/233550), je Komisija informirala italijanske organe o sklepu C(2003) 4473 konč. z dne 16. decembra 2003, s katerim je začela postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES o pomoči po členu 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov) in po členu 6 (zadruga, zadružne kleti) deželnega zakona št. 27/1997.
- (12) Odločitev Komisije, da začne s postopkom, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske skupnosti* ⁽³⁾. Komisija je pozvala zainteresirane strani, da podajo pripombe.
- (13) V pismu z dne 10. februarja 2004, prejetim 13. februarja 2004, je stalno predstavništvo Italije v Evropski skupnosti v imenu regije Sicilije prosilo Komisijo, da za 20 delovnih dni podaljša rok za predložitev informacij, ki jih je Komisija zahtevala z Odločbo C(2003) 4473 konč. z dne 16. decembra 2003, sklicujoč se na člen 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov) deželnega zakona št. 27/1997. Istočasno so italijanski organi izrazili namero, da umaknejo objavo ukrepa o pomoči po zakonu 6 (zadruga, zadružne kleti) ki ga niso izvajali, kot je bilo navedeno v pismu.
- (14) S teleksom AGR 05312 z dne 23. februarja 2004 so službe Komisije potrdile podaljšanje, ki ga je zahtevala Italija s 13. februarjem 2004.
- (15) V pismu z dne 18. februarja 2004, prejetim 26. februarja 2004, je stalno italijansko predstavništvo prosilo za podaljšanje za 20 delovnih dni za isti ukrep pomoči.
- (16) V pismu z dne 24. februarja 2004, prejetim 1. marca 2004 in zatem potrjenim še s pismom z dne 12. marca 2003, prejetim 17. marca 2003, so italijanski organi obvestili Komisijo o umiku obvestila o ukrepu pomoči iz člena 6 (zadruga, zadružne kleti) deželnega zakona št. 27/1997, ki ga niso in ne bodo izvajali, kot je bilo navedeno v pismu.
- (17) S teleksom AGR 07074 z dne 11. marca 2004 so bili italijanski organi obveščeni, da ni bilo odobreno podaljšanje za predložitev informacij in/ali pripomb po 24. marcu 2004, ker je bil sklep o začetku postopka že objavljen v *Uradnem listu Evropske skupnosti* z dne 24. februarja 2004 in je bil rok za predložitev pripomb tretjih v zvezi s tem določen za isti datum. V istem teleksu so službe Komisije sprejele umik obvestila po členu 6 (zadruga, zadružne kleti) deželnega zakona št. 27/1997.
- (18) Komisija je prejela pripombe italijanskih organov v zvezi s členom 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov) Regionalnega zakona št. 27/1997 v pismu z dne 15. marca 2004 (vpisanem 18. marca 2004).
- (19) Skladno s sklepom o začetku postopka ⁽⁴⁾ se zadevni sklep nanaša izključno na državno pomoč po členu 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov) deželnega zakona št. 27/1997 v korist kmetijskih proizvodov iz priloge I Pogodbe, ki je lahko obstajala ali je lahko bila odobrena po začetku veljavnosti usmeritev Skupnosti za državno pomoč za oglaševanje proizvodov, kot izhaja iz Priloge I, kot tudi za oglaševanje nekaterih proizvodov, ki niso vključeni v to prilogo ⁽⁵⁾, (v nadaljevanju: „usmeritve o oglaševanju“), to je s 1. januarjem 2002.
- (20) Glede na to, da je bila objava o členu 6 (zadruga, zadružne kleti) deželnega zakona št. 27/1997 umaknjena s strani Italije s pismom z dne 24. februarja 2004, prejetim 1. marca 2004, ni več razloga, da bi opisovali in ocenjevali ukrepe pomoči, ki se izvajajo po istem členu 6.

II. PODROBEN OPIS UKREPOV POMOČI

- (21) S členom 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov) se spremeni člen 17 deželnega zakona št. 14/1966 in se načrtuje naslednje: „1. Oglaševalske akcije izvaja neposredno odbor, lahko pa se izvajajo tudi prek Inštituta za zunanjo trgovino, kot tudi strokovnih združenj ali prek konzorcijev, ki so jih ustanovili Zavod za sredozemski sejmen in Zavod za sejme iz Messine ali se oblikuje navedeni in ena ali več regijskih gospodarskih zbornic, na osnovi programov iz 15. člena. Navedeni programi so lahko triletni. 2. Z izključitvijo konzorcijev iz prejšnje alineje, je potrebno vsakokrat, ko se izvajanje programov zaupa organom, ki ne spadajo pod državno ali deželno upravo, poskrbeti, skladno s predvideno zakonodajo o delovanju služb javne uprave“.
- (22) Kljub pogostim zahtevam služb Komisije in ukazu, da Komisiji poda informacije iz njenega sklepa z dne 9. julija 2003, italijanski organi niso predložili informacij, ki bi Komisiji odpravile dvom, da lahko člen 4 vključuje državno pomoč po členu 87(1) Pogodbe ES in, če je tako, da bi lahko ocenila, ali je tovrstna pomoč združljiva s skupnim trgovom. Poleg tega ni bilo jasno, če je bila zadevna pomoč že dodeljena.

⁽⁴⁾ Glej točke 27, 28 in 29 Odločbe, objavljene v UL C 48, 24.2.2004, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 252, 12.9.2001, str. 5.

⁽³⁾ Glej opombo 1.

- (23) V odločitvi, da začne postopek po členu 88(2) Pogodbe o zadevnih ukrepih, je Komisija pripomnila, da na tej stopnji postopka in ob pomanjkanju informacij, ki jih italijanski organi niso poslali, ni vedela, ali je člen 4 deželnega zakona št. 27/1997 načrtoval uvedbo ali popravek državne pomoči za promocijo in/ali oglaševanje kmetijskih proizvodov iz priloge I Pogodbe.
- (24) Komisija je tudi izrazila pomisleke o združljivosti ukrepov pomoči s skupnim trgovim, saj ob pomanjkanju informacij italijanskih organov Komisiji ni bilo jasno, ali so bili ukrepi financiranja na podlagi člena 4 zakona združljivi s sedaj veljavnimi predpisi za tovrstno pomoč oziroma s predpisi, ki jih določajo usmeritve Skupnosti za pomoč pri oglaševanju.
- (25) Poleg tega je ob upoštevanju načinov izvajanja programov ter oglaševalskih in promocijskih akcij iz člena 4, ki so opisani v uvodni izjavi 21, Komisija podvomila, da bodo morebitni predvideni ukrepi državne pomoči izvedeni skladno s predpisi Skupnosti, to je z javnimi razpisi. V zvezi z neposredno izbiro ustanov in združenj, zadolženih za izvedbo oglaševalskih akcij, je Komisija podvomila v sklenitev pisne zavezujoče pogodbe med pogodbeno stranko z izbranim izvajalcem, in tudi v to, da bi v tem primeru izpolnjevali stroge zahteve, ki jih je določila razsodba primera *Teckal* ⁽⁶⁾. V kolikor takih zahtev ne bi izpolnila, je Komisija dvomila, da bi potekala izbira posrednikov skladno s pravili, ki jih določa Direktiva Sveta 92/50/EGS ⁽⁷⁾, torej vsekakor v skladu z načeli, ki jih določa Pogodba, še zlasti tistimi o enaki obravnavi in transparentnosti, s čimer bi zagotovili „zadostno stopnjo obveščanja javnosti“, kot zahteva Sodišče ⁽⁸⁾.

III. PRIPOMBE TRETJIH

- (26) Komisija ni prejela pripomb tretjih.

IV. PRIPOMBE ITALIJE

- (27) Komisija je prejela pripombe Italije, natančneje dežele Sicilije, v pismu z dne 15. marca 2004, prejetim 18. marca 2004.
- (28) V pismu so italijanski organi potrdili umik obvestila o členu 6 deželnega zakona št. 27/1997 in sporočili pripombe v zvezi s členom 4.
- (29) Italijanski organi so še posebno poudarili, da sprememba, vpeljana s členi od 4 (oglaševanje sicilijanskih proizvodov)

- do 17 deželnega zakona št. 14/1966, v zvezi z izpeljavo oglaševalskih akcij konzorcijev, ki jih ustanovita Zavod za sredozemski sejem in Zavod za sejme iz Messine ali se oblikujejo med navedenima zavodoma in eno ali več regijskimi gospodarskimi zbornicami, ni bila uporabljena, saj omenjeni konzorciji niso bili ustanovljeni.
- (30) Iz prejetih informacij je razvidno, da izvaja promocijske akcije neposredno odbor, lahko pa se izvajajo tudi prek Inštituta za zunanjo trgovino (podpisani dogovori v letih 1993–1998 in 1999–2001–2003 na podlagi sporazuma med ministrstvom za proizvodne dejavnosti in deželami). Odgovorni izberejo med letno predstavljenimi projekti tiste, ki jih bodo financirali, in jih oddajo v izvršitev pristojnim službam v skladu z zadevnimi veljavnimi predpisi ob upoštevanju tržnih zakonitosti, razen v primeru pogodb o ekskluzivi med organizatorji.
- (31) Pristojnosti odbora ne zadevajo samo kmetijsko-živilskega, temveč tudi druge sektorje (obrt, založništvo, tekstilni sektor itd.). Dejavnosti, ki jih obravnavani sektor financira 100 % iz javnih skladov, so naslednje:
- (a) sodelovanje na razstavah in sejmih v Italiji in tujini: neposredni izdatki za najem razstavnega prostora, ureditev stojnice, vodovodne in električne napeljave, vpis v uradni prireditveni katalog, s tem povezano oglaševanje, prevajalske storitve, prevoz in zavarovanje;
- (b) organizacija mednarodnih delavnic v Italiji in tujini: izdatke, ki so potrebni za organizacijo in izpeljavo srečanj (najem prostorov, ureditev, izbira srečanj, prevajalske storitve in s tem povezano oglaševanje);
- (c) oglaševanje prek sredstev javnega obveščanja (tisk, plakati, radio, televizija).
- (32) Do pomoči pri financiranju izdatkov, naštetih v točkah (a) in (b), so upravičeni konzorciji podjetij in podjetja, ki so člani gospodarske zbornice Sicilije. Izbira upravičencev do pomoči se vrši prek letnega javnega razpisa za oddajo vlog za sodelovanje in na podlagi predhodno določenih parametrov o izbiri, ki so objavljeni v Uradnem listu dežele Sicilije. Ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001 z dne 12. januarja 2001 o izvajanju členov 87 in 88 Pogodbe ES pri *de minimis* pomoči ⁽⁹⁾, pomoči iz točk (a) in (b) ni mogoče uvrščati v izvozno pomoč, zato od leta 2002 za tako pomoč veljajo predpis „*de minimis*“. Kar

⁽⁶⁾ Razsodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 18. novembra 1999, Zadeva C-107/98, *Teckal Srl* proti *Comune di Viano* in *Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia*, Recueil 1999 str. I-8121.

⁽⁷⁾ UL L 209, 24.7.1992, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

⁽⁸⁾ Razsodba Sodišča Evropske skupnosti z dne 17. decembra 2000, Zadeva C-324/98, *Teleaustria Verlags GmbH* in *Telefonadress GmbH* proti *Telekom Austria AG*, Recueil 2000 str. I-10745.

⁽⁹⁾ UL L 10, 13.1.2001 str. 30.

zadeva kmetijsko-živilski sektor v luči oglaševanja, se zadevna pomoč uvršča med „lažjo“ pomoč, ki jo ureja točka 14.1 usmeritev Skupnosti za državno pomoč v kmetijskem sektorju⁽¹⁰⁾ in za „organiziranje natečajev, razstav in sejmov“. Kljub temu, da deželni zakon izrecno ne navaja najvišjega zneska za triletno obdobje, ki znaša 100 000 evrov za vsakega upravičenca do pomoči, je pomoč, ki se odobri vsakemu upravičenemu podjetju za sodelovanje na sejmih in delavnica, bistveno nižja od navedenega najvišjega zneska.

(33) V zvezi z oglaševanjem prek sredstev javnega obveščanja so italijanski organi pojasnili, da oglaševalske akcije, ki so organizirane na ozemlju Italije ali Skupnosti, ne zadevajo konkretno proizvodov samo enega podjetja ali skupine podjetij, temveč oglašujejo proizvode na splošno, ne da bi poudarjali njihov izvor, tudi ko gre za tipične proizvode neke regije. Za oglaševalske akcije kmetijsko-živilskega sektorja zadeva oglasno sporočilo en proizvod ali skupino proizvodov, brez navajanja proizvodnih podjetij v regiji. Oglaševanje je splošno in potrošnika ne spodbuja k nakupu proizvoda zaradi regijskega porekla, ni pa takšno oglaševanje negativno do proizvodov drugih držav članic. Vsekakor takšno oglaševanje ne bi kršilo člena 28 Pogodbe.

(34) Pripombe, ki so jih navedli italijanski organi zadevajo promocijsko in oglaševalsko dejavnost, ki ju vodijo tako Evropska skupnost kot tudi druge države, kjer se upoštevajo ista načela.

V. VREDNOTENJE POMOČI

(35) Skladno s členom 87(1) Pogodbe, pomoč, ki jo dodeli država ali prihaja iz državnih virov v kateri koli obliki, ki podpira nekatera podjetja ali nekatere proizvodnje, pri čemer izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, ni združljiva z evropskim trgovom, v kolikor vpliva na izmenjavo med državami članicami.

(36) Obravnavani ukrep načrtuje odobritev pomoči prek regionalnih javnih virov posebnim kmetijskim podjetjem na Siciliji, ki bodo očitno upravičeni do gospodarskih in finančnih ugodnosti v škodo drugih, ki takih ugodnosti nimajo. Po sodni praksi Sodišča Evropskih skupnosti pomeni izboljšanje konkurenčnega položaja nekega podjetja zaradi državne pomoči običajno nekakšno potvarjanje konkurence glede na konkurenčna podjetja, ki niso upravičena do takšne pomoči⁽¹¹⁾.

(37) Ukrep vpliva na izmenjavo med državami članicami, če je izmenjava kmetijskih proizvodov med njimi obsežna, kot

izhaja iz naslednje preglednice⁽¹²⁾, ki prikazuje skupno vrednost uvoza in izvoza kmetijskih proizvodov med Italijo in Evropsko skupnostjo v obdobju 1997–2001⁽¹³⁾. Upoštevati je treba, da je med italijanskimi deželami Sicilija pomembna proizvajalka kmetijskih proizvodov.

	Celotno kmetijstvo	
	V milijonih EKU-EUR	V milijonih EKU-EUR
	Izvoz	Uvoz
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

(38) Glede na gornje ugotovitve velja spomniti na izjavo Sodišča, da je pomoč posameznemu podjetju lahko takšna, da ogrozi izmenjavo med državami članicami in da spremeni konkurenčnost, če se tako podjetje znajde v konkurenci proizvodov, ki prihajajo iz drugih držav članic, ne da bi bilo samo tudi izvoznik. Ko država članica odobri državno pomoč podjetju, se morda notranja proizvodnja ne spremeni, ali se pa poveča, s posledico, da se možnosti podjetij iz drugih držav članic, ki bi svoje proizvode izvažala v zadevno državo, zmanjšajo. Takšna pomoč tako ogrozi izmenjavo med državami članicami in spremeni konkurenco⁽¹⁴⁾.

(39) Zaradi tega Komisija sklepa, da je obravnavani ukrep prepovedan po členu 87(1) Pogodbe. Italijanski organi tej točki niso nikoli oporekali.

(40) Prepoved iz člena 87(1) je omejena z izjemami iz člena 87(2) in (3).

(41) Izjeme, naštete v členu 87(2)(a)(b) in (c) se očitno ne morejo uporabiti glede na naravo zadevnih ukrepov pomoči in

⁽¹²⁾ Vir: Eurostat.

⁽¹³⁾ Po stalni sodni praksi Sodišča je podan pogoj za kršitev izmenjave tedaj, ko opravlja podjetje, ki je prejelo pomoč, gospodarsko dejavnost, ki je predmet izmenjave med državami članicami. Dejstvo, da v izmenjavi med državami članicami pomoč poveča prednost takega podjetja glede na konkurenčna, že samo po sebi navaja, da gre za kršitve v izmenjavi. Kar zadeva državno pomoč v kmetijskem sektorju si je sodna praksa edina, da neka pomoč vpliva na izmenjavo med državami članicami in na konkurenco tudi tedaj, ko je njen obseg zelo majhen in se nahaja v množici podjetnikov. Glej Sodbo Zadeva C-113/00, Kraljevina Španija proti Komisiji Evropskih skupnosti, Recueil 2002 str. I-7601, točke 30 do 36 in 54 do 56; Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 19. septembra 2002 Zadeva C-114/00, Kraljevina Španija proti Komisiji Evropskih skupnosti, Recueil 2002 str. I-7657, točke 46 do 52 in 68 do 69.

⁽¹⁴⁾ Razsodba sodišča z dne 13. julija 1988 v Zadevi 102/87 Republika Francija proti Komisiji Evropskih skupnosti, Recueil 1988, str. 4067.

⁽¹⁰⁾ UL C 28, 1.2.2000, str. 2, popravek v UL C 232, 12.8.2000, str. 17.

⁽¹¹⁾ Rzsodba Sodišča Evropske skupnosti z dne 17. septembra 1980, Zadeva C-730/79, Philip Morris Holland BV proti Komisiji Evropskih skupnosti, Recueil 1980 str. 2671, točki 11 in 12.

njihovih ciljev. Italijanski organi namreč niso prosili za uporabo člena 87(2)(a)(b) in (c).

- (42) Tudi člen 87(3)(a) se v obravnavanem primeru ne more uporabiti, saj pomoč ni namenjena spodbujanju gospodarskega razvoja regij, v katerih je življenjska raven izjemno nizka, ali ki se soočajo z visoko stopnjo brezposelnosti. Tudi v tem primeru italijanski organi niso prosili za uporabo člena 87(3)(a).
- (43) Tudi člen 87(3)(b) se ne more uporabiti za tovrstno pomoč, saj pomoč, ki se dodeli po tem členu, ni namenjena promociji izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali pa popravljanju večjih motenj v italijanskem gospodarstvu. Italija namreč tudi tu ni prosila za uporabo člena 87(3)(b).
- (44) Cilj obravnavane pomoči ni pospeševanje kulture in ohranjanje kulturne dediščine niti ni za to pomoč primerna, kot sledi iz člena 87(3)(d), pa tudi Italija ni prosila za uporabo takšne določbe.
- (45) Ob upoštevanju narave obravnavane pomoči in njenih ciljev, je edina izjema, ki bi jo lahko uporabili v Pogodbi ES (87)(3)(c).

Veljavne določbe

- (46) Uporabo izjem iz točke 45 je treba oceniti v luči predpisov o podeljevanju državne pomoči za promocijo in oglaševanje v kmetijskem sektorju, oziroma v luči predpisov v usmeritvah o oglaševanju ⁽¹⁵⁾.
- (47) Skladno z oddelkom 7.1 usmeritev o oglaševanju, bo Komisija uporabila prav te usmeritve za novo državno pomoč, vključno z obvestili bodočih držav članic, in sicer od 1. januarja 2002. Nezakonita pomoč v smislu člena 1(f), Uredbe (ES) št. 659/1999 bo ocenjena skladno z veljavnimi predpisi in usmeritvami na dan odobritve.
- (48) Skladno s sklepom o začetku postopka, o katerem je Komisija izrazila dvom o združljivosti zadevnih ukrepov s predpisi, ki se uporabljajo pri tovrstnih ukrepih pomoči ⁽¹⁶⁾, se ta sklep nanaša samo na dodeljeno pomoč s 1. januarjem 2002 za promocijo in oglaševanje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi.
- (49) Skladno s pomočjo za promocijo določa točka 8 usmeritev o oglaševanju, da v koncept oglaševanja ne spadajo širjenje znanstvenih informacij, organizacija sejmov in razstav ali sodelovanje na takšnih prireditvah in podobne pobude na

področju stikov z javnostjo, vključno z raziskavami javnega mnenja in raziskavami trga. Državno pomoč za promocijsko dejavnost urejata oddelka 13 in 14 skupnostnih usmeritev za državno pomoč v kmetijskem sektorju ⁽¹⁷⁾. Glede na to, da obvestilo ne pojasnjuje, da se obravnavana pomoč uporablja samo za mala in srednja podjetja, se Uredba Komisije (ES) št. 1/2004 z dne 23. decembra 2003, ki se nanaša na uporabo členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč malim in srednjim podjetjem, ki proizvajajo, predelujejo in tržijo kmetijske proizvode ⁽¹⁸⁾ v danem primeru ne uporablja.

- (50) V zvezi s pomočjo za oglaševanje določa točka 7 usmeritev o oglaševanju, da se koncept „oglaševanja“ – ki je sicer predmet uporabe usmeritev – ne uporablja samo pri kateri koli operaciji, ki se vrši prek sredstev javnega obveščanja (tisk, radio, televizija ali plakati), katere namen je spodbuditi potrošnike k nakupu, temveč vključuje tudi vse operacije, ki naj bi gospodarstvenike ali tudi potrošnike spodbujale k nakupu nekega proizvoda, kot tudi ves material, ki se z enakim namenom neposredno razdeljuje potrošnikom, vključno z oglaševalskimi akcijami na prodajnih mestih.

Pomoč za promocijo

- (51) Iz razpoložljivih informacij je razvidno, da lahko pomoč za sodelovanje na sejmih in delavnicah v Skupnosti in izven, ki je opisana v točki 31(a) in (b) in v točki 32 te odločbe, v celoti štejemo kot pomoč za promocijo le do mere, ko opisane dejavnosti ne vključujejo operacij, ki spodbujajo gospodarstvenike ali potrošnike k nakupu določenega proizvoda in ne vključujejo materiala, ki se ga z istim namenom neposredno razdeli potrošnikom. Na osnovi točke 7 usmeritev o oglaševanju se šteje pomoč za spodbujanje gospodarstvenikov ali potrošnikov k nakupu določenega proizvoda oziroma material, ki se ga z istim namenom neposredno razdeljuje potrošnikom, kot pomoč pri oglaševanju.
- (52) V kolikor predstavljajo ukrepi za sodelovanje na sejmih in delavnicah v Skupnosti in izven dejansko pomoč promociji v smislu oddelkov 13 in 14 usmeritev Skupnosti za državno pomoč v kmetijskem sektorju, se lahko pomoč odobri v višini 100 %, vendar pa v obdobju treh let ne sme preseči 100 000 eurov za upravičenca. Navedeni najvišji znesek se lahko preseže, vsekakor pa ne sme preseči 50 % dovoljenih izdatkov, v primeru podjetij, ki se uvrščajo med mala in srednja po definiciji Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 v zvezi z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč malim in srednjim

⁽¹⁵⁾ Glej opombo 5.

⁽¹⁶⁾ Glej točke 27, 28 in 29 Odločbe, objavljene v UL C 48, 24.2.2004, str. 2.

⁽¹⁷⁾ Glej opombo 9.

⁽¹⁸⁾ UL L 1, 3.1.2004, str. 1.

podjetjem⁽¹⁹⁾. Da bi izračunali znesek pomoči, se šteje za prejemnika oseba, ki so ji storitve namenjene. Kot se lahko sklepa iz pripombe italijanskih organov, se obravnavani promocijski ukrepi financirajo skladno z najvišjo pomočjo in so zato združljivi z zadevnimi uporabljenimi predpisi⁽²⁰⁾.

- (53) Skladno z oddelkom 14 skupnostnih usmeritev za državno pomoč v kmetijskem sektorju morajo vsi, ki se na zadevnem območju zanimajo za pomoč, zaradi katere konkurenca ne bi bila izkrivljena, imeti možnost uživanja tovrstne pomoči na osnovi določenih objektivnih kriterijev. Na osnovi informacij iz uvodne izjave 32 te odločbe, ki jih je podala Italija, je tak pogoj izpolnjen⁽²¹⁾. Pomoč, ki je omejena na določena združenja in je namenjena samo njihovim članom, ne spodbuja razvoja sektorja v svoji celovitosti in se uvršča med pomoč za tekoče delovanje. Zatorej morajo biti zadevne storitve dostopne vsem kmetovalcem, če jih opravljajo združenja proizvajalcev ali druge organizacije ob vzajemni podpori. V takih primerih se morajo morebitni prispevki k upravnim stroškom združenja ali organizacije omejiti na stroške same storitve.

Pomoč za oglaševanje

- (54) V kolikor vključujejo tudi operacije, ki spodbujajo gospodarstvenike ali potrošnike k nakupu določenega proizvoda ali material, ki se ga z istim namenom neposredno razdeli potrošnikom (na primer oglaševanje na prodajnih mestih ali oglaševanje, ki je namenjeno gospodarstvenikom, kot so kmetijsko-živilski podjetniki, distributerji na debelo in drobno, restavracije, hoteli in drugi operaterji v gostinstvu), se zgoraj omenjeni ukrepi za sodelovanje na sejmih in delavnica ocenjujejo v luči predpisov, ki se uporabljajo pri oglaševanju, tako kot oglaševalski ukrepi, ki se vodijo prek sredstev javnega obveščanja (tisk, plakati, radio, televizija), ki so opisani v uvodnih izjavah 31(c) in 33 te odločbe.
- (55) Skladno z usmeritvami o oglaševanju morajo izdatki za oglaševanje praviloma bremeniti proizvajalce in delavce v gospodarstvu, če so sestavni del njihove gospodarske dejavnosti.

⁽¹⁹⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 33. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 364/2004 (UL L 63, 28.2.2004, str. 22).

⁽²⁰⁾ Kar zadeva kmetijski sektor, velja, da pomoč za promocijo in oglaševanje izven Skupnosti ni izrecno predvidena v usmeritvah Skupnosti, ki se uporabljajo za državno pomoč v tem sektorju. Iz tega sledi, da Komisija po ocenitvi odloča po lastnem preudarku. Glede na stalno prakso Komisija lahko oceni, če so obravnavani ukrepi skladni z ustreznimi predpisi o državni pomoči, ki se uporabljajo znotraj evropskega prostora, da je pomoč združljiva z evropskim trgovom (glej npr. Italija/Toskana, pomoč N 656/02, pomoč NN 150/02 (ex N 109/02) (pismo Komisije C(2003) 1747 z dne 11.6.2003) in pomoč NN 44/03 (ex N 6/03) (pismo Komisije C(2003) 2534 z dne 23.7.2003).

⁽²¹⁾ Kot je navedeno v Odločbi Komisije C(2002)1768f konč. z dne 7.5.2002 (Pomoč N 241/01 – Italija/Gospodarske zbornice) obrat nekega evropskega podjetja in njegov vpis v gospodarsko zbornico z lokalno pristojnostjo ni podvrženo nobeni pravni omejitvi ali *de facto*. Glej tudi pomoč N 62/01 (Italija/Združenje Gospodarskih zbornic Piemonta in Veneta), Odločba Komisije SG(2001) D/290914 z dne 8.8.2001.

- (56) Da pomoči ne bi uvrščali med pomoč za tekoče delovanje in da je v skladu z evropskim trgovom v smislu člena 87(3) (c) Pogodbe, se ne spremeniti pogojev izmenjave tako, da bi bili v nasprotju s skupnimi interesi (negativni kriteriji), temveč naj bi spodbujali razvoj nekaterih dejavnosti in nekaterih gospodarskih regij (pozitivni kriteriji). Poleg navedenega mora državna pomoč spoštovati mednarodne obveznosti Evropske skupnosti, ki jih za kmetijski sektor vsebuje sporazum o kmetijstvu OMC-GATT iz leta 1994.

- (57) Da bi zadostili negativnim kriterijem, ni dovoljeno odobriti pomoč, skladno z oddelkom 3.1 usmeritev o oglaševanju, za oglaševalske akcije, ki kršijo člen 28 Pogodbe ES (oddelek 3.1.1), ali tiste, ki so v nasprotju s sekundarno zakonodajo Skupnosti (oddelek 3.1.2) ali oglaševanje določenih podjetij (oddelek 3.1.3). Ko se izvajanje oglaševalskih akcij, podprtih z javnimi finančnimi sredstvi, podeli zasebnim podjetjem, poteka izbira takega podjetja na podlagi tržnih zakonitosti, brez diskriminacije, če je potrebno tudi z natečajem, ki je v skladu s pravili Skupnosti in z njeno sodno prakso⁽²²⁾, še zlasti s primernim oglaševanjem takih pobud, tako da ostaja trg storitev odprt za konkurenco in daje možnost vpogleda v postopek in v ugotavljanje njegove nepristranskosti.

- (58) Glede na posredovane informacije so oglaševalski ukrepi, ki so opisani v uvodnih izjavah 30, 31(c) in 33 te odločbe, skladni s kriteriji oddelkov 3.1.1 (oglaševalske akcije, ki kršijo člen 28 Pogodbe) in 3.1.3 (oglaševanje določenih podjetij). Italijanski organi pa niso podali nobene navedbe o tem, ali je izpolnjen tudi kriterij iz oddelka 3.1.2 (oglaševalske akcije, ki so v nasprotju s sekundarno zakonodajo skupnosti).

- (59) Subvencionirano oglaševanje ne zadošča samo negativnim kriterijem, skladno z oddelkom 3.2 usmeritev o oglaševanju, temveč mora zadostiti najmanj enemu od pozitivnih kriterijev, ki naj bi dokazali, da pomoč dejansko prispeva k razvoju nekaterih gospodarskih dejavnosti ali nekaterih gospodarskih regij. Takemu pozitivnemu pogoju je ugo-

⁽²²⁾ Zadeva C-324/98, že navedena.

deno, če zadeva subvencionirano oglaševanje eno naslednjih dejavnosti: presežna kmetijska proizvodnja ali stranski proizvodi; nova ali nadomestna še ne presežna proizvodnja, visoko kakovostni proizvodi, vključno s proizvodi, ki se pridobijo z naravi prijaznimi proizvodnimi postopki ali nabiranjem, kot so ekološko pridelani proizvodi; razvoj nekaterih regij; razvoj malih in srednjih podjetij, kot jih določa Uredba (ES) št. 70/2001; načrti uradno priznanih organizacij v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 z dne 17. decembra 1999 o skupni organizaciji trgov v sektorju za ribištvo in akvakulturo⁽²³⁾; projekti, ki jih skupaj izpeljejo organizacije proizvajalcev ali druge organizacije za ribištvo, ki so jih priznali državni organi.

- (60) Pripombe, ki so jih italijanski organi podali v zvezi s pomočjo za oglaševanje, ne vsebujejo podatkov, da zadevni oglaševalski ukrepi zadoščajo enemu gornjih pozitivnih ukrepov.
- (61) Sektor 5 usmeritev za oglaševanje kmetijskih proizvodov, ki določa najvišji znesek državne pomoči pravi, da naj načeloma neposredna pomoč iz splošnega proračuna ne presega dodeljenega zneska za določeno oglaševalsko akcijo. V primeru pomoči za oglaševanje zato delež neposredne pomoči ne sme preseči 50 % in podjetja iz tega sektorja morajo sodelovati pri stroških z najmanj 50 %-nim deležem, s prostovoljnimi prispevki ali z davkom podobnimi dajatvami ali obveznimi dajatvami. Da bi se zavedali pomena nekaterih pozitivnih kriterijev oddelka 3.2 usmeritev za oglaševanje, lahko Komisija odredi zvišanje najvišjega deleža neposredne pomoči, in sicer do višine 75 % stroškov za oglaševanje proizvodov v malih in srednjih podjetjih na področjih, kjer se lahko pomoč izvaja v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe.
- (62) Iz posredovanih informacij, ki jih vključuje uvodna izjava 31 te odločbe, je razvidno, da se vse promocijske in oglaševalske akcije, ki jih načrtuje shema obravnavane pomoči financirajo 100 % iz javnih virov. Pogoju, da naj se financira v višini 50 % (oz. v danem primeru 25 %) iz sektorja, ni zadoščeno.
- (63) Iz gornje ocene Komisija lahko sklepa, da pomoč za obravnavano oglaševanje ni skladna s kriteriji oddelka 3.1.2 (oglaševalske akcije, ki so v nasprotju s sekundarno zakonodajo skupnosti), oddelka 3.2 (pozitivni kriteriji) in 5 (najvišja državna pomoč) usmeritev o oglaševanju.
- (64) Enaka ugotovitev velja za ukrepe, ki se izvajajo znotraj in zunaj skupnosti. Glede na to, da oglaševanja, ki se izvajajo izven Skupnosti, usmeritve ne obravnavajo posebej, ko govorijo o državni pomoči v kmetijskem sektorju, se Komisija odloča na podlagi diskrecijske pravice, ki jo ima. Glede na stalno prakso Komisija meni, da so obravnavani ukrepi lahko skladni z evropskim trgov, če ustrezajo veljavnim predpisom o državni pomoči, ki se uporabljajo znotraj evropskega prostora, ko se lahko odobri financiranje do višine 80 %⁽²⁴⁾. V primeru stranskih proizvodov se iz prejetih informacij, ki so navedene v uvodnih izjavah 31 in 33 te odločbe lahko sklepa, da so ukrepi, ki veljajo znotraj in zunaj Skupnosti enaki in je odobrena pomoč v višini 100 %. Zato se tudi v tem primeru ne upoštevajo niti kriteriji, ki jih določa oddelek 3.1.2 (oglaševalske akcije, ki so v nasprotju s sekundarno zakonodajo skupnosti) in 3.2 (pozitivni kriteriji) usmeritev o oglaševanju, niti najvišji znesek, ki ga Komisija dopušča kot državno pomoč⁽²⁵⁾. Torej tudi zadevna pomoč ni v skladu s skupnim trgov.
- (65) Ta sklep zadeva izključno ukrepe pomoči v kmetijskem sektorju za promocijo in oglaševanje kmetijskih proizvodov iz priloge I Pogodbe. Ne predstavlja formalnega stališča Komisije v zvezi z ustreznostjo izbire izvajalcev glede na pravila skupnosti, ki zadevajo javne razpise in glede na zadevno sodno prakso. Komisija si pridržuje pravico poglobljene preučitve zadeve v luči predpisov o javnih razpisih.

VI. ZAKLJUČEK

- (66) Iz gornjih ugotovitev lahko sklepamo, da je lahko pomoč za promocijo, v kolikor je v skladu z oddelki 13 in 14 usmeritev Skupnosti za državno pomoč pri oglaševanju v kmetijskem sektorju, združljiva s skupnim trgov v smislu člena 87(3)(c), ko gre za pomoč, ki je namenjena pospeševanju nekaterih gospodarskih dejavnosti.

- (67) Pomoč za oglaševanje, ki ni v skladu z določbami usmeritev o oglaševanju proizvodov iz Priloge I k Pogodbi ES, kot tudi nekaterih proizvodov, ki v prilogo niso vključeni, ni združljiva z evropskim trgov in se lahko izvaja le po predhodnem preoblikovanju in uskladitvi z navedenimi določbami.

- (68) Če je odobrena pomoč za oglaševanje, ki ni združljiva z evropskim trgov, se lahko povrne le pri prejemnikih pomoči –

⁽²³⁾ UL L 17, 21.1.2000, str. 22. Uredba, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

⁽²⁴⁾ Glej npr. Italija/Toskana, pomoč N 656/02, pomoč NN 150/02 (ex N 109/02) (pismo Komisije C(2003) 1747 z dne 11.6.2003) in pomoč NN 44/03 (ex N 6/03) (pismo Komisije C(2003) 2534 z dne 23.7.2003).

⁽²⁵⁾ Glej opombo 23.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo načrtuje Italija za promocijo kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi ob uporabi člena 4 deželnega zakona št. 27/1997 dežele Sicilije, je združljiva s skupnim trgom.

Izvrševanje take pomoči se zato odobri.

Člen 2

Državna pomoč, ki jo načrtuje Italija za oglaševanje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi ob uporabi člena 4 deželnega zakona št. 27/1997 dežele Sicilije, ni združljiva s skupnim trgom.

Izvrševanje take pomoči se zato ne odobri.

Člen 3

Italija sprejme ustrezne ukrepe za vračilo pomoči iz člena 2 od prejemnikov, če jim je protizakonito sredstva že dala na razpolago.

Vračilo se opravi takoj in ob upoštevanju notranje zakonodaje, pod pogojem, da ta omogoča takojšnje in dejansko izvajanje te odločbe. Vračilo vključuje tudi obresti, ki začnejo teči z dnem, ko je bila pomoč dana na razpolago prejemniku/prejemnikom, vse

do njenega vračila. Obresti se obračunajo po stopnji, ki se uporablja za izračun enakovredne subvencije v okviru deželne pomoči.

Člen 4

Italija preoblikuje določbe notranje zakonodaje v zvezi s pomočjo za oglaševanje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, tako da postanejo združljive z usmeritvami Skupnosti za državno pomoč pri oglaševanju proizvodov iz Priloge I k Pogodbe kot tudi nekaterih proizvodov, ki v Prilogi niso zajeti.

Člen 5

V dveh mesecih od datuma obvestila te odločbe, Italija obvesti Komisijo o sprejetih ukrepih.

Člen 6

Ta odločba je naslovljena na Republiko Italijo.

V Bruslju, 2. junija 2004.

Za Komisijo
Franz FISCHLER
Član Komisije

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 9. novembra 2005

o programu pomoči, ki ga Francija namerava izvajati za proizvajalce in trgovce desertnih vin: Pineau des Charentes, Floc de Gascogne, Pommeau de Normandie in Macvin du Jura

(notificirano pod dokumentarno številko C(2005) 4189)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

(2007/55/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) Z dopisom z dne 23. junija 2003 je stalno predstavništvo Francije pri Evropski uniji Komisiji v skladu s členom 88(3) Pogodbe priglasilo program pomoči, ki ga je Francija nameravala izvajati za proizvajalce in trgovce desertnih vin: Pineau des Charentes, Floc de Gascogne, Pommeau de Normandie in Macvin du Jura. Dodatne informacije so bile poslone z dopisi z dne 9. avgusta, 24. in 28. novembra 2003 ter 17. in 24. februarja 2004.
- (2) Z dopisom z dne 20. aprila 2004 je Komisija sporočila Franciji, da bo sprožila postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES v zvezi s tem ukrepom.
- (3) Sklep Komisije, da bo sprožila postopek, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, da predložijo svoje pripombe o zadevnem ukrepu.
- (4) Komisija ni prejela nobenih pripomb od zainteresiranih strank.
- (5) Z dopisom z dne 11. junija 2004, evidentiranim 14. junija 2004, je Francija poslala Komisiji svoje pripombe.

II. OPIS

- (6) Priglašene pomoči so nadaljevanje pomoči, ki so bile predhodno priglašene in jih je Komisija odobrila v okviru

državnih pomoči št. N 703/95 ⁽³⁾ in št. N 327/98 ⁽⁴⁾, in bodo namenjene za oglaševalske in promocijske dejavnosti, raziskovalne in poskusne programe, ukrepe tehnične podpore in ukrepe, namenjene spodbujanju kakovostne proizvodnje.

- (7) Odločba Komisije v zvezi z državno pomočjo št. N 703/95 je bila razveljavljena s sodbo Sodišča, katere vsebina je podrobneje navedena v nadaljevanju.
- (8) Pomoči N 703/95 in 327/98, ki sta bili prvotno predvideni za obdobje petih let od leta 1995/1996 naprej, sta bili razdeljeni na sedem obrokov plačil, pri čemer je zadnje zajemalo obdobje od maja 2001 do aprila 2002. Zaradi proračunskih omejitev, ki jih je uvedla vlada, so ta zadnja sredstva danes še vedno zamrznjena. Datum prenehanja veljavnosti prejšnjega programa je bil prestavljen na 30. april 2002.
- (9) Kar zadeva upravičene proizvodnje, je prišlo do sprememb glede na prejšnje programe. Tako strokovnjaki v sektorju žganja (Armagnac, Calvados, Cognac) niso zaprosili za podaljšanje programa. Francoski organi so se zato odločili, da bodo program omejili samo na desertna vina z registrirano označbo porekla.
- (10) Za vse predvidene medpanožne organizacije in vse spodaj opisane pomoči je predviden splošni proračun pomoči za 5 let v višini 12 000 000 EUR z naslednjo porazdelitvijo: Pineau des Charentes, 9 360 000 EUR; Floc de Gascogne, 2 040 000 EUR; Pommeau de Normandie, 360 000 EUR in Macvin du Jura, 240 000 EUR.
- (11) Raziskovalne dejavnosti, ukrepi tehnične podpore in razvoj kakovostne proizvodnje se bodo financirali izključno iz državnih proračunskih sredstev. Oglaševalske in promocijske dejavnosti bo deloma financirala država in deloma zadevne medpanožne organizacije z obveznimi prostovoljnimi članarinami (v nadaljevanju: OPČ) svojih članov. Za oglaševalske dejavnosti na ozemlju Evropske unije bo država prispevala največ 50 %.

⁽¹⁾ UL C 42, 18.2.2005, str. 2.⁽²⁾ Glej opombo št. 1.⁽³⁾ Dopis francoskim organom z dne 21. novembra 1996, št. SG(96) D/9957.⁽⁴⁾ Dopis francoskim organom z dne 4. avgusta 1998, št. SG(98) D/6737.

(12) OPČ se uporabljajo za količine desertnih vin z registrirano označbo porekla, ki jih tržijo vinogradniki, poklicni destilaterji, trgovci in veletrgovci na območju proizvodnje zadevne registrirane označbe porekla.

(13) Leta 2002 je OPČ za Pineau de Charentes znašala 12,96 EUR/volumenski hektoliter; za Floc de Gascogne 0,25 EUR/stekl.; za Pommeau de Normandie 30,79 EUR/volumenski hektoliter in za Macvin du Jura 2,75 EUR brez davka/hektoliter.

1. Oglaševalske in promocijske dejavnosti

(14) Francoski organi so pojasnili, da se bodo predvideni programi izvajali na nekaterih trgih Evropske unije, med katerimi je tudi Francija, in na trgih tretjih držav. Cilj predvidenih oglaševalskih dejavnosti je spodbujati razvoj nakupnih namer z izboljšanjem poznavanja desertnega vina, pri čemer oglaševanje ne bi bilo nikoli omejeno na proizvode določenih podjetij. Proizvodnje, ki bodo predmet oglaševanja, imajo vse registrirano označbo porekla: Pineau des Charentes, Floc de Gascogne, Pommeau de Normandie in Macvin du Jura.

(15) Te dejavnosti so namenjene vsem organiziranim proizvajalcem desertnega vina, ki po mnenju francoskih organov ne bi mogli sami v enakem obsegu prispevati k razvoju trženja svojih proizvodov.

(16) Posebna pozornost bo posvečena temu, da namen sporočil v oglaševalskih dejavnostih ne bo potrošnike odvrčal od nakupa proizvodov iz drugih držav članic ali očrnil teh proizvodov.

(17) Šlo bo za akcije oglaševanja, obveščanja in komuniciranja, ki bodo zajemale različne vrste ukrepov, zlasti oglaševanje v medijih, pripravo in razširjanje drugega promocijskega gradiva, izvajanje oglaševalskih akcij na prodajnih mestih, povezanih z akcijami. Spremljale jih bodo lahko promocijske dejavnosti, kot so odnosi z javnostmi, sodelovanje na razstavah, izvedba seminarjev, organizacija prireditev, brošure ali informativno gradivo, študije o prepoznavnosti proizvoda in primernosti akcij.

(18) Francoski organi so se zavezali, da bodo predložili uporabljeno oglaševalsko gradivo za te akcije ali njegove kopije.

(19) Pomoč, ki so jo predvidele zgoraj navedene medpanožne organizacije na področju oglaševanja, bo omejena na 50 % za dejavnosti v Evropski uniji, med katerimi tudi v Franciji, in na 80 % za dejavnosti v tretjih državah.

(20) Načrtovana pomoč za predvidene dejavnosti v eurih znaša:

	EU	Tretje države	Skupaj
<i>Floc de Gascogne</i>	1 490 000	212 500	1 702 500
<i>Pineau des Charentes</i>	6 956 000	1 000 000	7 956 000

	EU	Tretje države	Skupaj
<i>Pommeau de Normandie</i>	360 000	—	360 000
<i>Macvin du Jura</i>	175 000	—	175 000
Skupaj	8 981 000	1 212 500	10 193 500

2. Raziskovalne dejavnosti

(21) Po navedbah francoskih organov so ukrepi podpore raziskavam in poskusom namenjeni samo vsem tistim raziskavam, ki so koristne za sektor, so splošne narave in koristijo celotni verigi.

(22) Za Pineau des Charentes: mikrobiologija, bakterijske spremembe in posledice (identifikacija dejavnikov razvoja mlečnih bakterij v Pineau des Charentes, izpopolnitev poskusov o okužbah in zdravlilnih tehnik); mehanizmi staranja vina Pineau des Charentes (identifikacija analitičnih meril, značilnih za oksidacijske pojave, in izpostavitve dejavnikov staranja); oblikovanje zbirke analitičnih podatkov (splošne analize – stopnja vinskega alkohola, sladkorji, pH-, možne kemijske ali bakterijske okužbe, kovine, kationi, hlapljivi delci, ostanki fitofarmaceutskih sredstev).

(23) Za Floc de Gascogne: študije o sortah vinskih trt in združevanju s ciljem optimizirati usklajevanje združevanja sort, da se pri proizvodnji vina Floc de Gascogne pridobi svežina in saden okus (raziskava o povečani vsebnosti sladkorja, živahni intenzivnosti barv in skladni vsebnosti skupnih kislin); študija o Armagnacu, ki omogoča pridobivanje vina Floc de Gascogne (analitično spremljanje – vsebnost bakra, etanola, etilacetata, stopnje alkohola, izboljšanje uporabljenega Armagnaca); študije in izboljšanje vina Floc de Gascogne, prilagojenega vrstam ciljne porabe, postopki kvalitativnih in kvantitativnih poskusov, shranjevanje.

(24) Za Macvin du Jura: tehnični razvoj (spremljanje zrelosti skupin sort vina Jura, da se določi stopnja zrelosti in najbolj prilagojenih sort vinske trte za pridobivanje vina Macvin du Jura); presejanje in označba vinograde; kakovost mošta in stiskanje (vpliv načinov ekstrakcije – encimsko delovanje in mraz – in maceracije drozge mošta na aromatično kakovost vin Macvin du Jura); vpliv odmerkov SO₂ na pretok vina; bistenje in obdelava za stekleničenje (primerjava različnih metod za pridobitev in ohranitev bistrosti vina Macvin du Jura po njegovem ustekleničenju).

(25) Predvideno raziskovalno delo se bo financiralo v višini 100 % stroškov. Načrtovana dodelitev pomoči za te raziskovalne dejavnosti, ki vključujejo stroške za informacijsko in bibliografsko gradivo ter vso podporo za razširjanje rezultatov izvajanih dejavnosti vsem gospodarskim subjektom, je za pet let naslednja: Pineau des Charentes, 912 600 EUR; Floc de Gascogne, 118 000 EUR in Macvin du Jura, 65 000 EUR.

3. Ukrepi tehnične podpore

- (26) Francoski organi so opisali načrtovane ukrepe tehnične podpore, ki bodo zlasti zajemali tehnično usposabljanje za izboljšanje in obvladovanje proizvodnih postopkov na vseh ravneh (primarna proizvodnja, pridobivanje vin, degustacija) ter dejavnosti za popularizacijo znanj.
- (27) Ta dela se bodo financirala v višini 100 % stroškov, ob upoštevanju zgoraj navedene zgornje meje. Načrtovana dodelitev pomoči za ta del za pet let je naslednja: Pineau des Charentes, 280 800 EUR in Floc de Gascogne, 169 000 EUR.

4. Pomoč za proizvodnjo kakovostnih proizvodov

- (28) Pomoč za proizvodnjo kakovostnih proizvodov je predvidena v sektorjih proizvodnje Pineau des Charentes in Floc de Gascogne. Gre za naslednje ukrepe: analizo nevarnosti in kritičnih kontrolnih točk (HACCP) in sledljivost (priprava in razširjanje modela v skladu s tehničnimi in zakonodajnimi zahtevami); tehnične in ekonomske študije za spodbujanje kakovostnih ukrepov.
- (29) Načrtovana dodelitev pomoči za te ukrepe je za pet let naslednja: Pineau des Charentes, 210 600 EUR in Floc de Gascogne, 50 500 EUR.

III. SPROŽITEV POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 88 (2) POGODBE

- (30) Kar zadeva naravo, pogoje dodelitve ali način financiranja predvidenih pomoči, predhodno preverjanje ukrepov ni sprožilo večjih dvomov, čeprav je Komisija pri pomoči za oglaševanje ocenila, da bi se morala Francija izrecno zavezati, da bo vsako sklicevanje na nacionalno poreklo proizvodov drugotnega pomena.
- (31) Komisija je postopek iz člena 88(2) Pogodbe sprožila zaradi razlogov v zvezi z združljivostjo pomoči z drugimi določbami prava Skupnosti, zlasti s členom 90 Pogodbe.
- (32) Na tem mestu je treba poudariti, da je odločbo Komisije o državni pomoči št. N 703/95, pri kateri gre za podaljšanje priglašene ukrepa, Sodišče Evropskih skupnosti razveljavilo⁽⁵⁾.
- (33) Sodišče v svoji sodbi poudarja, da je francoska vlada v letih 1992 in 1993⁽⁶⁾ uvedla ureditev različnega obdavčevanja desertnih vin in naravnih sladkih vin. Tako je bila od 1. julija

1993 za ta vina uvedena trošarina v višini 1 400 FRF⁽⁷⁾ na hektoliter za desertna vina in 350 FRF na hektoliter za naravna sladka vina.

- (34) Leta 1993/1994 so nekateri francoski proizvajalci zavrnilo plačilo dodatnih trošarin na desertna vina. Ko je bila junija 2004 ta „stavka glede plačila trošarin“ prekinjena, je predsednik Nacionalne konfederacije proizvajalcev desertnih vin z registrirano označbo porekla to prekinitve utemeljil z dejstvom, da je po njegovem mnenju francoska vlada nameravala francoskim proizvajalcem nadomestiti razliko v obdavčitvi z letno odškodnino in nadomestilom za leta od 1994 do 1997.
- (35) Leta 1995 je *Associação dos Exportadores de Vinho do Porto* (združenje izvoznikov vina portovec, v nadaljevanju: ZIVP) Komisiji poslalo dve pritožbi. Združenje je trdilo, da je obstajala povezava med razliko v obdavčevanju desertnih vin in naravnih sladkih vin na eni strani ter nekaterimi pomočmi francoskim proizvajalcem desertnih vin na drugi strani. Po navedbah ZIVP je bil namen zadevne pomoči francoskim proizvajalcem desertnih vin nadomestiti to razliko v obdavčenju, kar je v bistvu pomenilo, da so bili višjemu obdavčenju podvrženi samo tuji proizvajalci desertnih vin. Ta diskriminacijska obdavčitev bi bila tako v nasprotju s členom 95 (ki je postal člen 90) Pogodbe.
- (36) Po mnenju Sodišča je videti, da del zadevnih pomoči podpira kategorijo proizvajalcev, ki se zelo ujema s kategorijo francoskih proizvajalcev desertnih vin, ki so se zaradi davčne ureditve znašli v davčno neugodnem položaju, in da je morebitna povezava med davčno ureditvijo in zadevnim projektom pomoči predstavljala resno težavo pri ugotavljanju združljivosti pomoči z določbami Pogodbe.
- (37) Sodišče je poudarilo, da bi lahko Komisija v teh okoliščinah, in sicer samo s sprožitvijo postopka iz člena 93(2) (ki je postal člen 88(2)) Pogodbe, odprla vprašanja, načeta v pritožbah, ki jih je vložil ZIVP.
- (38) Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da v odločbi Komisije niso navedeni razlogi, saj Komisija ni pojasnila, zakaj je sklenila, da pritožba ZIVP glede možne kršitve člena 95 (ki je postal člen 90) Pogodbe ES ni utemeljena.
- (39) Sodišče je tako sklenilo, da je bila izpodbijana odločba nezakonita zaradi nesprožitve postopka iz člena 93(2) (ki je postal člen 88(2)) Pogodbe in kršitve obveznosti navedbe razlogov iz člena 190 (ki je postal člen 253) Pogodbe.

⁽⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 3. maja 2001, zadeva C-204/97, *Republika Portugalska proti Komisiji Evropskih skupnosti*, PSES, str. I-03175.

⁽⁶⁾ Popravljen zakon o finančah št. 93-859 z dne 22. junija 1993.

⁽⁷⁾ 1 FRF = 0,15 EUR

- (40) Ob upoštevanju te sodbe je Komisija menila, da je nujen podrobnejši pregled priglašenega programa glede na člen 90 Pogodbe, saj gre za podaljšanje pomoči, odobrenih v odločbi, ki jo je Sodišče razveljavilo.
- (41) V okviru predhodnega pregleda ukrepa je Komisija tako Franciji zastavila vprašanje, da bi izvedela, ali pri zadevni državni pomoči dejansko ni šlo za delni prenos dajatve iz člena 402a Splošnega zakonika o davkih samo v korist francoskih proizvajalcev desertnih vin.
- (42) Francija je v odgovorih, ki jih je poslala na tej prvi stopnji, poudarila, da tako v preteklosti kot danes ni obstajala nobena povezava med predlaganimi ukrepi podpore in trošarinami na podlagi naslednjih utemeljitev:
- (43) Po navedbah Francije je znesek, dodeljen pomoči (2,4 milijona EUR na leto, 12 milijonov EUR v petih letih) neprimerljiv s tem, kar sektor prinaša kot davek na potrošnjo (trošarine). Tako bi 150 000 hektolitrov prodanega desertnega vina z registrirano označbo porekla s trošarino v višini 214 EUR/hl predstavljalo več kot 32 milijonov EUR prihodkov od trošarin na leto.
- (44) Zaradi te posebne stopnje na desertna vina, 214 EUR/hl namesto 54 EUR/hl za naravna sladka vina, je ta sektor obdavčen še za dodatnih 24 milijonov EUR trošarin. Po navedbah Francije tudi tega zneska ni mogoče primerjati z višino predlagane pomoči.
- (45) Po navedbah Francije se nobena določba ni nikoli izvajala zato, da bi se sredstva, zbrana v skladu s členom 402a Splošnega zakonika o davkih, ponovno uporabila v korist nacionalnih proizvajalcev desertnih vin. Tako so se prihodki, prejeti med 1. januarjem 1995 in 31. decembrom 2000, nakazali v „solidarnostni sklad starostnega zavarovanja“. Med 1. januarjem 2001 in 31. decembrom 2003 so se prihodki uporabili za sklad, namenjen financiranju skrajševanja delovnega časa. Od 1. januarja 2004 so se ti prihodki nakazali nazaj v državni proračun.
- (46) Ko je Komisija preučila te informacije, je ocenila, da niso bile take vrste, da bi kategorično odpravile izražene dvome glede obstoja povezave med pobranim davkom in pomočjo.
- (47) Komisija je namreč menila, da neobstoj neposredne povezave med zneskom pomoči (2,4 milijona EUR) in prihodki od trošarin na desertna vina (32 milijonov EUR) ali med zneskom pomoči (2,4 milijona EUR) in dodatnimi trošarinami, plačanimi na desertna vina v primerjavi z naravnimi sladkimi vini (24 milijonov EUR), ni bil zadosten dokaz za neobstoj povezave med dajatvijo in pomočjo. Tako na tej stopnji postopka ni bilo mogoče izključiti možnosti, da bi lahko pomoč vsaj delno služila kot povrnitev škode francoskim proizvajalcem desertnih vin, tj. nadomestilo, do katerega drugi proizvajalci Skupnosti ne bi mogli biti upravičeni.
- (48) Poleg tega je Komisija ocenila, da bi se bilo treba odzvati na zaskrbljenost, ki jo je izrazilo Sodišče, da se da možnost zainteresiranim tretjim osebam, da predložijo argumente v zvezi z morebitno kršitvijo člena 90 Pogodbe.
- (49) Komisija je v svojem sklepu o sprožitvi postopka iz člena 88(2) Pogodbe tako Francijo zaprosila, da predloži dodatne informacije in številke, s katerimi bi lahko podprla svoje argumente.
- (50) Francija je bila najprej pozvana, da navede, ali se je država že obvezala do francoskih proizvajalcev desertnih vin, da bo zagotovila odškodnino ali nadomestilo, četudi delno, za posledice uvedbe davka leta 1993.
- (51) Komisija je nato od Francije zahtevala, naj predloži številke glede prejetih zneskov davka na desertna vina, ki izvirajo iz francoskih proizvodov in uvoženih proizvodov, in prejetih zneskov po posameznih proizvodnjah (francoska proizvodnja in proizvodnja Skupnosti).
- (52) Ker je Komisija ugotovila, da daleč največ priglašениh pomoči dobi Pineau de Charentes z 78 % zneskov, sledijo pa mu Floc de Gascogne s 17 %, nato Pommeau de Normandie s 3 % in nazadnje Macvin du Jura z 2 %, je Francijo zaprosila, naj pojasni, ali se ti odstotki za vsako od teh proizvodov ujemajo z odstotki prihodkov, ki jih ima država z davkom na desertna vina.
- (53) Ker je večina pomoči osredotočena na oglaševalske dejavnosti, je bila Francija pozvana, da pojasni, ali je ta izbira reprezentativna za izbiro, ki jo izvaja francoska država v drugih sektorjih kmetijske proizvodnje, zlasti v zvezi s kakovostnimi proizvodi.
- (54) Poleg tega je Komisija Francijo zaprosila, da predloži proračun pomoči, namenjenih za oglaševalske akcije, ki se izvajajo v Franciji za vsako od štirih zadevnih proizvodov.
- (55) Pozvala jo je tudi, naj v zvezi s financiranjem pomoči predloži pojasnila glede morebitne povezave med sredstvi, pridobljenimi iz OPČ, in sredstvi, ki izhajajo iz državnega proračuna.

IV. PRIPOMBE FRANCIJE

- (56) Z dopisom z dne 10. januarja 2005 je Francija poslala naslednje podatke in pripombe.
- (57) V zvezi z oglaševalskimi dejavnostmi (glej uvodno izjavo (30)) so se francoski organi zavezali, da pri oglaševanju proizvodov v okviru financiranih ukrepov poudarek ne bo na francoskem poreklu zadevnih desertnih vin.
- (58) V zvezi s povezavo med davkom na desertna vina in pomočjo je Francija še enkrat poudarila, da ne obstaja povezava med prihodki od trošarin in zneskom pomoči, ki izhajajo iz nacionalnega proračuna. Prihodki od trošarin,

vkjučno s tistimi od desertnih vin, se nakažejo v splošni državni proračun. Po navedbah Francije javni organi sprejemajo odločitve na področju pomoči za nekatere gospodarske dejavnosti na popolnoma neodvisen način. V zadevnem primeru je namen pomoči odpraviti nekatere strukturne pomanjkljivosti, ki prizadenejo ta vina, zlasti slabo poznavanje pri potrošnikih, manjša velikost in razpršenost proizvodnih podjetij ter pomanjkanje sredstev, da si izborijo svoje mesto na trgu.

- (59) Francija je potrdila, da ne obstaja nobeno pravno besedilo, ki bi omogočalo nadomestitev trošarin, ki jih plačajo proizvajalci desertnih vin (glej uvodno izjavo (50)).
- (60) Glede številke o prihodkih, ki izhajajo iz sprostitev francoskih desertnih vin za porabo in iz uvoženih desertnih vin (glej uvodno izjavo (51)), je Francija najprej pojasnila, da davčna statistika (ki se izvede na podlagi trošarinskih

stopenj) ne omogoča, da se francoski proizvodi ločijo od proizvodov drugega porekla Skupnosti.

- (61) V vsakem primeru znaša po podatkih carinskih služb znesek trošarin, prejetih leta 2003 od naravnih sladkih vin in desertnih vin vseh porekel, 142,5 milijona EUR, ki je porazdeljen na naslednji način: 25,2 milijona EUR za kategorijo naravnih sladkih vin, podvrženih trošarinski stopnji v višini 54 EUR/hl, ali količina 467 000 hl, in 117,3 milijona EUR za desertna vina, podvržena trošarinski stopnji v višini 214 EUR/hl, ali količina 548 000 hl proizvoda.
- (62) V tem zadnjem sklopu je ob upoštevanju prijav pridelka mogoče ločiti proizvodnjo desertnih vin, proizvedenih v Franciji, ki znaša 94 477 hl proizvodov za Pineau des Charentes, 2 091 hl za Macvin du Jura, 5 680 hl za Pommeau in 6 057 hl za Floc de Gascogne.
- (63) Francija je poslala razpredelnico, ki ponazarja razdelitev predvidenih pomoči med štiri medpanožne organizacije in razdelitev proizvedenih količin za vsako zadevno desertno vino (glej uvodno izjavo (52)).

Naziv	Proizvedena količina	Odstotki proizvedenih količin	Odstotki predvidene pomoči
Pineau des Charentes	112 436 hl (2001)	87 %	78 %
Floc de Gascogne	8 413 hl (2003)	7 %	17 %
Pommeau	5 111 hl (2002)	4 %	3 %
Macvin du Jura	2 717 hl (2002)	2 %	2 %

- (64) Francija ugotavlja, da se delež posameznega desertnega vina v skupni proizvodnji in odstotek predvidene pomoči bistveno ne razlikujeta, vendar se popolnoma ne ujemata. Poudarja, da je razdelitev načrtovanih pomoči rezultat dogovora med upravičenimi medpanožnimi organizacijami, ne pa izbire, ki bi jo določili javni organi.
- (65) Kar zadeva vprašanje Komisije o proračunu, namenjenemu oglaševalskim dejavnostim (glej uvodno izjavo (53)), je Francija poslala podatke, ki navajajo, da se zlasti v sektorju kakovostnega vina, pridelana na določenem pridelovalnem območju, oglaševalskim dejavnostim nameni med 50 % in 74 % skupnega proračuna, ki ga imajo na voljo medpanožne organizacije.
- (66) Francija je za vsako od štirih zadevnih medpanožnih organizacij predložila delež proračuna, namenjenega oglaševalskim akcijam v Franciji. Ta razdelitev, ki naj bi ostala enaka, če bo program pomoči odobren, bo tudi plod proste izbire medpanožnih organizacij.

Desertna vina z reg. označbo porekla	Proračun v letu 2003 za promocijo	Od tega za promocijo v Franciji	Načrtovane pomoči (2,4 mio EUR/leto)	Od tega za promocijo v Franciji
Pineau	1 671 000 EUR	74 %	1 872 000 EUR	74 %
Floc	279 000 EUR	64 %	408 000 EUR	64 %
Pommeau	166 000 EUR	100 %	72 000 EUR	100 %
Macvin	22 600 EUR	100 %	48 000 EUR	100 %

- (67) Francija je v zvezi z morebitno povezavo med sredstvi, pridobljenimi iz OPČ, in sredstvi, ki izhajajo iz državnega proračuna, za financiranje pomoči poslala naslednjo razpredelnico:

Označe porekla	Količine	Stopnja OPČ	Prihodki od OPČ, namenjene promociji	Pomoč iz nacionalnega proračuna za promocijo
Pineau	112 436 hl	12,96 EUR/hl	1 457 000 EUR	1 591 000 EUR
Floc	8 413 hl	0,25 EUR na stekl.	279 000 EUR	340 000 EUR
Pommeau	5 111 hl	30,79 EUR/hl	157 000 EUR	72 000 EUR
Macvin	2 717 hl	2,75 EUR/hl	75 000 EUR	35 000 EUR

- (68) Prihodki, ki bi se lahko namenili oglaševanju, se ne zmanjšajo za zneske, pridobljene z OPČ. Medpanožne organizacije lahko namreč črpajo iz drugih virov, pridobljenih na primer z izvajanjem storitev, prodajo reklamnih artiklov in drugim. Francija je potrdila, da se bodo oglaševalske dejavnosti delno financirale iz zasebnih sredstev v višini najmanj 50 % upravičenih stroškov.
- (69) Za primerjavo med načrtovano pomočjo in prihodki od trošarin, ocenjenih na podlagi proizvedenih količin ⁽⁸⁾, je Francija predložila naslednje številke:

Označe	Ocenjeni prihodki od trošarin/ leto	Predvidena pomoč	Pomoč/trošarine
Pineau des Charentes	20 218 078 EUR	1 872 000 EUR	9,3 %
Floc de Gascogne	1 296 198 EUR	408 000 EUR	31,5 %
Pommeau	1 215 520 EUR	72 000 EUR	5,9 %
Macvin du Jura	447 474 EUR	48 000 EUR	10,7 %

- (70) Francija poudarja, da je ta zadnja razpredelnica posebej pomembna, saj iz nje ni razviden namen, da bi breme trošarin izravnali s pomočjo, ker ni nobene količinske povezave.

V. PRESOJA

članici Skupnosti in izkrivljati konkurenco ali groziti, da jo bo izkrivljala.

1. Značilnost pomoči Uporabnost člena 87(1) Pogodbe

- (73) V zadevnem primeru Komisija meni, da so ti pogoji izpolnjeni. Tako:

- (71) V skladu s členom 87(1) Pogodbe je, razen če ta pogodba ne določa drugače, pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgovim, če prizadene trgovino med državami članicami.

1.1 Državna sredstva

- (72) Da bi ukrep spadal na področje uporabe člena 87(1) Pogodbe, morajo biti hkrati izpolnjeni naslednji štirje pogoji: (1) ukrep mora financirati država ali se mora financirati iz državnih sredstev, (2) ukrep mora selektivno zadevati določena podjetja ali sektorje proizvodnje, (3) vsebovati mora gospodarsko prednost za upravičena podjetja, (4) prizadeti mora trgovino med državami

- (74) Raziskovalne dejavnosti, ukrepe tehnične podpore in razvoja kakovostne proizvodnje bo v celoti financirala država iz svojih proračunskih sredstev.

- (75) Na drugi strani bo oglaševalske in promocijske dejavnosti deloma financirala država in deloma (najmanj 50 %) zadevne medpanožne organizacije s sredstvi, pridobljenimi zlasti iz obveznimi prostovoljnimi članarini (OPČ) svojih članov.

⁽⁸⁾ Količine, ki se lahko razlikujejo od količin, ki so na voljo za potrošnjo).

(76) Komisija meni, da proračun, namenjen za promocijske in oglaševalske dejavnosti, v celoti sestavljajo državna sredstva na podlagi ugotovitev, predstavljenih spodaj.

(77) Na podlagi stalne prakse Komisije so obvezni prispevki podjetij določenega sektorja, ki so namenjeni financiranju ukrepa finančne podpore, izenačeni z davkom podobnimi dajatvami in tako predstavljajo državna sredstva, kadar te prispevke uvede država ali kadar gre prihodek od teh prispevkov prek organa, ustanovljenega z zakonom.

(78) V zadevnem primeru je obveznost plačevanja članarin določila francoska vlada v okviru postopka za podaljšanje medpanožnih sporazumov. Podaljšanje sporazumov se opravi s sprejetjem odloka, objavljenega v *Uradnem listu Republike Francije*. Za polni učinek teh članarin je tako potreben akt javnega organa.

(79) Vendar pa sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti določa, da je treba pri ugotavljanju narave državne pomoči nekega ukrepa preveriti tudi, ali se navedeni ukrep lahko obravnava kot ukrep, ki ga lahko pripišemo državi⁽⁹⁾. Najnovejša sodna praksa⁽¹⁰⁾ je zagotovila elemente, ki bi jih bilo primerno preučiti na tem mestu.

(80) Sodišče je navedlo, da nekateri ukrepi, ki jih financirajo člani medpanožnih organizacij s sredstvi, ki jih organizacije poberejo od svojih članov, niso spadali na področje uporabe člena 87(1) Pogodbe, glede na to, da (a) so se članarine obvezno namenile za financiranje ukrepa; (b) javni organi ali oblasti niso nikoli imeli možnosti prosto razpolagati s temi sredstvi; (c) so bili za ukrep izključno odgovorni člani zadevne medpanožne organizacije in ni bil del državne politike (...).

(81) Iz te sodne prakse tako izhaja, da se zadevni ukrepi ne morejo pripisati državi, kadar ima država zgolj vlogo preprostega posrednika, ker ne posega v opredelitev politične izbire strokovnjakov in v nobenem trenutku ne more razpolagati z zbranimi sredstvi, ki se obvezno namenijo za zadevne ukrepe. Na podlagi tega dejstva tako ukrepov ne moremo opredeliti kot državno pomoč.

(82) V zadevnem primeru tako merila, določena v sodbi Pearle, niso izpolnjena. Dejstvo, da država prispeva 50 % k financiranju teh promocijskih in oglaševalskih dejavnosti, jasno kaže, da so te dejavnosti del državne politike in da je

⁽⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002, zadeva C-482/99, *Republika Francija proti Komisiji*, PSES 2002, str. I-4397, točka 24 obrazložitve, in zadeva C-126/01 *GEMO*, sodba z dne 20. novembra 2003, PSES 2003, str. I-13769.

⁽¹⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 15. julija 2004, zadeva C-345/02, *Pearle proti Hoofdbedrijfschap Ambachten*, PSES 2004, str. I-7139).

tako treba sredstva, uporabljena za njihovo financiranje, v celoti obravnavati kot javna sredstva, namenjena ukrepom, ki se lahko pripišejo državi.

1.2 Selektivnost

(83) Ukrepi so izključno namenjeni francoskim proizvajalcem desertnih vin in so torej selektivni.

1.3 Obstoje prednosti

(84) Proizvajalci desertnih vin prejmejo gospodarsko prednost v obliki financiranja različnih dejavnosti (raziskovalni projekti, tehnična podpora, razvoj kakovostnih proizvodov, promocija in oglaševanje). Ta prednost izboljšuje konkurenčni položaj prejemnikov. V skladu s stalno sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti pomeni izboljšanje konkurenčnega položaja podjetja, ki je posledica državne pomoči, praviloma izkrivljanje konkurence do drugih podjetij, ki ne prejemajo enake podpore⁽¹¹⁾.

1.4 Vpliv na trgovino in izkrivljanje konkurence

(85) Te pomoči bi lahko vplivale na trgovino med državami članicami, če spodbujajo nacionalno proizvodnjo v škodo proizvodnje drugih držav članic. Vinski sektor je namreč zelo odprt za konkurenco na ravni Skupnosti, kar se poleg tega dobro kaže z obstojem skupne ureditve trga v sektorju.

(86) Spodnja razpredelnica na primer ponazarja obseg trgovine s proizvodi iz grozdja in vina med državami članicami Skupnosti in v Franciji za leta 2001, 2002 in 2003⁽¹²⁾.

Leto	Vino (1 000 hl)			
	Uvoz EU	Izvoz EU	Uvoz FR	Izvoz FR
2001	39 774	45 983	5 157	15 215
2002	40 453	46 844	4 561	15 505
2003	43 077	48 922	4 772	14 997

(87) Nekateri načrtovani ukrepi naj bi se izvajali zunaj Evropske unije. Tako ob upoštevanju medsebojne odvisnosti trgov, na katerih delujejo nosilci dejavnosti Skupnosti, ni izključeno, da bi lahko pomoč izkrivljala konkurenco Skupnosti z okrepitevijo konkurenčnega položaja nosilcev dejavnosti⁽¹³⁾, četudi je pomoč namenjena proizvodom za izvoz zunaj Skupnosti⁽¹⁴⁾.

⁽¹¹⁾ Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980, zadeva 730/79, *Philip Morris proti Komisiji*, PSES 1980, str. 2671, točki 11 in 12 obrazložitve.

⁽¹²⁾ *Agriculture in the European Union, Statistical and economic information 2004*. Generalni direktorat za kmetijstvo, Evropska komisija.

⁽¹³⁾ Sodba Sodišča z dne 10. decembra 1969, skupni zadevi 6 in 11-69, *Komisija proti Republiki Franciji*, PSES, točka 20 obrazložitve.

⁽¹⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 21. marca 1990, zadeva C-142/87, *Belgija proti Komisiji*, PSES, točka 35 obrazložitve.

(88) Ob upoštevanju zgoraj navedenega zadevni ukrepi spadajo na področje uporabe člena 87(1) Pogodbe in se lahko pojmujejo kot nezdružljivi s Pogodbo samo, če bi lahko izkoristili eno od odstopanj, ki jih ta pogodba določa.

2. Združljivost pomoči

(89) Edino odstopanje, ki je predvideno na tej stopnji, je odstopanje od člena 87(3)(c) Pogodbe, ki določa, da se kot združljive s skupnim trgom lahko štejejo pomoči za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

(90) Da bi zadevne pomoči lahko bile upravičene do navedenega odstopanja, morajo biti v skladu z zakonodajo na področju državnih pomoči. Komisija najprej preveri uporabnost Uredbe Komisije (ES) št. 1/2004 z dne 23. decembra 2003 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe o ustanovitvi ES za državno pomoč malim in srednje velikim podjetjem, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov⁽¹⁵⁾. Če se navedena uredba ne uporablja, Komisija preveri, ali bi se lahko uporabile druge pravne podlage, kot so smernice ali okviri Skupnosti.

(91) Ker predvidene pomoči niso omejene na mala in srednje velika podjetja, se Uredba (ES) št. 1/2004 ne uporablja. Komisija je tako svojo presojo temeljila na naslednjih instrumentih: (a) Smernicah Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju⁽¹⁶⁾ v nadaljevanju: „kmetijske smernice“; (b) Smernicah Skupnosti o državni pomoči za oglaševanje proizvodov, naštetih v Prilogi I k Pogodbi ES, in nekaterih proizvodov, ki ne sodijo v Prilogo I⁽¹⁷⁾ (v nadaljevanju: „smernice za oglaševanje“) in (c) Okviru Skupnosti o državni pomoči za raziskave in razvoj⁽¹⁸⁾ (v nadaljevanju: „okvir“).

(92) Ker naj bi se načrtovane pomoči vsaj delno financirale iz obveznih prispevkov, zbranih z davkom podobnimi dajatvami, je Komisija ocenila tudi načine financiranja pomoči.

2.1 Ukrepi

2.1.1 Pomoč za oglaševanje in promocijo

(93) Smernice Skupnosti, ki se uporabljajo za državno pomoč za oglaševanje proizvodov, naštetih v Prilogi I k Pogodbi ES⁽¹⁹⁾ (v nadaljevanju: smernice za oglaševanje), določajo

negativna in pozitivna merila, ki jih morajo upoštevati vsi programi državnih pomoči. Tako glede na točke 16 do 30 smernic oglaševalske dejavnosti ne smejo biti v nasprotju s členom 28 Pogodbe ali sekundarno zakonodajo Skupnosti in ne smejo biti usmerjene v promocijo določenih podjetij.

(94) Francoski organi so pojasnili, da dejavnosti ne bodo namenjene samo določenim podjetjem, da oglaševanje ne bo očrnilo drugih proizvodov Skupnosti in da ne bo uvedlo nobene neugodne primerjave, pri čemer bi se prednost dajala nacionalnemu poreklu proizvodov.

(95) Sklicevanja na nacionalno poreklo morajo biti drugotnega pomena glede na glavno sporočilo, ki ga želi oglaševalska akcija sporočiti potrošnikom, in ne sme biti glavni razlog, zaradi katerega se potrošnikom svetuje, naj kupijo proizvod. V zadevnem primeru je pomembno, da francosko poreklo proizvodov ni glavno sporočilo za oglaševalske akcije, izvedene na francoskem ozemlju.

(96) Na podlagi vzorcev, ki so jih poslali francoski organi, in jasne zaveze, ki jo je Francija dala v ta namen, je mogoče ugotoviti, da poseben poudarek ne bo posvečen nacionalnemu poreklu zadevnih proizvodov in da bo vsako sklicevanje na poreklo drugotnega pomena glede na glavno sporočilo oglaševalskih akcij.

(97) Kar zadeva pozitivna merila, morajo proizvodi, ki so predmet oglaševalskih akcij, v skladu s točkami 31 do 33 smernic za oglaševanje izpolnjevati najmanj enega od naslednjih pogojev: iti mora za presežke kmetijskih proizvodov ali premalo izkoriščenih vrst, nove proizvode ali nadomestne proizvode, ki še ne predstavljajo presežka, razvoj nekaterih regij, razvoj malih in srednje velikih podjetij ali za proizvode visoke kakovosti, vključno s proizvodi ekološkega kmetijstva.

(98) Francoski organi so v tej zvezi pojasnili, da bo cilj ukrepov razvoj zadevnih proizvodnih območij s prodajo njihovih tipičnih proizvodov. Odgovorili bodo na potrebo po zagotovitvi podpore mreži malih in srednje velikih podjetij na navedenih geografskih območjih: podjetja zadevnih vinskih sektorjev so večinoma manjše velikosti, z majhnim številom zaposlenih, pogosto celo družinska. Njihov namen je tudi razvoj proizvodov visoke kakovosti (rer. označba porekla).

(99) Kar natančneje zadeva pomoči za oglaševanje kmetijskih proizvodov, ki imajo zaščiteno geografsko poreklo ali zaščiteno geografsko označbo, ki jo je registrirala Skup-

⁽¹⁵⁾ UL L 1, 1.1.2004, str. 1.

⁽¹⁶⁾ UL C 232, 12.8.2000, str. 19

⁽¹⁷⁾ UL C 252, 12.9.2001, str. 5.

⁽¹⁸⁾ UL C 45, 17.2.1996, str. 5, naknadno spremenjen v zvezi z njegovo uporabo v kmetijskem sektorju, UL C 48, 13.2.1998, str. 2.

⁽¹⁹⁾ Glej opombo 17.

nost⁽²⁰⁾, Komisija preveri, ali imajo vsi proizvajalci proizvoda z registrirano označbo porekla enako pravico do pomoči, da bi zagotovila, da pomoči ne bodo dodeljene posameznim proizvajalcem. To pomeni, da se morajo oglaševalski ukrepi nanašati samo na registrirano označbo porekla in ne na kateri koli logotip ali etiketo, razen če imajo vsi proizvajalci dovoljenje za njegovo uporabo. Kadar se pomoč iz praktičnih vzrokov dodeli skupini proizvajalcev, Komisija prav tako zahteva jamstvo, da bodo do pomoči dejansko upravičeni vsi proizvajalci, ne glede na to, ali so člani skupine ali ne.

- (100) Francoski organi so se zavezali, da bodo do teh pomoči prek ukrepov, izvedenih skupaj, upravičeni brez diskriminacije vsi proizvajalci proizvoda, ki bo predmet oglaševanja, ter poslovneži, povezani z njegovim trženjem.
- (101) V zvezi z najvišjo stopnjo pomoči, predvideno v točki 60 smernic, se lahko oglaševalske dejavnosti financirajo v višini 50 % iz državnih sredstev, preostanek pa morajo zagotoviti upravičene strokovne in medpanožne organizacije.
- (102) Francoski organi se zavezujejo, da bo stopnja javnega financiranja omejena na največ 50 % ukrepov, izvedenih na področju oglaševanja znotraj Evropske unije. Preostanek bodo morali zagotoviti nosilci dejavnosti v zadevnem kmetijskem sektorju.
- (103) Ukrepi, izvedeni zunaj Evropske unije, se bodo lahko financirali do višine 80 %. To sledi smernici, ki jo je sprejela Komisija⁽²¹⁾, v skladu s katero gre pri sodelovanju proizvajalcev pri tej vrsti ukrepov za pojem, ki je povzet zlasti v Uredbi Sveta (ES) št. 2702/1999 z dne 14. decembra 1999 o ukrepih za informiranje in za promocijo kmetijskih proizvodov v tretjih državah⁽²²⁾, v katerih je obravnavano vprašanje sofinanciranih ukrepov. Ker gre za ukrepe, ki jih Skupnost izvaja v tretjih državah, ta uredba, kar zadeva ukrepe odnosov z javnostmi, promocije in oglaševanja kmetijskih in živilskih proizvodov, v svojem členu 9 določa, da morajo del financiranja kriti organizacije predlagateljice. Tako je za ukrepe, ki trajajo najmanj dve leti, na splošno najnižji odstotek, ki ga morajo kriti, 20 %, pri čemer je najvišji prispevek Skupnosti 60 % in prispevek držav članic 20 %. Iz tega sledi, da se zdi dejanska udeležba upravičencev pri tej vrsti ukrepov v višini najmanj 20 % stroškov primerna, da se omeji izkrivljanje konkurence glede na druge proizvodnje Skupnosti.

- (104) Francoski organi so Komisiji poslali vzorce promocijskih in oglaševalskih dejavnosti, ki so se financirali v okviru

⁽²⁰⁾ V skladu z določbami Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 208, 24.7.1992, str. 1).

⁽²¹⁾ Državna pomoč št. N 166/2002.

⁽²²⁾ UL L 327, 21.12.1999, str. 7.

priglašene pomoči, kar je omogočilo potrditev obveznosti, ki so jih prevzeli navedeni organi.

- (105) Komisija na tej stopnji ugotavlja, da te pomoči izpolnjujejo pogoje, določene na ravni Skupnosti.

2.1.2 Pomoč za raziskave

- (106) Kar zadeva ukrepe raziskovalnih in poskusnih programov ter ukrepe za širjenje znanstvenega napredka, kmetijske smernice v točki 17 določajo, da je treba pomoč za raziskave in razvoj preučiti v skladu z merili, navedenimi v veljavnem okviru Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj⁽²³⁾. Ta določa, da je s skupnim trgom združljiva stopnja pomoči, ki lahko doseže 100 %, celo kadar raziskave in razvoj izvajajo podjetja, če so v vseh primerih izpolnjeni štirje spodaj navedeni pogoji:

- a) pomoč izraža splošni interes za zadevni posebni sektor, ne da bi povzročila neupravičeno izkrivljanje konkurence v drugih sektorjih;
- b) podatki morajo biti objavljeni v ustreznih časopisih, ki imajo najmanj nacionalno naklado in niso omejeni na člane določene organizacije, tako da se zagotovi, da je lahko vsak gospodarski subjekt, ki bi se utegnil ukvarjati s to dejavnostjo, obveščen o tem, da se ta dejavnost izvaja ali se je začela izvajati, ter da se rezultati na zahtevo pošljejo ali se bodo poslali vsem zainteresiranim. Te informacije bodo objavljene najpozneje na datum, ki ne bo kasnejši od katere koli informacije, ki se lahko da članom določene organizacije;
- c) vse zadevne strani, vključno s prejemnikom pomoči, predložijo za izkoriščanje rezultate dela na enaki podlagi v smislu stroškov in časa;
- d) pomoč izpolnjuje pogoje, določene v Prilogi 2 „Nacionalna pomoč: podlaga za izjeme od obveznosti znižanja“ k Sporazumu o kmetijstvu, sklenjenem med urugvajskim krogom večstranskih trgovinskih pogajanj⁽²⁴⁾.

- (107) Francoski organi so se zavezali k naslednjemu:

- a) šlo bo zgolj za raziskave, ki izražajo splošni interes za zadevni sektor, namenjene splošni uporabi in razširjanju, tako da ne bodo spremenile trgovinskih

⁽²³⁾ Glej opombo 18.

⁽²⁴⁾ UL L 336, 23.12.1994, str. 31.

pogojev in povzročile neupravičenega izkrivljanja konkurence v drugih sektorjih;

- b) zbrani podatki se bodo po koncu vsakega programa, ko bodo potrjeni, objavili v različnih časopisih, ki so zainteresiranim stranem kar najbolj dostopni. Temu bo sledila objava in širjenje rezultatov teh raziskav, da bi lahko bili o njih obveščeni vsi strokovnjaki in trgovci ter imeli dostop do njih brez diskriminacije v tistem ali katerem koli trenutku oziroma na zahtevo. Sklepne ugotovitve del ali povzetki bodo objavljeni v publikacijah „za širšo javnost“ zadevnih medpanožnih organizacij, v specializiranih izdajah tehničnih organov, ki so povezani z izvajanjem teh študij in raziskav, v različnih brošurah in publikacijah. Poslovnežem v sektorju bodo na voljo prek običajnih kanalov v kmetijskem sektorju ali ministrstva za kmetijstvo in ribištvo;
- c) ob upoštevanju splošnega interesa raziskav ni predvideno nobeno komercialno izkoriščanje rezultatov. Vprašanje stroškov odstopa pravice do izkoriščanja ali pogojev dostopa do pravice do izkoriščanja se tako ne bo postavilo;
- d) francoski organi zagotavljajo, da financirani ukrepi ne privedejo do nobenega neposrednega nakazila proizvajalcem ali predelovalcem ter da izpolnjujejo mednarodna trgovinska merila, ki jih je sprejela Evropska unija.

(108) Komisija ugotavlja, da te pomoči izpolnjujejo pogoje, določene na ravni Skupnosti.

2.1.3 Pomoč za tehnično podporo

(109) Kmetijske smernice v točki 14 določajo, da je ta vrsta pomoči dovoljena v višini 100 %, če je na voljo vsem upravičnim osebam, ki delujejo na zadevnem območju, glede na objektivno postavljene pogoje, in če skupni znesek odobrene pomoči ne presega 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let ali pri malih in srednje velikih podjetjih 50 % upravičenih stroškov (pri čemer se upošteva najvišji znesek). Francoski organi so se zavezali, da bodo upoštevali te pogoje.

(110) Komisija ugotavlja, da te pomoči izpolnjujejo pogoje, določene na ravni Skupnosti.

2.1.4 Pomoč za proizvodnjo kakovostnih proizvodov

(111) Kmetijske smernice v točki 13 določajo, da je ta vrsta pomoči dovoljena v višini 100 %, če je na voljo vsem upravičnim osebam, ki delujejo na zadevnem območju,

glede na objektivno postavljene pogoje in če skupni znesek odobrene pomoči ne presega 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let ali pri malih in srednje velikih podjetjih 50 % upravičenih stroškov, pri čemer se upošteva najvišji znesek. Francoski organi so se zavezali, da bodo upoštevali te pogoje.

(112) Komisija ugotavlja, da te pomoči izpolnjujejo pogoje, določene na ravni Skupnosti.

2.2 Financiranje pomoči

2.2.1 Obvezna članarina (OPČ)

(113) V skladu s sodno prakso Sodišča ⁽²⁵⁾ je po mnenju Komisije normalno, da financiranje državne pomoči prek obveznih dajatev lahko vpliva na pomoč, saj ima zaščitniški učinek, ki presega pomoč v pravem pomenu besede. Zadevne članarine (OPČ) so dejansko obvezne dajatve. Ob upoštevanju iste sodne prakse Komisija meni, da pomoči ni mogoče financirati z davkom podobnimi dajatvami, ki bremenijo tudi proizvode, uvožene iz drugih držav članic.

(114) OPČ se uporablja za količine desertnih vin z registrirano označbo porekla, ki jih tržijo vinogradniki, poklicni destilaterji, trgovci in veletrgovci na območju proizvodnje zadevne registrirane označbe porekla. Francoski organi so pojasnili tudi, da za razliko od dajatev, prejetih na podlagi direktiv Skupnosti o trošarinah na alkohol in alkoholne pijače, medpanožne članarine samoumevno zadevajo samo desertna vina z zadevnimi registriranimi označbami porekla, torej izključno proizvode na območjih, omejenih s predpisi, kar pomeni, da jim desertna vina s poreklom iz drugih držav članic niso podvržena.

(115) Kar natančneje zadeva veletrgovce, ni izključeno, da tržijo tudi uvožene proizvode. Vendar so francoski organi navedli, da so medpanožnemu članskemu prispevku, ki ga plačajo veletrgovci, podvržene samo količine desertnih vin z registrirano označbo porekla, na katere se nanaša priglasitev, to so Pineau des Charentes, Floc de Gascogne, Pommeau de Normandie in Macvin du Jura. Tako so vse druge količine uvoženega vina izvzete iz plačila te članarine.

(116) Tako je na podlagi dejstva, da je edina obdavčena proizvodnja nacionalna proizvodnja desertnih vin z registrirano označbo porekla, ki jo predvideva ukrep, mogoče sklepati, da noben uvožen proizvod ni obdavčen.

(117) V zvezi z državno pomočjo, financirano z davkom podobnimi dajatvami, je Sodišče določilo tudi druga merila, ki bi jih bilo primerno preučiti na tem mestu. V zadevi Nygard ⁽²⁶⁾ je Sodišče ugotovilo, da davek pomeni

⁽²⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 25. junija 1970, zadeva 47/69, *Vlada Republike Francije proti Komisiji Evropskih skupnosti*, PSES 1970, str. 487.

⁽²⁶⁾ Sodba z dne 23. aprila 2002, zadeva C-234/99, *Niels Nygard proti Svineafgiftsfonden*, PSES 2002, str. I-3657.

kršitev prepovedi diskriminacije, določene v členu 90 Pogodbe, če prednosti, ki jih prinese dodelitev dohodkov od obdavčenja, koristijo predvsem tistim obdavčnim nacionalnim proizvodom, ki se predelajo ali tržijo na nacionalnem trgu, pri čemer deloma nadomestijo breme, ki ga nosijo ti proizvodi, in tako oškodujejo izvožene nacionalne proizvode.

(118) Pomoč za promocijo in oglaševanje, ki se edina financira z OPČ, koristi sektorju trženja in lahko pomeni drugačen interes za trgovce, da bi se izključno preusmerili na prodajo zunaj Francije ali zunaj Evropske unije.

(119) Vendar pa so francoski organi zagotovili, da nacionalni odbor za Pineau des Charentes in medpanožni odbor za Floc de Gascogne financirata oglaševalske ali promocijske dejavnosti v Franciji, Evropski uniji in tretjih državah. V tej zvezi se njuna upravnata odbora, v katerih so zastopani vsi katerji zadevnega sektorja, odločata popolnoma svobodno.

(120) Na drugi strani pa medpanožna organizacija za označbe mošta in medstrokovni odbor za vina iz območja Jura trenutno ne predvidevata financiranja ukrepov zunaj francoskega trga. Tako bi po navedbah francoskih organov ta usmeritev ukrepov proti francoskemu trgu izhajala iz politike samega sektorja, ki ocenjuje, da mora imeti prednost izboljšanje njegove prisotnosti na nacionalnem trgu, saj se zaveda, da prodaja teh desertnih vin v tujini še ni prišla v trgovsko prakso. Francoski organi zagotavljajo, da ta usmeritev ni neugodna za nobenega trgovca, saj ostaja prodaja zunaj francoskega trga obrobne pomena ter ni nobenih trgovcev, ki bi bili specializirani za prodajo za izvoz.

(121) Ne glede na to so se francoski organi zavezali, da izvoženi proizvodi ne bodo nič manj deležni ugodnosti ukrepov, ki se financirajo z medpanožnimi članarinami, kot proizvodi, ki se prodajajo na domačem ozemlju.

(122) Komisija upošteva to zavezo in meni, da iz podatkov, ki jih je poslala Francija, ni mogoče najti ničesar, kar bi trenutno kazalo na diskriminacijo izvoženih desertnih vin.

(123) Komisija zato želi francoske organe opozoriti na posledice sodbe Nygard na področju diskriminacije med izvoženimi proizvodi in proizvodi, ki se tržijo na domačem ozemlju. Sodišče je zlasti ugotovilo, da je nacionalno sodišče odgovorno za ugotovitev obsega morebitne diskriminacije, ki bremeni proizvode. Zato je treba v ta namen v referenčnem obdobju preveriti finančno enakovrednost med skupnimi zneski, prejetimi od prodanih nacionalnih proizvodov na domačem trgu z vidika zadevnega davka, in ugodnostmi, ki so jih deležni izključno ti proizvodi.

2.2.2 Združljivost z drugimi določbami Pogodbe

(124) Treba je poudariti, da se državna pomoč, ki z določenimi načini uporabe krši druge določbe Pogodbe, ne more šteti za združljivo s skupnim trgom. V zadevnem primeru je Komisija preučila upravičenost pritožbe ZIVP, izražene zoper pomoč N 703/95, glede možne kršitve člena 90 Pogodbe. Komisija sicer ugotavlja, da ZIVP ni predložil nobene pripombe v okviru tega postopka.

(125) Člen 90 Pogodbe določa, da „nobena država članica ne uvaja, neposredno ali posredno, kakršnih koli notranjih davkov na izdelke drugih držav članic, ki bi bili višji od davkov, uvedenih neposredno ali posredno na enakovrstne domače izdelke“.

(126) V zadevnem primeru je višina trošarin, ki se uporablja za desertna vina iz Francije, enaka za francoska vina in vina s poreklom iz drugih držav članic.

(127) Uvedba diskriminacijskega notranjega davka bi bila v nasprotju s členom 90 Pogodbe samo, če bi se davek, ki ga plačajo francoski proizvajalci, delno nadomestil s pomočjo, ki je rezervirana za te iste proizvajalce, tako da bi morali navedeni davek v celoti plačati samo nefrancoski proizvajalci.

(128) Zato je treba najprej ugotoviti, da dajatve ne spadajo na področje uporabe določb Pogodbe o državni pomoči, razen če ne pomenijo načina financiranja ukrepa pomoči, in da so sestavni del te pomoči.

(129) Iz tega sledi, da davek na desertna vina ne vpliva na presojo združljivosti načrtovanih pomoči in ga tako na tem mestu ni treba preučevati, razen če ne obstaja zadostna povezava med navedeno dajatvijo in ukrepi pomoči.

(130) Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 13. januarja 2005 v zadevi Streekgewest Westelijk Noord-Brabant⁽²⁷⁾, do katere je prišlo po sprožitvi postopka iz člena 88(2) Pogodbe proti pomoči, ki je predmet te odločbe, je pojasnila okoliščine, v katerih je treba upoštevati, da obstaja zadostna povezava med dajatvijo in ukrepom pomoči, tako da je mogoče sklepati, da je dajatev sestavni del pomoči.

(131) Točka 26 obrazložitve navedene sodbe zlasti navaja, da je pogoj za to, da bi dajatev – ali njen del – veljala za sestavni del ukrepa pomoči, da morata biti dajatev in pomoč na podlagi upoštevne nacionalne zakonodaje nujno neločljivo

⁽²⁷⁾ Še ni bilo objavljeno v PSES.

vsebinsko povezani, in sicer tako, da prihodki od dajatve neposredno vplivajo na višino pomoči in posledično na presojo združljivosti te pomoči s skupnim trgov.

- (132) V zadevi *Streekgewest* je Sodišče ugotovilo, da čeprav je za potrebe sestave proračuna zadevne države članice prišlo do izravnave med povišanjem zneska dajatve in ugodnostjo (pomočjo), ta okoliščina sama po sebi še ne dokazuje, da med dajatvijo in ugodnostjo obstaja neločljiva vsebinska povezava ⁽²⁸⁾.
- (133) V zadevnem primeru je Francija navedla, da se prihodki od dajatve nakažejo v splošni državni proračun in da ne obstaja nobeno pravno besedilo, ki bi omogočalo nadomestitev trošarin, ki jih plačajo proizvajalci desertnih vin. Nobeni podatki, ki jih ima Komisija, sicer ne kažejo nasprotno. Na podlagi te ugotovitve lahko Komisija torej sklene, da ni prisilne povezave med namembnostjo prihodkov od dajatve na desertna vina in pomočjo, dodeljeno za ta ista vina, in to brez tega, da bi bilo treba dokazati neobstoje morebitne kvantitativne povezave med zneski, ki jih pobere Francija, in zneski, porabljenimi v okviru programa pomoči.
- (134) Komisija mimogrede ugotavlja tudi, da številčne razpredelnice, ki jih je Francija poslala po sprožitvi postopka iz člena 88(2) Pogodbe, kažejo, da ne obstaja nobena kvantitativna povezava med prihodki od dajatve za različne proizvode in pomočjo, dodeljeno tem proizvodom.
- (135) Glede na to, da ne obstaja zadostna povezava med dajatvijo in načrtovano pomočjo, ni treba presoditi učinkov te dajatve na združljivost priglašanih ukrepov s skupnim

trgom, zlasti glede na člen 90 Pogodbe, v okviru postopka, predvidenega za državne pomoči v členu 88 Pogodbe.

VI. SKLEP

- (136) Na podlagi zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da je pomoč, ki jo načrtuje Francija, upravičena do odstopanja iz člena 87(3)(c) Pogodbe in se razglasi za združljivo s skupnim trgov.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo Francija namerava izvajati za proizvajalce in trgovce desertnih vin v višini 12 000 000 EUR, je v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe združljiva s skupnim trgov.

Izvajanje te pomoči je tako dovoljeno.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Francijo.

V Bruslju, 9. november 2005.

Za Komisijo
Mariann FISCHER BOEL
Članica Komisije

⁽²⁸⁾ Točka 27 obrazložitve v navedeni sodbi.

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16. maja 2006

o državni pomoči št. C 26/2004 (prej NN 38/2004) Zvezne republike Nemčije za Schneider Technologies AG

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 1857)

(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/56/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

II. OPIS

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 88(2) Pogodbe,

1. UPRAVIČENEC

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam ⁽¹⁾, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

(4) Schneider AG je bilo veliko nemško podjetje s sedežem v Türkheimu na Bavarskem, ki je izdelovalo barvne televizijske sprejemnike. Poleg izdelovanja televizijskih sprejemnikov je podjetje v 90. letih prejšnjega stoletja sodelovalo pri ambicioznem projektu v zvezi z razvojem tehnologije laserskih prikazovalnikov, ki naj bi omogočila ostrejšo sliko, boljšo osvetljenost, neomejeno velikost zaslona in fleksibilnost v povezavi s površino projekcije. Obe dejavnosti sta bili med letoma 2000 in 2002 preneseni na dve na novo ustanovljeni hčerinski podjetji družbe Schneider AG, in sicer na Schneider Electronics AG („SE“), ki je prevzelo izdelovanje televizijskih sprejemnikov, ter na Schneider Laser Technologies AG („SLT“).

I. POSTOPEK

- (1) 24. marca 2003 je Komisija prejela pritožbo v zvezi z več domnevnimi ukrepi pomoči za Schneider Technologies AG („Schneider AG“). Pritožnik, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG, je holding, ki je imel v lasti delež družbe Schneider AG, njegova lastnika pa sta brata iz družine Schneider.
- (2) 14. julija 2004 je Komisija sprožila formalni postopek preiskave v zvezi s tremi posojili Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung („LfA“) in dvema dotacijama Bayrische Forschungsförderung („BFS“) za raziskave in razvoj („R&R“). Odločitev Komisije o sprožitvi postopka je bila v *Uradnem listu Evropske unije* objavljena dne 22. februarja 2005 ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe glede domnevne pomoči. Tretje stranke takšnih pripomb niso predložile ⁽³⁾. Nemčija je svoj odgovor na sprožitev formalnega postopka preiskave sporočila z dopisoma z dne 16. in 24. septembra 2004, ki sta bila evidentirana istega dne.
- (3) Komisija je dne 6. septembra 2005 zaprosila za nadaljnje informacije, ki jih je Nemčija posredovala z dopisom z dne 5. oktobra 2005 (evidentiranim dne 6. oktobra 2005). Dodatne informacije so bile posredovane dne 6. februarja 2006 (evidentirano dne 7. februarja 2006).

(5) LfA, ki je pristojen za regionalno pospeševanje gospodarstva, ima od leta 1998 delež podjetja Schneider AG. Leta 1999 in 2000 je bil LfA z udeležbo v višini 35,6 % največji delničar. Lehman Brothers, zasebna investicijska banka, je imela 26,6 % delež, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG 14,6 % in ostali zasebni vlagatelji 23,2 %.

(6) V tistem času je trg podjetju Schneider AG zaradi njegove vodilne vloge v tehnologiji laserskega prikazovalnika napovedoval velik uspeh. Med letoma 1998 in 2000 se je vrednost delnic Schneiderja zvišala za skoraj desetkrat; od 1999 do 2000 pa za okoli 2,5-krat. V prihodnji uspeh podjetja je verjel tudi drugi največji vlagatelj, Lehman Brothers, kar je pokazala študija iz aprila 2000, v kateri je bil dobiček pri zabavni elektroniki predviden ob koncu leta 2000, dobiček pri tehnologiji laserskega prikazovalnika pa v zadnjem četrtletju leta 2001. Lehman Brothers je od sredine leta 1999 do sredine leta 2000 od LfA kupil [...] (*) delnic.

⁽¹⁾ UL C 46, 22.2.2005, str. 12.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

⁽³⁾ Nekaterih odgovorov, ki so prispeli med ali po obdobju preiskave, ni bilo mogoče upoštevati kot formalna stališča (v glavnem je šlo za časopisne članke brez komentarjev in brez povezave s primerom ter za – prav tako brez dodatnih pojasnil – ponudbo svetovanja glede primera Komisiji).

(*) Poslovna skrivnost

(7) Vendar pa podjetje ni bilo tako uspešno, kot je bilo pričakovano. SE je proizvajal televizijske sprejemnike slabše kakovosti in ni bil zmožen konkurirati poceni izdelkom, ki so bili v prvi vrsti uvoženi iz Azije. Ker proizvodnja televizijskih sprejemnikov ni prinašala dobička, je podjetju Schneider AG primanjkovalo sredstev, ki jih je potreboval SLT za nadaljevanje dejavnosti na področju tehnologije laserskih prikazovalnikov, ki pa je napredovala bistveno počasneje, kot so prvotno pričakovali. Prvi prototip je bil na voljo šele maja 2000, precej pozneje, kot je bilo načrtovano, primeren pa je bil le za industrijsko uporabo. Do leta 2002 podjetju ni uspelo razviti izdelka, primernega za zasebne potrošnike, kar pa je dejansko bil edini gospodarski cilj SLT.

(8) Marca 2002 so bili sproženi trije ločeni stečajni postopki za Schneider AG in njegovi hčerinski družbi. Stečajni upravitelj je premoženje podjetij Schneider AG in SE prodal kitajskemu podjetju za elektroniko, TCL, premoženje SLT pa podjetju Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH (v nadaljevanju „LOS“). Podjetji TCL in LOS sta podali najvišji ponudbi.

2. FINANČNI UKREPI

(9) Komisija je v svoji odločitvi o sprožitvi postopka izrazila dvom glede združljivosti naslednjih dveh ukrepov.

2.1 TRI POSOJILA LFA

(10) Tri posojila LfA so bila del skupnega koncepta, sklenjenega jeseni 1999 med LfA, Lehman Brothers, pritožnikom in skupino bank. Nemčija je pojasnila, da je imelo podjetje leta 1998 izgubo, potem ko je neuspešno poskušalo povečati prodajo televizijskih sprejemnikov s specializirano malo-prodajo. Uprava je zato sklenila, da bo podjetje prestrukturirala in okrepila proizvodnjo originalne opreme. Za financiranje prestrukturiranja, predfinanciranje proizvodnje za velika naročila in za pokritje izgub je podjetje potrebovalo likvidnost.

(11) Prvo posojilo DfA („posojilo 1“) v višini 2,1 mio EUR je bilo dodeljeno septembra 1999 z obrestno mero [...] %. Drugo posojilo LfA („posojilo 2“) v višini 5,1 mio EUR je bilo prav tako odobreno septembra 1999, z obrestno mero [...] %. Tretje posojilo („posojilo 3“) v višini 5,6 mio EUR je bilo odobreno februarja 2000, obrestna mera pa je znašala [...] %. Prvi posojili sta bili dani na razpolago za obdobje enega leta, posojilo 3 pa je bilo odobreno do 31. decembra 2001, kar pomeni za skoraj dve leti.

(12) Septembra 2000 sta bili prvi posojili podaljšani do 30. septembra 2002, torej za nadaljnji dve leti, obrestna mera pa je bila zvišana: za posojilo 1 na [...] % in za posojilo 2

na [...] %. Decembra 2000 je bilo podaljšano tudi posojilo 3, in sicer do 30. septembra 2002, obrestna mera pa je bila zvišana na [...] %.

(13) Posojilo 1 je bilo zavarovano z osnovnim dolgom, odstopom terjatev in prenosom premoženja na upnika zaradi zavarovanja terjatev. Ta dodatna jamstva pa so bila uvrščena za terjatvami skupine bank, katerih posojila so obstajala že prej. Posojili 2 in 3 nista bili zavarovani z dodatnim jamstvom. Nemčija je pojasnila, da je bila namesto jamstev dogovorjena višja obrestna mera. Dejanska vrednost jamstev za LfA kot družbenika podjetja Schneider AG je bila zelo majhna, saj bi po nemškem pravu posojilo družbenika najverjetneje lahko označili kot kapitalski vložek (po § 30 GmbHG).

(14) Zasebni partnerji so k skupnemu konceptu prispevali naslednje prispevke:

(a) Lehman Brothers je najprej v podjetje konec leta 1999 z nakupom delnic SLT, ki so bile do tedaj v lasti podjetja Daimler Chrysler, prispeval 25 mio EUR in je bil poleg tega februarja 2000 glavni vlagatelj pri dokapitalizaciji z dodatnimi 46 mio EUR, namenjenimi financiranju nadaljnega razvoja posla z laserjem.

(b) Skupina zasebnih bank je podjetju Schneider AG leta 1998 odobrila kreditno linijo v višini 31 mio EUR. Dogovorjena obrestna mera je znašala [...] %. Ohranitev te kreditne linije je bila kot del skupnega koncepta izrecno dogovorjena septembra 1999. Poleg tega je skupina bank sprejela kratkoročno preseganje kreditne linije do višine [...] EUR. V istem mesecu je glavna banka iz te skupine bank svoje obresti zvišala na [...] %. Nemčija je pojasnila, da nima podatkov o odstopanju drugih bank od prvotno dogovorjene obrestne mere v višini [...] %.

(c) Pritožnik je odobril posojilo družbenika v višini 7,7 mio EUR pod enakimi pogoji kot skupina bank.

2.2 SUBVENCije ZA R&R

(15) Leta 1994 in 1997 je Bayrische Forschungsstiftung (BFS) podjetju Schneider AG dodelil dve subvenciji v skupni višini 9 050 121,88 EUR ⁽⁴⁾.

Projekt 1 („Tehnologija laserskega prikazovalnika“)

(16) Prva finančna pomoč v višini 6 498 468,68 EUR ⁽⁵⁾ je bila dodeljena 16. decembra 1994 in je bila namenjena financiranju projekta „Tehnologija laserskega prikazovalnika“ („projekt 1“). Ta finančna pomoč je bila med trajanjem

⁽⁴⁾ Vključno s subvencijo za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu.

⁽⁵⁾ Vključno s subvencijo za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu.

projekta, tj. med januarjem 1995 in junijem 1997, izplačana v več obrokih. Upravičeni stroški so znašali 12 484 972,74 EUR, intenzivnost pomoči je bila 48,9 %.

- (17) Cilj projekta 1 je bil razviti podlago za nove metode dela pri projekciji velikih barvnih slik visoke ločljivosti za različna področja uporabe in znanstveno-tehnološko podlago za posamezne komponente poznejšega sistema.
- (18) Pri dodelitvi pomoči so bili upoštevani naslednji stroški projekta (*):

Stroški projekta	Stroški (v EUR)
Stroški osebja (vključno s potnimi stroški)	4 304 566,36
Drugi stroški poslovanja (material in potrebščine)	4 399 666,63
Instrumenti in oprema	667 235,91
Raziskave tretje osebe	2 296 459,41
Dodatni splošni stroški	817 044,43
Stroški skupaj	12 484 972,74

- (19) Nemčija je potrdila, da so stroški nastali neposredno v povezavi z raziskovalnim projektom.
- (20) V skladu z dogovori v zvezi s finančno pomočjo so bili rezultati projekta predstavljeni širši javnosti in dani na razpolago javnosti.
- (21) Poleg tega je BFS v celoti financiral raziskovalni projekt Univerze v Würzburgu na temo „Modri laser“. Stroški projekta so znašali 0,26 mio EUR. Projekt 1 in projekt „Modri laser“ sta bila na željo BFS združena, saj je bil pričakovan prenos znanstvenega strokovnega znanja.

Projekt 2 („Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“)

- (22) Druga subvencija v višini 2 551 653,20 EUR je bila odobrena 23. julija 1997. Subvencija je bila namenjena financiranju projekta „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“ (v nadaljevanju „projekt 2“), ki je sledil projektu 1. Ta subvencija je bila med trajanjem projekta, tj. med aprilom 1997 in septembrom 1999, izplačana v več obrokih. Načrtovani upravičeni stroški so znašali 5 103 293,22 EUR, tako da je intenzivnost pomoči znašala 50 %.
- (23) V okviru projekta 2 naj bi bili nadalje razviti rezultati projekta 1; poleg tega naj bi se poizkusilo v celotni sistem vključiti najpomembnejše posamezne komponente. Dela so

poleg tega obsegala študije za izdelavo slike s pikosekundnim impulznim laserjem, za lasersko odpornost posameznih komponent ter za miniaturizacijo monokromatiziranih laserskih sistemov.

- (24) Pri dodelitvi pomoči so bili upoštevani naslednji stroški projekta:

Stroški projekta	Stroški (v EUR)
Stroški osebja	2 584 273,68
Drugi stroški poslovanja (material in potrebščine)	1 061 850,98
Raziskave tretje osebe	1 123 308,26
Dodatni splošni stroški	817 044,43
Stroški skupaj	5 103 293,22

- (25) Nemčija je potrdila, da so stroški nastali neposredno v povezavi z raziskovalnim projektom.
- (26) V skladu z dogovori v zvezi s finančno pomočjo so bili rezultati projekta predstavljeni širši javnosti in dani na razpolago javnosti. Pravice uporabe so morale biti na zahtevo predane po tržnih pogojih.

III. RAZLOGI ZA SPROŽITEV FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (27) V zvezi s tremi posojili je Komisija sprva zastopala stališče, da so ta posojila najverjetneje združljiva z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Vendar pa ni razpolagala s podrobnejšimi informacijami, ki bi ji omogočile dokončno oceno. Komisija je nadalje dvomila v združljivost obeh projektov v zvezi z lasersko tehnologijo s predpisi Skupnosti o pomoči.

IV. PRIPOMBE TRETJIH STRANK

- (28) Tretje stranke niso predložile svojih pripomb.

V. PRIPOMBE NEMČIJE

- (29) Nemčija je v svojih pripombah glede sprožitve formalnega postopka preiskave trdila, da posojila niso državna pomoč, saj so združljiva z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (30) V zvezi s finančno pomočjo za R&R je Nemčija pojasnila, da je treba po njenem mnenju oba projekta obravnavati kot industrijsko raziskavo, posledično pa je finančna pomoč v

(*) Ta razpredelnica prikazuje le stroške za raziskovalne dejavnosti podjetja Schneider AG; upoštevana ni finančna pomoč v višini 0,26 mio EUR za projekt „Modri laser“, ki ga je izvedla Univerza v Würzburgu in ki je bil na željo BFS povezan s Schneiderjevim projektom.

višini do 50 % upravičenih stroškov združljiva s predpisi o pomoči za R&R, ki so veljali v času odobritve posamezne finančne pomoči. V zvezi s projektom 2 je Nemčija pojasnila, da je naslov projekta „Integracija sistema in prototipi“ zavajajoč, saj je bil cilj projekta podrobnejše raziskovanje posameznih komponent projekta.

VI. OCENA

1. POSOJILA LFA

1.1 DRŽAVNE POMOČI

- (31) Po členu 87 Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, v kolikor prizadane trgovino med državami članicami. Da bi ugotovili, če posojilo družbenika, ki ga je odobrila državna ustanova, pomeni državno pomoč v smislu člena 87 Pogodbe ES, je treba preveriti, ali bi vlagatelj v tržnem gospodarstvu posojila v podobnih okoliščinah dodelil pod primerljivimi pogoji.
- (32) Po mnenju Komisije veliko dejstev govori v prid temu, da ta tri posojila ne pomenijo državne pomoči, saj so v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Po informacijah, s katerimi je razpolagala Komisija, v okoliščinah v letih 1999 in 2000 ni bilo gospodarsko nespametno podjetju Schneider AG dodeliti posojila z obrestnimi merami med [...] %, [...] % in [...] % (referenčna obrestna mera Komisije: 4,76 %), ki so bile pozneje zvišane na [...] %, [...] % in [...] % (referenčna obrestna mera Komisije: 5,7 %). Zaupanje trga v prihodnje dobičke podjetja Schneider AG – v prvi vrsti zaradi vodilnega položaja v panogi laserske tehnologije – se je na primer izražalo v tem, da se je vrednost Schneiderjevih delnic med letoma 1998 in 2000 zvišala za skoraj desetkrat in da je strateška investicijska banka Lehman Brothers po zelo pozitivni študiji v tem obdobju kupila nadaljnjih [...] delnic podjetja Schneider AG. Julija 2000 je bilo okoli 50 % kapitala družbe v lasti okoli 40 strateških vlagateljev. LfA pa je ravnal precej bolj previdno kot zasebni delničar Lehman Brothers. Lehman Brothers je decembra 1999 kapital družbe Schneider AG zvečal za 25 mio EUR in je bil glavni vlagatelj pri dokapitalizaciji februarja 2000, in sicer za nadaljnjih 46 mio EUR. Poleg udeležbe pri dokapitalizaciji v februarju s približno 8,74 mio EUR (kar je bilo v odločitvi o sprožitvi postopka že označeno kot združljivo z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu), je LfA zagotovil nadaljnjih 12,8 mio EUR, in sicer izključno v obliki povračljivih posojil z obrestmi. Obrestne mere LfA so bile višje od obrestnih mer skupine bank, in sicer tako pri prvotni odobritvi posojil (septembra 1999 in februarja

2000) kot tudi pri poznejšem podaljšanju posojil (septembra in decembra 2002).

- (33) Kljub temu pa še vedno obstaja določen dvom glede vrste posojil. Spričo naloge LfA, ki je pospeševanje regionalnega gospodarstva, in na podlagi predloženih informacij Komisija ne more izključiti možnosti, da je bil namen naložbe prebroditi težke čase, s katerimi se je spopadalo podjetje Schneider AG, in rešiti delovna mesta v regiji. Poleg tega ni jasno, ali so višje obrestne mere zadostovale za izravnavo manjkajočih dodatnih jamstev. V času dodelitve posojil je bilo podjetje Schneider AG v težkem finančnem položaju, ni pa bilo mogoče izključiti možnosti, da laserska tehnologija ne bo uspešna. Težko je presoditi, ali so višje obresti zadostovale za kritje tega tveganja.
- (34) Po mnenju Komisije je mogoče vprašanje, ali gre pri posojilih LfA za državne pomoči, pustiti odprto. Tudi če bi bila posojila označena kot nezdružljive državne pomoči, bi bila negativna odločba o vrnitvi pomoči brezpredmetna, saj ne obstaja nobeno podjetje več, ki je imelo neposredno ali posredno korist zaradi domnevne državne pomoči.
- (35) Upravičenec posojila je bilo formalno gledano podjetje Schneider AG. SE in SLT sta bila ustanovljena šele po dodelitvi posojil, vendar ni razloga za izključitev možnosti, da sta imela koristi od posojil. Stečajni postopki proti trem Schneiderjevim podjetjem so bili sproženi marca 2002, vsa tri podjetja pa so bila likvidirana. Posojilni dolg je bil vključen v stečajno maso.
- (36) Premoženje vseh treh podjetij je prodal stečajni upravitelj pod nadzorom stečajnih sodišč. Komisija je mnenja, da so bila posamezna premoženja prodana po tržni ceni, tako da prednost pomoči ni bila predana enemu izmed kupcev.
- (a) Pri premoženju, katerega lastnik je bilo v času likvidacije podjetje Schneider AG, je šlo za blagovne znamke. Po tem, ko je stečajni upravitelj s pomočjo svetovalca M&A po vsem svetu iskal morebitne vlagatelje, je blagovne znamke prodal kitajskemu proizvajalcu zabavne elektronike TCL za 3,48 mio EUR. Hkrati je drug svetovalec po naročilu določil vrednost blagovnih znamk. Prejel je veliko ponudb, ki pa so bile bistveno nižje od ponudbe TCL. Komisija je zato mnenja, da so bile blagovne znamke prodane po tržni ceni.
- (b) Premoženje SE, ki je bilo sestavljeno iz proizvodne linije televizijskih sprejemnikov in zalog, je stečajni upravitelj prodal TCL za ceno 5 745 480 EUR. Po informacijah, ki jih je predložila Nemčija, se je stečajni upravitelj izčrpno pogovarjal z vrsto morebitnih vlagateljev. Vendar pa je za več let staro in posebej

za podjetje Schneider AG narejeno proizvodno linijo televizijskih sprejemnikov obstajal precej slab interes; za zaloge televizijskih sprejemnikov, za katere nista bila mogoča prevzem garancije in ponudba servisne službe, pa sploh ni bilo interesentov. TCL je podal najvišjo ponudbo, ki se posledično obravnava kot tržna cena.

- (c) V primeru SLT je stečajni upravitelj svetovalca M&A pooblastil za pošiljanje prodajne dokumentacije okoli 150 morebitnim vlagateljem. Potekali so temeljiti pogovori z vrsto morebitnih vlagateljev. Zaradi tehničnih težav pri razvoju tehnologije laserskega prikazovalnika je bilo zanimanje zelo majhno. Nobena ponudba ni bila višja od ponudbe LOS, čeprav se je poskusilo ločeno prodati obstoječe patente in patente v postopku registracije. Premoženje SLT je bilo podjetju LOS prodano v dveh korakih ⁽⁶⁾ za skupno prodajno ceno v višini 6 025 0000 mio EUR. Komisija je zato mnenja, da je bila tudi za premoženje SLT plačana tržna cena.

2. PROJEKTI R&R

2.1 DRŽAVNE POMOČI

- (37) Državno financiranje zagotavlja Zvezna dežela Bavarska preko BFS. Financiranje je torej izhajalo iz državnih sredstev in ga je treba pripisati državi. Podjetje Schneider AG je imelo koristi od financiranja dela projekta 1 in projekta 2, ki ga je izvedel SLT. Ker se z zabavno elektroniko trguje med državami članicami, lahko ukrep izkrivlja konkurenco in prizadene trgovino med državami članicami. Posledično gre pri finančni pomoči za projekt 1 in projekt 2 za državne pomoči.
- (38) V primeru financiranja projekta „Modri laser“ Univerze v Würzburgu pa po mnenju Komisije pri državnem financiranju ni šlo za državno pomoč. Projekt je zadeval temeljno raziskovanje s ciljem splošnega razširjanja znanstvenega in tehničnega znanja. Po točki 2.2 okvira Skupnosti za raziskave in razvoj iz leta 1986 ⁽⁷⁾ (ki je veljal leta 1994 v času finančne pomoči) financiranje temeljnega raziskovanja običajno ni označeno kot državna pomoč. „Vendar pa Komisija izjemoma v primerih, ko je to raziskovanje izvedeno pri ali v korist določenih podjetij, ne more izključiti možnosti, da spada pomoč v področje uporabe člena 92(1) [zdaj 87(1)].“ Temu v tem primeru ni tako. Projekt ni bil izveden za podjetje Schneider AG. Prošnjo za financiranje je

⁽⁶⁾ Prvi korak je bila ustanovitev skupnega podjetja, na katerega je bilo preneseno premoženje SLT. V skupnem podjetju je imel LOS 60-odstotni delež, 40 % pa je pripadalo stečajni masi. Ta vmesni korak, katerega trajanje je bilo eno leto, naj bi omogočil, da bi našli strateškega vlagatelja, ki bi iz stečajne mase prevzel 40 % podjetja. Takšnega vlagatelja niso našli, LOS pa je lahko pridobil 100 % podjetja.<0>

⁽⁷⁾ UL C 83, 11.4.1986, str. 2.

samostojno vložila Univerza v Würzburgu, podpora pa je bila izplačana neposredno Univerzi. Kot je Komisiji sporočila Nemčija, rezultati univerzitetnega raziskovanja za podjetje Schneider AG niso bili pomembni, saj je imelo podjetje lastno zamisel za reševanje težav v zvezi z modrim laserjem. Podjetje Schneider AG je s svojimi raziskovalnimi in razvojnimi dejavnostmi nadaljevalo neodvisno od projekta „Modri laser“ in rezultatov univerzitetnega projekta ni uporabilo za lastno tehnično rešitev. Projekta sta bila združena na željo BFS, ki si je iz tega obetal sinergije, do katerih pa nazadnje ni prišlo.

2.2 IZJEMA PO ČLENU 87(3) POGODBE ES

- (39) Subvencije za R&R je treba oceniti po okviru Skupnosti za državne pomoči za raziskave in razvoj (v nadaljevanju „okvir Skupnosti za R&R“) iz leta 1986 ⁽⁸⁾ oziroma 1996 ⁽⁹⁾, po katerem so dovoljene državne pomoči za temeljno raziskovanje, industrijsko (temeljno) raziskovanje in predkonkurenčni razvoj.

Projekt 1

Stopnja R&R – intenzivnost pomoči

- (40) Projekt 1 je mogoče označiti kot industrijsko temeljno raziskovanje v smislu Priloge 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1986 ⁽¹⁰⁾. Cilj raziskovalnih dejavnosti je bil z novim teoretičnim in eksperimentalnim delom pridobiti popolnoma novo znanje na področju projekcije večjih barvnih slik visoke ločljivosti za različna področja uporabe ter razviti znanstvene in tehnološke podlage za posamezne komponente prihodnjega sistema laserskega prikazovalnika.
- (41) BFS je financiral 48,98 % vrednosti projekta, tj. intenzivnost pomoči je pod pragom 50 %, ki velja za industrijsko temeljno raziskovanje.

Spodbujevalni učinek

- (42) Komisija zastopa stališče, da je imela pomoč za R&R spodbujevalni učinek, saj projekta brez državne podpore ne bi bilo mogoče izpeljati. Projekt je spremljalo zelo veliko tehnično in gospodarsko tveganje, tehnologija je bila zelo inovativna, potrebna sta bila temeljno raziskovanje in velik vložek. To je bilo potrjeno v zunanji študiji, ki jo je naročil

⁽⁸⁾ Glej opombo 8.

⁽⁹⁾ UL C 45, 17.2.1996, str. 5.

⁽¹⁰⁾ V skladu s Prilogo 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1986 je „industrijsko temeljno raziskovanje opredeljeno kot samostojno teoretično ali eksperimentalno delo, katerega cilj je pridobiti novo ali boljše razumevanje zakonov znanosti in tehnike, vključno z njihovo uporabo v industrijskem sektorju ali pri dejavnostih določenega podjetja.“

BFS, še preden se je odločil glede dodelitve finančne pomoči. Vprašani strokovnjaki so bili mnenja, da je projekt zaradi velike kompleksnosti in postavljenih zahtevnih ciljev mogoče izpeljati le z znatno podporo. Za veliko tehnično tveganje je veljalo natančno reproduciranje slike. Poleg tega so strokovnjaki potrdili, da je ta povsem nova tehnologija odprla vrsto posameznih problemov, ki jih je bilo mogoče rešiti le v okviru intenzivnega, koncentriranega in finančno dobro podprtega projekta R&R.

Projekt 2

Stopnja R&R – intenzivnost pomoči

- (43) V zvezi s projektom 2 je Nemčija trdila, da je tudi ta projekt treba označiti za temeljno raziskovanje ⁽¹¹⁾. Po navedbah Nemčije so dela v okviru tega projekta kljub zavajajočemu podnaslovu („Integracija sistema in prototipi“) povsem ustrezala zgoraj omenjeni opredelitvi. Nemčija je pojasnila, da je bil cilj projekta nadaljnji razvoj posameznih komponent tehnologije. Zaradi tega je bil projekt po mnenju BFS v celoti industrijsko raziskovanje. Poleg tega je bil prvi prototip razvit nekaj mesecev po zaključku projekta 2, pri čemer je bil prototip primeren za industrijsko in ne za komercialno uporabo, kot je bilo prvotno načrtovano. Dejansko predkonkurenčno raziskovanje je sledilo šele po projektu 2 in brez nadaljnega javnega financiranja.
- (44) Komisija opozarja, da je bil projekt vsaj delno predkonkurenčni razvoj ⁽¹²⁾. Financiranje bi bilo omejeno na 25 % ali pa bi moralo v skladu s točko 5.5 in točko 5.9 okvira Skupnosti za R&R iz leta 1996 ustrezati tehtanemu povprečju dovoljenih intenzivnosti pomoči. Po mnenju Komisije bi vključitev posameznih komponent v celotni sistem lahko spadala v opredelitev predkonkurenčnega razvoja. Poleg tega je bil prvi prototip izdelan le nekaj mesecev po zaključku projekta 2, kar govori v prid dejstvu, da je bil cilj projekta razvoj prvega prototipa.
- (45) Nadaljnja analiza vprašanja bi bila brezpredmetna, saj morebitne nezdružljive pomoči ne bi več izkrivljale trga. Finančno pomoč za R&R je prejelo podjetje Schneider AG. SE in SLT sta bila ustanovljena šele pozneje. Malo verjetno je, da je imel proizvajalec televizijskih sprejemnikov SE

koristi od pomoči za R&R za raziskave laserske tehnologije, ki je bila v celoti uporabljena na dogovorjen način. SLT je morda prejel koristi od pomoči. V vsakem primeru so bila podjetja medtem likvidirana, finančna pomoč za R&R je bila priključena stečajni masi ⁽¹³⁾, premoženje pa je bilo prodano po tržni ceni (glej odstavek 36).

Spodbujevalni učinek

- (46) Komisija je mnenja, da je bilo tehnološko in gospodarsko tveganje pri projektu 2 še zelo veliko in da SLT projekta brez podpore BFS ne bi mogel izpeljati. Tako kot že prvi projekt je imel tudi drugi projekt zelo inovativen značaj in je zahteval znaten vložek.

VII. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (47) Komisija je sklenila, da sta bili pomoč za raziskave in razvoj v višini 6 498 468,68 EUR za projekt 1 in 50 % pomoči za raziskave in razvoj za projekt 2, tj. 1 275 826,60 EUR, združljivi s predpisi o pomoči Skupnosti.
- (48) Glede treh posojil v skupni višini 12,8 mio EUR in 50 % pomoči za raziskave in razvoj za projekt 2 je Komisija mnenja, da predložene informacije ne zadostujejo za dokončno presojo. Odločilno vprašanje, ali gre pri posojilih za državne pomoči in v kolikšni meri je projekt 2 služil industrijskemu raziskovanju, pa lahko ostane odprto. Vračila morebitnih nezdružljivih državnih pomoči ni mogoče zahtevati, saj po likvidaciji vseh dejanskih ali morebitnih upravičencev in po odprodaji njihovega premoženja po tržnih cenah pomoč trga ne izkrivlja več.

Zato je Komisija sklenila, da je formalni postopek preiskave v zvezi s tremi posojili in delom projekta 2, sprožen po členu 88(2) Pogodbe ES, brezpredmeten –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoč v korist Schneider AG, Türkheim, v višini 6 498 468,68 EUR za raziskovalni projekt „Tehnologija laserskega prikazoval-

⁽¹³⁾ Ko je postalo znano, da bo premoženje SLT prodano izven Bavarske, eden od formalnih predpogojev za pomoč ni bil več izpolnjen.

⁽¹¹⁾ Po Prilogi 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1996 je industrijsko raziskovanje opredeljeno kot načrtno raziskovanje ali kritično raziskovanje za pridobivanje novih znanj, s ciljem uporabe teh znanj za razvoj novih izdelkov, postopkov in storitev ali za uresničevanje znatnih izboljšav obstoječih izdelkov, postopkov ali storitev.

⁽¹²⁾ Po Prilogi 1 k okviru Skupnosti za R&R iz leta 1996 predkonkurenčni razvoj zajema pretvorbo znanj, pridobljenih pri industrijskem raziskovanju, v načrt, shemo ali osnutek za nove, spremenjene ali izboljšane izdelke, postopke ali storitve, ne glede na to, ali so namenjeni za prodajo ali uporabo, vključno z izdelavo prvega prototipa, ki ni namenjen za komercialno uporabo. Poleg tega lahko vključuje tudi zasnovno obliko in načrt drugih izdelkov, postopkov ali storitev ter začetno predstavitev ali pilotne projekte, če teh projektov ni mogoče pretvoriti ali uporabiti v industrijske ali tržne namene

nika“ in pomoč v višini 1 275 826,60 EUR za projekt R&R „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“ sta združljivi s skupnim trgom.

Člen 2

Formalni postopek preiskave v zvezi s posojili Bayrische Anstalt für Aufbaufinanzierung v višini skupaj 12,8 mio EUR in s subvencijo v višini 1 275 826,60 EUR za raziskovalni projekt „Tehnologija laserskega prikazovalnika – Integracija sistema in prototipi“, je ustavljen.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Zvezno republiko Nemčijo.

V Bruslju, 16. maj 2006.

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 7. junija 2006

o državni pomoči, ki jo je Nemčija odobrila za nakup deležev vinarskih zadrug

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 2070)

(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)

(2007/57/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu zainteresiranim stranem, naj vložijo svoje pripombe v skladu z zgoraj navedenim členom ⁽¹⁾, ter ob upoštevanju njihovih pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

prejela pripombe zainteresiranih strani in regionalnih nemških organov, ki so odobrili pomoč.

- (6) Nemčija je v dopisu z dne 5. novembra 2003, ki ga je Komisija prejela 6. novembra 2003, Komisiji sporočila svoje pripombe.
- (7) Nemčija je v dopisu z dne 7. marca 2005, ki ga je Komisija prejela 9. marca 2005, Komisiji sporočila svoje dodatne pripombe in zahtevala oceno ukrepa v skladu s členom 5 Uredbe Komisije (ES) št. 1860/2004 z dne 6. oktobra 2004 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za *de minimis* pomoči v kmetijskem in ribiškem sektorju ⁽³⁾.

I. POSTOPEK

- (1) Ukrep je bil prijavljen Komisiji na podlagi pisnega zahtevka služb Komisije v dopisu z dne 19. aprila 2001. Ker je bil ukrep že izveden, je bila pomoč prenesena na seznam neprijavljenih pomoči (št. pomoči NN 32/01).
- (2) Dodatni podatki so bili posredovani v dopisu z dne 13. februarja 2002, ki ga je Komisija prejela 18. februarja 2002, v dopisu z dne 5. julija 2002, ki ga je Komisija prejela 9. julija 2002, in v dopisu z dne 5. decembra 2002, ki ga je Komisija prejela 10. decembra 2002. Poleg tega je 25. junija 2002 o tem potekala razprava v službenih prostorih Generalnega direktorata za kmetijstvo.
- (3) Komisija je v dopisu z dne 2. oktobra 2003 (SG(2003) D/232035) Nemčijo obvestila o svojem sklepu, da bo zaradi tega ukrepa sprožila postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe ES (št. pomoči C 60/2003).
- (4) Sklep Komisije, da sproži postopek, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe glede zadevne pomoči.
- (5) Komisija je v dopisu z dne 18. novembra 2003, ki ga je prejela 25. novembra 2003, v dopisu z dne 23. decembra 2003, ki ga je prejela 5. januarja 2004, in v dopisu z dne 12. februarja 2004, ki ga je prejela 17. februarja 2004,

II. OPIS POMOČI

II.1 Naziv ukrepa

- (8) Pomoč vinogradnikom v zvezni deželi Porenje-Pfalz za nakup deležev

II.2 Pravna podlaga

- (9) Ukrep se izvaja na podlagi naslednjih štirih smernic:

Smernica o odobritvi pomoči iz sredstev okrožja *Bernkastel-Wittlich* za podpiranje vinogradnikov, ki so se pridružili vinarski zadrugi.

Smernica o odobritvi pomoči iz sredstev okrožja *Cochem-Zell* za podpiranje vinogradnikov, ki so se pridružili vinarski zadrugi/organizaciji proizvajalcev.

Smernica o odobritvi pomoči iz sredstev okrožja *Trier-Saarburg* za podpiranje vinogradnikov, ki so se pridružili vinarski zadrugi/organizaciji proizvajalcev.

Sporočilo združene občine *Schweich* o povečanju pomoči, ki jo je odobrilo okrožje *Trier-Saarburg* za podpiranje vinogradnikov, ki so pristopili vinarski zadrugi/organizaciji proizvajalcev.

⁽¹⁾ UL L 267, 6.11.2003, str. 2.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

⁽³⁾ UL L 325, 28.10.2004, str. 4.

- (10) Smernica okrožne uprave *Bernkastel-Wittlich* določa pomoč za nakup deležev določene zadruga, tj. zadruga *Moselland*. Smernice okrožne uprave *Cochem-Zell* vsebujejo podobne določbe, katerih posledica je bila, da je bila pomoč odobrena izključno za nakup deležev zadruga *Moselland*. Smernice okrožne uprave *Trier-Saarburg* in združene občine *Schweich* se ne nanašajo na določeno podjetje, temveč na zadruga in organizacije proizvajalcev na splošno, ki so priznane na podlagi nemškega Zakona o tržni strukturi (*Marktstrukturgesetz*).

II.3 Cilj ukrepa

- (11) Cilj ukrepa je bil povečati obstoječi delež grozdja, ki ga zberejo organizacije proizvajalcev, in zmanjšati delež vina v sodih v prosti prodaji, tj. vina, ki ga organizacije proizvajalcev niso prodale. To naj bi pripomoglo k stabilizaciji cen na trgu vina v sodih. Istočasno je bil dolgoročni cilj zapreti proizvodne kletne zmogljivosti na posameznih gospodarstvih, zlasti v malih vinogradniških podjetjih v vinogradniškem območju *Mosel-Saar-Ruwer*.

- (12) Pomoč je vinogradniškim podjetjem nadomestila del stroškov za nakup deležev vinarskih zadrug in organizacij proizvajalcev (v nadaljnjem besedilu „organizacije proizvajalcev“). Pomoč je bila odobrena, če se je vinogradnik zavezal, da bo deleže obdržal pet let od podaje zahtevka. Poleg tega se je moralo podjetje s svojimi obdelanimi vinogradi pridružiti organizaciji proizvajalcev in ji oddati vse pridelano grozdje, mošt in vino. Vinogradniško podjetje se je tudi obvezalo, da bo zaprlo svoje kletne zmogljivosti.

II.4 Finančna sredstva pomoči

- (13) Pomoč je bila dodeljena v obliki neposredne dotacije in dotacij za obresti posojil, pridobljenih na kapitalskih trgih.
- (14) Stroški za nakup deležev so znašali praviloma 293,33 EUR. Če so bili stroški za določen delež manjši, se je sorazmerno zmanjšala tudi dotacija.
- (15) Za delež so bili odobrene naslednje dotacije:

Okrožje ali občina	Za nakup 1 do 5 deležev	Za vsak dodatni delež	Najvišja dotacija za novo pridruženo podjetje
Bernkastel-Wittlich	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Cochem-Zell	76,69 EUR	76,69 EUR	brez zgornje meje
Trier-Saarburg	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Schweich	51,13 EUR	—	255,65 EUR

- (16) Dotacije združene občine *Schweich* so bile izplačane dodatno (kumulativno) poleg izplačil v okrožju *Trier-Saarburg*.
- (17) V okrožju *Cochem-Zell* so bile dotacije za obresti za vsa posojila za nakup deležev odobrena v višini do 4,95 % za obdobje največ štirih let.
- (18) Leta 2000 so bili organizacijam proizvajalcev izplačani naslednji zneski:

Okrožje ali občina	Vinarska zadruga Moselland	Vinarska zadruga Moselherz	Vinarska zadruga Mosel Gate
Bernkastel-Wittlich	44 022 EUR	EUR	EUR
Cochem-Zell	20 171 EUR	EUR	EUR
Trier-Saarburg	51 270 EUR	6 990 EUR	7 631 EUR
Schweich	16 975 EUR	3 390 EUR	5 011 EUR
SKUPAJ	132 438 EUR	10 380 EUR	12 642 EUR

- (19) V letu 2000 je bilo izplačanih skupaj 155 460 EUR. Ukrep je bil financiran iz sredstev okrožnih uprav in občine *Schweich*.

II.5 Trajanje ukrepa

- (20) Ukrep se je v okrožju *Cochem-Zell* izvajal štiri leta (od leta 2000 do leta 2003). Ostale sheme pomoči so bile omejene na leto 2000.

II.6 Upravičenci

- (21) Pomoč je bila izplačana neposredno organizacijam proizvajalcem, ki so deleže novo pridruženim vinogradnikom in vinogradniškim podjetjem prodale po nižji ceni.
- (22) Vinogradniki in vinogradniška podjetja v posameznem okrožju so lahko tako deleže organizacij proizvajalcev kupili z manjšimi stroški.
- (23) Organizacije proizvajalcev so lahko z ukrepom povečale lastni kapital in si zagotovile oskrbo s surovinami.

II.7 Razlogi za sprožitev formalnega postopka preiskave

- (24) Po začasni preiskavi je bil ta ukrep opredeljen kot pomoč za vinogradniška podjetja in organizacije proizvajalcev, ki ni združljiva s skupnim trgom. Zato je Komisija sprožila formalni postopek preiskave.

III. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

III.1 Pritožbe proti ukrepu

- (25) Službe Komisije so prejele pritožbo v zvezi z uvajanjem zadevne sheme pomoči. Pritožniki so opozorili, da so vinogradniki s pomočjo deleže pri tamkajšnjih organizacijah proizvajalcev lahko kupili po nižjih cenah. Poleg povečanega kapitala so si organizacije proizvajalcev lahko zagotovile dobavo surovin za mošt in neobdelano vino. Konkurenti oskrbe z moštom in neobdelanim vinom so bili tako oškodovani.

III.2 Pripombe zainteresiranih strani v okviru formalnega postopka preiskave

- (26) Zainteresirane strani in regionalni nemški organi, ki so odobrili pomoč, so poudarili, da je treba podpreti nujno prestrukturiranje dvatisočletnega vinogradništva v strmih pobočjih, saj je njegova ohranitev izrednega pomena za turizem in gastronomijo. Cilj ukrepa je zapiranje proizvodnih zmogljivosti. Poleg tega so zaprosili za uporabo Uredbe št. 1860/2004.

IV. PRIPOMBE NEMČIJE

- (27) V svojih pripombah je Nemčija poudarila, da je treba podpreti nujno prestrukturiranje dvatisočletnega vinogradništva v strmih pobočjih, saj je njegova ohranitev izrednega pomena za turizem in gastronomijo. Pomoč naj bi vinogradnikom in vinogradniškimi podjetjem, ki so morali zapreti svoje kletne zmogljivosti, da bi lahko izpolnili petletno obveznost o oddaji organizacijam proizvajalcem, nadomestila nastalo škodo in je zato upravičena kot ukrep za zapiranje.
- (28) Nemčija je v dodatnih pripombah zaprosila za uporabo Uredbe št. 1860/2004.

V. OCENA POMOČI

CMO

- (29) Člen 36 Pogodbe ES se uporablja na področjih vinogradništva in obdelave vina, ki sta zajeti v Uredbi Sveta (ES) št. 1493/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za vino ⁽⁴⁾.
- (30) Po pripombah Nemčije in zainteresiranih strani so bile gospodarske težave vinogradnikov in vinogradniških podjetij pogojene s prestrukturiranjem prodaje. Običajna

prodaja vina v sodih z lastnimi kletnimi zmogljivostmi je bila vedno težja. Trg je zahteval surovine (grozdje ali sveže iztisnjeni mošt) ali kakovostna in tržna vina. Zasebne družbe bi lahko z vinogradniškimi podjetji sklenile podobne pogodbe in tako prevzele njihovo tveganje prodaje.

- (31) Kot je opisano v odstavku 12, so v tem primeru regionalni organi delno nosili stroške nakupa deležev organizacij proizvajalcev vinogradnikov. Kupci deležev zadevnih organizacij proizvajalcev so se obvezali, da bodo celotno obdelano površino prenesli na organizacijo in da ji bodo oddali vse grozdje, mošt in vino. Vinogradniška podjetja so se morala obvezati, da bodo deleže obdržala pet let, kar je hkrati pomenilo, da so morala zapreti svoje kletne zmogljivosti. Organizacije proizvajalcev so si lahko tako v primerjavi z ostalimi organizacijami, ki proizvajajo in tržijo vino, zagotovile nakup surovin, saj so se vinogradniki in vinogradniška podjetja obvezali, da bodo vse proizvedeno grozdje, mošt in vino v naslednjih petih letih oddali organizaciji proizvajalcev (glej zgornji odstavek II.2).
- (32) Dajanje prednosti organizacijam proizvajalcev, tj. zagotovitve vinogradniških podjetij, da bodo oddali vse grozdje, mošt in vino, kot tudi, da bodo zaprli svoje kletne zmogljivosti, je strukturni ukrep, ki je okrepil organizacije proizvajalcev. Prednost zagotovljene oskrbe organizacij proizvajalcev se lahko ločeno gledano upraviči kot učinek ukrepa prestrukturiranja trga, ki ustreza ciljem iz člena 39 Uredbe št. 1493/1999.

DRŽAVNA POMOČ

- (33) V skladu s členom 71(1) Uredbe št. 1493/1999:

„Razen če ni v tej uredbi drugače določeno, se členi 87, 88 in 89 Pogodbe uporabljajo za proizvodnjo in trgovino s proizvodi, ki so zajeti v tej uredbi.“

- (34) Člen 71(2) določa, da:

„Poglavje II naslova II (Premije za trajno opustitev vinogradništva) ni v nasprotju z dodeljevanjem nacionalne pomoči, namenjene za doseganje podobnih ciljev, ki jih skuša doseči navedeno poglavje. Odstavek 1 se kljub temu uporablja za takšno pomoč.“

- (35) V skladu s členom 87(1) Pogodbe ES je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala

⁽⁴⁾ UL L 179, 14.7.1999, str. 1, Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2165/2005 (UL L 345, 28.12.2005, str. 1).

konkurencu z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgov, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

- (36) Omenjeni program pomoči je bil financiran z javnimi sredstvi okrožij in ene izmed občin v nemški deželi *Porenje-Pfalz*. Pomoč lahko povzroči izkrivljanje konkurence ⁽⁵⁾ in prizadene trgovino med državami članicami ⁽⁶⁾.

V.1 Dajanje prednosti vinogradnikom in vinogradniškim podjetjem z dotacijo za nakup deležev in obresti

- (37) Nekateri vinogradniki in vinogradniška podjetja v deželi *Porenje-Pfalz* so kupili deleže organizacij proizvajalcev s podporo regionalnih organov in tako za deleže plačali znižano ceno (glej zgornji odstavek 15). Znesek, ki je bil odštet od običajne cene za deleže, bi praviloma morali prevzeti kupci. Zato so ta podjetja imela neposredne gospodarske prednosti, financirane z javnimi sredstvi.
- (38) Subvencioniranje obresti v višini do 4,95 %, ki je bilo odobreno nekaterim vinogradnikom in vinogradniškim podjetjem za tak nakup (glej zgornji odstavek 17), tem kmetom prav tako prinaša gospodarske prednosti, financirane z javnimi sredstvi.
- (39) Zato se uporablja člen 87(1) Pogodbe ES.
- (40) V spodnjem oddelku V.3 bo preverjeno, ali se za zgoraj navedene prednosti uporablja točka 9 Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju ⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu „Smernice za kmetijstvo“) – pomoč za zmanjšanje zmogljivosti.

V.2 Dajanje prednosti organizacijam proizvajalcev

- (41) Komisija potrjuje svoje mnenje iz dopisa za sprožitev formalnega postopka preiskave, da so bile organizacije proizvajalcev v prednostnem položaju zaradi pomoči za nakup deležev, ki so jo prejeli vinogradniki in vinogradniška podjetja. Pomoč za nakup deležev je bila omejena na določene priznane organizacije proizvajalcev (glej zgornji odstavek 10). Vinogradniki in vinogradniška podjetja so morali deleže obdržati pet let.
- (42) Po mnenju nemških organov je bilo prestrukturiranje trga za vino nujno potrebno. Čeprav bi lahko vinogradniki kupili deleže organizacij proizvajalcev, saj cena deležev ni

bila zelo visoka, do prestrukturiranja pred izvajanjem programa pomoči regionalnih in občinskih organov ni prišlo.

- (43) Te organizacije proizvajalcev so lahko v primerjavi z ostalimi podjetji, ki prodajajo in tržijo vina, zaradi dodatnega števila delničarjev, ki so deleže kupili po znižanih cenah ali s pomočjo subvencij za obresti, svoj kapital in likvidnost povečale ter dodatno zaslužile. Dodatna prednost za organizacije proizvajalcev je bila obveza vinogradnikov, povezana s subvencioniranim nakupom deležev, da bodo oddali vse grozdje, mošt in vino in da bodo zaprli svoje kletne zmogljivosti.
- (44) V tej zvezi je smiselno citirati odstavek 26 sodbe Sodišča v primeru C-156/98 *Komisija proti Nemčiji* ⁽⁸⁾:

„Podjetja iz odstavka 52(8) ESStG imajo posredne prednosti, ker se država članica odpove davkom, ki bi jih sicer prejela sicer. Zaradi tega imajo investitorji možnost, da kupijo deleže teh podjetij pod davčno ugodnejšimi pogoji.“

- (45) Ta sodba je bila potrjena v odstavku 95 zadeve Sodišča prve stopnje T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel proti Komisiji* ⁽⁹⁾:

„... Če je bilo ugotovljeno, da je bil ukrep financiran z državnimi sredstvi v korist podjetju, to ne pomeni, da je to podjetje imelo zaradi tega neposredne prednosti. V skladu s členom 87(2)(a) Pogodbe ES lahko pomoči socialnega značaja spadajo v področje uporabe člena 87(1) Pogodbe ES. Tudi če se država članica odpove davkom, lahko to vključuje posreden dotok državnih sredstev, ki se lahko obravnava kot pomoč v korist gospodarskih subjektov, katerim niso bile odobrene neposredne davčne olajšave (glej sodbo Sodišča z dne 19. septembra 2000 v zadevi C-156/98, *Nemčija proti Komisiji*, PSES 2000, I-6857, odstavki 24 do 28).“

- (46) Na podlagi zgoraj navedene sodne prakse Komisija sklepa, da je pomoč, ki je bila odobrena vinogradnikom in vinogradniškim podjetjem za nakup deležev določenih organizacij proizvajalcev, ki so jih morali obdržati najmanj pet let, povzročila zvišanje kapitala organizacije proizvajalcev, do katerega sicer ne bi prišlo. Nakup takih deležev z državno podporo predstavlja neposredni prenos državnih sredstev organizacijam proizvajalcev. Nastalo povišanje kapitala organizacije proizvajalcev predstavlja neposredno

⁽⁵⁾ V skladu s sodno prakso Evropskega sodišča predstavlja izboljšanje konkurenčnega položaja podjetja zaradi državne pomoči praviloma izkrivljanje konkurence v odnosu s konkurenčnimi podjetji, ki take pomoči ne prejmejo (primer C-730-79, Philip Morris, PSES 1980, S. 2 671, odstavek 11 in 12).

⁽⁶⁾ Trgovina Nemčije s kmetijskimi proizvodi v Skupnosti je leta 1999 obsegala 10 364 000 milijonov hektolitrov na področju uvoza in 1 881 900 hektolitrov na področju izvoza. Za zvezno deželo *Porenje-Pfalz* ločenih podatkov ni na voljo (Vir: Zvezni statistični urad).

⁽⁷⁾ UL L 232, 12.8.2000, str. 19.

⁽⁸⁾ Zadeva C-156/98, *Nemčija proti Komisiji*, PSES 2000, I-6857, odstavek 26.

⁽⁹⁾ Zadeva T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel proti Komisiji*, še neobjavljena v Zbirki odločb, odstavek 95.

gospodarsko prednost, ki jo je treba obravnavati kot drugačno državno pomoč kot prednost, ki je bila odobrena vinogradnikom in vinogradniškimi podjetjem.

(47) Zato se uporablja člen 87(1) Pogodbe ES.

V.3 Izjeme na podlagi člena 87(2) in (3) Pogodbe ES

(48) Treba je preveriti, ali se uporablja ena od izjem ali oprostitev od načelne prepovedi pomoči na podlagi člena 87(1) Pogodbe ES.

(49) Glede na podatke, ki so na voljo, se izjeme iz člena 87(2) in člena 87(3)(a), (b) in (d) Pogodbe ES ne uporabljajo, ker to ni:

- pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven zelo nizka ali kjer je podzaposelnost velika;
- pomoč za pospeševanje izvedbe projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice;
- pomoč za kulture in ohranjanje kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi.

(50) Edina izjema, ki bi se lahko uporabljala, je člen 87(3)(c).

Združljivost pomoči za vinogradnike in vinogradniška podjetja

(51) V dopisu z dne 13. februarja 2002 so nemški organi predlagali, da se ta ukrep oceni na podlagi točke 9 Smernic za kmetijstvo.

(52) V skladu s točko 9 se pomoči za zapiranje proizvodnih zmogljivosti lahko odobrijo, če so skladne z ostalimi režimi Skupnosti za zmanjševanje proizvodnih zmogljivosti in če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- a) Pomoč mora biti v splošnem interesu zadevnega sektorja in časovno omejena.
- b) Obstajati mora zadostna pripravljenost za sodelovanje na strani upravičenca, navadno je to dokončna in nepreklicna odločitev, da opusti ali nepreklicno zapre zadevne proizvodne zmogljivosti.
- c) Možnost, da je pomoč namenjena reševanju in prestrukturiranju podjetij v težavah, mora biti izključena.

d) Nadomestilo za izgubo kapitalske vrednosti in prihodnjih dohodkov ne sme biti previsoko. Vsaj polovico stroškov pomoči mora nositi zadevni sektor s prostovoljnimi prispevki ali obveznimi dajatvami.

e) Pomoč ne sme biti izplačana, če posega v mehanizme skupnih tržnih redov.

Ad a) V splošnem interesu sektorja

(53) Pomoč ima verjetno pozitiven učinek zaradi koncentracije kmetijske proizvodnje in je verjetno pripomogla k določeni stabilizaciji cen vina v sodih na trgu. Pomoč je bila omejena na tri okrožja in eno občino v deželi *Porenje-Pfalz*. Smernica okrožne uprave *Bernkastel-Wittlich* določa pomoč za nakup deležev določene zadruga, tj. zadruga *Moselland*. Smernice okrožne uprave *Cochem-Zell* vsebujejo podobne določbe, katerih posledica je bila, da je bila pomoč odobrena izključno za nakup deležev zadruga *Moselland*. Smernice okrožne uprave *Trier-Saarburg* in združene občine *Schweich* se ne nanašajo na določeno podjetje, temveč na zadruga in organizacije proizvajalcev na splošno, ki so priznane na podlagi nemškega Zakona o tržni strukturi. Zasebna podjetja, ki so proizvajala in tržila vino ter niso izpolnjevala zgoraj navedenih določb, pri ukrepu niso mogla sodelovati. Program je bil omejen na največ štiri leta.

(54) V skladu s točko 9.6 Smernic za kmetijstvo morajo biti programi pomoči za zapiranje zmogljivosti dostopni vsem gospodarskim subjektom zadevnega sektorja. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da ta pogoj ni izpolnjen. Poleg tega je Komisija od nekega gospodarskega subjekta prejela pritožbo, ki opozarja, da podpiranje določenih zadrug v okviru tega ukrepa zagotovo ni v splošnem interesu vinskega sektorja, ker privatna podjetja, ki proizvajajo in tržijo vino, pri ukrepu ne morejo sodelovati.

Ad b) Nasprotna obveznost

(55) Nemški organi so sporočili, da gre pri pomoči za ukrep za zapiranje proizvodnih zmogljivosti vinogradniških podjetij. To so utemeljili z dejstvom, da so se kmetje obvezali, da bodo organizacijam proizvajalcev oddali celotno grozdje, mošt in vino ter da bodo dolgoročno zaprli lastne kletne zmogljivosti.

(56) V skladu s točko 9.2 Smernic za kmetijstvo se lahko pomoči odobrijo za zaprtje zmogljivosti samo, če so del programa za prestrukturiranje sektorja, ki ima jasno

opredeljene cilje in časovni raspored. Ta ukrep je bil izveden brez programa za prestrukturiranje.

- (57) V skladu s točko 9.4 Smernic za kmetijstvo ima upravičenec nasprotne obveznosti, tj. praviloma nespremenljiva in dokončna odločitev, da bo dejansko opustil zadevne proizvodne zmogljivosti ali jih dokončno zaprl. Upravičenec se mora pravno zavezati, da je zaprtje dokončno in nepreklicno. Nemški organi so navedli, da se vinogradniki niso pravno zavezali, da bodo svoje zmogljivosti zaprli. Kar zadeva proizvodnjo vina, obveza do oddaje grozdja, mošta in vina pomeni hkrati tudi zaprtje takih zmogljivosti, vendar samo za petletno obdobje, ki ga zajema obveza. Komisija zato sklepa, da ta pogoj ni izpolnjen.

Ad c) Podjetja v težavah brez pomoči

- (58) Ta pogoj ni izrecno zapisan v smernicah pomoči.

Ad d) Brez previsokega nadomestila in prispevek sektorja

- (59) Točka 9.6 Smernic za kmetijstvo določa, da mora biti znesek pomoči strogo omejen na nadomestilo za izgubo vrednosti premoženja in na spodbudo, ki ne sme presegati 20 % vrednosti premoženja. Točka 9.7 Smernic za kmetijstvo tudi določa, da mora vsaj polovico stroškov nositi sektor s prostovoljnimi prispevki ali z obveznimi dajatvami.
- (60) Nemški organi niso predložili natančnega izračuna vrednosti izgube premoženja vinogradniških podjetij. Zato trenutno ni izključeno, da je nadomestilo za izgubo previsoko in da pomoč presega 50 % dejanskih stroškov ukrepa pomoči. Zato Komisija meni, da ta pogoj ni izpolnjen.

Ad 5. Skupna ureditev trga

- (61) Shema pomoči ne vpliva na cilje skupne ureditve trga za vino.
- (62) Ker pomoč, ki je bila odobrena vinogradnikom in vinogradniškim podjetjem zaradi zgoraj navedenih razlogov ni združljiva s točko 9 Smernic za kmetijstvo, gre za pomoč podjetjem, ki ni združljiva s skupnim trgovom.
- (63) Druge utemeljitve na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES se ne uporabljajo.

Združljivost pomoči za organizacije proizvajalcev

- (64) Komisija podpira ustanavljanje organizacij proizvajalcev v kmetijskem sektorju, v katerih so združeni kmetje, z namenom povečanja ponudbe in prilagajanja proizvodnje zahtevam trga. Državna pomoč se lahko odobri le za ustanavljanje take organizacije (točka 10.5 Smernic za kmetijstvo) ali v primeru znatne širitve dejavnosti na nove proizvode ali nove sektorje (točka 10.6 Smernic za kmetijstvo). V tem primeru ni izpolnjen nobeden od pogojev.
- (65) V skladu s točko 10.8 Smernic za kmetijstvo je treba pomoči, odobrene organizacijam proizvajalcev, ki niso povezani z začetnimi stroški, kot so naložbe, obravnavati v skladu s pravili, ki urejajo take pomoči. Ker gre pri zadevnem ukrepu zgolj za povišanje kapitala organizacij proizvajalcev, ne gre za naložbo in ta točka ni podlaga za ocenjevanje združljivosti.
- (66) Zaradi zgoraj navedenih vzrokov pomoč, ki je bila odobrena organizacijam proizvajalcev, ni združljiva s točko 10 Smernic za kmetijstvo. Zato gre za pomoč za podjetja, ki ni združljiva s skupnim trgovom.

- (67) Druge utemeljitve na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES se ne uporabljajo.

V.4 Pomoč de minimis za organizacije proizvajalcev in vinogradniška podjetja

- (68) Izkušnje Komisije so pokazale, da pomoči v malih zneskih pod določenimi pogoji ne spadajo v območje uporabe člena 87(1) Pogodbe ES.
- (69) V skladu z Uredbo št. 1860/2004 pomoč, ki ne presega zgornje meje 3 000 EUR na upravičenca v katerem koli obdobju treh let, kadar je skupni znesek take pomoči, odobrene vsem podjetjem v treh letih pod zgornjo mejo, ki jo določi Komisija v višini okrog 0,3 % letne kmetijske proizvodnje, ne vpliva na trgovino med državami članicami in/ali ne izkrivlja ali grozi, da bi izkrivila konkurenco, ter zato ne spada v člen 87(1) Pogodbe.
- (70) V skladu s členom 5 Uredbe št. 1860/2004 velja to tudi za pomoči pred začetkom veljavnosti, če izpolnjujejo pogoje iz členov 1 in 3.

- (71) Člen 1 omejuje uporabo na kmetijski sektor. Pomoč zadeva trženje vina. Omejitve iz člena 1(a) do (c) se ne uporabljajo.
- (72) Zato ti ukrepi, ki ne presegajo zgornje meje 3 000 EUR, ne predstavljajo pomoči, ker ne izpolnjujejo vseh pogojev iz člena 87(1) Pogodbe ES. Da bi se izognili dvojnemu obračunavanju se ta meja uporablja samo na ravni vinogradniških podjetij.
- (73) Na podlagi zgoraj navedenih vzrokov Komisija ugotavlja, da odobritev pomoči za nakup deležev do najvišje zgornje meje 3 000 EUR ne predstavlja pomoči, če so izpolnjeni pogoji iz Uredbe št. 1860/2004. Vsak znesek, ki na ravni upravičenih vinogradnikov in vinogradniških podjetij presega ta prag, v celoti predstavlja pomoč.
- (74) Ta odločba ne posega v možnost zadevnih organizacij proizvajalcev, da od vinogradnikov in vinogradniških podjetij zahtevajo ustrezen znesek ali pa uporabijo druga pravna sredstva, če to dopušča nacionalno pravo.
- (75) Kar zadeva subvencioniranje obresti, mora pomoč, ki jo morajo v okrožju *Cochem-Zell* vrniti vinogradniki in vinogradniška podjetja, ustrezati prejeti subvenciji za obresti. Obveza, da vinogradniki in vinogradniška podjetja vrnejo pomoč, ne posega v možnost, da podpora, odobrena vinogradnikom in vinogradniškimi podjetjem v višini do 3 000 EUR, ne predstavlja pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, če izpolnjuje pogoje iz Uredbe št. 1860/2004. Vsak znesek, ki presega ta prag na ravni upravičenega vinogradnika ali vinogradniškega podjetja, je v celoti pomoč in ga je treba vrniti v celotnem znesku.
- (76) Ta odločba ne posega v možnost zadevnih vinogradnikov in vinogradniških podjetij, da proti organizacijam proizvajalcev uporabijo druga pravna sredstva, če to dopušča nacionalno pravo -

VI. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (74) Komisija sklepa, da so podpore in subvencioniranje obresti pomoč, ki ni zajeta v nobeni od izjem od splošne prepovedi pomoči in je zato nezdružljiva s skupnim trgovom. Komisija prav tako ugotavlja, da je Nemčija ukrep izvedla nezakonito.
- (75) Če je nezakonito odobrena državna pomoč nezdružljiva s skupnim trgovom, je naravna posledica te ugotovitve njeno vračilo, da se vzpostavi konkurenčni položaj, ki je obstajal pred odobritvijo pomoči, kolikor je mogoče.
- (76) Odločba zadeva trenutni program in jo je treba začeti izvajati takoj, vključno z zahtevo po vračilu pomoči na podlagi člena 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽¹⁰⁾.
- (77) Da bi odpravili neposredne in posredne prednosti za vinogradnike in vinogradniška podjetja ter organizacije proizvajalcev in se hkrati izognili dvojnemu obračunavanju pomoči, mora Nemčija od podjetij, katerim je izplačala državna sredstva, zahtevati, da vrnejo pomoč. Obveza, da organizacije proizvajalcev vrnejo pomoč, ne posega v možnost, da podpora, odobrena vinogradnikom in vinogradniškimi podjetjem v višini do 3 000 EUR, ne predstavlja pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, če so izpolnjeni pogoji iz Uredbe št. 1860/2004. Vsak znesek, ki presega ta prag na ravni upravičenega vinogradnika ali vinogradniškega podjetja, je v celoti pomoč in ga mora organizacija proizvajalcev, katere deleže je upravičenec kupil, vrniti.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Program državne pomoči v obliki neposrednih podpor ali subvencij za obresti za vinogradnike in vinogradniška podjetja za naložbe v deleže organizacij proizvajalcev in v obliki neposrednih podpor v korist organizacij proizvajalcev, ki jo je Zvezna republika Nemčija izplačana nezakonito in tako kršila člen 88(3) Pogodbe ES, je ne glede na člen 2 nezdružljiv s skupnim trgovom.

Člen 2

Ukrepi iz člena 1, ki jih je upravičencem odobrila Zvezna republika Nemčija, ne predstavljajo pomoči, če izpolnjujejo pogoje iz Uredbe št. 1860/2004.

Člen 3

1. V dveh mesecih od datuma te odločbe Zvezna republika Nemčija obvesti vsa vinogradniška podjetja in organizacije proizvajalcev, ki jih zadeva uporaba tega programa državne pomoči, da sistem državne pomoči iz člena 1 ni združljiv s skupnim trgovom.

2. Zvezna republika Nemčija sprejme vse potrebne ukrepe, da bo ne glede na člen 2 ali zahteve iz nacionalne zakonodaje od vinogradniških podjetij ali, kjer je potrebno, od organizacij proizvajalcev zahtevala, da vrnejo pomoč iz člena 1, ki je bila

⁽¹⁰⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

upravičencem odobrena nezakonito. Zvezna republika Nemčija obvesti Komisijo o identiteti teh upravičencev, o posameznem odobrenem znesku pomoči in načinu določanja teh zneskov v dveh mesecih od datuma obvestila o tej odločbi.

3. Izterjatev poteka brez zamud in v skladu s postopki nacionalnega prava, ki omogočajo takojšnjo in učinkovito izvajanje odločbe.

4. Pomoč, ki jo je treba vrniti, zajema obresti za celotno obdobje od datuma, ko jo je upravičenec prvič prejel, do datuma dejanskega vračila.

5. Obresti se obračunajo v skladu z določbami iz poglavja V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES.

Člen 4

Zvezna republika Nemčija obvesti Komisijo o sprejetih in načrtovanih izvedbenih ukrepih v dveh mesecih od datuma obvestila o tej odločbi. Nemčija v istem obdobju predloži vse dokumente, ki dokazujejo, da je bil proti upravičencem te neodobrene pomoči sprožen postopek vračila.

Člen 5

Ta odločba je naslovljena na Zvezno republiko Nemčijo.

V Bruslju, 7. junij 2006.

Za Komisijo

Mariann FISCHER BOEL

Članica Komisije

SKLEP KOMISIJE**z dne 28. avgusta 2006****o sklenitvi sporazuma med japonsko vlado in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju pri miroljubni uporabi atomske energije**

(2007/58/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti drugega odstavka člena 101 Pogodbe,

ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 27. februarja 2006 o odobritvi sklenitve sporazuma, ki ga je dosegla Komisija, med japonsko vlado in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju pri miroljubni uporabi atomske energije,

ob upoštevanju, da je treba odobriti sporazum med japonsko vlado in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju pri miroljubni uporabi atomske energije–

SKLENILA:

Člen 1

V imenu Evropske skupnosti za atomsko energijo se odobri sporazum med japonsko vlado in Evropsko skupnostjo za

atomsko energijo o sodelovanju pri miroljubni uporabi atomske energije.

Besedilo sporazuma je priloženo temu sklepu.

Člen 2

Komisar za energetiko opravi notifikacijo v imenu Skupnosti v skladu s členom 17(1) Sporazuma.

V Bruslju, 28. avgust 2006.

Za Komisijo

Andris PIEBALGS

Član Komisije

SPORAZUM

med Vlado Japonske in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije

VLADA JAPONSKE IN EVROPSKA SKUPNOST ZA ATOMSKO ENERGIJO (V NADALJNJEM BESEDILU „SKUPNOST“) STA SE –

v želji nadaljevati in še naprej razvijati dolgoročno, stabilno sodelovanje, ki lahko koristi Japonski, Skupnosti in tretjim stranem na področju miroljubne uporabe jedrske energije za neeksplozivno uporabo na podlagi obojestranske koristi in vzajemnosti;

ob priznavanju, da so Japonska, Skupnost in njene države članice dosegle primerljivo stopnjo napredka na področju miroljubne uporabe jedrske energije in varnosti, ki ju zagotavljajo njihovi zakoni in predpisi v zvezi z zdravjem, varnostjo, miroljubno uporabo jedrske energije in varstvom okolja;

v želji, da bi na predvidljiv in praktičen način oblikovali dolgoročne dogovore o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije za neeksplozivno uporabo, ki upoštevajo potrebe programov za jedrsko energijo obeh strani in ki pospešujejo trgovino, raziskave in razvoj ter druge dejavnosti sodelovanja med Japonsko in Skupnostjo;

ob ponovnem potrjevanju velike predanosti Vlade Japonske, Skupnosti in vlad držav članic neširjenju jedrskega orožja skupaj s krepitvijo in učinkovito uporabo s tem povezanih zaščitnih ukrepov in ureditve za nadzor izvoza, v skladu s katerimi bi moralo potekati sodelovanje na področju miroljubne uporabe jedrske energije med Japonsko in Skupnostjo;

ob ponovnem potrjevanju podpore s strani Vlade Japonske, Skupnosti in vlad držav članic s ciljem Mednarodne agencije za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu „Agencija“) in njenemu sistemu zaščitnih ukrepov ter njihovi želji po spodbujanju splošne zavezanosti Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja, ki je bila sklenjena 1. julija 1968 (v nadaljnjem besedilu „Pogodba o neširjenju“);

ob ugotovitvi, da se jedrski zaščitni ukrepi uporabljajo v vseh državah članicah Skupnosti v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, sklenjeno 25. marca 1957 (v nadaljnjem besedilu „Pogodba Euratom“);

ob priznavanju načela prostega pretoka jedrskega materiala, opreme in nejedrskega materiala znotraj Skupnosti, vsebovanega v Pogodbi Euratom; in

ob priznavanju, da je visoka stopnja preglednosti v zvezi z upravljanjem plutonija pomembna za zmanjšanje tveganja za širjenje jedrskega orožja in za zagotavljanje varnosti delavcev, splošne javnosti in okolja –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

(ii) ozemlja, za katera se uporablja Pogodba Euratom.

Opredelitve

Za namene tega sporazuma:

- (a) Izraz „pogodbениci“ pomeni Vlado Japonske in Skupnost. Izraz „pogodbениca“ pomeni eno od zgoraj omenjenih „pogodbениci“.
- (b) Izraz „Skupnost“ pomeni oboje:
- (i) pravno osebo, ustanovljeno s Pogodbo Euratom; in
- (c) Izraz „osebe“ pomeni katero koli fizično osebo, podjetje ali drugi subjekt, za katerega se uporabljajo veljavni zakoni in drugi predpisi v zadevni krajevni pristojnosti pogodbениci, vendar ne vključuje pogodbениci.
- (d) Izraz „ustrezni organ“ pomeni v primeru Vlade Japonske vladno agencijo, ki jo ustanovi Vlada Japonske, in v primeru Skupnosti, Evropsko komisijo ali drugi organ, o katerem lahko Skupnost kadar koli pisno obvesti Vlado Japonske.

(e) Izraz „nezaupni podatki“ pomeni podatke, ki niso označeni kot zaupni s strani katere koli od pogodbenic ali posamezne države članice Skupnosti.

(f) Izraz „jedrski material“ pomeni

(i) „snovi vira“, in sicer uran, ki vsebuje mešanico izotopov, kakršna obstaja v naravi; uran, osiromašen z izotopom 235; torij, kateri koli zgoraj navedeni material v obliki kovine, zlitine, kemične spojine ali koncentrata; kateri koli drug material, ki vsebuje enega ali več zgoraj navedenih materialov v koncentraciji, kot jo določi Svet guvernerjev Agencije v skladu s členom XX Statuta Agencije, sprejetega 26. oktobra 1956 (v nadaljnjem besedilu „Statut“), in o katerem se ustrezni organi obeh pogodbenic medsebojno pisno obvestijo, da ga sprejmejo; in drugi materiali, ki jih Svet guvernerjev Agencije določi v skladu s členom XX Statuta in o katerem se ustrezni organi pogodbenic medsebojno pisno obvestijo, da ga sprejmejo;

(ii) „poseben cepljiv material“, in sicer plutonij; uran-233; uran, obogaten z izotopom 233 ali 235; kateri koli material, ki vsebuje enega ali več zgoraj navedenih materialov; in drugi materiali, ki jih Svet guvernerjev Agencije določi v skladu s členom XX Statuta in o katerih se ustrezni organi obeh pogodbenic medsebojno pisno obvestijo, da jih sprejmejo. Izraz „poseben cepljiv material“ ne vključuje „snovi vira“.

(g) Izraz „občutljiv jedrski material“ pomeni separiran plutonij (vključno s plutonijem, vsebovanim v mešanem oksidnem gorivu) ali uran, obogaten na več kakor 20 % z izotopom 235 in/ali uranom 233.

(h) Izraz „oprema“ pomeni večje elemente objekta, strojev ali instrumentov ali njihove večje sestavne dele, ki so posebej oblikovani ali izdelani za uporabo pri jedrskih dejavnostih in ki so navedeni v delu A Priloge A k temu sporazumu.

(i) Izraz „nejedrski material“ pomeni težko vodo ali kateri koli drug material, ki je primeren za uporabo v jedrskem reaktorju za upočasnjevanje hitrih nevtronov in povečanje verjetnosti nadaljnje cepitve, kot je navedeno v delu B Priloge A k temu sporazumu.

(j) Izraz „jedrski material, pridobljen ali proizveden kot stranski produkt“, pomeni poseben cepljiv material, dobljen iz jedrskega materiala, prenesenega v skladu s tem sporazumom, ali z enim ali več postopki, pri katerih se uporabljajo celoviti jedrski reaktorji, preneseni v skladu s tem sporazumom, in, če se Vlada Japonske in Evropska komisija po posvetovanju med Evropsko komisijo in Vlado zadevne države članice Skupnosti o tem pisno dogovorita pred prenosom materiala, katera koli druga oprema, ki je navedena v delu A Priloge A k temu sporazumu in ki naj bi se prenesla v skladu s tem sporazumom.

Člen 2

Obseg sodelovanja

1. Pogodbenici sodelujeta v skladu s tem sporazumom, da bi spodbujali in olajšali trgovino, raziskave in razvoj ter druge dejavnosti v zvezi z jedrskim materialom med Japonsko in Skupnostjo ali na Japonskem in v Skupnosti za miroljubno uporabo jedrske energije za neeksplozivno uporabo, v skupnem interesu proizvajalcev, industrije jedrskega gorivnega cikla, javnih služb, raziskovalnih in razvojnih inštitutov ter potrošnikov, pri čemer upoštevata načela neširjenja.

2. Pogodbenici sodelujeta na naslednje načine:

(a) Vsaka pogodbenica ali pooblaščen osebe lahko dobavijo drugi pogodbenici ali drugim pooblaščenim osebam jedrski material, opremo in nejedrski material ali jih od njih prejmejo pod pogoji, o katerih se dogovorita dobavitelj in prejemnik.

(b) Vsaka pogodbenica ali pooblaščen osebe lahko opravljajo storitve jedrskega gorivnega cikla in druge storitve na podlagi tega sporazuma za drugo pogodbenico ali pooblaščen osebe ali takšne storitve prejmejo od druge pogodbenice ali pooblaščenih oseb pod pogoji, o katerih se dogovorita dobavitelj in prejemnik.

(c) Pogodbenici spodbujata medsebojno sodelovanje in sodelovanje med osebami z izmenjavo strokovnjakov. Če so za sodelovanje v skladu s tem sporazumom potrebne izmenjave strokovnjakov, pogodbenici olajšata vstop strokovnjakov na Japonsko in v Skupnost ter njihovo bivanje v teh državah.

(d) Pogodbenici olajšata sporočanje in izmenjavo nezaupnih podatkov v skladu z dogovorom med njima, med osebami ali med pogodbenico in osebami.

(e) Pogodbenici lahko sodelujeta ali spodbujata medsebojno sodelovanje in sodelovanje med osebami na druge načine, ki jih pogodbenici štejeta za primerne.

3. Za sodelovanje iz zgornjih odstavkov 1 in 2 veljajo določbe tega sporazuma in mednarodni sporazumi, zakoni in drugi predpisi, ki se uporabljajo in veljajo na Japonskem in v Skupnosti.

Člen 3

Predmet Sporazuma

1. Za jedrski material, ki je neposredno ali prek tretje države prenesen med Japonsko in Skupnostjo, začne veljati ta sporazum, ko pride material pod krajevno pristojnost pogodbenice prejemnice, če je pogodbenica pošiljateljica pisno obvestila pogodbenico prejemnico o nameravanem prenosu in če je pogodbenica prejemnica pisno potrdila, da bo zanj veljal ta

sporazum in da bo predlagan prejemnik, če ni pogodbenica prejemnica, pooblaščen oseba pod krajevno pristojnostjo pogodbenice prejemnice.

2. Za opremo in nejedrski material, ki sta neposredno ali prek tretje države prenesena med Japonsko in Skupnostjo, začne ta sporazum veljati, ko prideta pod krajevno pristojnost pogodbenice prejemnice, če:

- (a) se je, v primeru prenosov iz Japonske v Skupnost, Vlada Japonske ali, v primeru prenosov iz Skupnosti na Japonsko, vlada zadevne države članice Skupnosti ali, če je to primerno, Evropska komisija odločila, da se prenos opreme in materiala izvede v skladu s tem sporazumom; in
- (b) je pogodbenica pošiljateljica pisno obvestila pogodbenico prejemnico o nameravanem prenosu in je pogodbenica prejemnica pisno potrdila, da bo za navedene stvari veljal ta sporazum in da bo predlagan prejemnik, če ni pogodbenica prejemnica, pooblaščen oseba pod krajevno pristojnostjo pogodbenice prejemnice.

3. Pisna obvestila in potrditve, ki se zahtevajo v skladu z zgornjima odstavkoma 1 in 2, morajo biti v skladu s postopki iz člena 14 tega sporazuma.

4. Za jedrski material, opremo in nejedrski material, ki je predmet tega sporazuma, velja ta sporazum, dokler:

- (a) te stvari niso prenesene iz krajevne pristojnosti pogodbenice prejemnice v skladu z ustreznimi določbami tega sporazuma;
- (b) se pogodbenici ne dogovorita, da za te stvari ne velja več ta sporazum; ali
- (c) v primeru jedrskega materiala ni ugotovljeno v skladu z določbami o prenehanju zaščitnih ukrepov v ustreznih sporazumih iz odstavka 1 člena 8 tega sporazuma, da je jedrski material uporabljen ali razredčen na tak način, da ni več uporaben za nobeno jedrsko dejavnost, pomembno s stališča zaščitnih ukrepov, ali ga praktično ni več mogoče predelati.

Člen 4

Sodelovanje na področju jedrskih raziskav in razvoja

1. Kot je določeno v členu 2 tega sporazuma, razvijata pogodbenici medsebojno sodelovanje na področju raziskav in razvoja za miroljubno uporabo jedrske energije za neeksplozivno uporabo in sodelovanje med njunimi agencijami ter, kar zadeva Skupnost, sodelovanje, kakor je zajeto v njenih posebnih

programih. Če je primerno, lahko pogodbenici ali njune agencije dovolijo, da pri tem sodelujejo raziskovalci in organizacije vseh raziskovalnih sektorjev, vključno z univerzami, laboratoriji in zasebnim sektorjem. Pogodbenici poleg tega olajšata takšno sodelovanje med osebami na tem področju.

2. Pogodbenici skleneta ločen sporazum z namenom nadaljnega razvoja in omogočanja dejavnosti, za katere se uporablja ta člen.

Člen 5

Izvajanje Sporazuma

1. Določbe tega sporazuma se izvajajo v dobri veri in tako, da se ne ovira, zavlačuje ali neumestno vmešava v jedrske dejavnosti na Japonskem in v Skupnosti, ter tako, da je izvajanje v skladu s preudarno upravljavsko prakso, ki je potrebna za gospodarno in varno opravljanje jedrskih dejavnosti.

2. Določbe tega sporazuma se ne uporabljajo za iskanje komercialnih ali industrijskih prednosti, niti za vmešavanje v domače ali mednarodne komercialne ali industrijske interese katere koli pogodbenice ali pooblaščenih oseb, niti za vmešavanje v jedrsko politiko katere koli pogodbenice ali vlad držav članic Skupnosti, niti za oviranje spodbujanja miroljubne uporabe jedrske energije za neeksplozivno uporabo, niti za oviranje pretoka stvari, za katere velja ta sporazum ali za katere je bilo obveščeno, da velja ta sporazum, znotraj krajevne pristojnosti pogodbenic ali med Japonsko in Skupnostjo.

3. Z jedrskim materialom iz tega sporazuma se lahko ravna na podlagi načel zamenljivosti in sorazmernosti, kadar se uporablja v postopkih mešanja, v katerih izgubi svoje lastnosti ali se domneva, da jih bo izgubil, v postopkih pretvorbe, izdelave goriv, obogatitve ali predelave.

4. Pri izvajanju določb tega sporazuma delujejo Japonska, Skupnost in njene države članice v skladu z določbami Konvencije o jedrski varnosti, ki je začela veljati 24. oktobra 1996.

Člen 6

Intelektualna lastnina

Pogodbenici zagotovita ustrezno in učinkovito varstvo ustvarjene intelektualne lastnine in tehnologije, prenesene glede na sodelovanje na podlagi tega sporazuma, v skladu z ustreznimi mednarodnimi sporazumi ter zakoni in predpisi, ki veljajo na Japonskem, v Skupnosti ali v njenih državah članicah.

Člen 7

Miroljubna uporaba

1. Sodelovanje na podlagi tega sporazuma se izvaja samo v miroljubne in neeksplozivne namene.

2. Jedrski material, oprema in nejedrski material, prenesen v skladu s tem sporazumom, in jedrski material, pridobljen ali proizveden kot stranski produkt, se uporabljajo samo v miroljubne namene; ne uporabljajo se za nobene jedrske eksplozivne naprave, niti za raziskave ali razvoj kakršne koli takšne naprave.

Člen 8

Zaščitni ukrepi Agencije in Euratoma

1. Sodelovanje na podlagi tega sporazuma zahteva, da Skupnost po potrebi izvaja zaščitne ukrepe v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, in da Agencija sprejme izvajanje teh ukrepov v skladu naslednjimi sporazumi o zaščitnih ukrepih:

- (a) Sporazum med Vlado Japonske in Agencijo o izvajanju odstavkov 1 in 4 člena III Pogodbe o neširjenju, ki je bila sprejeta 4. marca 1977 (v nadaljnjem besedilu „Sporazum o zaščitnih ukrepih za Japonsko“), kot je dopolnjen v Dodatnem protokolu, sprejetem 4. decembra 1998;
- (b) Sporazum med Republiko Avstrijo, Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Republiko Estonijo, Republiko Finsko, Zvezno republiko Nemčijo, Helensko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Kraljevino Nizozemsko, Portugalsko republiko, Kraljevino Španijo, Kraljevino Švedsko, Slovaško republiko, Skupnostjo in Agencijo o izvajanju člena III(1) in (4) Pogodbe o neširjenju, sprejete 5. aprila 1973 (v nadaljnjem besedilu „Sporazum o zaščitnih ukrepih za države članice Skupnosti razen za Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske in Francosko republiko“), kot je dopolnjen v Dodatnem protokolu, sprejetem 22. septembra 1998, kakor je bil kasneje spremenjen;
- (c) Sporazum med Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske, Skupnostjo in Agencijo o izvajanju zaščitnih ukrepov v Združenem kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske v povezavi s Pogodbo o neširjenju, ki je bila sprejeta 6. septembra 1976 (v nadaljnjem besedilu „Sporazum o zaščitnih ukrepih za Združeno kraljestvo“), kot je dopolnjen v Dodatnem protokolu, sprejetem 22. septembra 1998; in
- (d) Sporazum med Francijo, Skupnostjo in Agencijo o izvajanju zaščitnih ukrepov v Franciji, ki je bil sprejet 27. julija 1978 (v nadaljnjem besedilu „Sporazum o zaščitnih ukrepih za Francijo“), kot je dopolnjen v Dodatnem protokolu, sprejetem 22. septembra 1998.

2. Jedrski material, prenesen v skladu s tem sporazumom, in jedrski material, ponovno prejet ali proizveden kot stranski proizvod, je predmet:

- (a) zaščitnih ukrepov Agencije v skladu z določbami Sporazuma o zaščitnih ukrepih za Japonsko, medtem ko je na Japonskem; in
- (b) zaščitnih ukrepov, ki jih izvaja Skupnost, v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in, kjer je primerno, zaščitnih ukrepov Agencije v skladu z določbami Sporazuma o zaščitnih ukrepih za države članice Skupnosti razen za Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske in Francosko republiko, Sporazuma o zaščitnih ukrepih za Združeno kraljestvo ali Sporazuma o zaščitnih ukrepih za Francijo, medtem ko je v Skupnosti.

3. V primeru, da Agencija iz kakršnih koli razlogov ne izvaja zaščitnih ukrepov, kot je določeno v zgornjem odstavku 2, se pogodbenice takoj posvetujejo, ali bodo to uredile z ukrepi, če pa do teh ukrepov ne pride, začnejo nemudoma sklepiti dogovore, ki so v skladu z načeli zaščitnih ukrepov in postopki Agencije ter ki zagotavljajo učinkovitost in zajemajo vse, kar je zagotovljeno z zaščitnimi ukrepi Agencije, določenimi v zgornjem odstavku 2.

Člen 9

Ponovni prenos

1. Jedrski material, oprema in nejedrski material, preneseni v skladu s tem sporazumom, in jedrski material, ponovno prejet ali proizveden kot stranski proizvod, niso ponovno preneseni iz krajevne pristojnosti pogodbenice prejemnice, razen v krajevno pristojnost pogodbenice, ki ga dobavi, če je pogodbenici prejemnici zagotovljeno, da bodo pogoji, določeni v Prilogi B k temu sporazumu, ustrezno izpolnjeni, če pa to ni zagotovljeno, morajo najprej pridobiti pisno dovoljenje pogodbenice prejemnice.

2. Naslednje stvari, prenesene v skladu s tem sporazumom, se poleg tega, da izpolnjujejo določbe iz prejšnjega odstavka 1, ne prenesejo ponovno iz krajevne pristojnosti pogodbenice prejemnice, razen v krajevno pristojnost pogodbenice, ki jih dobavi, brez predhodnega pisnega dovoljenja pogodbenice prejemnice:

- (a) občutljiv jedrski material; in
- (b) oprema za obogatitev, predelavo ali pridobivanje težke vode,

razen če je v primeru, da gre za prenos iz Japonske v Skupnost, to urejeno z dvostranskim sporazumom o sodelovanju v zvezi z miroljubno uporabo jedrske energije med Vlado Japonske in vlado tretje države prejemnice ali, če gre za prenos iz Skupnosti

na Japonsko, ko je tretja država prejemnica vključena na seznam, ki ga sestavi Skupnost, in mora pogodbenica prejemnica o takšnih ponovnih prenosih obvestiti pogodbenico, ki dobavi material.

Člen 10

Preglednost

Zaradi upoštevanja varnega in učinkovitega upravljanja z jedrskim materialom, jedrsko opremo in nejedrskim materialom, prenesenim v skladu s tem sporazumom, si pogodbenice izmenjujejo podatke.

Člen 11

Fizična zaščita

1. Vlada Japonske, vlade držav članic Skupnosti in, po potrebi, Evropska komisija bodo za jedrski material, prenesen v skladu s tem sporazumom, in jedrski material, ponovno prejet ali proizveden kot stranski proizvod, uvedle ukrepe fizične zaščite v skladu z merili, ki so jih sprejele vsaka posebej in ki omogočajo zaščito vsaj na ravneh, določenih v Prilogi C k temu sporazumu.

2. V zvezi z mednarodnim prevozom jedrskega materiala na podlagi tega sporazuma bodo Japonska, države članice Skupnosti in, po potrebi, Skupnost ravnale v skladu z določbami Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala, ki je začela veljati 8. februarja 1987 in v kateri veljajo za pogodbenice.

Člen 12

Obstoječi sporazumi

1. Določbe tega sporazuma se dopolnjujejo z določbami Sporazuma med Vlado Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske in Vlado Japonske o sodelovanju v zvezi z miroljubno uporabo jedrske energije, ki je bil sprejet 25. februarja 1998, in z določbami Sporazuma med Vlado Japonske in Vlado Republike Francije o sodelovanju v zvezi z miroljubno uporabo jedrske energije, ki je bil sprejet 26. februarja 1972, kakor je bil spremenjen s Protokolom med istimi pogodbenicami, sprejetim 9. aprila 1990, in imajo po potrebi prednost pred določbami omenjenih dvostranskih sporazumov.

2. Če določbe dvostranskih sporazumov, omenjenih v odstavku 1 tega člena, za Vlado Japonske, Vlado Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ali Vlado Republike Francije zagotavljajo pravice ali obveznosti, ki niso vsebovane v tem sporazumu, se navedene pravice in obveznosti še naprej izvajajo v skladu z omenjenima dvostranskima sporazumoma.

3. Ne glede na določbe iz odstavka 1 člena 3 tega sporazuma veljajo določbe tega sporazuma za jedrski material, ki je bil prenesen pred začetkom veljavnosti tega sporazuma med Japonsko in Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne

Irske in med Japonsko in Republiko Francijo v skladu z dvostranskim sporazumom, omenjenim v odstavku 1 zgoraj.

4. Ne glede na določbe iz odstavka 1 člena 3 tega sporazuma veljajo določbe tega sporazuma za jedrski material, ki je bil prenesen pred začetkom veljavnosti tega sporazuma med Japonsko in državami članicami Skupnosti, razen z Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske ter Republiko Francijo, če se pogodbenice dogovorijo, da bo za takšen jedrski material veljal ta sporazum.

Člen 13

Opustitev in prenehanje

1. Če Skupnost ali katera koli njena država članica ali Japonska kadar koli po začetku veljavnosti tega sporazuma:

- (a) krši določbe členov 7, 8, 9 ali 11 tega sporazuma ali sklepe arbitražnega sodišča, omenjenega v členu 15 tega sporazuma; ali
- (b) preneha izvajati ali bistveno krši kateri koli sporazum o zaščitnih ukrepih z Agencijo, ki so omenjeni v odstavku 1 člena 8 tega sporazuma,

ima Vlada Japonske oziroma Skupnost pravico, da v celoti ali deloma preneha z nadaljnjim sodelovanjem po tem sporazumu, ali da ta sporazum razveljavi in zahteva povrnitev katerega koli jedrskega materiala, prenesenega v skladu s tem sporazumom.

2. V primeru, da Skupnost ali katera koli država članica Skupnosti razen Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ter Republike Francije razstrelji jedrsko eksplozivno napravo, ima Vlada Japonske pravico, ki je opredeljena v odstavku 1 zgoraj.

3. V primeru, da Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske ali Republika Francija razstrelji jedrsko eksplozivno napravo, pri čemer uporabi jedrski material, prenesen v skladu s tem sporazumom, ima Vlada Japonske pravico, ki je opredeljena v odstavku 1 zgoraj.

4. V primeru, da Japonska razstrelji jedrsko eksplozivno napravo, ima Skupnost pravico, ki je opredeljena v odstavku 1 zgoraj.

5. Preden se katera koli pogodbenica odloči, da bo v celoti ali deloma prenehala s sodelovanjem v skladu s tem sporazumom, da bo ta sporazum razveljavila ali zahtevala takšno povrnitev, se morajo pogodbenice, da bi pravilno ukrepale, posvetovati in po potrebi temeljito razmisliti o naslednjem, pri čemer upoštevajo nujnost sklenitve drugih ustreznih dogovorov, ki bodo mogoče potrebni:

- (a) učinki takšnih ukrepov; in
- (b) ali so bila dejanja, ki so izzvala takšno ukrepanje, namerna.

6. Pravice v skladu s tem členom se uveljavljajo samo, če drugi pogodbenici ne uspe, da bi v primernem časovnem obdobju po posvetovanju pravilno ukrepala.

7. Če katera pogodbenica uveljavlja svoje pravice v skladu s tem členom in zahteva povrnitev katerega koli jedrskega materiala, ki je bil prenesen v skladu s tem sporazumom, mora nadomestiti drugo pogodbenico ali osebe, ki skrbijo za pošteno tržno vrednost.

Člen 14

Operativni postopki

Ustrezni organi pogodbenic uvedejo in po potrebi spremenijo operativne postopke, da bi dosegli učinkovito izvajanje določb tega sporazuma.

Člen 15

Posvetovanje in arbitraža

1. Da bi spodbudila sodelovanje v skladu s tem sporazumom, lahko katera koli pogodbenica zahteva posvetovanje po diplomatskih poteh ali na drugih posvetovalnih forumih.

2. Če se pojavi kakršno koli vprašanje v zvezi z razlago ali izvajanjem tega sporazuma, se lahko pogodbenice, če katera tako želi, posvetujejo.

3. Če se kakršen koli spor, ki izhaja iz razlage ali izvajanja tega sporazuma, ne reši s pogajanjem, posredovanjem, usklajevanjem ali z drugim podobnim postopkom, se lahko pogodbenice dogovorijo in tak spor predajo arbitražnemu sodišču, ki ga sestavljajo trije razsodniki, določeni v skladu z določbami tega odstavka. Vsaka pogodbenica lahko imenuje enega razsodnika, ki je lahko državljan Japonske ali države članice Skupnosti, oba tako imenovana razsodnika pa izbereta tretjega, ki ni državljan Japonske ali države članice Skupnosti, in ta je predsednik. Če ena od pogodbenic v 30 dneh po zahtevi za arbitražo ne imenuje razsodnika, lahko druga od pogodbenic zahteva, da razsodnika določi predsednik Sodišča Evropske skupnosti. Isti postopek se uporabi, če v tridesetih dneh po imenovanju ali določitvi drugega razsodnika ni izvoljen tretji razsodnik, z upoštevanjem, da tretji tako imenovani razsodnik ne sme biti državljan Japonske ali države članice Skupnosti. Večina članov arbitražnega sodišča sestavlja sklepčnost in za vsak sklep je potrebno soglasje dveh razsodnikov. Arbitražni postopek določi sodišče. Odločitve sodišča so za stranke zavezujoče.

Člen 16

Status prilog

Priloge k temu sporazumu so sestavni del tega sporazuma. Lahko so spremenjene z obojestransko pisno odobritvijo Vlade Japonske in Evropske komisije brez spremembe tega sporazuma.

Člen 17

Začetek veljavnosti in trajanje

1. Ta sporazum začne veljati trideseti dan po dnevu, ko pogodbenici izmenjata diplomatski pismi, s katerimi se vzajemno obvestita, da so njuni ustrezni notranji postopki, ki so potrebni za uveljavitev tega sporazuma, končani in ostanejo v veljavi trideset let ⁽¹⁾.

Potem se ta sporazum avtomatsko podaljša za obdobje petih let, razen če katera koli od pogodbenic pisno obvesti drugo pogodbenico o prekinitvi tega sporazuma najkasneje šest mesecev pred prenehanjem.

2. Ne glede na popolno ali delno prenehanje nadaljnjega sodelovanja na podlagi tega sporazuma ali prekinitve tega sporazuma iz katerega koli razloga, veljajo določbe členov 7, 8, 9 in 11 tega sporazuma še naprej.

Ta sporazum in njegove priloge so sestavljeni iz dveh izvirnikov v danskem, nizozemskem, angleškem, finskem, francoskem, nemškem, grškem, italijanskem, japonskem, portugalskem, španskem in švedskem jeziku. V primeru odstopanja prevladata nad besedili v drugih jezikih angleška in japonska različica.

V POTRDITEV navedenega so pooblaščenca Vlade Japonske oziroma Evropske skupnosti za atomsko energijo podpisali ta sporazum.

V Bruslju, dne 24. avgust 2006.

Za Vlado Japonske
T. KAWAMURA

Za Evropsko skupnost za atomsko energijo
A. PIEBALGS

⁽¹⁾ Izmenjava diplomatskih not je bila opravljena 20. novembra 2006. V skladu z določbami Sporazuma je datum začetka veljavnosti 20. december 2006.

PRILOGA A

Del A

1. Celoviti jedrski reaktorji:

Jedrski reaktorji, ki so sposobni vzdrževati nadzorovano, samostojno verižno jedrsko reakcijo; izključeni so reaktorji z nično energijo, ki so konstruirani tako, da pri polni obremenitvi ne proizvedejo več kot 100 gramov plutonija na leto.

2. Posode jedrskih reaktorjev:

Kovinske posode ali njihovi večji, v delavnici izdelani deli, ki so posebej načrtovani ali izdelani za to, da vsebujejo sredico jedrskega reaktorja iz zgornjega odstavka 1, pa tudi ustrezni notranji deli jedrskega reaktorja iz odstavka 8 spodaj.

3. Naprave za polnjenje in praznjenje jedrskega reaktorja:

Oprema za upravljanje na daljavo, ki je posebej konstruirana ali izdelana za vstavljanje ali odstranjevanje goriva iz jedrskega reaktorja iz zgornjega odstavka 1.

4. Regulacijske palice in oprema jedrskega reaktorja:

Posebej konstruirane ali izdelane kontrolne palice, njihovi podporni in blažilni deli, pogonski elementi in vodila za gorilne palice za nadzor jedrskih reakcij v jedrskem reaktorju iz zgornjega odstavka 1.

5. Tlačne cevi jedrskega reaktorja:

Cevi, ki so posebej načrtovane ali izdelane za to, da vsebujejo gorivne elemente in primarno hladilo v jedrskem reaktorju, kot je določen v zgornjem odstavku 1, pri delovnem tlaku, ki je večji od 50 atmosfer.

6. Cirkonijeve cevi:

Čisti cirkonij in cirkonij v zlitinah v obliki cevi ali snopov cevi v količinah, ki presegajo 500 kg v katerem koli 12-mesečnem obdobju, in ki so posebej konstruirane ali izdelane za uporabo v jedrskih reaktorjih, kot jih določa zgornji odstavek 1, in kjer je masno razmerje med hafnijem in cirkonijem manjše od 1: 500.

7. Črpalke primarnega hladila:

Črpalke, ki so posebej konstruirane ali izdelane za kroženje primarnega hladila v jedrskih reaktorjih, kot jih določa zgornji odstavek 1.

8. Notranji deli jedrskega reaktorja:

Notranji deli jedrskega reaktorja, ki so posebej konstruirani ali izdelani za uporabo v jedrskem reaktorju, kot je določen v zgornjem odstavku 1, vključno z nosilnimi stebri za sredico, kanali za gorivo, termičnimi ščiti, loputami, mrežnimi opornimi ploščami sredice reaktorja in difuzijskimi ploščami.

9. Toplotni izmenjevalniki:

Toplotni izmenjevalniki (uparjalniki), ki so posebej konstruirani ali izdelani za uporabo v primarnem hladilnem sredstvu jedrskega reaktorja, kot je določen v zgornjem odstavku 1.

10. Instrumenti za detekcijo nevtronov in merilni instrumenti:

Instrumenti za detekcijo nevtronov in merilni instrumenti, ki so posebej konstruirani ali izdelani za določanje toka nevtronov v sredici jedrskega reaktorja, kot je določen v zgornjem odstavku 1.

11. Naprave za ponovno predelavo obsevanih gorivnih elementov in oprema, ki je posebej načrtovana ali izdelana v ta namen.

12. Naprave za izdelavo gorivnih elementov jedrskega reaktorja in oprema, ki je posebej načrtovana ali izdelana v ta namen.

13. Naprave za ločevanje uranovih izotopov in oprema, razen analitičnih instrumentov, ki so posebej načrtovane ali izdelane v ta namen.
14. Naprave za pridobivanje ali koncentriranje težke vode, devterija in devterijevih spojin ter oprema, posebej načrtovane ali izdelane v ta namen.
15. Naprave za pretvorbo urana in plutonija za uporabo pri izdelavi gorivnih elementov in ločevanju uranovih izotopov, kot je določeno v odstavkih 12 in 13, in oprema, posebej načrtovana ali izdelana v ta namen.

Del B

1. Devterij in težka voda:

Devterij, težka voda (devterijev oksid) in katera koli druga devterijeva spojina, v kateri je razmerje med številom devterijevih in vodikovih atomov večje od 1 : 5 000, namenjena za uporabo v jedrskih reaktorjih, kot jih določa odstavek 1 dela A zgoraj, v količinah nad 200 kilogramov devterijevih atomov v katerem koli 12-mesečnem obdobju.

2. Grafit jedrske kakovosti:

Grafit s čistostjo manj od 5 ppm ekvivalentov bora in z gostoto nad $1,5 \text{ g/cm}^3$ za uporabo v jedrskih reaktorjih, kot jih določa odstavek 1 dela A zgoraj, v količinah nad 30 metričnih ton v katerem koli 12-mesečnem obdobju.

PRILOGA B

- (i) Ponovno prenesene stvari se uporabijo le za miroljubne namene in ne kot eksploziv v zadevni tretji državi.
 - (ii) Če je zadevna tretja država brez jedrskega orožja, se ves jedrski material v tej državi uporabi za zaščitne ukrepe s strani Agencije.
 - (iii) V primeru, da se jedrski material ponovno prenese, se zaščitni ukrepi Agencije uporabljajo za jedrski material v zadevni tretji državi.
 - (iv) V primeru, da se jedrski material ponovno prenese, se v zadevni tretji državi ohranijo primerni ukrepi za fizično zaščito jedrskega materiala, najmanj na stopnjah, določenih v Prilogi C.
 - (v) Ponovno prenesene stvari se ponovno ne prenesejo prek zadevne tretje države v drugo državo, razen če slednja zagotovi zaščitne ukrepe, ki so enaki tistim, določenim v Prilogi B.
-

PRILOGA C

Stopnje fizične zaščite

Dogovorjene stopnje fizične zaščite, ki jih morajo zagotoviti Vlada Japonske, vlade držav članic Skupnosti in, če je primerno, tudi Evropska komisija pri uporabi, skladiščenju in prevozu jedrskih materialov iz priložene tabele, morajo vključevati najmanj naslednje varovalne značilnosti:

KATEGORIJA III

Uporaba in skladiščenje na območju z nadzorovanim dostopom.

Prevoz pod posebnimi zaščitnimi ukrepi, ki vključujejo predhodne dogovore med pošiljateljem, prejemnikom in prevoznikom, ter, v primeru mednarodnega prevoza, predhodni sporazum med državami, v katerem so določeni čas in kraj prevoza ter postopki za prenos odgovornosti za prevoz.

KATEGORIJA II

Uporaba in skladiščenje na varovanem območju z nadzorovanim dostopom, tj. območju, ki je pod stalnim nadzorom varnostnikov ali elektronskih naprav in obdano s fizično pregrado z omejenim številom ustrezno nadzorovanih vhodov, ali katero koli drugo območje z enakovredno stopnjo fizičnega varovanja.

Prevoz pod posebnimi zaščitnimi ukrepi, ki vključujejo predhodne dogovore med pošiljateljem, prejemnikom in prevoznikom, ter, v primeru mednarodnega prevoza, predhodni sporazum med državami, v katerem so določeni čas in kraj prevoza ter postopki za prenos odgovornosti za prevoz.

KATEGORIJA I

Jedrski materiali iz te kategorije se varujejo pred nepooblaščenno uporabo z naslednjimi zelo zanesljivimi sistemi:

Uporaba in skladiščenje na močno zaščitenem območju, tj. zaščitenem območju, kot je določeno za zgornjo kategorijo II, in do katerega je poleg tega dovoljen dostop samo osebam, katerih zanesljivost je bila preverjena in jih nadzorujejo varnostniki, ki so v tesni zvezi z ustreznimi varnostnimi organi. Namen posebnih ukrepov, ki se izvajajo v tem smislu, je odkriti in preprečiti vsak napad, nepooblaščen dostop ali nepooblaščenno odtujitev zadevnega jedrskega materiala.

Prevoz pod posebnimi zaščitnimi ukrepi, kot so določeni zgoraj za prevoz materialov iz kategorij II in III jedrskega materiala, ter poleg tega s stalnim nadzorom spremljevalcev in pod pogoji, ki zagotavljajo tesno zvezo z ustreznimi varnostnimi organi.

Tabela

Kategorizacija jedrskega materiala

Jedrski material	Oblika	Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III
1. Pluronij ^(a)	neobsevan ^(b)	2 kg ali več	manj kot 2 kg, vendar več kot 500 g	500 g ali manj ^(c)
2. Uran – 235	neobsevan ^(b) — uran, obogaten na 20 % ²³⁵ U ali več — uran, obogaten na 10 % ²³⁵ U, vendar manj kot 20 % ²³⁵ U — uran, obogaten bolj kot naravni, vendar manj kot 10 % ²³⁵ U ^(d)	5 kg ali več	manj kot 5 kg, vendar več kot 1 kg 10 kg ali več	1 kg ali manj ^(c) manj kot 10 kg ^(c) 10 kg ali več
3. Uran – 233	neobsevan ^(b)	2 kg ali več	manj kot 2 kg, vendar več kot 500 g	500 g ali manj ^(c)
4. Obsevano gorivo			osiromašeni ali naravni uran, torij ali nizko obogateno gorivo (manj kot 10 % cepljive vsebine) ^(e) ^(f)	

^(a) Pluronij z več kot 80 % vsebnostjo izotopa plutonij-238 ni vključen.

^(b) Material, ki ni obsevan v reaktorju, ali jedrski material, ki je obsevan v reaktorju, pri čemer je stopnja sevanja enaka ali manjša od 1 gy/h (100 rad/h) v razdalji enega metra brez zaslona.

^(c) Manj kot radiološko pomembna količina se mora izvzeti a hkrati zaščititi v skladu s preudarno upravljavsko prakso.

^(d) Naravni uran, osiromašeni uran in torij ter količine urana, obogatene manj kot 10 %, ki ne sodijo v kategorijo III, bi se morali varovati v skladu s preudarno upravljavsko prakso.

^(e) Čeprav se priporoča ta stopnja varovanja, se lahko Vlada Japonske, vlade držav članic Skupnosti in Evropska skupnost odločijo tudi za kakšno drugo kategorijo fizičnega varovanja po tem, ko so ocenili posebne razmere.

^(f) Drugo gorivo, ki se po svoji prvotni vsebnosti cepljivega materiala klasificira kot material iz kategorij I ali II pred obsevanjem, ki lahko zniža kategorijo za eno stopnjo, medtem ko stopnja sevanja iz goriva preseže 1 gy/h (100 rads/h) v razdalji enega metra brez zaslona.

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 26. septembra 2006

o državni pomoči, ki jo je Nizozemska dodelila podjetju Holland Malt BV

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 4196)

(Besedilo v nizozemskem jeziku je edino verodostojno)

(2007/59/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

II. OPIS UKREPA POMOČI

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo pripombe v skladu z zgoraj navedenim členom ⁽¹⁾, ter ob upoštevanju njihovih pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) Ukrep je bil priglasičen v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES v dopisu z dne 31. marca 2004, ki ga je Komisija prejela 6. aprila 2004.
- (2) V dopisih z dne 1. junija 2004, 12. avgusta 2004 in 16. februarja 2005 je Komisija zaprosila Nizozemsko za dodatne podatke. V dopisih z dne 5. julija 2004, 17. decembra 2004 in 15. marca 2005, ki jih je Komisija prejela 7. julija 2004, 3. januarja 2005 in 23. marca 2005, je Nizozemska odgovorila na vprašanja Komisije.
- (3) V dopisu z dne 5. maja 2005 je Komisija obvestila Nizozemsko o svojem sklepu, da bo v zvezi s tem ukrepom pomoči sprožila postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe.
- (4) Sklep Komisije o sprožitvi postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala zainteresirane strani, da predložijo pripombe glede zadevnega ukrepa pomoči.
- (5) V dopisu z dne 10. junija 2005 je Nizozemska predložila svoje pripombe.
- (6) Komisija je prejela pripombe zainteresiranih strani. Te pripombe je posredovala Nizozemski in ji omogočila, da predloži pripombe. Komisija je te prejela v dopisu z dne 14. oktobra 2005.

- (7) Nizozemska se je odločila, da bo podjetju Holland Malt BV dodelila subvencijo v okviru regionalne investicijske sheme „Regionalni investicijski programi za leto 2000“, v nadaljnjem besedilu „shema IPR“. To regionalno investicijsko shemo je odobrila Komisija leta 2000 ⁽³⁾, 18. februarja 2002 pa je odobrila tudi spremembo sheme ⁽⁴⁾, v skladu s katero se shema IPR uporablja tudi za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi.

- (8) Ta primer zadeva subvencijo za investicijski projekt podjetja Holland Malt BV. Holland Malt BV, v nadaljnjem besedilu „Holland Malt“, ki je skupno podjetje pivovarne Bavaria NV in podjetja Agrifirm ter hkrati združna zveza pridelovalcev žita na Severnem Nizozemskem in Nemčiji. Subvencija je namenjena gradnji sladarne v kraju Eemshaven v občini Eemmond. Ta naložba bo različne faze (skladičenje in predelava pivskega ječmena ter proizvodnja in trženje slada) združila v eno verigo.

- (9) Nizozemsko ministrstvo za gospodarstvo se je odločilo, da bo financiralo 13,5 % bruto (10 % neto) upravičenih naložb v višini 55 milijonov EUR oz. največ 7 425 000 EUR. Ker gre za subvencijo za investicijski projekt podjetja za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi in ker znašajo upravičeni stroški projekta več kot 25 milijonov EUR, je treba v skladu s točko 4.2.6 *Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju* ⁽⁵⁾ pomoč posebej priglasiti Komisiji.

- (10) Holland Malt se je odločil za naložbo, potem ko se je nizozemska vlada v dopisu z dne 23. decembra 2003 zavezala, da bo dodelila subvencijo. Ta zaveza je bila sprejeta pod pogojem, da bo Evropska komisija odobrila pomoč. Holland Malt je v Eemshavnu začel graditi februarja 2004. Sladarna je začela obratovati aprila 2005.

- (11) Pri sprožitvi postopka na podlagi člena 88(2) Pogodbe je Komisija navedla naslednje pomisleke:

⁽³⁾ Regionale investeringsprojecten 2000 (IPR 2000–2006), N 549/99. Odobreno v dopisu SG(2000) D/106266 z dne 17. avgusta 2000.

⁽⁴⁾ Wijziging Regionale investeringsprojecten 2000, N831/2001. Odobreno v dopisu C(2002) 233 z dne 18. februarja 2002.

⁽⁵⁾ UL C 28, 1.2.2000, str. 2.

⁽¹⁾ UL C 154, 25.6.2005, str. 6.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

- (12) Potem ko je ugotovila, da gre pri ukrepu v tej fazi za državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe, je proučila, ali je ukrep združljiv s skupnim trgom na podlagi odstopanj.
- (13) Ob upoštevanju lastnosti pomoči je edino možno odstopanje odstopanje iz člena 87(3)(c) Pogodbe, ki določa, da je s skupnim trgom združljiva tista pomoč, ki je namenjena pospeševanju razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, če ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.
- (14) Ker je pomoč povezana z naložbo v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, mora Komisija proučiti, ali izpolnjuje vse zahteve iz točke 4.2 Smernic. Komisija je iz naslednjih razlogov nasprotovala uporabi člena 87(3)(c) Pogodbe.
- (15) Točka 4.2.5 Smernic določa, da ni mogoče dodeliti pomoči za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, če ni mogoče predložiti dovolj dokazov, da je možno najti primerno tržišče za zadevne proizvode. Komisija na podlagi podatkov, ki jih je imela na voljo pri sprožitvi postopka, ni izključila, da ima trg slada presežne zmogljivosti.
- (16) Holland Malt je temu nasprotoval in navedel, da dobavlja visokokakovosten „premium slad“, ki se uporablja pri proizvodnji „premium piva“, in da trg s to vrsto slada in piva še vedno raste. Pri sprožitvi postopka ni bilo jasno, ali nista „premium slad“ in „premium pivo“ samo tržna koncepta, zaradi česar ne bi bila posebna tržna proizvoda in bi presežne zmogljivosti lahko izključili.
- III. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI**
- (17) Komisija je prejela pripombe:
- finskega združenja sladjarjev
 - britanskega združenja sladjarjev
 - nemškega združenja sladjarjev
 - francoskega združenja sladjarjev
 - danskega združenja sladjarjev
 - zainteresirane strani, ki je zaprosila, da se njenih podatkov zaradi morebitne škode ob razkritju ne
 - nizozemske kmetijske in vrtnarske zadruga (LTO Nederland)
 - Agrifirma
 - Holland Malta
- nizozemske province Groningen.
- (18) Finsko združenje proizvajalcev slada nasprotuje nizozemski nameri o dodelitvi subvencije Holland Maltu BV, ker meni, da bodo državne pomoči za naložbe v sladarno povzročile tržne motnje. Opozarja tudi na to, da ima sektor slada v Skupnosti presežne zmogljivosti v višini približno 1 milijon in da bo zato treba v prihodnjih letih 10 % zmogljivosti zapreti. V zvezi z navedbo Holland Malta, da dobavlja „premium slad“, ki se uporablja pri proizvodnji „premium piva“, finsko združenje proizvajalcev slada opozarja, da obstoječe sladarne v Skupnosti trg že oskrbujejo z različnimi vrstami slada, vključno z visokokakovostnim „premium sladom“.
- (19) Britansko združenje sladjarjev je prepričano, da je treba državno pomoč za sladarno izrecno prepovedati. Pri tem se sklicuje na dopis, ki ga je evropsko združenje sladarn Euromalt poslalo Komisiji in v katerem navaja, da se zaradi trenutnih presežnih zmogljivosti za proizvodnjo slada tako v Skupnosti kot tudi na svetovnem trgu državna sredstva za nove zmogljivosti ne bi smela več dodeljevati⁽⁶⁾. Po navedbah združenja proizvajajo trenutne proizvodne zmogljivosti v državah članicah 8,8 milijonov ton slada, medtem ko znaša povpraševanje približno 5,9 milijonov ton. To pomeni, da ima Skupnost pri izvozu na svetovni trg, na katerem se letno trži s 4,3 milijona ton, potencialni presežek v višini 2,9 milijona. V tržnem letu 2003/2004 so bila v Skupnosti izdana izvozna dovoljenja za skupaj 2,48 milijona ton slada. V tržnem letu, ki se je končal junija 2005, je ta številka padla na 2,22 milijona ton, kar odraža težak položaj na trgu in omejene tržne možnosti sladjarjev v Skupnosti. Britansko združenje sladjarjev ocenjuje, da znaša presežek slada v Skupnosti 500 000 ton in da se bo ta zaradi novih zmogljivosti, ki še niso začele obratovati, in upadanja povpraševanja Rusije in Vzhodne Evrope po izvozu, ki se lahko zdaj oskrbujeta sami, predvidoma povečal na skoraj 1 milijon ton. Po mnenju britanskega združenja sladjarjev so zaradi teh presežnih zmogljivosti trenutne cene na trgu slada tako zelo padle, da z njimi ni več mogoče kriti spremenljivih stroškov. Nasprotuje tudi navedbi, da so nove nizozemske zmogljivosti zgrajene za namen proizvodnje premium slada za premium trge. Med pivovarjami so potekale obširne razprave in večina strank pivovarjev zahteva visokokakovosten slad, ki ustreza strogi (in pogosto tudi splošni) specifikaciji ter zahtevam za varnost živil. Po mnenju britanskega združenja sladjarjev ločevanje trga s sladom na sektor premium in sektor, ki ni premium, ne odraža resničnega položaja.
- (20) Nemško združenje sladjarjev je izrazilo zaskrbljenost glede namere Nizozemske, da bo dodelila pomoč za naložbe v

⁽⁶⁾ Dopis z dne 23. julija 2004 o dodeljevanju subvencij za gradnjo sladarn.

gradnjo sladarn v provinci Groningen. Po mnenju nemškega združenja sladjarjev se bo izvoz Skupnosti na tradicionalna tržna območja, kot so države Mercosurja in Rusije/Ukrajine, znatno zmanjšal zaradi razvoja lastne proizvodnje slada in zaščite pred uvozom. Poleg tega so čezmorski konkurenti, kot sta Kanada in Avstralija, zelo močni zaradi njihove bližine do rastočih trgov piva na Daljnem Vzhodu in Južnovzhodni Aziji ter liberalne trgovinske politike njihovih vlad. Istočasno pa prodaja slada na notranjem trgu upada, zaradi česar ima Skupnost presežne zmogljivosti v višini 1 milijona ton. Nemško združenje sladjarjev meni, da spodbujanje domače proizvodnje pivskega ječmena ni zadosten razlog. Dodaja, da celotno nizozemsko proizvodnjo pivskega ječmena odkupi industrija slada in da bo nova sladarna v Groningenu zato odvisna od uvoza ječmena.

(21) Francosko združenje sladjarjev nasprotuje državni pomoči za nove sladarne v Skupnosti. Pri tem se sklicuje na isti dopis Euromalta kot britansko združenje sladjarjev in navaja iste podatke o proizvodnji, uvozu in izvozu slada. Tudi po njegovem mnenju se s sladom trenutno trguje po cenah, ki ne krijejo spremenljivih stroškov. Po njegovem mnenju sklicevanje na ločeni trg visokokakovostnega slada ne opravičuje državne pomoči za nizozemsko naložbo, saj večina pivovarjev zahteva visokokakovosten slad. Francosko združenje pivovarjev še zaključuje, da bi industrija slada v Skupnosti morala zapreti zastarele sladarne, če želi izboljšati tržne pogoje.

(22) Dansko združenje sladjarjev nasprotuje načrtovani subvenciji za Holland Malt. Po mnenju združenja temelji industrija slada po vsem svetu na pogojih prostega trga. Zanj je značilno zasebno lastništvo, saj njegov razvoj zaznamujejo zasebne naložbe podjetij za proizvodnjo slada. Pomoč v višini 7,4 milijona EUR pri celotni naložbi v višini 55 milijona EUR bi izkrivila konkurenco in bi podjetju, ki prejme tako pomoč, nudila neupravičeno prednost v primerjavi z drugimi, zlasti v prvih letih obratovanja. Dansko združenje sladjarjev nasprotuje ločevanju na „premium slad“ in „navadni slad“. Slad je generičen proizvod z manjšimi odstopanji v skladu s standardi kakovosti, ki jih določijo pivovarne. Poleg tega ne vidi lokalnih ali regionalnih vzrokov za sofinanciranje naložbe v regiji Eemshavnu, saj gre po njegovem mnenju za običajno razvito nizozemsko regijo z infrastrukturo, ki je tesno povezana z dobavno verigo ječmena in slada.

(23) Zainteresirana stran, ki je zaprosila, da se njenih osebnih podatkov zaradi morebitne škode ob razkritju ne razkrije, pomoči nasprotuje iz naslednjih razlogov. Po njenem mnenju je razlikovanje med premium sladom in navadnim sladom umetno, saj ne vidi lokalnih ali regionalnih razlogov

za sofinanciranje naložbe, pomoč pa bi izkrivila konkurenco na trgu slada, za katerega so značilni zasebno lastništvo in zasebne naložbe.

(24) Nizozemska kmetijska in vrtnarska zadruga (LTO Nederland) meni, da ima sladarna Holland Malt v Eemshavnu zelo velik pomen za poljedelstvo regije. Lega sladarne ob pristanišču in naravnost proizvodnje na trg visokokakovostnega slada in piva nudita poljedelstvu na severnovzhodnem Nizozemskem pomembno družbeno in gospodarsko prihodnost. To bo spodbujalo pridelovanje žita, ki se uporablja pri tej proizvodnji. Ječmen poljedelcev je del popolnoma registrirane in certificirane povezane verige, katere končni proizvod je visokokakovostno pivo. Najpomembnejša pridelka v tej regiji sta škrobni krompir in sladkorna pesa. Zaradi izboljšanja učinkovitosti in reformirane politike Skupnosti se je pridelovalno območje teh pridelkov zmanjšalo. Ječmen, namenjen sladarni, bi lahko predstavljal eno izmed redkih donosnih nadomestnih možnosti pridelovanja teh pridelkov. Zato so poljedelci obljubili finančno udeležbo pri gradnji Holland Malt.

(25) Agrifirm v celoti podpira dodelitev pomoči Holland Malt. Podjetje sodeluje s pivovarno Bavaria v skupnem podjetju Holland Malt, ki je poskrbelo za integrirano verigo na področju žita, skladiščenja in predelave ječmena. Po mnenju Agrifirma nudi proizvodni in skladiščni obrat Holland Malta enkratne možnosti. Pridelovanje pivskega ječmena bo poljedelcem v regiji nudilo boljše možnosti. Če se bodo poljedelci v regiji osredotočili na proizvodnjo pivskega ječmena, ki izpolnjuje zahteve za premium slad, bodo lahko imeli koristi zaradi morebitne rasti trga za premium pivo. Z gradnjo proizvodnega obrata v Eemshavnu in logističnimi prednostmi, ki jih bo obrat nudil, bo na severnem Nizozemskem ustvarjena nova industrijska panoga. Odločitev nizozemske vlade, da dodeli pomoč, je podlaga za donosno obratovanje v prvih odločilnih letih projekta.

(26) Po mnenju Holland Malta obstaja ločeni trg za premium pivo in premium slad. Na trgu premium slada se lahko brez težav najdejo možnosti za trženje slada HTST („high temperature, short time“) Holland Malta. Slad HTST povečuje stabilnost okusa, arome in penjenja, s tem pa tudi trajnost piva. Holland Malt se sklicuje na dopis Univerze Weihenstephan iz Münchna, ki potrjuje, da patentirana tehnologija zagotavlja vrsto slada, ki se jasno razlikuje od navadnega slada⁽⁷⁾. Svojevrstne značilnosti slada HTST priznava tudi nek varilec premium piva, ki ga omenja Holland Malt v svojem dopisu. Poleg tega spada slad HTST v višji cenovni razred kot navaden slad drugih sladarn. Po mnenju Holland Malta slada HTST zaradi njegovih svojevrstnih fizičnih lastnosti, priznane kakovosti

⁽⁷⁾ Dopis Dr. Krottenthalerja z Univerze Weihenstephan, maj 2005.

in visokih cen ni mogoče ali skorajda ni mogoče zamenjati z navadnim sladom. Slad HTST bo ustvaril lastno povpraševanje in lasten trg. Po mnenju Holland Malta trg navadnega slada zaradi naložbe ne bo imel dodatnih presežnih zmogljivosti v višini 55 000 ton.

- (27) Holland Malt poleg tega dodaja, da ni nujno, da bi naložba v Holland Malt kljub presežnim zmogljivostim na svetovnem trgu slada povzročila dodatne presežne zmogljivosti. Ker leži Holland Malt ob globokomorskem pristanišču, bo imela sladarna na trgu običajne možnosti za trženje slada za izvoz. Ker se bo morebitna rast evropskih sladarn, ki se ne nahajajo v bližini morja, zaradi vedno manjšega povpraševanja Zahodne Evrope po sladju lahko zmanjšala, nudi izvoz slada znatne možnosti za rast. Kot navaja Holland Malt, to potrjujejo tudi tri poročila iz leta 2005⁽⁸⁾. Iz teh poročil je razvidno, da nastajajoči trgi v Aziji, Latinski Ameriki, Afriki in Vzhodni Evropi postavljajo zelo visoke zahteve za slad in da je evropski sektor slada zaradi visoke kakovosti svojega slada bolj konkurenčen. Holland Malt dodaja, da ni težko najti običajnih možnosti za trženje njegovega slada, in navaja, da so bile njegove knjige naročil za leto 2005 polne, že drugo leto zapored pa bo prodal več slada, kot ga je proizvedel. Holland Malt še dodaja, da so njegovi zaprti obrati v Wageningen in Lieshoutu oskrbovali vedno manjši trg v Zahodni Evropi, medtem ko bo novi obrat v Eemshavnu usmerjen na rastoči izvozni trg. Zato bo tudi neto povečanje zmogljivosti na trgu slada manjše od povečanja, ki ga je Komisija navedla v dopisu z dne 5. maja 2005. Holland Malt trdi, da bo naložba v obrat v Eemshavnu bolj vplivala na trgovanje s tretjimi državami kot na trgovanje med državami članicami, saj predstavlja izvoz slada tržni segment, ki je ločen od tržnega segmenta domačih dobaviteljev slada. Holland Malt poudarja, da položaj na svetovnem trgu slada Komisije ni odvrnil od dodelitve naložbene pomoči sladarni v Litvi.
- (28) Poudarja, da bo naložba pozitivno vplivala na razvoj podeželja v regiji Severna Nizozemska in Nemčija. Za številne poljedelce (približno 1 800) bo tako ustvarjena nadomestna oblika pridelovanja. Poljedelci bodo pridelovali visokokakovosten pivski ječmen za rastoči trg, za katerega v nasprotju s krmnim ječmenom ne bo veljal intervencijski režim Skupnosti. Poleg tega žito pivskega ječmena manj škoduje okolju kot krmni ječmen. Holland Malt še navaja, da njegov integrirani obrat za proizvodnjo slada in skladiščenje ječmena prispeva k varnosti živil.
- (29) Provinca Groningen podpira dodelitev državne pomoči za naložbo v Holland Malt. Pri tem se sklicuje na njegov

pozitivni učinek na zaposlovanje v regiji. Poudarja tudi inovativno tehnologijo, ki se uporablja pri projektu, in krepitev razvoja v Eemshavnu, med drugim z ustanovitvijo kmetijskega poslovnega parka. Provinca poudarja tudi spodbudo, ki jo bo naložba nudila poljedelcem s težavami pri pridelovanju tradicionalnih, domače gojenih pridelkov, kot je škrobni krompir. Prehod na pivski ječmen jim bo nudil boljšo prihodnost.

IV. PRIPOMBE NIZOZEMSKE

- (30) Nizozemska se je na sprožitev postopka odzvala z dopisom z dne 10. junija 2005. Potem ko je zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, je v dopisu z dne 14. oktobra 2005 odgovorila na pripombe tretjih strani.
- (31) V prvem dopisu Nizozemska navaja, da kljub temu, da se bodo možnosti za rast evropskega sektorja slada zaradi vedno manjšega povpraševanja po sladju v Zahodni Evropi lahko poslabšale, nudi izvoz slada znatne možnosti za rast. Holland Malt lahko zaradi svoje lege ob globokomorskem pristanišču pridobi. V tem pogledu je upravičeno govoriti o ločenem trgu slada. Naložba v Holland Malt ne bo vplivala na vedno manjši trg domačih sladarn v Zahodni Evropi, ki ne ležijo ob morju. Nizozemska navaja, da je bila količina slada, za katero so bila izdana izvozna dovoljenja v Skupnosti, leta 2004/2005 enaka količini iz leta 2003/2004, ter poziva Komisijo, da upošteva najnovije podatke o izvoznih dovoljenjih. Nizozemska tudi meni, da tvori visokokakovostni slad Holland Malta poseben tržni segment. Pri tem se sklicuje na dopis Univerze Weihenstephan, ki potrjuje posebne lastnosti slada HTST.
- (32) Nizozemska v odgovoru na pripombe tretjih strani navaja, da se bo svetovni trg s sladom v prihodnjih letih povečal. Pri tem se sklicuje na seminar o pivskem ječmenu, ki je potekal 4. in 5. oktobra 2005 in na katerem je Mednarodni svet za žito⁽⁹⁾ napovedal, da se bo skupna zmogljivost sladarn do leta 2010 povečala za 10 %. Na tem seminarju je Rabobank navedla, da se skupna potrošnja piva letno poveča za 2 %, zlasti zaradi naraščajoče potrošnje piva na nastajajočih trgih, kot so Južna Amerika, Afrika, Rusija, Jugovzhodna Azija in Kitajska. Ta razvoj bo pozitivno vplival na moderne sladarne, ki ležijo ob globokomorskih pristaniščih in lahko proizvajajo „v razsutem stanju“. Nizozemska se pri tem sklicuje na dopis, ki ga je avgusta 2005⁽¹⁰⁾ poslal Euromalt, v katerem navaja, da je treba majhne, stare in neučinkovite zmogljivosti zapreti. V istem dopisu je tudi navedeno, da ima sektor slada v Skupnosti

⁽⁸⁾ RM International, Malt Market Report, 22. april 2005. Rabobank, The malt industry, a changing industry structure, driven by emerging beer markets, marec 2005. H.M. Gauger, Market report, maj 2005. H.M. Gauger je trgovec/svetovalec za slad, ki izdaja mesečno poročilo o trgu slada s podatki o proizvodnji in trženju slada.

⁽⁹⁾ Medvladna organizacija za trgovanje z žitom.

⁽¹⁰⁾ Euromalt: „The EU malting industry“, avgust 2005.

presežne zmogljivosti v višini 500 000–700 000 ton. Po mnenju Nizozemske ta podatek temelji na proizvodnji 24 ur na dan, 7 dni na teden in 365 dni na leto. Pri tem ni upoštevana zaustavitev proizvodnje, zato ni zagotovo, da so zmogljivosti dejansko prevelike. Nizozemska se sklicuje tudi na poročilo podjetja za raziskave Frontier Economics o Holland Maltu (O geografskem trgu in možnostih za inovacije)⁽¹¹⁾. Sklepnata ugotovitve tega poročila je: ni znakov, da bi pomoč, dodeljena Holland Maltu, povzročila preusmeritev trženja s sladom drugih evropskih proizvajalcev, ne glede na to, kje to poteka. To pomeni, da ni jasno, ali bi dodeljena pomoč še povečala morebitne presežne zmogljivosti evropskih proizvajalcev navadnega slada. Nizozemska poziva Komisijo, da upošteva ločeni trg za slad HTST, tj. visokokakovostni slad, ki preprečuje „staranje“ piva. Nadalje Nizozemska opozarja na še eno zaprtje obrata, ki je proizvajal 12 000 ton slada, zaradi česar so se skupne zaprte zmogljivosti povečale na 77 000 ton. Dodatna zmogljivost znaša le 0,5 % skupnih proizvodnih zmogljivosti v Skupnosti, kar ne izkrivlja trga slada v Skupnosti. Nazadnje Nizozemska še dodaja, da je cilj načrtovane pomoči nadomestiti slabo lego Eemshavna in nuditi Holland Maltu enake konkurenčne pogoje (brez pomoči bi se lahko izvedla primerljiva naložba v sladarno ob globokomorskem pristanišču Terneuzen).

V. OCENA UKREPA POMOČI

Tržna ureditev

- (33) Ukrep obsega pomoč za podjetje, ki se ukvarja s predelavo ječmena. V skladu s členom 23 Uredbe Sveta (ES) št. 1784/2004 z dne 29. septembra 2003 o skupni ureditvi trga za žita⁽¹²⁾ se členi 87, 88 in 89 Pogodbe uporabljajo za proizvode, navedene v Uredbi. Za sektor, na katerega se nanaša shema pomoči, torej veljajo pravila Skupnosti o državni pomoči.

Prepoved državne pomoči na podlagi člena 87(1) Pogodbe

- (34) V skladu s členom 87(1) Pogodbe je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva s skupnim trgom, v kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

- (35) Pomoč obsega neposredno pomoč za naložbe. Selektivna je le toliko, v kolikor nudi koristi posameznemu podjetju, tj. Holland Maltu.
- (36) V skladu s sodno prakso Sodišča je izboljšanje konkurenčnega položaja podjetja zaradi državne pomoči v primerjavi z drugimi podjetji, ki take pomoči niso prejeli, praviloma dokaz za izkrivljanje konkurence⁽¹³⁾.
- (37) Pomoč neugodno vpliva na trgovanje med državami članicami, če otežuje uvoz iz drugih držav članic ali olajšuje izvoz v druge države članice. Odločilnega pomena je, ali se trgovanje znotraj Skupnosti zaradi zadevne pomoči drugače razvija ali bi se lahko drugače razvijalo.
- (38) S proizvodom, na katerega se nanaša zadevna pomoč (slad), se v Skupnosti veliko trguje. Leta 2004 se je v Skupnosti trgovalo s približno 1,3 milijona ton slada. To je leta 2004 predstavljalo približno 15 % skupne proizvodnje slada v Skupnosti⁽¹⁴⁾. To pomeni, da je sektor izpostavljen konkurenci. Obstaja nevarnost, da se bo trgovanje znotraj Skupnosti zaradi pomoči drugače razvijalo.

- (39) Zato zadevna pomoč predstavlja pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.

Člen 87(2) Pogodbe: odstopanja

- (40) Člen 87(2) in (3) določa nekatera odstopanja od prepovedi iz člena 87(1) Pogodbe.
- (41) Odstopanja od člena 87(2) se glede na vrsto in cilj pomoči ne uporabljajo. Nizozemska se ni sklicevala na člen 87(2).

Člen 87(3) Pogodbe: odstopanja od presoje Komisije

- (42) V členu 87(3) so navedene tudi druge vrste pomoči, ki se lahko štejejo za združljive s skupnim trgom. Ali so združljive s Pogodbo, je treba presoditi s stališča Skupnosti in ne s stališča določene države članice. Zaradi pravilnega delovanja trga Skupnosti je treba odstopanja od člena 87(3) razlagati ozko.

⁽¹¹⁾ Frontier Economics: Holland Malt, oktober 2005.

⁽¹²⁾ UL L 270, 21.10.2003, str. 78. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1154/2005 (UL L 187, 19.7.2005, str. 11).

⁽¹³⁾ Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980, zadeva C-370/79, Philip Morris proti Komisiji Evropskih skupnosti, PSES, odstavka 11 in 12.

⁽¹⁴⁾ Vir: H.M. Gauger Statistical Digest 2004-2005.

- (43) V zvezi s členom 87(3)(a) je treba poudariti, da upravičenec pomoči ni registriran v območju, kjer je gospodarski razvoj izjemno neugoden v smislu *Smernic Skupnosti o državni regionalni pomoči* ⁽¹⁵⁾ (bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca je nižji od 75 % povprečja Skupnosti). Člen 87(3)(a) Pogodbe torej ne opravičuje pomoči za proizvodnjo, predelavo in trženje proizvodov iz Priloge I k Pogodbi.
- (44) V zvezi s členom 87(3)(b) je treba poudariti, da zadevna pomoč ni namenjena pospeševanju izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali odpravljanju resne motnje v gospodarstvu države članice.
- (45) Pomoč prav tako ni namenjena doseganju ciljev iz člena 87(3)(d).

Člen 87(3) Pogodbe:

- (46) Člen 87(3)(c) določa, da je pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, združljiva s skupnim trgov.
- (47) Ker Holland Malt ni malo ali srednje veliko podjetje v smislu opredelitve Komisije ⁽¹⁶⁾, se Uredba (ES) št. 1/2004 z dne 23. decembra 2003 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč malim in srednje velikim podjetjem, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov ⁽¹⁷⁾ ne uporablja. Ali je pomoč za naložbe v predelavo kmetijskih proizvodov združljiva s členom 87(3)(c), se zato presodi na podlagi točke 4.2 Smernic.

Upravičeni stroški in intenzivnost pomoči

- (48) V skladu s točko 4.2.3 Smernic lahko upravičeni stroški vključujejo izgradnjo, nakup ali izboljšanje nepremičnin, nove stroje in opremo, vključno z računalniško programsko opremo. Pomoč v regijah cilja 1 ne sme presegati 50 % upravičenih naložb, v drugih regijah pa 40 %.
- (49) Ti pogoji so izpolnjeni, saj je pomoč namenjena izgradnji stavb in nakupu zemljišč za te stavbe ter opremo. Poleg tega je Nizozemska priglašeno pomoč omejila na največ 13,5 % upravičenih stroškov.

Možnosti za uspeh in minimalni standardi Skupnosti

- (50) Točka 4.2.3 Smernic tudi določa, da se pomoč za naložbe lahko dodeli le podjetjem, ki na podlagi ocene možnosti

podjetja lahko dokažejo, da imajo možnosti za uspeh. Podjetje mora izpolnjevati minimalne standarde glede okolja, higiene in dobrega počutja živali.

- (51) Ti pogoji so izpolnjeni. Nizozemska je priskrbelo zadostna zagotovila glede možnosti za uspeh Bavarie NV in Agrifirma, ki skupaj tvorita Holland Malt. Poleg tega je ustrezno prikazala, da sladarna izpolnjujejo minimalne standarde Skupnosti glede okolja, higiene in dobrega počutja živali, kot je določeno v Nizozemskem programu za razvoj podeželja.

Primerno tržišče

- (52) Točka 4.2.5 Smernic določa, da ni mogoče dodeliti pomoči, če ni mogoče predložiti dovolj dokazov, da je za zadevne proizvode možno najti primerno tržišče. Za zadevne proizvode, vrste naložb ter obstoječe in pričakovane zmogljivosti je to treba oceniti na primerni stopnji. Pri tem je treba upoštevati omejitve proizvodnje ali omejitve podpore Skupnosti v okviru skupnih tržnih ureditev.
- (53) Komisija je sprožila postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe, ker na podlagi podatkov, ki jih je imela na voljo ob sprožitvi postopka, ni mogla izključiti, da ima trg presežne zmogljivosti.
- (54) Pripombe Nizozemske in Holland Malta po sprožitvi postopka se nanašajo v glavnem na tri točke. Prvič: Nizozemska in Holland Malt nasprotujeta presežnim zmogljivostim na trgu slada (vendar ne ugovarjata, da bo projekt ustvaril dodatne zmogljivosti na trgu slada). Drugič: ugotavljata, da bo naložba v obrat v Eemshavnu bolj vplivala na trgovanje s tretjimi državami kot na trgovanje med državami članicami, saj predstavlja izvoz slada tržni segment, ki je ločen od tržnega segmenta domačih dobaviteljev slada. Tretjič: predvidevata, da obstajata ločena trga za navadni slad in premium slad.

Presežne zmogljivost na trgu slada

- (55) Komisija je ob upoštevanju proizvodnje in trženja slada tako na svetovnem trgu kot tudi na trgu Skupnosti ponovno proučila položaj. Ker so statistike Eurostata o sladu nepopolne (zaradi pomanjkljivih ali zaupnih podatkov o proizvodnji in izvozu v nekatere države), se je Komisija opirala na podatke Euromalta, Mednarodnega sveta za žito in poročila o trgu pivskega ječmena avtorja H. M. Gaugerja.

⁽¹⁵⁾ UL C 74, 10.3.1998, str. 9.

⁽¹⁶⁾ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi malih, srednje velikih in mikro podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36.).

⁽¹⁷⁾ UL L 1, 3.1.2004, str. 1.

- (56) Kar zadeva položaj na svetovnem trgu, je iz podatkov Euromalta razvidno, da trenutna svetovna oskrba sladarn znatno presega povpraševanje in da bo ta položaj tudi v prihodnjih letih ostal nespremenjen. Dopis, ki ga je avgusta 2005 poslal Euromalt ⁽¹⁸⁾, vsebuje naslednjo preglednico o zmogljivostih slada na svetovnem trgu.

Zmogljivosti slada v svetovnem merilu

(v 1 000 tonah)

	2004	Presežek	Leto 2006 (ocena)	Presežek
EU-15	7 500		7 600	
EU-10	1 200		1 150	
EU-25 skupaj	8 700	2 500	8 750	2 700
Rusija	850	-550	1 550	100
Ukrajina	230	-50	330	120
Belorusija	70	-6	70	-10
Srednja in Vzhodna Evropa	460	-60	470	-60
Evropa skupaj	10 130	1 834	11 170	2 850
NAFTA	3 600		3 900	
Južna Amerika	1 220		1 370	
Oceanija	770		950	
Srednji Vzhod in Osrednja Azija	200		200	
Afrika	380		380	
Kitajska	3 000		3 300	
Daljni vzhod	300		340	
Skupaj	9 470	- 1 300	10 440	-900
Svet skupaj	19 780	534	21 610	1 950

- (57) Kot je razvidno iz preglednice, so svetovne proizvodne zmogljivosti slada leta 2004 presegle povpraševanja za približno pol milijona ton. Ocena za leto 2005 prikazuje povečanje presežnih zmogljivosti na približno 2 milijona ton.

- (58) V dopisu Euromalta je zapisano, da bo svetovna proizvodnja piva predvidoma še naprej naraščala, in sicer povprečno za najmanj 1–2 % letno. Ta povprečna rast je posledica dvomestne rasti v nekaterih „novih“ regijah piva (Južna Amerika, Afrika, Rusija, Jugovzhodna Azija in Kitajska) in padca v „starih“ regijah (Zahodna Evropa in Severna Amerika). Uspešne nove naložbe v pivovarne v rastočih regijah in težnja k „lažjim“ pivom se odražajo v drastičnem upadanju porabe slada na liter piva. Euromalt tudi sklepa, da povečano povpraševanje po pivu v prvih

letih ne bo sovpadalo s povečanim svetovnim povpraševanjem po sladu. Vzorec rasti porabe piva in njegova napovedana ustalitev so v preveliki meri spodbujale gradnjo dodatnih zmogljivosti za proizvodnjo slada, zaradi česar trenutna ponudba svetovnih zmogljivosti znatno presega povpraševanje. Ta položaj se tudi v prihodnjih letih ne bo spremenil. Po mnenju Euromalta je treba v sladarni še naprej investirati, vendar v Evropi niso potrebne nadaljnje zmogljivosti, ker izvozni trgi upadajo.

- (59) O trenutnih presežnih zmogljivosti na svetovnem trgu pričajo tudi podatki o upadanju trgovanja s sladom, ki jih je predložil Mednarodni svet za žito na seminarju o pivskem ječmenu 4. in 5. oktobra 2005 v Bruslju ⁽¹⁹⁾. Po mnenju Mednarodnega sveta za žito se je obseg svetovne trgovine s

⁽¹⁸⁾ Glej opombo 10.

⁽¹⁹⁾ Predavanja Johna Tjaardstre o težnjah v proizvodnji in pri porabi piva, pivskega ječmena in slada.

sladom v dveh letih s 5 621 milijona ton v letu 2002/2003 zmanjšal na 5 275 milijona ton v letu 2004/2005 (zadnji podatek je ocena). Za leto 2005/2006 pričakuje Mednarodni svet za žito nadaljnje upadanje trgovanja s sladom. Ta padajoči trend se odraža tudi v padcu registriranih izvoznih dovoljenj nekaterih uvoznikov slada za leto 2004/2005 (2 219 661 ton) v primerjavi z letom 2003/2004 (2 477 849 ton), pri čemer se bo število dovoljenj v letu 2005/2006 v primerjavi z letom 2004/2005 še zmanjšalo⁽²⁰⁾. Tudi poročilo o trgu slada, ki ga je pripravil RM International⁽²¹⁾, ugotavlja presežene zmogljivosti na svetovnem trgu; zaradi povečanih običajnih zmogljivosti za nove sladarnice in ob upoštevanju dejstva, da se je svetovna proizvodnja piva v zadnjih letih počasneje povečevala, bo tudi povpraševanje verjetno počasneje izčrpalo novo proizvodnjo slada.

- (60) Nizozemska v dopisu z dne 14. oktobra 2005 navaja, da se bo svetovno povpraševanje po sladu do leta 2010 verjetno povečalo za 10 %. Pri tem se sklicuje na predavanje Mednarodnega sveta za žito na seminarju o pivskem ječmenu 4. in 5. oktobra 2005 v Bruslju. V tem predavanju je bilo v zvezi z oceno za leto 2010 napovedano, da se bodo **svetovne zmogljivosti slada** predvidoma povečale za 10 %. Zaradi tega ni upravičeno, da se pri določanju povpraševanja kot kazalnik uporablja svetovna presežna zmogljivost, kot je to storila Nizozemska.
- (61) V prihodnjih letih bosta svetovni trg slada zaznamovala dva pomembna razvojna dejavnika. Prvi bo povečanje porabe piva v „novih“ območjih piva. Kljub temu ni jasno, v kolikšni meri bo ta rast koristila sektorju slada v Skupnosti.
- (62) Rast proizvodnje piva na Kitajskem ni povzročila znatnega povečanja uvoza slada. Iz poročila o svetovnem sektorju slada, ki ga je predložila Rabobank⁽²²⁾, je razvidno, da se uvoz slada ni povečal, tudi potem ne, ko se je leta 2002 uvozna tarifa znatno zmanjšala, saj obsežna predelovalna industrija na Kitajskem podpira uvoz pivskega ječmena.
- (63) Vzrok za povečano porabo in proizvodnjo piva v Jugovzhodni Aziji je predvsem povečan uvoz iz Avstralije, ki je pogojen z bližino in sporazumom o prosti trgovini s to državo.
- (64) Sladarnice v Skupnosti, ki ležijo ob globokomorskih pristaniščih, kot je Holland Malt, imajo dober položaj za pokrivanje povečanega povpraševanja po sladu v Južni Ameriki in Afriki. Kar zadeva Južno Ameriko, bodo nove zmogljivosti za proizvodnjo slada, ki se trenutno gradijo v Argentini, lahko deloma pokrile povečano povpraševanje po sladu. Poleg tega bo širitev Mercosurja na Venezuelo in morebitne druge južnoameriške države verjetno povzročila povečano trgovanje s sladom v Južni Ameriki.
- (65) Razvoj v Rusiji je drugi pomembni dejavnik, ki bo vplival na svetovni trg slada. Skupne zmogljivosti za slad

proizvajajo v Rusiji 1 milijon ton, gradijo pa se tudi nove zmogljivosti za proizvodnjo 450 000 ton. Ker razpoložljivost dobrega pivskega ječmena sovпада s širitvijo zmogljivosti, se bo Rusija lahko oskrbovala sama in bo verjetno postala izvoznik slada.

- (66) Glede na zgoraj navedeno Komisija ne vidi ničesar, kar bi kazalo na to, da svetovni trg slada v prihodnjih letih ne bo imel več presežnih zmogljivosti. Po mnenju Mednarodnega sveta za žito bo obseg svetovnega trgovanja s sladom do leta 2010 dokaj stabilen, saj bo „upadanje v Rusiji izravnalo povečanje v Južni Ameriki“, kot je bilo navedeno na predavanju v okviru seminarja o pivskem ječmenu oktobra 2005.
- (67) Kar zadeva položaj v Skupnosti glede proizvodnih zmogljivosti in trgovanja s sladom, je treba poudariti, da je sladarna Holland Malt v Eemshavnu začela obratovati aprila 2005. V dopisu, ki ga je poslal Euromalt avgusta 2005, je navedeno, da ima Skupnost kljub temu, da so bile nekatere sladarnice zaradi prenizke donosnosti zaprte, še vedno presežne zmogljivosti slada v višini najmanj 500 000–700 000 ton (zmogljivost Skupnosti znaša 8 800 000 ton, njena poraba 5 900 000 ton in izvoz 2 250 000 ton).
- (68) Po mnenju Euromalta bo donosnost sektorja slada v Skupnosti leta 2005/2006 najnižja zaradi velikega števila podjetij, ki poslujejo z izgubo in lahko zato svoje stroške krijejo le deloma. Zaradi te nizke donosnosti je bil po vsej verjetnosti pomladi 2006 sprožen stečajni postopek proti velikemu nemškemu proizvajalcu slada Weissheimerju iz Andernacha. Poleg tega so bile zaprti tudi drugi obrati za proizvodnjo slada, med drugim štiri obrati v Združenem kraljestvu, dva v Nemčiji in eden v Franciji. To so bili starejši obrati velikih podjetij. Ostali proizvajalci slada so se odločili za začasno delno zaprtje svojih zmogljivosti. V ostalih primerih so stare zmogljivosti za proizvodnjo slada nadomestile nove. Posledično skupno zmogljivost za proizvodnjo slada v Skupnosti je H. M. Gauger julija 2006 ocenil na 8 800 000 ton⁽²³⁾, pri čemer je ocena porabe v Skupnosti in izvoza iz Skupnosti primerljiva z oceno iz dopisa, ki ga je avgusta 2005 predložil Euromalt. To bi še vedno pomenilo, da obstajajo presežne zmogljivosti v višini približno 600 000 ton.
- (69) V dopisu, ki ga je Nizozemska poslala oktobra 2005, je navedeno, da podatek o presežnih zmogljivostih v sektorju slada v Skupnosti, tj. 500 000–70 000 ton, ki ga navaja Euromalt, temelji na t. i. „deklarirani“ zmogljivosti, tj. proizvodnji 24 ur na dan, 7 dni na teden in 365 dni na leto. Pri tem ni upoštevana zaustavitev proizvodnje zaradi vzdrževanja, tehničnih težav in pregleda, zato ni mogoče trditi, da so zmogljivosti dejansko prevelike.

⁽²⁰⁾ Poročilo H.M. Gaugerja št. 5 z dne 2. junija 2006. To poročilo navaja za leto 2005/2006 izvoz v skupni višini 2 140 milijonov ton.

⁽²¹⁾ Glej opombo 8.

⁽²²⁾ Glej opombo 8.

⁽²³⁾ H.M. Gauger, July 2006 – State of the European Malt Industry.

- (70) Komisija se je opirala na podatke o dejanskih presežnih zmogljivostih in proizvodnji v sektorju slada v Skupnosti v preteklih letih. Upoštevala je statistični pregled H. M. Gaugerja iz leta 2004/2005, ki je uporabil nacionalne statistike, statistike Euromalta in Eurostata.

Skupne zmogljivosti slada in proizvodnja slada v Skupnosti

Leto	Zmogljivosti (v tonah):	Proizvodnja v tonah
Leto 2002	8 613 304	8 455 119
Leto 2003	8 632 525	8 595 156
Leto 2004	8 818 633	8 644 575

- (71) Podatki iz preglednice pričajo o izkoriščenosti skupnih zmogljivosti najmanj 98 % v letih 2002–2004. Tudi podatki iz poročila Frontier Economics ⁽²⁴⁾ navajajo primerljiv odstotek izkoriščenosti. Leta 2005 je bil odstotek izkoriščenosti nižji, saj je proizvodnja slada v Skupnosti znašala 8,4 milijona ton, zmogljivost pa 8,8 milijona ton. V tržnem letu 2006–2007 bo skupna proizvodnja znašala predvidoma 8,0 milijona ton, zmogljivost pa 8,8 milijona ton ⁽²⁵⁾. Te nizki odstotki izkoriščenosti odražajo odziv podjetij za proizvodnjo slada na nizko donosnost, t.j. njihovo odločitev, da bodo zmanjšali proizvodnjo slada in začasno zaprli proizvodne zmogljivosti. Delni vzrok za to je v tržnem letu 2006/2007 lahko tudi slaba žetev pivskega ječmena. Podatki za obdobje 2002–2004 pričajo o tem, da je tehnično mogoče izkoristiti najmanj 98 % skupnih proizvodnih zmogljivosti. Kljub temu pa ta velik odstotek dejanske porabe skupnih zmogljivosti ne more izpodbiti obstoja presežnih zmogljivosti v sektorju slada v Skupnosti.

- (72) Kot je navedeno v dopisu, ki ga je avgusta 2005 predložil Euromalt, bo treba v prihodnosti „male, stare in neučinkovite zmogljivosti zapreti. To bo zaradi strukture sektorja v nekaterih državah članicah dolgotrajen proces“, ki bo leta 2006 predvidoma hitreje napredoval. Sredi leta 2006 bo proizvodnja slada v Skupnosti predvidoma zopet uravnotežena zaradi dejanskega povpraševanja, saj se bodo proizvajalci slada naučili omejiti svojo proizvodnjo na morebitni obseg prodaje ⁽²⁶⁾. Celó po navedenem stalnem zaprtju starih obratov za proizvodnjo slada skupne proizvodne zmogljivosti slada v Skupnosti še vedno presegajo dejansko povpraševanje za približno 600 000 ton. Poleg tega se povečanje povpraševanja v Skupnosti ne pričakuje, saj poraba piva upada, Skupnost pa bo v prihodnjih letih izvažala na svetovni trg, ki bo predvidoma dokaj stabilen. Komisija zato meni, da ni znakov, ki bi kazali na to, da se bo trenutni položaj presežnih zmogljivosti hitro spremenil.

Posledice za trgovanje med državami članicami

- (73) Nizozemska in Holland Malt menita, da bo naložba v obrat v Eemshavnu bolj vplivala na trgovanje s tretjimi državami kot na trgovanje med državami članicami, saj predstavlja izvoz slada tržni segment, ki je ločen od tržnega segmenta dobaviteljev slada.

- (74) Komisija potrjuje, da del zmogljivosti slada v Skupnosti predstavljajo mala zasebna/družinska podjetja, ki ne ležijo ob globokomorskih pristaniščih in ki proizvajajo predvsem za notranji trg. Del njihove proizvodnje je sicer lahko namenjen izvozu, pri tem pa bi bili izpostavljeni konkurenci drugih sladarn v Skupnosti, ki se osredotočajo predvsem na izvoz (npr. Holland Malt.)

- (75) Poleg tega obstajajo v sektorju slada v Skupnosti velike skupine, ki s sladom trgujejo tako znotraj kot zunaj Skupnosti. Tudi Holland Malt spada v to skupino, saj leži ob globokomorskem pristanišču, iz katerega lahko oskrbuje tako trg Skupnosti kot tudi zunanje trge. Sladarne v Skupnosti, ki so se praviloma osredotočale na izvoz na druge trge, bi bile izpostavljene konkurenci Holland Malta. Isto velja za sladarn v Skupnosti, ki prodajajo predvsem na notranjem trgu, saj namerava Holland Malt prodajati velike količine slada v evropskih državah. V proizvodnem načrtu je Holland Malt avgusta 2003 navedel, da namerava leta 2005 evropskim kupcem prodati 71 540 ton (v primerjavi s pričakovano prodajo v Aziji v višini 28 100 ton, v Latinski Ameriki 40 600 ton in v Rusiji 29 000 ton).

- (76) Lahko se zgodi, da sladarn, ki so usmerjene predvsem v izvoz v države izven Skupnosti (npr. Holland Malt), za slad, ki je namenjen prodaji v teh krajih, ne najdejo kupcev in ga zato poskušajo prodati znotraj Skupnosti. Lahko se zgodi tudi nasprotno. Po mnenju Komisije segmenti znotraj in izven Skupnosti niso popolnoma ločeni. Ti segmenti so med seboj povezani, saj lahko razvoj izven Skupnosti vpliva na razvoj znotraj Skupnosti in obratno.

- (77) Zato se Komisija ne strinja s sklepnimi ugotovitvami poročila Frontier Economics, v katerih je navedeno, da ni jasno, ali bo pomoč, dodeljena Holland Maltu, povzročila preusmeritev trgovanja s sladom drugih evropskih proizvajalcev, ne glede na to, kje ta poteka. Komisija ne izključuje take preusmeritve trgovanja s sladom drugih proizvajalcev v Skupnosti na kupce znotraj in zunaj Skupnosti. Zato sklepa, da lahko pomoč vpliva na trženje in konkurenčnost med državami članicami.

⁽²⁴⁾ Glej opombo 11.

⁽²⁵⁾ Tržno poročilo H. M. Gaugerja št. 4 z dne 2. maja 2006.

⁽²⁶⁾ H.M. Gauger, July 2006 – State of the European Malt Industry.

Trg premium slada

- (78) Komisija je upoštevala podatke, ki sta jih poslali Nizozemska in Holland Malt (vključno z dopisi tretjih strani) o razvoju slada HTST⁽²⁷⁾. Po mnenju Nizozemske, Holland Malta in zainteresiranih strani je slad HTST vrsta slada z drugačnimi lastnostmi kot navaden slad, ki mu zagotavljajo drugačen okus in aromo, daljše penjenje in daljši rok trajanja.
- (79) Po mnenju Nizozemske in Holland Malta se slad HTST šteje za premium slad. Zaradi svojevrstnih fizičnih lastnosti, priznane kakovosti in visokega cenovnega razreda je po mnenju Holland Malta zelo verjetno, da slada HTST ne bo mogoče ali skoraj ne bo mogoče zamenjati z navadnim sladom. Slad HTST bo ustvaril lastno povpraševanje in lasten trg.
- (80) Komisija priznava, da ima lahko slad HTST posebne lastnosti in da je lahko visokokakovosten. Zato je treba proučiti, ali poleg trga z navadnim sladom obstaja tudi ločeni trg s premium sladom (ki je oskrbovan s sladom HTST). Sodišče prve stopnje je razsodilo, da dejansko ločeni trg obstaja le, če:

„če ga odlikujejo posebne lastnosti, zaradi katerih se razlikuje od ostalih proizvodov in storitev v tolikšni meri, da ga je težko zamenjati z njimi in da je njihovi konkurenci izpostavljen le v majhni meri. V tem pogledu je treba presoditi, kako zamenljivi so proizvodi glede na njihove objektivne lastnosti, strukturo povpraševanja in ponudbo na trgu ter konkurenčne pogoje⁽²⁸⁾.“

- (81) V zvezi s strukturo povpraševanja in ponudbe na trgu ter konkurenčnimi pogoji je Komisija prejela pripombe več zainteresiranih strani (zlasti nacionalnih združenj sladarjev), v katerih so te navedle, da ni mogoče jasno razlikovati med navadnim in premium sladom. V pripombah so še dopolnile, da je slad generični proizvod z nekoliko spremenljivimi lastnostmi in da zanj veljajo standardi kakovosti, ki so jih določile pivovarne. Pri večini strank sladarn obstaja le povpraševanje po visokokakovostnem sladom, ki izpolnjuje njihove specifikacije in zahteve glede varnosti živil.
- (82) Obojestranska zamenljivost različnih vrst slada iz različnih sladarn zato verjetno ni majhna, saj morajo vse proizvajati visokokakovosten slad, ki ustreza povpraševanju njihovih strank.

⁽²⁷⁾ Ugotovitve Bühlerja o tehnologijah Holland Malta, brez datuma. Dopis Univerze v Freisingu – Weihenstephan München, maj 2005. Dopis zainteresiranih strani o poslovnih skrivnostih, ki je zaupno.

⁽²⁸⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. oktobra 1997 v zadevi T-229/94, *Deutsche Bahn* proti Komisiji Evropskih skupnosti, PSES II-1689, odstavek 10.

- (83) To potrjujejo tudi dokazi, iz katerih je razvidno, da ni nujno, da se kakovost slada pri proizvodnji premium piva razlikuje od tiste pri proizvodnji navadnega piva. Po mnenju Nizozemske proizvaja Holland Malt slad HTST praviloma za segment premium piva na trgu piva. Nizozemska navaja, da so za proizvodnjo takega premium piva potrebne visokokakovostne surovine z lastnostmi, ki dajejo temu pivu boljši okus. Holland Malt v svojem dopisu navaja poročilo „Just Drinks.com 2004 report“⁽²⁹⁾, v katerem po njegovem mnenju pomembne pivovarne ugotavljajo, da je premium pivo znatno boljše in da ima polnejši ter značilnejši okus.

- (84) Po mnenju Komisije se ta stavek v poročilu nanaša na predstavo potrošnikov premium piva in zato ne predstavlja ugotovitve pomembnih pivovarn. Na strani 59 poročila je navedeno, da potrošnik po mnenju Scottish & Newcastle meni, da je znamka premium piva bolj kakovostna in ima boljši status. Pri tem so odločilni dejavniki: predstava o boljši kakovosti – premium pivo je znatno boljše in ima polnejši ter značilnejši okus.

- (85) V povzetku poročila, ki ga je predložil Holland Malt, je navedeno, da je „iz intervjujev just-drinks.com z nekaterimi pomembnimi mednarodnimi tržnimi udeleženci iz pivovarskega sektorja razvidno, da je premium piva v bistvu tržni koncept“. Poleg tega je v poročilu tudi navedeno, da lahko standardno pivo v določeni regiji ali v določeni državi določene regije postane premium pivo in da najpomembnejše mednarodne pivovarne tržno strategijo prilagodijo trgu. Ni nujno, da so vrste, ki v določenih regijah veljajo za premium znamko, to tudi v drugih regijah. V poročilu je še navedeno, da „se mora bralec zavedati, da se povpraševanje po premium pivu v posameznih letih in zaradi različnih teženj v nekaterih letih spreminja glede na predstavo potrošnika in ne glede na spremembe v specifikaciji proizvoda. Kot ugotavlja Interbrew, je potrošnik tisti, ki določa, kaj je premium, in ne industrija“.

- (86) Dejstvo, da specifikacija proizvoda pri določanju piva kot premium piva ni pomemben dejavnik, priča o tem, da so različne vrste slada lahko zamenljive, če izpolnjujejo (minimalne) standarde kakovosti. Tudi v zadevi o združitvi Hugh Baird/Scottish and Newcastle⁽³⁰⁾ je ta zamenljivost potrjena. V zvezi s trgom zadevnega proizvoda zadevni strani (Hugh Baird in Scottish and Newcastle) navajata, da je ta najmanj tako velik kot trg slada. V odločbi je še navedeno,

⁽²⁹⁾ www.just-drinks.com, „A global market review of premium beer – with forecasts to 2010“.

⁽³⁰⁾ Zadeva št. IV/M.1372 z dne 18.12.1998.

da čeprav je trg slada jasno ločen na trg slada in trg destilacije, strani vseeno menita, da je zamenljivost pri ponudbi visoka.

izključiti, da ima trg slada presežne zmogljivosti. Po sprožitvi postopka je Španija zadevno pomoč preklicala.

- (87) Poleg tega Komisija pri pregledu statističnih virov za proizvodnjo slada ni odkrila ločenega trga za premium slad. Nasprotno, vsi omenjeni viri (Eurostat, Euromalt, Mednarodni svet za žito) navajajo izključno podatke o splošnem trgu slada. Nizozemska in Holland Malt nista predložila podatkov o obstoječih zmogljivostih za proizvodnjo premium slada. Nasprotno, pri razlagi presežnih zmogljivosti sta navajala podatke o sladu (kot enem samem proizvodu) in nista razlikovala med navadnim ter premium sladom.
- (88) Komisija zato meni, da obe vrsti (navaden in premium slad) med seboj nista jasno ločeni. Med njima lahko obstajajo razlike v kakovosti, vendar niso takšne, da bi zmanjšale zamenljivost med vrstami slada ali konkurenco med sladjarji.
- (89) Na podlagi zgoraj navedenih sklepnih ugotovitev o presežnih zmogljivostih na trgu slada, morebitnem vplivu zadevne pomoči na trgovanje med državami članicami in na podlagi dejstva, da ni jasno dokazanega ločenega trga za premium slad, Komisija meni, da pomoč ni v skladu s točko 4.2.5 Smernic, ki določa, da ni mogoče dodeliti pomoči za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, če ni mogoče predložiti dovolj dokazov, da je za zadevne proizvode možno najti primerno tržišče.

Pomoč za litvansko sladarno

- (90) Holland Malt poudarja, da položaj na svetovnem trgu slada Komisije ni odvrnil od dodelitve naložbene pomoči sladarni v Litvi.
- (91) Komisija pri tem opozarja, da po pristopu Litve k Skupnosti 1. maja 2004 ni odobrila državne pomoči za naložbe v litvansko sladarno. Pred tem datumom v Litvi niso obstajala pravila o državni pomoči za kmetijske proizvode. Vsekakor pa napake drugih držav članic pri izpolnjevanju obveznosti iz členov 87 in 88 Pogodbe niso pomembne pri vprašanju, ali je država članica, proti kateri je bil sprožen postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe, nezakonito dodelila pomoč⁽³¹⁾.
- (92) V zvezi s tem želi Komisija poudariti, da je formalni postopek preiskave na podlagi člena 88(2) Pogodbe sprožila, potem ko je Španija sporočila, da bo dodelila pomoč sladarni Maltacarrión S.A.⁽³²⁾. Postopek je sprožila iz istih razlogov kot v zadevnem primeru, tj. ker ni mogla

Regionalni vidiki

- (93) Komisija potrjuje pomembnost pomoči Holland Maltu za regionalni razvoj, kot so to navedli Nizozemska in različne zainteresirane strani, ter temu ne ugovarja. V tem smislu bi projekt prišel v poštev za shemo IPR.
- (94) V tem primeru mora projekt izpolnjevati vse pogoje za dodelitev pomoči za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, kot je navedeno v Smernicah. Ker ne izpolnjuje najmanj enega pomembnega pogoja, Komisija temu projektu ne more dodeliti državne pomoči kljub njegovim pozitivnim vidikom v zvezi z regionalnim razvojem.

VI. SKLEPNA UGOTOVITEV

- (95) Zaradi zgoraj navedenih razlogov Komisija meni, da pomoč Holland Maltu ni združljiva s členoma 87 in 88 Pogodbe. Pomoč ni v skladu s točko 4.2.5 Smernic, ki določa, da ni mogoče dodeliti pomoči, če ni mogoče predložiti dovolj dokazov, da je za zadevne proizvode možno najti primerno tržišče.
- (96) Nizozemska je v dopisu z dne 17. decembra 2004 navedla, da se pomoč dodeli glede na odobritev Komisije. V primeru, da je bila pomoč dodeljena kljub temu pridržku, jo je treba preklicati.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo je Nizozemska dodelila podjetju Holland Malt BV v obliki subvencije v višini 7 425 000 EUR glede na odobritev Komisije, ni združljiva s skupnim trgovom.

Člen 2

Nizozemska preklicuje državno pomoč iz člena 1.

Člen 3

1. Nizozemska sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi bo zagotovila vračilo nezakonito dodeljene pomoči iz člena 1.

2. Vračilo poteka v skladu z nacionalnimi pravnimi postopki, če ti omogočajo takojšnjo in dejansko izvršitev te odločbe. Pomoč, ki jo je treba vrniti, obsega obresti od datuma, ko jo je upravičenec prejel, do datuma njenega dejanskega vračila. Obresti

⁽³¹⁾ Glej npr. sodbo Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998 v zadevi T-214/95, *Het Vlaamse Gewest* proti Komisiji Evropskih skupnosti, PSES II-717, odstavek 54.

⁽³²⁾ Zadeva C 48, 21.12.2005, še ni bila objavljena v Uradnem listu.

se zaračunajo na podlagi referenčne stopnje, ki se uporablja za izračun neto ekvivalenta subvencije regionalnih shem pomoči.

Člen 4

Nizozemska v dveh mesecih po objavi te odločbe obvesti Komisijo o ukrepih, ki jih je sprejela za izvajanje te odločbe.

Člen 5

Ta odločba je naslovljena na Kraljevino Nizozemsko.

V Bruslju, 26. septembra 2006.

Za Komisijo

Mariann FISCHER BOEL

Članica Komisije

SKLEP KOMISIJE

z dne 26. oktobra 2006

o ustanovitvi Izvajalske agencije za vseevropsko prometno omrežje na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 58/2003

(2007/60/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 58/2003 z dne 19. decembra 2002 o statutu izvajalskih agencij, pooblaščenih za izvajanje nekaterih nalog pri upravljanju programov Skupnosti ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (ES) št. 58/2003 pooblašča Komisijo, da odloči o ustanovitvi izvajalskih agencij v skladu s statutom, ki ga določa navedena uredba, in jih zadolži za določene naloge v zvezi z upravljanjem enega ali več programov ali ukrepov Skupnosti.
- (2) Ustanovitev izvajalske agencije naj bi Komisiji omogočila, da se osredotoči na prednostne dejavnosti in naloge, ki jih ni mogoče oddati v zunanje izvajanje, ne da bi pri tem izgubila obvladovanje, nadzor in končno odgovornost za ukrepe, ki jih upravljajo izvajalske agencije.
- (3) Upravljanje ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja zadeva izvajanje projektov, ki ne vključuje sprejemanja političnih odločitev, ter zahteva visoko raven tehničnega in finančnega strokovnega znanja ves čas trajanja projekta.
- (4) Prenos nalog, povezanih z izvajanjem tega ukrepa Skupnosti, na izvajalsko agencijo se lahko izvede z jasno ločitvijo med načrtovanjem programov, določanjem prednostnih nalog in ocenjevanjem programa, ki bodo v pristojnosti služb Komisije, in izvajanjem projektov, ki bo zaupano izvajalski agenciji.
- (5) Analiza stroškov in koristi, ki je bila opravljena v ta namen, je pokazala, da bi ustanovitev izvajalske agencije omogočila večjo učinkovitost izvajanja vseevropskega prometnega omrežja z manjšimi stroški. Ob upoštevanju značilnosti vseevropskega prometnega omrežja je treba poudariti prenos strokovnih nalog, pri čemer je osrednji cilj krepiti povezave med vseevropskim prometnim omrežjem in skupnostmi strokovnjakov.

- (6) Agencija mora za uresničitev ciljev, ki jih je opredelila Komisija, in pod njenim nadzorom priskrbeti visoko strokovno znanje. Ustanovitev agencije mora prav tako omogočiti optimizacijo izvajanja vseevropskega prometnega omrežja z olajšanjem zaposlovanja osebja, specializiranega za vprašanja vseevropskega prometnega omrežja.
- (7) Ustanovitev agencije mora povečati prožnost izvajanja ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja. Letni delovni program mora agenciji omogočiti zlasti prispevek k uresnitvi letnih prednostnih nalog za izvajanje vseevropskega prometnega omrežja, ki jih je načrtovala in sprejela Komisija. Agencija mora tudi zagotoviti boljše usklajevanje financiranj z drugimi instrumenti Skupnosti.
- (8) Upravljanje na podlagi rezultatov, ki jih doseže agencija, z uvedbo potrebnih postopkov in kanalov za nadzor in usklajevanje mora službam Komisije omogočiti poenostavitev načinov izvajanja vseevropskega prometnega omrežja. Te službe bodo lahko imele koristi od strokovnega dela agencije, tako da bodo vzporedno ustrezno razvile naloge, ki zahtevajo ocene politične narave.
- (9) Sodelovanje agencije s službami Komisije in izvedba njenih posebnih nalog morata omogočiti izboljšanje prepoznavnosti ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja.
- (10) Ukrepi, predvideni s tem sklepom, so v skladu z mnenjem odbora za izvajalske agencije –

SKLENILA:

Člen 1**Ustanovitev agencije**

1. Ustanovi se izvajalska agencija (v nadaljnjem besedilu „agencija“) za upravljanje ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja, katere statut je določen z Uredbo (ES) št. 58/2003.

⁽¹⁾ UL L 11, 16.1.2003, str. 1.

2. Ime agencije je „Izvajalska agencija za vseevropsko prometno omrežje“.

predvidenih v Uredbi Sveta (ES) št. 2236/95, in zlasti tistih, povezanih z oddajo naročil in subvencijami ⁽³⁾;

Člen 2

Lokacija

Sedež agencije je v Bruslju.

(e) zbiranje, analiza in pošiljanje Komisiji vseh informacij, potrebnih za izvajanje vseevropskega omrežja;

(f) zagotavljanje upravne in tehnične podpore, ki jo zahteva Komisija.

Člen 3

Mandat

Agencija je ustanovljena za obdobje, ki se začne 1. novembra 2006 in konča 31. decembra 2008.

2. Izvajanje nalog iz odstavka 1(b) ne vpliva na odgovornost organov za upravljanje operativnih programov, sofinanciranih iz strukturnih skladov ali Kohezijskega sklada, kar zadeva izbiro ali izvajanje projektov, ki so del vseevropskega prometnega omrežja, niti na finančno odgovornost držav članic v okviru skupnega upravljanja teh programov.

Člen 4

Cilji in naloge

1. Agencija je v okviru ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja pristojna za izvajanje nalog v zvezi z dodeljevanjem finančne pomoči Skupnosti na podlagi Uredbi Sveta št. 2236/95 ⁽²⁾, razen za načrtovanje programov, določanje prednostnih nalog, ocenjevanje programa, sprejetje sklepov o financiranju in zakonodajno spremljanje. Pristojna je zlasti za naslednje naloge:

3. Poleg nalog iz odstavka 1 lahko Komisija na podlagi mnenja odbora za izvajalske agencije agencijo zadolži za izvajanje nalog enake narave v okviru drugih programov ali ukrepov Skupnosti v smislu člena 2 Uredbe (ES) št. 58/2003, če ti programi ali ukrepi ostanejo v okviru ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja.

4. Sklep o prenosu pooblastil Komisije podrobno določa vse naloge, ki so zaupane agenciji, in se prilagodi glede na dodatne naloge, ki bi bile lahko zaupane agenciji. Odboru za izvajalske agencije se pošlje v vednost.

Člen 5

Organizacijska struktura

(a) upravljanje faze poizvedbe, financiranja in spremljanja finančne pomoči, dodeljene projektom skupnega interesa iz proračuna vseevropskega prometnega omrežja, ter potrebni nadzor v zvezi s tem, s sprejemanjem ustreznih odločitev na podlagi pooblastil, ki jih je dobila od Komisije;

1. Agencijo upravljata usmerjevalni odbor in direktor, ki ju imenuje Komisija.

(b) usklajevanje z drugimi instrumenti Skupnosti z zagotavljanjem boljše usklajenosti ukrepov ves čas trajanja prednostnih projektov, ki so upravičeni tudi do financiranja iz strukturnih skladov, Kohezijskega sklada in Evropske investicijske banke;

2. Člani usmerjevalnega odbora so imenovani za mandat, naveden v členu 3.

(c) strokovna pomoč za pobudnike projektov v zvezi s finančnim inženiringom projektov in razvoj skupnih metod za ocenjevanje;

3. Direktor agencije je imenovan za mandat, naveden v členu 3.

Člen 6

Subvencija

(d) sprejemanje aktov o izvrševanju proračuna v zvezi s prihodki in odhodki ter izvrševanju na podlagi pooblastila Komisije vseh operacij, potrebnih za upravljanje ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja,

Agencija prejme subvencijo, vključeno v splošni proračun Evropskih skupnosti ter vzeto iz finančnih sredstev za ukrepe Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja in,

⁽²⁾ UL L 228, 23.9.1995.

⁽³⁾ UL L 228, 23.9.1995, str. 1.

kjer je to ustrezno, za druge programe ali ukrepe Skupnosti, katerih izvajanje je v skladu s členom 4(3) zaupano agenciji.

Člen 7

Nadzor in poročilo o izvajanju

Agencija je pod nadzorom Komisije in mora redno poročati o izvajanju ukrepov Skupnosti na področju vseevropskega prometnega omrežja, ki so ji zaupani, na način in tako pogosto, kot je določeno v sklepu o prenosu pooblastil.

Člen 8

Izvrševanje operativnega proračuna

Agencija izvršuje svoj operativni proračun v skladu z določbami Uredbe Komisije (ES) št. 1653/2004 ⁽⁴⁾.

V Bruslju, 26. oktober 2006.

Za Komisijo
Jacques BARROT
Podpredsednik

⁽⁴⁾ UL L 297, 22.9.2004, str. 6.

**SKLEP ŠT. 1/2006 SKUPNEGA VETERINARSKEGA ODBORA USTANOVLJENEGA S
SPORAZUMOM MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN ŠVICARSKO KONFEDERACIJO O
TRGOVINI S KMETIJSKIMI PROIZVODI**

z dne 1. decembra 2006

o spremembah dodatkov 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 10 k Prilogi 11 Sporazuma

(2007/61/ES)

ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi (v nadaljevanju „Kmetijski sporazum“) in zlasti člena 19(3) Priloge 11 k Sporazumu,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Kmetijski sporazum je začel veljati 1. junija 2002.
- (2) Člen 19(1) Priloge 11 h Kmetijskemu sporazumu ustanavlja Skupni veterinarski odbor, ki obravnava vse zadeve, povezane z navedeno prilogo in njenim izvajanjem, ter je odgovoren za naloge, ki izhajajo iz navedene priloge. V skladu z odstavkom 3 istega člena se lahko Skupni veterinarski odbor odloči za spremembe dodatkov k Prilogi 11, zlasti za njihovo prilagoditev in posodobitev.
- (3) Dodatki 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 11 k Prilogi 11 h Kmetijskemu sporazumu so bili prvič spremenjeni s Sklepom št. 2/2003 Skupnega veterinarskega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi, z dne 25. novembra 2003 o spremembah dodatkov 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 11 k Prilogi 11 k Sporazumu ⁽¹⁾.
- (4) Dodatki 1, 2, 3, 4, 5 in 11 k Prilogi 11 h Kmetijskemu sporazumu so bili nazadnje spremenjeni s Sklepom št. 2/2004 Skupnega veterinarskega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi, z dne 9. decembra 2004 o spremembah dodatkov 1, 2, 3, 4, 5, 6 in 11 k Prilogi 11 k Sporazumu ⁽²⁾.
- (5) Dodatek 6 k Prilogi 11 h Kmetijskemu sporazumu je bil spremenjen s Sklepom št. 1/2005 Skupnega veterinarskega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi, z dne 21. decembra 2005 o spremembi Dodatka 6 k Prilogi 11 k Sporazumu ⁽³⁾.

- (6) Švicarska konfederacija se je obvezala, da bo v nacionalno zakonodajo vključila določbe Direktive (ES) št. 2003/99 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju zoonoz in povzročiteljev zoonoz, ki spreminja Odločbo Sveta 90/424/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 92/117/EGS ⁽⁴⁾, Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živili ⁽⁵⁾, in Uredbe Komisije (ES) št. 1003/2005 z dne 30. junija 2005 glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih serotipov salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* in o spremembi Uredbe (ES) št. 2160/2003 ⁽⁶⁾.
- (7) Švicarska konfederacija se je obvezala, da bo v nacionalno zakonodajo vključila določbe Direktive Sveta 97/78/ES z dne 18. decembra 1997 o določitvi načel, ki urejajo organizacijo veterinarskih pregledov proizvodov, ki vstopajo v Skupnost iz tretjih držav ⁽⁷⁾.
- (8) Švicarska konfederacija se je obvezala, da bo v nacionalno zakonodajo vključila določbe Uredbe Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila ⁽⁸⁾, določbe Uredbe Komisije (ES) št. 2074/2005 z dne 5. decembra 2005 o določitvi izvedbenih ukrepov za nekatere proizvode iz Uredbe (ES) št. 853/2004 in za organizacijo uradnega nadzora po uredbah (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, o odstopanju od Uredbe (ES) št. 852/2004 ter spremembi uredb (ES) št. 853/2004 in (ES) št. 854/2004 ⁽⁹⁾ ter določbe Uredbe Komisije (ES) št. 2075/2005 z dne 5. decembra 2005 o določitvi posebnih predpisov za uradni nadzor Trihinel v mesu ⁽¹⁰⁾.
- (9) Besedilo Dodatka 1 k Prilogi 11 k navedenemu sporazumu je treba spremeniti, da se upoštevajo veljavni predpisi

⁽¹⁾ UL L 23, 28.1.2004, str. 27.

⁽²⁾ UL L 17, 20.1.2005, str. 1.

⁽³⁾ UL L 347, 30.12.2005, str. 93.

⁽⁴⁾ UL L 325, 12.12.2003, str. 31.

⁽⁵⁾ UL L 325, 12.12.2003, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 170, 1.7.2005, str. 12.

⁽⁷⁾ UL L 24, 30.1.1998, str. 9.

⁽⁸⁾ UL L 338, 22.12.2005, str. 1.

⁽⁹⁾ UL L 338, 22.12.2005, str. 27.

⁽¹⁰⁾ UL L 338, 22.12.2005, str. 60.

Skupnosti in Švice v zvezi z zoonozami in posebnimi pogoji za trgovino med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo.

kmetijskimi proizvodi se nadomestijo z dodatki k Prilogi tega sklepa.

(10) Besedilo dodatkov 1, 2, 3, 4, 5 in 10 k Prilogi 11 k navedenemu sporazumu je treba spremeniti, da se upoštevajo spremembe v veljavnih predpisih Skupnosti in Švice na dan 1. julija 2006.

Člen 2

Odstavek A točke V poglavja 3 dodatka 5 k Prilogi 11 se nadomesti z naslednjim besedilom:

(11) Sanitarni ukrepi, ki jih določa švicarska zakonodaja, so bili za namene trženja živalskih proizvodov, namenjenih za prehrano ljudi, priznani za enakovredne ukrepom Skupnosti. Zato je treba spremeniti besedilo Dodatka 6 k Prilogi 11 k navedenemu sporazumu.

„A. Za inšpekcijske preglede živih živali iz držav, ki niso naštetih v tej prilogi, se švicarski organi obvezujejo, da bodo pobrali vsaj pristojbine, povezane z uradnim nadzorom iz poglavja VI Uredbe (ES) št. 882/2004, po minimalnih stopnjah iz Priloge V k Uredbi.“

(12) Najpozneje eno leto po začetku veljavnosti tega sklepa mora Skupni veterinarski odbor ponovno pregledati določbe dodatkov 5 in 10 k Prilogi 11 h Kmetijskemu sporazumu –

Člen 3

Ta sklep, izdelan v dvojniku, podpišejo so-predsedniki ali drugi pooblaščenici pogodbenic.

SKLENIL:

Člen 4

Člen 1

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Dodatki 1, 2, 3, 4, 6 in 10 k Prilogi 11 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s

Učinkovati začne z dnem zadnjega podpisa.

Podpisano v Bernu, 1. december 2006.

Podpisano v Bruslju, 1. december 2006.

*V imenu Švicarske konfederacije
Vodja delegacije
Hans WYSS*

*V imenu Evropske komisije
Vodja delegacije
Paul van GELDORP*

PRILOG A

„Dodatek 1

KONTROLNI UKREPI/PRIJAVLJANJE BOLEZNI

I. Slinavka in parkljevka

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
1. Direktiva Sveta 2003/85/ES z dne 29. septembra 2003 o ukrepih Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke, ki razveljavljajo Direktivo 85/511/EGS in odločbe 89/531/EGS in 91/665/EGS ter spreminja Direktivo 92/46/EGS (UL L 306, 22.11.2003, str. 1), kakor je bila spremenjena z Odločbo Komisije 2005/615/ES z dne 16. avgusta 2005 o spremembi Priloge XI k Direktivi Sveta 2003/85/ES glede nacionalnih laboratorijev v nekaterih državah članicah	1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) ter 99 do 103 (posebni ukrepi v boju proti slinavki in parkljevki) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij, registracija, nadzor in priprava cepiva proti slinavki in parkljevki) Odloka

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Komisija in Zvezni urad za veterino se medsebojno obveščata, kdaj nameravata izvesti cepljenja v izrednih razmerah. V izrednih razmerah se obvestita o sprejetem sklepu ter vseh pravilih in postopkih, ki urejajo izvajanje tega sklepa. V vseh primerih se morata čim prej posvetovati v Skupnem veterinarskem odboru.
2. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
3. Referenčni laboratorij Skupnosti za prepoznavanje virusa slinavke in parkljevke je The Institute for Animal Health Pirbright Laboratory, Anglija. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi XVI k Direktivi 2003/85/ES.

II. Klasična prašičja kuga

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 2001/89/ES z dne 23. oktobra 2001 o ukrepih Skupnosti za nadzor nad klasično prašičjo kugo (UL L 316, 1.12.2001, str. 5), kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija – Priloga II: Seznam iz člena 20 Akta o pristopu – 6. Kmetijstvo – B. Veterinarska in fitosanitarna zakonodaja – I. Veterinarska zakonodaja (UL L 236, 23.9.2003, str. 381)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a, 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 40 do 70 (odstranjevanje in uporaba odpadkov), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 116 do 121 (odkrivanje prašičje kuge ob zakolu, posebni ukrepi v boju proti prašičji kugi) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka 4. Odlok z dne 23. junija 2004 o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA), kakor je bil nazadnje spremenjen 22. junija 2005 (RS 916.441.22)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Komisija in Zvezni urad za veterino se medsebojno obveščata, kdaj nameravata izvesti cepljenja v izrednih razmerah. V čim krajšem času se posvetujeta v Skupnem veterinarskem odboru.
2. Zvezni urad za veterino po potrebi določi v skladu s členom 117(5) Odloka o epizootskih boleznih tehnična izvedbena pravila o označevanju in obdelavi mesa, ki prihaja z zaščiteneh in nadzorovanih območij.
3. V skladu s členom 121 Odloka o epizootskih boleznih se Švica obvezuje, da bo v skladu s členoma 15 in 16 Direktive 2001/89/ES izvedla načrt za izkoreninjenje klasične prašičje kuge pri divjih prašičih. V čim krajšem času se posvetujeta v Skupnem veterinarskem odboru.
4. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
5. Zlasti na podlagi člena 21 Direktive 2001/89/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
6. Na podlagi člena 89(2) Odloka o epizootskih boleznih Zvezni urad za veterino po potrebi določi tehnična izvedbena pravila o seroloških pregledih na zaščiteneh in nadzorovanih območjih v skladu s poglavjem IV Priloge k Odločbi 2002/106/ES (UL L 39, 9.2.2002, str. 71).
7. Referenčni laboratorij Skupnosti za klasično prašičjo kugo je Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover, 15 Bünteweg 17, D-30559, Hannover, Nemčija. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi IV k Direktivi 2001/89/ES.

III. Afriška prašičja kuga

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
<p>Direktiva Sveta 2002/60/ES z dne 27. junija 2001 o določitvi posebnih ukrepov za nadzor nad afriško prašičjo kugo in o spremembi Direktive 92/119/EGS v zvezi z nalezljivo ohromelostjo prašičev in afriško prašičjo kugo (UL L 192, 20.7.2002, str. 27), kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija – Priloga II: Seznam iz člena 20 Akta o pristopu – 6. Kmetijstvo – B. Veterinarska in fitosanitarna zakonodaja – I. Veterinarska zakonodaja (UL L 236, 23.9.2003, str. 381)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a, 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 40 do 70 (odstranjevanje in predelava odpadkov), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 116 do 121 (odkrivanje prašičje kuge ob zakolu, posebni ukrepi v boju proti prašičji kugi) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka 4. Odlok z dne 23. junija 2004 o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA), kakor je bil nazadnje spremenjen 22. junija 2005 (RS 916.441.22)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za afriško prašičjo kugo je Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Španija. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi V k Direktivi 2002/60/ES.
2. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
3. Na podlagi člena 89(2) Odloka o epizootskih boleznih Zvezni urad za veterino po potrebi določi tehnična izvedbena pravila v zvezi z načini diagnosticiranja afriške prašičje kuge v skladu z določbami Odločbe 2003/422/ES (UL L 143, 11.6.2003, str. 35).
4. Zlasti na podlagi člena 20 Direktive 2002/60/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

IV. **Konjska kuga**

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 92/35/EGS z dne 29. aprila 1992 o pravilih za obvladovanje in ukrepih za zatiranje konjske kuge (UL L 157, 10.6.1992, str. 19), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 112 do 115 (posebni ukrepi v boju proti konjski kugi) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Kadar se v Švici pojavi epizootska bolezen izjemnih razsežnosti, se sestane Skupni veterinarski odbor in zadevo prouči. Pristojni švicarski organi se obvežejo, da bodo sprejeli vse ukrepe, ki se zdijo potrebni z vidika tega posveta.
2. Referenčni laboratorij Skupnosti za konjsko kugo je Laboratorio de Sanidad y Producción Animal, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 28110 Algete, Madrid, Španija. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripisejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi III k Direktivi 92/35/EGS.
3. Zlasti na podlagi člena 16 Direktive 92/35/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
4. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.

V. **Aviarna influenza**A. **ZAKONODAJA**

Evropska skupnost	Švica
<p>1. Direktiva Sveta 92/40/EGS z dne 19. maja 1992 o uvedbi ukrepov Skupnosti za nadzor aviarnе influenza (UL L 167, 22.6.1992, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)</p> <p>2. Direktiva Sveta 2005/94/ES z dne 20. decembra 2005 o ukrepih Skupnosti za obvladovanje aviarnе influenza in razveljavitvi Direktive 92/40/EGS (UL L 010, 14.1.2006, str. 16)</p>	<p>1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona</p> <p>2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 122 do 125 (posebni ukrepi v boju proti aviarni influenci) Odloka</p> <p>3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka</p>

B. **POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI**

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za aviarno influenco je Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT15 3NB, Združeno kraljestvo. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi V k Direktivi 92/40/EGS in točki 2 Priloge VII k Direktivi 2005/94/ES.
2. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
3. Zlasti na podlagi člena 18 Direktive 92/40/EGS, člena 60 Direktive 2005/94/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

VI. Atipična kokošja kuga

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
<p>Direktiva Sveta 92/66/EGS z dne 14. julija 1992 o uvedbi ukrepov Skupnosti za nadzorovanje atipične kokošje kuge (UL L 260, 5.9.1992, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 40 do 47 (odstranjevanje in uporaba odpadkov), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 122 do 125 (posebni ukrepi v boju proti atipični kokošji kugi) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka 4. Navodilo (tehnična direktiva) Zveznega urada za veterino z dne 20. junija 1989 o boju proti paramiksovirozi golobov [Bilten Zveznega urada za veterino št. 90(13), str. 113 (cepljenje itd.)] 5. Odlok z dne 23. junija 2004 o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA), kakor je bil nazadnje spremenjen 22. junija 2005 (RS 916.441.22)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za atipično kokošjo kugo je Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT15 3NB, Združeno kraljestvo. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi V k Direktivi 92/66/EGS.
2. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
3. Za podatke iz členov 17 in 19 Direktive 92/66/EGS je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
4. Zlasti na podlagi člena 22 Direktive 92/66/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

VII. Bolezni rib in mehkužcev

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
<p>1. Direktiva Sveta 93/53/EGS z dne 24. junija 1993 o minimalnih ukrepih Skupnosti za nadzor določenih bolezni rib (UL L 175, 19.7.1993, str. 23), kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija – Priloga II: Seznam iz člena 20 Akta o pristopu – 6. Kmetijstvo – B. Veterinarska in fitosanitarna zakonodaja – I. Veterinarska zakonodaja (UL L 236, 23.9.2003, str. 381)</p> <p>2. Direktiva Sveta 95/70/EGS z dne 22. decembra 1995 o uvedbi minimalnih ukrepov Skupnosti za nadzor nekaterih bolezni školjk (UL L 332, 30.12.1995, str. 33), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)</p>	<p>1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 10 (ukrepi proti epizootskim boleznim) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona</p> <p>2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 3 in 4 (naštete epizootske bolezni), 61 (obveznosti zakupnikov ribolovnih pravic in organov, odgovornih za spremljanje ribolova), 62 do 76 (splošni ukrepi za boj proti boleznim) in 275 do 290 (posebni ukrepi v zvezi z boleznimi rib, diagnostični laboratorij) Odloka</p>

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Gojenje lososa trenutno ni dovoljeno in tega rodu v Švici ni. Švica obravnava nalezljivo anemijo lososa kot bolezen, ki jo je treba izkoreniniti z uporabo Odloka o epizootskih boleznih.
2. Ploščate ostrige se trenutno v Švici ne gojijo. V primeru pojava bonamioze ali martelioze se Zvezni urad za veterino obvezuje, da bo v skladu s členom 57 Zakona o epizootskih boleznih sprejel potrebne izredne ukrepe v skladu s predpisi Skupnosti.
3. V primerih iz člena 7 Direktive 93/53/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
4. Referenčni laboratorij Skupnosti za bolezni rib je Statens Veterinære Serumlaboratorium, Landbrugsministeriet, Høngøvej 2, 8200 Århus, Danska. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi C k Direktivi 93/53/EGS.
5. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
6. Zlasti na podlagi člena 16 Direktive 93/53/EGS, člena 8 Direktive 95/70/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
7. V primerih iz člena 5 Direktive 95/70/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
8. Referenčni laboratorij Skupnosti za bolezni mehkužcev je Laboratoire IFREMER, BP 133, 17390 La Tremblade, Francija. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi B k Direktivi 95/70/EGS.

VIII. Transmisivne spongiformne encefalopatije

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 688/2006 z dne 4. maja 2006 o spremembi prilog III in XI Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede spremljanja transmisivnih spongiformnih encefalopatij in snovi s specifičnim tveganjem pri govedu na Švedskem (UL L 120, 5.5.2006, str. 10)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. maja 1981 o zaščiti živali (OPAn), kakor je bil nazadnje spremenjen 12. aprila 2006 (RS 455.1), in zlasti člen 64f (postopki omamljanja) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE), (RS 916.443.11) 3. Zakon z dne 9. oktobra 1992 o živilih in uporabnih predmetih (LDAL), kakor je bil nazadnje spremenjen 16. decembra 2005 (RS 817.0), in zlasti člena 24 (inšpekcija in odvzem vzorcev) in 40 (nadzor živil) Zakona 4. Odlok DFI z dne 23. novembra 2005 o živilih živalskega izvora (RS 817.022.108) ter zlasti člena 4 in 7 (deli trupa, katerih uporaba je prepovedana) Odloka 5. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 6 (definicije in kratice), 36 (patent), 61 (dolžnost obveščanja), 130 (nadzorovanje švicarske črede), 175 do 181 (transmisivne spongiformne encefalopatije), 297 (usmrtitve znotraj Švice), 301 (naloge kantonskega veterinarja), 303 (izobraževanje in izpopolnjevanje uradnih veterinarjev) in 312 (diagnostični laboratoriji) Odloka 6. Odlok z dne 10. junija 1999 o Knjigi živalskih krm (OLAIA), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.307.1), in zlasti člen 28 (prevoz krme za najete živali), dela 9 (proizvodi iz kopenskih živali) in 10 Priloge 1 (ribe, druge morske živali, proizvodi iz njih in stranski proizvodi) ter Priloga 4 (seznam prepovedanih snovi) k Odloku 7. Odlok z dne 23. junija 2004 o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA), kakor je bil nazadnje spremenjen 22. junija 2005 (RS 916.441.22)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE) je The Veterinary Laboratories Agency, Woodham Lane New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB, Združeno kraljestvo. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v poglavju B Priloge X k Uredbi (ES) št. 999/2001.
2. V skladu s členom 57 Zakona o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah za izvedbo ukrepov boja proti TSE.
3. Na podlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 999/2001 je v državah članicah Skupnosti za vsako žival, pri kateri obstaja sum, da je okužena s transmisivno spongiformno encefalopatijo, odrejena uradna omejitev gibanja, dokler niso znani rezultati kliničnega in epidemiološkega pregleda, ki ga izvede pristojni organ, ali dokler ni pokončana za laboratorijske preiskave pod uradnim nadzorom.

Na podlagi členov 179b in 180a Odloka o epizootskih boleznih je v Švici prepovedan zakol živali, pri katerih obstaja sum, da so okužene s transmisivno spongiformno encefalopatijo. Sumljive živali je treba pokončati, ne da bi krvavele, in zažgati, njihove možgane pa preveriti v švicarskem referenčnem laboratoriju za TSE.

Na podlagi člena 10 Odloka o epizootskih boleznih se v Švici govedo identificira s pomočjo sistema stalne identifikacije, ki za posamezno govedo omogoča ugotovitev njegove matere in izvorne črede ter potrditev, da ni potomec sumljivih ali za bovino spongiformno encefalopatijo obbolelih samic.

Na podlagi člena 179c Odloka o epizootskih boleznih v Švici pokončajo živali, ki so okužene s TSE, in živali, ki so potomci za bovino spongiformno encefalopatijo obbolelih samic, rojeni največ dve leti pred njihovo diagnozo. Od 1. julija 1999 so prav tako začeli s pokončevanjem po čredah (pokončevanje po staležu se je izvrševalo od 14. decembra 1996 do 30. junija 1999).

4. Na podlagi člena 180b Odloka o epizootskih boleznih v Švici pokončajo živali, ki so okužene s praskavcem, njihove matere, neposredne potomce okuženih mater ter vse druge ovce in koze iz črede razen:
- ovac, ki so nosilke vsaj enega alela ARR in nobenega alela VRQ; in
 - živali, ki so stare manj kot 2 meseca in ki so namenjene le za zakol. Glava in organi trebušne votline teh živali se odstranijo v skladu z določbami Odloka o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA).

V primeru maloštevilnih vrst se lahko pokončanje črede izjemoma opusti. V tem primeru se zagotovi uradni veterinarski nadzor te črede za obdobje 2 let, v katerem se dvakrat na leto izvede klinični pregled živali. Če so v tem obdobju živali pripravljene za zakol, mora njihove glave, vključno s tonzili, pregledati referenčni laboratorij za TSE.

Ti ukrepi se pregledajo glede na rezultate sanitarnega nadzora živali. V primeru odkritja novega primera bolezni v čredi je treba podaljšati obdobje za nadzor.

V primeru potrditve BSE pri ovcah in kozah se Švica obvezuje, da bo izvajala ukrepe iz Priloge VII k Uredbi (ES) št. 999/2001.

5. Na podlagi člena 7 Uredbe (ES) št. 999/2001 prepovejo države članice Skupnosti krmljenje domačih živali, rejenih, pitanih ali gojenih za proizvodnjo živil, s predelanimi živalskimi beljakovinami. Države članice Skupnosti so uvedle popolno prepoved uporabe beljakovin živalskega porekla v prehrani prežvekovalcev.

Na podlagi člena 18 Odloka o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA) je Švica uvedla popolno prepoved uporabe živalskih beljakovin v prehrani domačih živali, ki je začela veljati 1. januarja 2001.

6. Na podlagi člena 6 Uredbe (ES) št. 999/2001 in v skladu s poglavjem A Priloge III k navedeni uredbi izvajajo države članice Skupnosti letni program spremljanja BSE. Ta načrt vključuje hitri test na BSE pri vsem govedu, starejšem od 24 mesecev in zaklanem v sili, ki je poginilo na gospodarstvu ali za katere se je pri pregledu pred zakolom ugotovilo, da je obolelo, in pri vseh živalih, starejših od 30 mesecev in zaklanih za prehrano ljudi.

Hitri testi na BSE, ki jih uporablja Švica, so navedeni v poglavju C Priloge X k Uredbi (ES) št. 999/2001.

Na podlagi člena 179 Odloka o epizootskih boleznih mora Švica izvajati hitri test na BSE pri vsem govedu, starejšem od 30 mesecev in zaklanem v sili, ki je poginilo na gospodarstvu ali za katere se je pri pregledu pred zakolom ugotovilo, da je obolelo, pa tudi pri vzorcu goveda, starejšega od 30 mesecev in zaklanega za prehrano ljudi. Razen tega opravljajo izvajalci prostovoljni program nadzora goveda, starejšega od 20 mesecev in zaklanega za prehrano ljudi.

7. Na podlagi člena 6 Uredbe (ES) št. 999/2001 in v skladu s poglavjem A Priloge III k navedeni uredbi izvajajo države članice Skupnosti letni program spremljanja praskavca.

Na podlagi določb člena 177 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izvedla program spremljanja TSE pri ovcah in kozah, starejših od 12 mesecev. V obdobju od junija 2004 do julija 2005 so bile pregledane živali, ki so bile zaklane v sili, ki so poginile na gospodarstvu ali za katere se je pri pregledu pred zakolom ugotovilo, da so obbolele, ter živali, zaklane za prehrano ljudi. Če so rezultati vseh vzorcev, testiranih za BSE, negativni, se nadaljuje spremljanje na vzorcu sumljivih živali, živali, zaklanih v sili, in tistih živali, ki so poginile na gospodarstvu.

Podobnost predpisov na področju spremljanja TSE pri ovcah in kozah bo obravnaval Skupni veterinarski odbor.

8. Za podatke iz člena 6, iz poglavja B Priloge III in iz Priloge IV (3.III) k Uredbi (ES) št. 999/2001 je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
9. Zlasti na podlagi člena 21 Uredbe (ES) št. 999/2001 in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

C. DODATNE INFORMACIJE

1. Od 1. januarja 2003 namenja Švica na podlagi Odloka z dne 20. novembra 2002 o rezervaciji sredstev za plačilo stroškov uničenja živalskih odpadkov za leto 2003 (RS 916.406) finančno spodbudo gospodarstvom, na katerih je bilo govedo rojeno, in klavnicam, v katerih je bilo zaklano, če ti upoštevajo postopke prijave premika živali, kakor jih predvideva veljavna zakonodaja.
2. Na podlagi člena 8 Uredbe (ES) št. 999/2001 in v skladu s točko 1 Priloge XI k navedeni uredbi države članice Skupnosti odstranijo in uničijo snovi s specifičnim tveganjem (SST).

Seznam SST, odvzetih govedu, vključuje lobanjo, brez spodnje čeljusti in vključno z možgani in očmi, ter hrbtenjačo goveda, starejšega od 12 mesecev; hrbtenico z izjemo repnih vretenc, trnaste in stranske izrastke vratnih, prsnih in ledvenih vretenc ter sredinski križnični greben in loke križnice, vključno z dorzalnimi gangliji in hrbtenjačo goveda, starejšega od 24 mesecev; tonzile, črevesje od dvanajstnika do rektuma, in mezenterij goveda vseh starosti.

Seznam SST, odvzetih ovcam in kozam, vključuje lobanjo, vključno z možgani in očmi, tonzile in hrbtenjačo ovc in koz, ki so starejše od 12 mesecev ali imajo en stalni sekalec, izrasel iz dlesni, vranico in črevnico ovc in koz vseh starosti.

Na podlagi člena 179d Odloka o epizootskih boleznih in člena 4 Odloka o živilih živalskega izvora je Švica vzpostavila politiko odstranjevanja SST iz človeške in živalske prehranjevalne verige. Seznam SST, odstranjenih govedu, vsebuje zlasti hrbtenico živali, starejših od 30 mesecev, tonzile, črevesje od dvanajstnika do rektuma in mezenterij živali vseh starosti.

Na podlagi člena 180c Odloka o epizootskih boleznih in člena 4 Odloka o živilih živalskega izvora je Švica vzpostavila politiko odstranjevanja SST iz človeške in živalske prehranjevalne verige. Seznam SST, odstranjenih ovcam in kozam, vsebuje zlasti možgane v lobanjski votlini, hrbtenjačo z dura mater in tonzile živali, starejših od 12 mesecev ali ki imajo en stalni sekalec, izrasel iz dlesni, vranico in črevnico živali vseh starosti.

3. Uredba (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta določa zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi v državah članicah Skupnosti.

Na podlagi člena 13 Odloka o uničevanju živalskih stranskih proizvodov v Švici sežigajo živalske stranske proizvode kategorije 1, vključno s snovmi s specifičnim tveganjem in živalmi, poginulimi na gospodarstvu.

IX. Bolezen modrikastega jezika

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 2000/75/ES o določitvi posebnih določb za boj zoper in izkoreninjenje bolezni modrikastega jezika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a, 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona 2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 126 do 127 (skupni ukrepi v boju proti drugim zelo nalezljivim epizootskim boleznim) Odloka 3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za bolezen modrikastega jezika je AFRC Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 ONF, Združeno kraljestvo. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v poglavju B Priloge II k Direktivi 2000/75/ES.
2. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah, ki je objavljen na spletni strani Zveznega urada za veterino.
3. Zlasti na podlagi člena 17 Direktive 2000/75/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

X. Zoonoze

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
1. Uredba (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živali (UL L 325, 12.12.2003, str. 1)	1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40)
2. Direktiva 2003/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju zoonoz in povzročiteljev zoonoz, ki spreminja Odločbo Sveta 90/424/EGS in razveljavlja Direktivo Sveta 92/117/EGS (UL L 325, 12.12.2003, str. 31).	2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401)
	3. Zvezni zakon z dne 9. oktobra 1992 o živilih in uporabnih predmetih (LDAI), kakor je bil nazadnje spremenjen 16. decembra 2005 (RS 817.0)
	4. Odlok z dne 23. novembra 2005 o živilih in uporabnih predmetih (ODAI) (RS 817.02)
	5. Odlok DFI z dne 23. novembra 2005 o higieni (OHyg) (RS 817.024.1)
	6. Zvezni zakon z dne 18. decembra 1970 o boju proti boleznim, ki se prenašajo na ljudi (Zakon o epidemijah), kakor je bil nazadnje spremenjen 21. marca 2003 (RS 818.101)
	7. Odlok z dne 13. januarja 1999 o razglasitvi bolezni, ki se prenašajo na ljudi (Odlok o razglasitvi), kakor je bil nazadnje spremenjen 15. decembra 2003 (RS 818.141.1)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Referenčni laboratoriji Skupnosti so:
 - referenčni laboratorij Skupnosti za analizo in testiranje zoonoz (salmonella):
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
3720 BA Bilthoven
Nizozemska
 - referenčni laboratorij Skupnosti za spremljanje morskih biotoksinov:
Agencia Española de Seguridad Alimentaria (AES):
E-36200 Vigo
Španija
 - referenčni laboratorij Skupnosti za spremljanje bakteriološke in virusne okuženosti školjk:
The laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS)
Weymouth
Dorset DT4 8UB
Združeno kraljestvo

- referenčni laboratorij Skupnosti za *Listeria monocytogenes*:
AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP)
F-94700 Maisons-Alfort
Francija
 - referenčni laboratorij Skupnosti za koagulaza pozitivne stafilokoke, vključno s *Staphylococcus aureus*:
AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP)
F-94700 Maisons-Alfort
Francija
 - referenčni laboratorij Skupnosti za *Escherichia coli*, vključno z verotoksično *E. coli* vérotoxinogène (VTEC):
Istituto Superiore di Sanità (ISS)
I-00161 Roma
Italija
 - referenčni laboratorij Skupnosti za *Campylobacter*:
Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
S-751 89 Uppsala
Švedska
 - referenčni laboratorij Skupnosti za parazite (zlasti *Trichinella*, *Echinococcus* in *Anisakis*):
Istituto Superiore di Sanità (ISS)
I-00161 Roma
Italija
 - referenčni laboratorij Skupnosti za antimikrobno odpornost:
Danmarks Fødevareforskning (DFVF)
DK-1790 København V
Danska
2. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge teh laboratorijev so določene v Uredbi (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmni in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).
3. Švica predloži Komisiji vsako leto konec maja poročilo o smereh razvoja in virih zoonoz, povzročiteljev zoonoz in antimikrobne odpornosti, vključno s podatki, zbranimi v skladu s členi 4, 7 in 8 Direktive 2003/99/ES v prejšnjem letu. To poročilo vključuje tudi podatke iz člena 3(2)(b) Uredbe (ES) št. 2160/2003. To poročilo posreduje Evropska agencija za varnost hrane, da bi objavila zbirno poročilo o smereh razvoja in virih zoonoz, povzročiteljev zoonoz in antimikrobne odpornosti v Skupnosti.

XI. Druge bolezni

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 92/119/EGS z dne 17. decembra 1992 o splošnih ukrepih Skupnosti za nadzor nad določenimi živalskimi boleznimi in o posebnih ukrepih v primeru vezikularne bolezni prašičev (UL L 62, 15.3.1993, str. 69), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="831 356 1380 495">1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti členi 1, 1a in 9a (ukrepi proti zelo nalezljivim epizootskim boleznim, cilji nadzora) ter 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona <li data-bbox="831 501 1380 707">2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 (zelo nalezljive epizootske bolezni), 49 (ravnanje z mikroorganizmi, ki so patogeni za živali), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 77 do 98 (skupne določbe o zelo nalezljivih epizootskih boleznih) in 103 do 105 (posebni ukrepi v boju proti vezikularni bolezni prašičev) Odloka <li data-bbox="831 714 1380 795">3. Odlok z dne 14. junija 1999 o organizaciji Zveznega ministrstva za gospodarstvo, kakor je bil nazadnje spremenjen 10. marca 2006 (RS 172.216.1), in zlasti člen 8 (referenčni laboratorij) Odloka

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. V primerih iz člena 6 Direktive 92/119/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
2. Referenčni laboratorij Skupnosti za vezikularno bolezen prašičev je AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking Surrey, GU240NF, Združeno kraljestvo. Švica krije vse stroške, ki se ji lahko pripišejo za postopke v izvedbi imenovanega laboratorija. Funkcije in naloge laboratorija so določene v Prilogi III k Direktivi 92/119/EGS.
3. V skladu s členom 97 Odloka o epizootskih boleznih je Švica izdelala načrt opozarjanja v izrednih razmerah. Postopke tega načrta določa tehnično izvedbeno pravilo št. 95/65, ki ga je izdal Zvezni urad za veterino.
4. Zlasti na podlagi člena 22 Direktive 92/119/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren veterinarski odbor.

XII. Prijavljanje bolezní

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 82/894/EGS z dne 21. decembra 1982 o prijavljanju živalskih bolezní v Skupnosti (UL L 378, 31.12.1982, str. 58), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2004/216/ES z dne 1. marca 2004 o spremembah Direktive Sveta 82/894/EGS o prijavljanju živalskih bolezní v Skupnosti z vključitvijo nekaterih bolezní kopitarjev ter nekaterih bolezní čebel na seznam prijavljivih bolezní (UL L 67, 5.3.2004, str. 27)	<ol style="list-style-type: none">1. Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. junija 2004 (RS 916.40), in zlasti člena 11 (objava in prijava bolezní) in 57 (tehnične izvedbene določbe, mednarodno sodelovanje) Zakona2. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 2 do 5 (naštete bolezní), 59 do 62 in 291 (obveznost izdelave poročil, prijavljanja) ter 292 do 299 (spremljanje, izvajanje, upravna pomoč) Odloka

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

Komisija v sodelovanju z Zveznim uradom za veterino vključi Švico v sistem prijavljanja živalskih bolezní v skladu z Direktivo 82/894/EGS.

Dodatek 2

ZDRAVJE ŽIVALI: TRGOVINA IN DAJANJE NA TRG

I. govedo in prašiči

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 64/432/EGS z dne 26. junija 1964 o problemih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki vplivajo na trgovino z govedom in prašiči znotraj Skupnosti (UL L 121, 29.7.1964, str. 1977/64), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L 003, 5.1.2004, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 27 do 31 (trgi, razstave), 34 do 37 (trgovanje), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 116 do 121 (afriška prašičja kuga), 135 do 141 (bolezen Aujeszkega), 150 do 157 (goveja bruceloza), 158 do 165 (tuberkuloza), 166 do 169 (enzootska levkoza goveje živine), 170 do 174 (IBR/IPV), 175 do 195 (spongiformne encefalopatije), 186 do 189 (spolne okužbe govedij), 207 do 211 (prašičja bruceloza) in 297 (priznanje trgov, zbirnih centrov, razkuževalnih mest) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE), (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. V skladu s prvim odstavkom člena 297 Odloka o epizootskih boleznih Zvezni urad za veterino prizna zbirne centre v smislu člena 2 Direktive 64/432/EGS. Za namene te priloge sestavi Švica v skladu z določbami iz členov 11, 12 in 13 Direktive 64/432/EGS seznam priznanih zbirnih centrov, prevoznikov in trgovcev.
2. Podatki iz člena 11(3) Direktive 64/432/EGS se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
3. Za namene te priloge se prizna, da Švica izpolnjuje pogoje iz odstavka 7 dela II Priloge A k Direktivi 64/432/EGS v zvezi z govejo brucelozo. Da bi Švica lahko ohranila status države, v kateri uradno potrjeno med njenimi čredami govedij ni bruceloze, se obvezuje, da bo izpolnjevala naslednja pogoja:
 - a) vse goveje živali, za katere obstaja sum okužbe z brucelozo, je treba prijaviti pristojnim organom in uradno pregledati, da se ugotovi obolevost za brucelozo, kar vključuje vsaj dva serološka testa vezanja komplementa in mikrobiološki pregled ustreznih vzorcev, odvzetih v primeru splava;
 - b) dokler takšen sum obstaja, torej dokler testi iz točke (a) ne pokažejo negativnih rezultatov, se uradni status črede brez bruceloze začasno odvzame goveji čredi, v katero sodi sumljiva žival (ali živali);

Podrobni podatki v zvezi s pozitivnimi rezultati o čredi in epidemiološko poročilo se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru. Če Švica ne izpolnjuje katerega od pogojev iz prvega pododstavka odstavka 7 dela II Priloge A k Direktivi 64/432/EGS, Zvezni urad za veterino o tem takoj obvesti Komisijo. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.
4. Za namene te priloge se prizna, da Švica izpolnjuje pogoje iz odstavka 4 dela I Priloge A k Direktivi 64/432/EGS v zvezi z govejo tuberkulozo. Da bi Švica lahko ohranila status države, v kateri uradno potrjeno med njenimi čredami govedij ni tuberkuloze, se obvezuje, da bo izpolnjevala naslednje pogoje:
 - a) uvede se identifikacijski sistem, ki omogoča, da se za vsako govedo ugotovi njegova izvorna čreda;
 - b) za vse zaklane živali se opravi posmrtna inšpekcija, ki jo izvede uradni veterinar;
 - c) vsak sum tuberkuloze pri živih, mrtvih ali zaklanih živalih se prijavi pristojnim organom;

- d) pristojni organi v vsakem primeru izvedejo preiskave, ki so potrebne, da se ugotovi, ali je osumljena bolezen navzoča, vključno z raziskavami v izvornih in tranzitnih čredah. Kadar se med obdukcijo ali zakolom odkrijejo poškodbe tkiva, za katere obstaja sum, da jih je povzročila tuberkuloza, naročijo pristojni organi laboratorijsko preiskavo poškodovanega tkiva;
- e) uradni status izvornih in tranzitnih čred, ki potrjuje, da v čredah, kamor sodi goveja žival, za katero obstaja sum okužbe, ni tuberkuloze, se začasno odvzame, dokler klinične ali laboratorijske preiskave ali preiskave tuberkulina ne potrdijo, da goveja tuberkuloza v živali ni navzoča;
- f) kadar preiskave tuberkulina, klinične ali laboratorijske preiskave potrdijo, da tuberkuloza obstaja, se uradni status izvorne ali tranzitne črede, v kateri ni tuberkuloze, odvzame;
- g) uradni status, ki potrjuje, da v čredi ni tuberkuloze, se ne dodeli, dokler niso iz črede odstranjene vse živali, za katere obstaja sum, da so okužene, dokler se ne razkužijo prostori in oprema in dokler se vse preostale živali, starejše od šestih tednov, ne odzovejo negativno na vsaj dve uradni intradermalni injekciji tuberkulina, v skladu s Prilogo B k Direktivi 64/432/EGS, pri čemer dobijo prvo vsaj šest mesecev po tem, ko je okužena žival zapustila čredo, in drugo vsaj šest mesecev po prvi.

Podrobni podatki v zvezi z okuženimi čredami in epidemiološko poročilo se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru. Če Švica ne izpolnjuje katerega od pogojev iz prvega pododstavka odstavka 4 dela I Priloge A k Direktivi 64/432/EGS, Zvezni urad za veterino o tem takoj obvesti Komisijo. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.

- 5. Za namene te priloge se prizna, da Švica izpolnjuje pogoje iz poglavja I(F) Priloge D k Direktivi 64/432/EGS v zvezi z enzootsko levkozo goveje živine. Da bi Švica lahko ohranila status države, v kateri uradno potrjeno med njenimi čredami goveda ni enzootske levkoze goveje živine, se obvezuje, da bo izpolnjevala naslednje pogoje:
 - a) švicarska čreda se spremlja s kontrolnimi pregledi na podlagi vzorčenja. Velikost vzorca je tolikšna, da se lahko z 99-odstotno zanesljivostjo trdi, da je z enzootsko levkozo goveje živine okuženo manj kot 0,2 % čred;
 - b) za vse zaklane živali se opravi posmrtna inšpekcija, ki jo izvede uradni veterinar;
 - c) vsak sum, ki ga pokažejo klinične preiskave, obdukcije ali pregledi mesa, se prijavi pristojnim organom;
 - d) kadar obstaja sum o pojavu enzootske levkoze goveje živine ali kadar se ta bolezen zares odkrije, se uradni status, ki potrjuje, da čreda ni okužena z enzootsko levkozo goveje živine, prizadeti čredi začasno odvzame do konca obdobja karantene;
 - e) obdobje karantene se konča, ko dva serološka pregleda, ki se opravita v razmaku vsaj 90 dni po odstranitvi okuženih živali in po potrebi tudi njihovih telet, pokažeta negativne rezultate.

Če se enzootska levkoza goveje živine odkrije v 0,2 % čred, Zvezni urad za veterino o tem takoj obvesti Komisijo. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.

- 6. Za namene te priloge se Švica prizna kot država, v kateri uradno potrjeno ni bovinega infekcioznega rinotraheitisa. Da bi Švica lahko ohranila ta status, se obvezuje, da bo izpolnjevala naslednje pogoje:
 - a) švicarska čreda se spremlja s kontrolnimi pregledi na podlagi vzorčenja. Velikost vzorca je tolikšna, da se lahko z 99-odstotno zanesljivostjo trdi, da je z bovinim infekcioznim rinotraheitisom okuženo manj kot 0,2 % čred;
 - b) pri plemenskih bikih, starejših od 24 mesecev, se vsako leto opravi serološki pregled;
 - c) vsak sum bovinega infekcioznega rinotraheitisa se prijavi pristojnim organom in opravijo se uradni pregledi v zvezi z bovinim infekcioznim rinotraheitisom, ki vključujejo virološke ali serološke preiskave;
 - d) kadar obstaja sum o pojavu bovinega infekcioznega rinotraheitisa ali kadar se ta bolezen zares odkrije, se uradni status, ki potrjuje, da čreda ni okužena z bovinim infekcioznim rinotraheitisom, prizadeti čredi začasno odvzame do konca obdobja karantene;
 - e) obdobje karantene se konča, ko serološki pregled, ki se opravi vsaj 30 dni po odstranitvi okuženih živali, pokaže negativne rezultate.

Na podlagi priznanega statusa Švice se smiselno uporabijo določbe Odločbe 2004/558/ES (UL L 249, 23.7.2004, str. 20).

Zvezni urad za veterino takoj obvesti Komisijo o vseh spremembah pogojev, na podlagi katerih je temeljilo priznanje tega statusa. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.

7. Za namene te priloge se Švica prizna kot država, v kateri uradno potrjeno ni bolezni Aujeszkega. Da bi Švica lahko ohranila ta status, se obvezuje, da bo izpolnjevala naslednje pogoje:
 - a) švicarska čreda se spremlja s kontrolnimi pregledi na podlagi vzorčenja. Velikost vzorca je tolikšna, da se lahko z 99-odstotno zanesljivostjo trdi, da je z boleznijo Aujeszkega okuženo manj kot 0,2 % čred;
 - b) vsak sum bolezni Aujeszkega se prijavi pristojnim organom in opravijo se uradni pregledi v zvezi z boleznijo Aujeszkega, ki vključujejo virološke ali serološke preiskave;
 - c) kadar obstaja sum o pojavu bolezni Aujeszkega ali kadar se ta bolezen zares odkrije, se uradni status, ki potrjuje, da čreda ni okužena z boleznijo Aujeszkega, prizadeti čredi začasno odvzame do konca obdobja karantene;
 - d) obdobje karantene se konča, ko dva serološka pregleda vseh plemenskih živali in reprezentativnega števila živali za rejo, ki se opravi v razmaku vsaj 21 dni po odstranitvi okuženih živali, pokažeta negativne rezultate.

Na podlagi priznanega statusa Švice se smiselno uporabijo določbe Odločbe 2001/618/ES (UL L 215, 9.8.2001, str. 48), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo 2005/768/ES (UL L 290, 4.11.2004, str. 27).

Zvezni urad za veterino takoj obvesti Komisijo o vseh spremembah pogojev, na podlagi katerih je temeljilo priznanje tega statusa. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.

8. Vprašanje morebitnih dodatnih jamstev v zvezi z nalezljivim vnetjem želodca in črevesja pri prašičih (TGE) ter prašičjim reprodukcijskim in respiratornim sindromom (PRRS) obravnava Skupni veterinarski odbor čim prej. Komisija obvesti Zvezni urad za veterino o vseh rezultatih na tem področju.
9. V Švici je za uradne preglede tuberkulina v smislu točke 4 Priloge B k Direktivi 64/432/EGS odgovoren Institut de bactériologie vétérinaire Univerze v Bernu.
10. V Švici je za uradne preglede antigenov (bruceloza) v smislu točke 4 Priloge C(A) k Direktivi 64/432/EGS odgovoren Institut de bactériologie vétérinaire Univerze v Bernu.
11. Govedo in prašiče, ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorci iz Priloge F k Direktivi 64/432/EGS. Pri tem veljajo naslednje prilagoditve:

pri vzorcu 1:

- v oddelku C so spričevala prilagojena:
 - pod točko 4 v zvezi z dodatnimi jamstvi se alinee dopolnijo:
 - „- bolezen: bovini infekciozni rinotraheitis,
 - v skladu z Odločbo Komisije 2004/558/ES, katere določbe se smiselno uporabijo;“;

pri vzorcu 2:

- v oddelku C so spričevala prilagojena:
 - pod točko 4 v zvezi z dodatnimi jamstvi se alinee dopolnijo:
 - „- bolezen Aujeszkega
 - v skladu z Odločbo Komisije 2001/618/ES, katere določbe se smiselno uporabijo;“;

12. Za namene uporabe te priloge spremljajo govedo, ki se trži med državami članicami Skupnosti in Švico, dodatna zdravstvena spričevala z naslednjimi podatki o zdravstvenem stanju:

„- Govedo:

- se identificira s pomočjo sistema stalne identifikacije, ki za posamezno govedo omogoča ugotovitev njegove matere in izvorne črede ter potrditev, da ni neposredni potomec sumljivih ali za bovino spongiformno encefalopatijo obbolelih samic, ki so bile rojene v dveh letih pred diagnostičnim postopkom.
- ne prihaja iz čred, v katerih poteka preiskava pri katerem govedu, za katerega obstaja sum bovine spongiformne encefalopatije;
- je rojeno po 1. juniju 2001.“

II. ovce in koze

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 91/68/EGS z dne 28. januarja 1991 o pogojih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki urejajo trgovanje znotraj Skupnosti z ovcami in kozami (UL L 46, 19.2.1991, str. 19), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2005/932/ES z dne 21. decembra 2005 o spremembi Priloge E k Direktivi Sveta 91/68/EGS glede dopolnitve vzorcev zdravstvenih spričeval v zvezi z ovcami in kozami (UL L 340, 23.12.2005)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 27 do 31 (trgi, razstave), 34 do 37 (trgovanje), 73 in 74 (čiščenje in razkuževanje), 142 do 149 (steklina), 158 do 165 (tuberkuloza), 166 do 169 (garje), 190 do 195 (ovčja in kozja bruceloza), 196 do 199 (nalezljiva agalaktija), 200 do 203 (kozji artritis/encefalitis), 233 do 235 (bruceloza pri ovnih) in 297 (priznanje trgov, zbirnih centrov, razkuževalnih mest) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Za namene drugega pododstavka člena 3(2) Direktive 91/68/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
2. Zlasti na podlagi člena 11 Direktive 91/68/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
3. Za namene te priloge se Švica prizna kot država, v kateri uradno potrjeno ni ovčje in kozje bruceloze. Da bi Švica lahko ohranila ta status, se obvezuje, da bo izvajala ukrepe iz točke II(2) poglavja I Priloge A k Direktivi 91/68/EGS.

Če bi se pojavila ali ponovno pojavila ovčja in kozja bruceloza, Švica o tem obvesti Skupni veterinarski odbor, da se sprejmejo ustrezni ukrepi ob upoštevanju razvoja tega stanja.

4. Ovce in koze, ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorci iz Priloge E k Direktivi 91/68/EGS.

III. **kopitarji**

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 90/426/EGS z dne 26. junija 1990 o pogojih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki ureja premike in uvoz kopitarjev iz tretjih držav (UL L 224, 18.8.1990, str. 42), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2004/68/ES z dne 26. aprila 2004 o določitvi predpisov v zvezi z zdravstvenim varstvom živali za uvoz v Skupnost in tranzit skozi Skupnost nekaterih živih parkljarjev, o spremembi direktiv 90/426/EGS in 92/65/EGS ter razveljavitvi Direktive 72/462/EGS (UL L 139, 30.4.2004, str. 320)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 112 do 115 (konjska kuga), 204 do 206 (durina, encefalomieltis, nalezljiva anemija, smrkavost) in 240 do 244 (nalezljivi metritis pri kobilah) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Za namene člena 3 Direktive 90/426/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
2. Za namene člena 6 Direktive 90/426/EGS se podatki predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
3. Zlasti na podlagi člena 10 Direktive 90/426/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
4. Določbe prilog B in C k Direktivi 90/426/EGS se smiselno uporabijo za Švico.

IV. **perutnina in valilna jajca**

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 90/539/EGS z dne 15. oktobra 1990 o pogojih zdravstvenega stanja živali, ki veljajo znotraj Skupnosti za trgovanje s perutnino in valilnimi jajci ter za njihov uvoz iz tretjih držav (UL L 303, 31.10.1990, str. 6), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 25 (prevoz), 122 do 125 (aviarna influenza in atipična kokošja kuga), 255 do 261 (salmonela enteritidis) in 262 do 265 (infekciozni laringotraheitis pri perutnini) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Za namene člena 3 Direktive 90/539/EGS predloži Švica Skupnemu veterinarskemu odboru načrt o ukrepih, ki jih namerava izvajati za odobritev svojih podjetij.
2. Za namene člena 4 Direktive 90/539/EGS je državni referenčni laboratorij za Švico Institut de bactériologie vétérinaire Univerze v Bernu.
3. Zahteve v zvezi s hrambo jajc pred odpošiljanjem iz prve alineje člena 7(1) Direktive 90/539/EGS se smiselno uporabijo za Švico.
4. Za pošiljke valilnih jajc v Skupnost se švicarski organi obvezujejo, da bodo spoštovali pravila označevanja, ki so opredeljena v Uredbi Komisije (EGS) št. 1868/77. Oznaka za Švico je „CH“.
5. Zahteve v zvezi s hrambo jajc pred odpošiljanjem iz člena 9(a) Direktive 90/539/EGS se smiselno uporabijo za Švico.

6. Zahteve v zvezi s hrambo jajc pred odpošiljanjem iz člena 10(a) Direktive 90/539/EGS se smiselno uporabijo za Švico.
7. Zahteve v zvezi s hrambo jajc pred odpošiljanjem iz prve alineje člena 11(2) Direktive 90/539/EGS se smiselno uporabijo za Švico.
8. Za namene te priloge se prizna, da Švica izpolnjuje pogoje iz člena 12(2) Direktive 90/539/EGS v zvezi z atipično kokoško kugo, zato ima status države, v kateri „ni cepljenja proti atipični kokoški kugi“. Zvezni urad za veterino takoj obvesti Komisijo o vseh spremembah pogojev, na podlagi katerih je temeljilo priznanje tega statusa. Zadeva se potem obravnava v Skupnem veterinarskem odboru z vidika tega odstavka.
9. Sklicevanja na ime države članice v členu 15 Direktive 90/539/EGS se smiselno uporabijo za Švico.
10. Perutnino in valilna jajca, ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorci iz Priloge IV k Direktivi 90/539/EGS.
11. Za pošiljke iz Švice na Finsko ali Švedsko se švicarski organi obvezujejo, da bodo v zvezi s salmonelo priskrbeli jamstva, ki jih predvideva zakonodaja Skupnosti.

V. Živali in proizvodi iz ribogojstva

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 91/67/EGS z dne 28. januarja 1991 o pogojih v zvezi z zdravjem živali, ki urejajo dajanje živali in proizvodov iz ribogojstva na trg (UL L 46, 19.2.1991, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 275 do 290 (bolezni rib in rakov) in 297 (odobritev podjetij, območij in laboratorijev) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Podatki iz člena 4 Direktive 91/67/EGS se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
2. Skupni veterinarski odbor odloča o uporabi členov 5, 6 in 10 Direktive 91/67/EGS za Švico.
3. Skupni veterinarski odbor odloča o uporabi členov 12 in 13 Direktive 91/67/EGS za Švico.
4. Za namene člena 15 Direktive 91/67/EGS se švicarski organi obvezujejo, da bodo izvajali načrte vzorčenj in diagnostične postopke v skladu z zakonodajo Skupnosti.
5. Zlasti na podlagi člena 17 Direktive 91/67/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
6.
 - a) Kadar se dajejo na trg žive ribe, jajca ali gamete z odobrenega območja, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz poglavja 1 Priloge E k Direktivi 91/67/EGS.
 - b) Kadar se dajejo na trg žive ribe, jajca ali gamete z odobrenega gojišča, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz poglavja 2 Priloge E k Direktivi 91/67/EGS.
 - c) Kadar se dajejo na trg mehkužci z odobrenega obalnega območja, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz poglavja 3 Priloge E k Direktivi 91/67/EGS.

- d) Kadar se dajejo na trg mehkužci z odobrenega gojišča, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz poglavja 4 Priloge E k Direktivi 91/67/EGS.
- e) Kadar se na trg dajejo gojene ribe, mehkužci ali raki, njihova jajca in gamete, ki ne pripadajo vrstam, doveznim za IHN, VHS ali bonamiozo oziroma marteilozo, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz Priloge I k Odločbi Komisije 2003/390/ES.
- f) Kadar se dajejo na trg živi divji ribe, mehkužci ali raki, njihova jajca ali gamete, se uporablja vzorec dokumenta o gibanju blaga iz Priloge I k Odločbi Komisije 2003/390/ES.

VI. zarodki govedi

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 89/556/EGS z dne 25. septembra 1989 o pogojih za zdravstveno varstvo živali, ki urejajo trgovanje znotraj Skupnosti in uvoz iz tretjih držav za zarodke domačih živali vrste goveda (UL L 302, 19.10.1989, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2006/60/ES z dne 2. februarja 2006 o spremembah Priloge C k Direktivi Sveta 89/556/EGS glede vzorca veterinarskega spričevala za trgovanje znotraj Skupnosti za zarodke domačih živali vrste goveda (UL L 031, 3.2.2006, str. 24)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 56 do 58 (prevoz zarodkov) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Zlasti na podlagi člena 15 Direktive 89/556/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
2. Zarodke govedi, ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz Priloge C k Direktivi 89/556/EGS.

VII. seme govedi

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 88/407/EGS z dne 14. junija 1988 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet med državami članicami Evropske skupnosti in za uvoz globoko zamrznjenega semena domačih živali iz vrst govedi (UL L 194, 22.7.1988, str. 10), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2006/16/ES z dne 5. januarja 2006 o spremembi Priloge B k Direktivi Sveta 88/407/EGS in Priloge II k Odločbi 2004/639/ES glede določitve uvoznih pogojev za uvoz semena domačega goveda (UL L 011, 17.1.2006, str. 21)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 51 do 55 (umetno osemenjevanje) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Za namene člena 4(2) Direktive 88/407/EGS imajo v vseh centrih v Švici samo živali, pri katerih je rezultat metode SN ali metode ELISA negativen.
2. Podatki iz člena 5(2) Direktive 88/407/EGS se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.

3. Zlasti na podlagi člena 16 Direktive 88/407/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
4. Seme govedi, ki se trži med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz Priloge D k Direktivi 88/407/EGS.

VIII. seme prašičev

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 90/429/EGS z dne 26. junija 1990 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet znotraj Skupnosti in za uvoz semena domačih prašičev (UL L 224, 18.8.1990, str. 62), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 51 do 55 (umetno osemenjevanje) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Podatki iz člena 5(2) Direktive 90/429/EGS se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
2. Zlasti na podlagi člena 16 Direktive 90/429/EGS in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.
3. Seme prašičev, ki se trži med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz Priloge D k Direktivi 90/429/EGS.

IX. druge vrste

A. ZAKONODAJA

Evropska skupnost	Švica
Direktiva Sveta 92/65/EGS z dne 13. julija 1992 o zahtevah zdravstvenega varstva živali za trgovino in za uvoz v Skupnost živali, semena, jajčnih celic in zarodkov, za katere ne veljajo zahteve zdravstvenega varstva živali, določene v posebnih pravilih Skupnosti iz Priloge A (I) k Direktivi 90/425/EGS (UL L 268, 14.9.1992, str. 54), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2004/68/ES z dne 26. aprila 2004 o določitvi predpisov v zvezi z zdravstvenim varstvom živali za uvoz v Skupnost in tranzit skozi Skupnost nekaterih živih parkljarjev, o spremembi direktiv 90/426/EGS in 92/65/EGS ter razveljavitvi Direktive 72/462/EGS (UL L 139, 30.4.2004, str. 320) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 998/2003 z dne 26. maja 2003 o zahtevah v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki se uporabljajo za netrgovske premike hišnih živali in o spremembi Direktive Sveta 92/65/EGS (UL L 146, 13.6.2003, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 590/2006 z dne 12. aprila 2006 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 998/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama držav in ozemelj (UL L 104, 13.4.2006, str. 8)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401), in zlasti členi 51 do 55 (umetno osemenjevanje) in 56 do 58 (prenos zarodkov) Odloka 2. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

B. POSEBNA IZVEDBENA PRAVILA IN POSTOPKI

1. Za namene te priloge zajema ta točka trgovino z živimi živalmi, za katere ne veljajo določbe točk I do V, in trgovino s semenom, jajčnimi celicami in zarodki, za katere ne veljajo določbe točk VI do VIII.
2. Evropska skupnost in Švica se obvezujeta, da ne bosta prepovedali ali omejevali trgovine z živimi živali, semenom, jajčnimi celicami in zarodki v smislu točke 1 iz drugih razlogov v zvezi z zdravstvenim varstvom, razen tistih, ki izhajajo iz uporabe te priloge in zlasti iz varnostnih ukrepov v skladu s členom 20 Priloge.
3. Parkljarje, za katere ne veljajo točke I, II in III ter ki se tržijo med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz dela 1 Priloge E k Direktivi 92/65/EGS, skupaj z izjavo iz točke 1e člena 6(A) Direktive 92/65/ES.
4. Lagomorfe, ki se tržijo med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz prvega dela Priloge E k Direktivi 92/65/EGS, po potrebi skupaj z izjavo iz drugega pododstavka člena 9(2) Direktive 92/65/EGS.

Švicarski organi lahko to izjavo prilagodijo tako, da bo v celoti vključevala zahteve člena 9 Direktive 92/65/EGS.
5. Podatki iz četrtega pododstavka člena 9(2) Direktive 92/65/EGS se predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.
6.
 - a) Za pošiljke psov in mačk iz Evropske skupnosti v Švico veljajo določbe člena 10(2) Direktive 92/65/EGS.
 - b) Za pošiljke psov in mačk iz Švice v države članice Evropske skupnosti, razen v Združeno kraljestvo, na Irsko, Malto in Švedsko, veljajo zahteve člena 10(2) Direktive 92/65/EGS.
 - c) Za pošiljke psov in mačk iz Švice v Združeno kraljestvo, na Irsko, Malto in Švedsko veljajo zahteve člena 10(3) Direktive 92/65/EGS.
 - d) Sistem identifikacije je tisti, ki ga predvideva Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 998/2003 z dne 26. maja 2003 (UL L 146, 13.6.2003, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 590/2006 z dne 12. aprila 2006 (UL L 104, 13.4.2006, str. 8). Potni list, ki se mora uporabljati, je tisti, ki ga predvideva Odločba Komisije 2003/803/ES (UL L 312, 27.11.2003, str. 1). Veljavnost cepljenja proti steklini in po potrebi ponovnega cepljenja se prizna glede na priporočila proizvodnega laboratorija v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 998/2003 in Odločbo Komisije 2005/91/ES (UL L 31, 4.2.2005, str. 61).
7. Seme, jajčne celice in zarodke koz in ovc, ki se tržijo med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremljajo spričevala, kot jih predvideva Odločba 95/388/ES, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2005/43/ES z dne 30. decembra 2004 (UL L 20, 22.1.2005, str. 34).
8. Seme kopitarjev, ki se trži med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremlja spričevalo, kot ga predvideva Odločba 95/307/ES.
9. Jajčne celice in zarodke kopitarjev, ki se tržijo med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremljajo spričevala, kot jih predvideva Odločba 95/294/ES.
10. Jajčne celice in zarodke prašičev, ki se tržijo med državami članicami Evropske skupnosti in Švico, spremljajo spričevala, kot jih predvideva Odločba 95/483/ES.
11. Kolonije čebel (panji ali matice z njihovimi spremljevalkami), ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz drugega dela Priloge E k Direktivi 92/65/EGS.
12. Živali, semena, jajčne celice in zarodki, ki izvirajo iz ustanov, inštitutov in središč v skladu s Prilogo C Direktive 92/65/EGS ter se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo zdravstvena spričevala v skladu z vzorcem iz tretjega dela Priloge E k Direktivi 92/65/EGS.
13. Za namene člena 24 Direktive 92/65/EGS se podatki iz odstavka 2 predložijo Skupnemu veterinarskemu odboru.

Dodatek 3

UVOZ ŽIVIH ŽIVALI, NJIHOVEGA SEMENA, JAJČEC IN ZARODKOV IZ TRETJIH DRŽAV**I. Evropska skupnost – zakonodaja****A. Parkljarji brez kopitarjev**

Direktiva Sveta 2004/68/ES z dne 26. aprila 2004 o določitvi predpisov v zvezi z zdravstvenim varstvom živali za uvoz v Skupnost in tranzit skozi Skupnost nekaterih živih parkljarjev, o spremembi direktiv 90/426/ES in 92/65/EGS ter razveljavitvi Direktive 72/462/EGS (UL L 139, 30.4.2004, str. 320).

B. Kopitarji

Direktiva Sveta 90/426/EGS z dne 26. junija 1990 o pogojih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki urejajo premike in uvoz kopitarjev iz tretjih držav (UL L 224, 18.8.1990, str. 42), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2004/68/ES z dne 26. aprila 2004 o določitvi predpisov v zvezi z zdravstvenim varstvom živali za uvoz v Skupnost in tranzit skozi Skupnost nekaterih živih parkljarjev, o spremembi direktiv 90/426/EGS in 92/65/EGS ter razveljavitvi Direktive 72/462/EGS (UL L 139, 30.4.2004, str. 320).

C. Perutnina in valilna jajca

Direktiva Sveta 90/539/EGS z dne 15. oktobra 1990 o pogojih zdravstvenega stanja živali, ki veljajo znotraj Skupnosti za trgovanje s perutnino in valilnimi jajci ter za njihov uvoz iz tretjih držav (UL L 303, 31.10.1990, str. 6), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

D. Živali iz ribogojstva

Direktiva Sveta 91/67/EGS z dne 28. januarja 1991 o pogojih v zvezi z zdravjem živali, ki urejajo dajanje živali in proizvodov iz ribogojstva na trg (UL L 46, 19.2.1991, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

E. Zarodki govedi

Direktiva Sveta 89/556/EGS z dne 25. septembra 1989 o pogojih za zdravstveno varstvo živali, ki urejajo trgovanje znotraj Skupnosti in uvoz iz tretjih držav za zarodke domačih živali vrste goveda (UL L 302, 19.10.1989, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2006/60/ES z dne 2. februarja 2006 o spremembah Priloge C k Direktivi Sveta 89/556/EGS glede vzorca veterinarskega spričevala za trgovanje znotraj Skupnosti za zarodke domačih živali vrste goveda (UL L 031, 3.2.2006, str. 24).

F. Seme govedi

Direktiva Sveta 88/407/EGS z dne 14. junija 1988 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet med državami članicami Evropske skupnosti in za uvoz globoko zamrznjenega semena domačih živali iz vrst govedi (UL L 194, 22.7.1988, str. 10), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2006/16/ES z dne 5. januarja 2006 o spremembi Priloge B k Direktivi Sveta 88/407/EGS in Priloge II k Odločbi 2004/639/ES glede določitve uvoznih pogojev za uvoz semena domačega goveda (UL L 11, 17.1.2006, str. 21).

G. Seme prašičev

Direktiva Sveta 90/429/EGS z dne 26. junija 1990 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali, ki veljajo za promet znotraj Skupnosti in za uvoz semena domačih prašičev (UL L 224, 18.8.1990, str. 62), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

H. Druge žive živali

1. Direktiva Sveta 92/65/EGS z dne 13. julija 1992 o zahtevah zdravstvenega varstva živali za trgovino in za uvoz v Skupnost živali, semena, jajčnih celic in zarodkov, za katere ne veljajo zahteve zdravstvenega varstva živali, določene v posebnih pravilih Skupnosti iz Priloge A(I) k Direktivi 90/425/EGS (UL L 268, 14.9.1992, str. 54), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2004/68/ES z dne 26. aprila 2004 o določitvi predpisov v zvezi z zdravstvenim varstvom živali za uvoz v Skupnost in tranzit skozi Skupnost nekaterih živih parkljarjev, o spremembi direktiv 90/426/ES in 92/65/EGS ter razveljavitvi Direktive 72/462/EGS (UL L 139, 30.4.2004, str. 320).
2. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 998/2003 z dne 26. maja 2003 o zahtevah v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki se uporabljajo za netrgovske premike hišnih živali in o spremembi Direktive Sveta 92/65/EGS (UL L 146, 13.6.2003, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 590/2006 z dne 12. aprila 2006 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 998/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama držav in ozemelj (UL L 104, 13.4.2006, str. 8).

II. ŠVICA – ZAKONODAJA

Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11).

Za namene te priloge se živalski vrt iz Züricha za Švico sprejme kot odobreno središče v skladu z določbami Priloge C k Direktivi 92/65/EGS.

III. PRAVILA ZA IZVAJANJE

Zvezni urad za veterino uporablja iste določbe, kot jih navaja točka I tega dodatka. Vendar lahko Zvezni urad za veterino sprejme strožje ukrepe in zahteva dodatna jamstva. V Skupnem veterinarskem odboru se skličejo posvetovanja, da se poiščejo ustrezne rešitve.

Dodatek 4

ZOOTEHNIŠKE DOLOČBE, VKLJUČNO S TISTIMI, KI UREJAJO UVOZ IZ TRETJIH DRŽAV**I. Evropska skupnost – Zakonodaja****A. Govedo**

Direktiva Sveta 77/504/EGS z dne 25. julija 1977 o čistopasemskem plemenskem govedu (UL L 206, 12.8.1977, str. 8), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 807/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 36).

B. Prašiči

Direktiva Sveta 88/661/EGS z dne 19. decembra 1988 o zootehniških standardih, ki se uporabljajo za plemenske živali vrste prašič (UL L 382, 31.12.1988, str. 36), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).

C. Ovce, koze

Direktiva Sveta 89/361/EGS z dne 30. maja 1989 o čistopasemskih plemenskih ovcah in kozah (UL L 153, 6.6.1989, str. 30).

D. Kopitarji

a) Direktiva Sveta 90/427/EGS z dne 26. junija 1990 o zootehniških in genealoških pogojih, ki urejajo promet s kopitarji znotraj Skupnosti (UL L 224, 18.8.1990, str. 55),

b) Direktiva Sveta 90/428/EGS z dne 26. junija 1990 o prometu s kopitarji, namenjenimi tekmovanjem, in o določitvi pogojev za udeležbo na tekmovanjih (UL L 224, 18.8.1990, str. 60).

E. Čistokrvne živali

Direktiva Sveta 91/174/EGS z dne 25. marca 1991 o določitvi zootehniških in genealoških pogojev v prometu s čistopasemskimi živalmi in o spremembi direktiv 77/504/EGS in 90/425/EGS (UL L 85, 5.4.1991, str. 37).

F. Uvoz iz tretjih držav

Direktiva Sveta 94/28/ES z dne 23. junija 1994 o določitvi načel v zvezi z zootehniškimi in genealoškimi pogoji, ki veljajo za uvoz živali, njihovega semena, jajčnih celic in zarodkov iz tretjih držav, in o dopolnitvi Direktive 77/504/EGS o čistopasemskem plemenskem govedu (UL L 178, 12.7.1994, str. 66).

II. Švica – Zakonodaja

Odlok z dne 7. decembra 1998 o živinoreji, kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.310).

III. Pravila za izvajanje

Brez poseganja v določbe o zootehniških pregledih iz dodatkov 5 in 6 se švicarski organi obvezujejo, da bodo zagotovili, da bo Švica za svoj uvoz uporabljala iste določbe, kot jih navaja Direktiva Sveta 94/28/ES.

Če se pri trgovanju pojavijo težave, se zadeva na zahtevo ene ali druge pogodbenice predloži Skupnemu veterinarskemu odboru.

Dodatek 6

ŽIVALSKI PROIZVODI

POGLAVJE I

SEKTORJI, V KATERIH JE PRIZNAVANJE ENAKOVREDNOSTI OBOJESTRANSKO

Živalski proizvodi, namenjeni za prehrano ljudi

Smiselno se uporabljajo opredelitve iz Uredbe (ES) št. 853/2004.

	Izvoz iz Evropske skupnosti v Švico in izvoz iz Švice v Evropsko skupnost		
	Pogoji trgovanja		Enakovrednost
	Standardi ES	Švicarski standardi	
<i>Zdravje živali:</i>			
1. Sveže meso, vključno z mletim mesom, mesni pripravki, mesni proizvodi, nepredelane maščobe in topljene maščobe			
Domači parkljarji Domači kopitarji	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001 ⁽¹⁾	Zakon z dne 1. julija 1996 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
2. Meso gojene divjadi, mesni pripravki, mesni proizvodi			
Drugi gojeni kopenski sesalci	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001	Zakon z dne 1. julija 1996 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
Gojeni ratiti Lagomorfi	Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES		Da
3. Meso prostoživeče divjadi, mesni pripravki, mesni proizvodi			
Divji parkljarji Lagomorfi Drugikopenski sesalci Prostoživeča pernata divjad	Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
4. Sveže meso perutnine, mesni pripravki, mesni proizvodi, maščobe in topljene maščobe			
Perutnina	Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
5. Želodci, mehurji in čreva			
Govedo Ovce in koze Prašiči	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001 ⁽¹⁾	Zakon z dne 1. julija 1996 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾

	Izvoz iz Evropske skupnosti v Švico in izvoz iz Švice v Evropsko skupnost		
	Pogoji trgovanja		Enakovrednost
	Standardi ES	Švicarski standardi	
6. Kosti in kostni proizvodi			
Domači parkljarji Domači kopitarji Drugi kopenski gojeni ali prostoživeči sesalci Perutnina, ratiti in prostoživeča pernata divjad	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001 ⁽¹⁾	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
7. Predelane živalske beljakovine, kri in krvni proizvodi			
Domači parkljarji Domači kopitarji Drugi kopenski gojeni ali prostoživeči sesalci Perutnina, ratiti in prostoživeča pernata divjad	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001 ⁽¹⁾	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
8. Želatina in kolagen			
	Direktiva 2002/99/ES Uredba (ES) št. 999/2001 ⁽¹⁾	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
9. Mleko in mlečni proizvodi			
	Direktiva 64/432/EGS Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
10. Jajca in jajčni proizvodi			
	Direktiva 90/539/EGS Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
11. Ribiški proizvodi, školjke, iglokožci, plašcarji in morski polži			
	Direktiva 91/67/EGS Direktiva 93/53/EGS Direktiva 95/70/ES Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
12. Med			
	Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da
13. Polži in žabji kraki			
	Direktiva 92/118/EGS Direktiva 2002/99/ES	Zakon z dne 1. julija 1966 o epizootskih boleznih (LFE) (RS 916.40) Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE) (RS 916.401)	Da

⁽¹⁾ Podobnost predpisov na področju spremljanja TSE pri ovcah in kozah bo obravnaval Skupni veterinarski odbor.

Izvoz iz Evropske skupnosti v Švico in izvoz iz Švice v Evropsko skupnost		
Pogoji trgovanja		Enakovrednost
Standardi ES	Švicarski standardi	

Zdravje živali

<p>Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 688/2006 z dne 4. maja 2006 o spremembi prilog III in XI Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede spremljanja transmisivnih spongiformnih encefalopatij in snovi s specifičnim tveganjem pri govedu na Švedskem (UL L 120, 5.5.2006, str. 10)</p> <p>Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1)</p> <p>Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55)</p> <p>Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206)</p> <p>Uredba (ES) št. 882/2004 z dne 29. aprila 2004 Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1)</p> <p>Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L 338, 22.12.2005, str. 1)</p> <p>Uredba Komisije (ES) št. 2074/2005 z dne 5. decembra 2005 o določitvi izvedbenih ukrepov za nekatere proizvode iz Uredbe (ES) št. 853/2004 in za organizacijo uradnega nadzora po uredbah (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004, o odstopanju od Uredbe (ES) št. 852/2004 ter spremembi uredb (ES) št. 853/2004 in (ES) št. 854/2004 (UL L 338, 22.12.2005, str. 27)</p> <p>Uredba Komisije (ES) št. 2075/2005 z dne 5. decembra 2005 o določitvi posebnih predpisov za uradni nadzor Trihinel v mesu (UL L 338, 22.12.2005, str. 60)</p>	<p>Zvezni zakon z dne 9. oktobra 1992 o živilih in uporabnih predmetih (Zakon o živilih), kakor je bil nazadnje spremenjen 16. decembra 2005 (RS 817.0)</p> <p>Odlok z dne 27. maja 1981 o zaščiti živali (OPAn), kakor je bil nazadnje spremenjen 12. aprila 2006 (RS 455.1)</p> <p>Odlok z dne 1. marca 1995 o usposabljanju organov, zadolženih za nadzor higiene mesa (OFHV), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 817.191.54)</p> <p>Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401)</p> <p>Odlok z dne 23. novembra 2005 o primarni proizvodnji (RS 916.020)</p> <p>Odlok z dne 23. novembra 2005 o zakolu živali in nadzoru mesa (OAbCV) (RS 817.190)</p> <p>Odlok z dne 23. novembra 2005 o živilih in uporabnih predmetih (ODAlOU) (RS 817.02)</p> <p>Odlok Zveznega ministrstva za notranje zadeve (DFI) z dne 23. novembra 2005 o izvajanju zakonodaje o živilih (RS 817.025.21)</p> <p>Odlok Zveznega ministrstva za gospodarstvo (DFE) z dne 23. novembra 2005 o higieni v primarni proizvodnji (OHyg) (RS 916.020.1)</p> <p>Odlok DFI z dne 23. novembra 2005 o higieni (RS 817.024.1)</p> <p>Odlok DFE z dne 23. novembra 2005 o higieni pri zakolu živali (OHyAb) (RS 817.190.1)</p> <p>Odlok DFI z dne 23. novembra 2005 o živilih živalskega izvora (RS 817.022.108)</p>	<p>Da, ob posebnih zahtevah</p>
---	--	---------------------------------

Posebne zahteve

- (1) Trgovanje z živalskimi proizvodi, ki so namenjeni za prehrano ljudi, med državami članicami Skupnosti in Švico poteka pod istimi pogoji kot trgovanje z živalskimi proizvodi, namenjenimi za prehrano ljudi, med državami članicami Skupnosti. Po potrebi spremljajo te proizvode zdravstvena spričevala, ki se uporabljajo za trgovanje med državami članicami Skupnosti ali jih določa ta priloga in so na razpolago v sistemu TRACES.
- (2) Švica sestavi seznam svojih odobrenih podjetij v skladu z določbami člena 31 (registracija in odobritev podjetij) Uredbe (ES) št. 882/2004.

- (3) Švica uporablja za svoj uvoz iste določbe kot tiste, ki se uporabljajo na ravni Skupnosti.
- (4) Švicarskim pristojnim organom niso dovoljena odstopanja od preskusa za ugotavljanje prisotnosti trihinel iz člena 3 (2) Uredbe (ES) št. 2075/2005. V primeru uveljavitve takšnega odstopanja se švicarski pristojni organi obvezujejo, da bodo po pisnem postopku Komisiji posredovali seznam regij z uradno potrjenim zanemarljivim tveganjem prisotnosti trihinel pri domačih prašičih. Države članice Skupnosti imajo na voljo tri mesece po tem obvestilu, da svoje pripombe v pisni obliki predložijo Komisiji. Če Komisija ali država članica temu ne nasprotuje, se regija prizna za regijo, ki predstavlja zanemarljivo tveganje prisotnosti trihinel, domači prašiči, ki prihajajo iz te regije, pa se ob zakolu izvzamejo iz pregleda na trihinele. Smiselno se uporabljajo določbe iz člena 3(3) Uredbe (ES) št. 2075/2005.
- (5) Metode odkrivanja iz poglavij I in II Priloge 1 k Uredbi (ES) št. 2075/2005 se v Švici uporabljajo v okviru inšpekcijskega pregleda na trihinele. Zato se ne uporablja metoda pregleda s trihinoskopom iz poglavja III Priloge I k Uredbi (ES) št. 2075/2005.
- (6) Pristojni švicarski organi lahko uveljavljajo odstopanje od inšpekcijskega pregleda na trihinele v trupih in mesu domačih prašičev za pitanje in zakol v klavnicah z nizko zmogljivostjo.

Ta določba se uporablja do 31. decembra 2009.

Na podlagi določb pododstavka 3a člena 8 Odloka DFE o higieni pri zakolu živali (RS 817.190.1) in pododstavka 7 člena 9 Odloka DFI o živilih živalskega izvora (RS 817.022.108) so ti trupi in meso domačih prašičev za pitanje in zakol ter mesni pripravki, mesni proizvodi in predelani proizvodi na osnovi mesa, ki se pridobijo iz njih, označeni s posebnim žigom o zdravstveni ustreznosti v skladu z vzorcem iz pododstavka 2 Priloge 9 k Odloku DFE o higieni pri zakolu živali (RS 817.190.1). Trgovanje s temi proizvodi z državami članicami v skladu z določbami členov 9a in 14a Odloka DFI o živilih živalskega izvora (RS 817.022.108) ni mogoče.

- (7) Trgovanje s trupi in mesom domačih prašičev za pitanje in zakol med državami članicami Skupnosti in Švico iz:
- obratov, v katerih so pristojni organi držav članic Skupnosti potrdili, da ni nevarnosti trihinel,
 - regij z uradno potrjenim zanemarljivim tveganjem prisotnosti trihinel pri domačih prašičih,
- za katere ni bil izveden inšpekcijski pregled na trihinele na podlagi določb člena 3 Uredbe (ES) št. 2075/2005, poteka pod istimi pogoji kot trgovanje z njimi med državami članicami Skupnosti.
- (8) Na podlagi določb člena 2 Odloka o higieni (RS 817.024.1) lahko pristojni švicarski organi v posebnih primerih uveljavljajo odstopanja od členov 8, 10 in 14 Odloka o higieni (RS 817.024.1):
- a) da bi izpolnili potrebe obratov v gorskih območjih iz Priloge k Zveznemu zakonu z dne 21. marca 1997 o pomoči za naložbe v gorskih območjih.

Švicarski pristojni organi se obvezujejo, da bodo o teh odstopanjih Komisijo pisno obvestili. To obvestilo:

- zagotavlja podroben opis določb, za katere švicarski pristojni organi menijo, da jih je treba prilagoditi, ter način nameravane prilagoditve;
- opisuje živila in zadevne obrate;
- pojasnjuje namen prilagoditve (po potrebi vključno s povzetkom izvedene analize tveganj in navedbo vseh ukrepov, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev, da prilagoditev ne bo ogrozila ciljev Odloka o higieni (RS 817.024.1));
- posreduje vse druge primerne informacije.

Komisija in države članice imajo na voljo tri mesece po prejemu obvestila, da svoje opombe v pisni obliki predložijo Komisiji. Če je potrebno, se skliče Skupni veterinarski odbor;

b) za proizvodnjo živil s tradicionalnimi značilnostmi.

Švicarski pristojni organi se obvezujejo, da bodo o teh prilagoditvah Komisijo pisno obvestili najpozneje dvanajst mesecev po posamični ali splošni odobritvi omenjenih odstopanj. Vsako obvestilo:

- na kratko opisuje določbe, ki so bile prilagojene;
- opisuje živila in zadevne obrate; ter
- zagotavlja vse druge primerne informacije.

- (9) Komisija Švico obvesti o odstopanjih in prilagoditvah v državah članicah Skupnosti na podlagi člena 13 Uredbe (ES) št. 852/2004, člena 10 Uredbe (ES) št. 852/2003, člena 13 Uredbe (ES) št. 854/2003 in člena 7 Uredbe (ES) št. 2074/2005.
- (10) V pričakovanju približevanja predpisov Skupnosti in švicarskih predpisov glede seznama snovi s specifičnim tveganjem se Švica zavezuje, da bo z notranjo tehnično direktivo prepovedala trgovanje z državami članicami Skupnosti, ki vključuje trupe govedu, starejše od 24 mesecev, s hrbtnično kostjo in proizvodi iz nje.

Živalski stranski proizvodi, ki niso namenjeni za prehrano ljudi

Izvoz iz Evropske skupnosti v Švico in izvoz iz Švice v Evropsko skupnost		
Pogoji trgovanja		Enakovrednost
Standardi ES	Švicarski standardi	
Uredba (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. oktobra 2002 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (UL L 273, 10.10.2002, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 208/2006 z dne 7. februarja 2006 o spremembi prilog VI in VIII k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1774/2002 v zvezi s standardi predelave v obratih za pridobivanje bioplina in kompostiranja ter zahtevami za gnoj (UL L 036, 8.2.2006, str. 25)	<p>Odlok z dne 23. novembra 2005 o zakolu živali in nadzoru mesa (OAbCV) (RS 817.190)</p> <p>Odlok DFE z dne 23. novembra 2005 o higieni pri zakolu živali (OHyAb) (RS 817.190.1)</p> <p>Odlok z dne 27. junija 1995 o epizootskih boleznih (OFE), kakor je bil nazadnje spremenjen 23. novembra 2005 (RS 916.401)</p> <p>Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE)</p> <p>Odlok z dne 23. junija 2004 o uničevanju živalskih stranskih proizvodov (OESPA), kakor je bil nazadnje spremenjen 22. junija 2005 (OESPA) (RS 916.441.22)</p>	Da

Posebne zahteve

Za svoj uvoz uporablja Švica iste določbe, kot jih navajajo priloge VII, VIII, X (spričevala) in XI (država), v skladu s členom 29 Uredbe (ES) št. 1774/2002.

Trgovanje s snovmi kategorije 1 in 2 je prepovedano, razen za določeno tehnično uporabo, ki jo predvideva Uredba (ES) št. 1774/2002 (prehodni ukrepi, ki jih določa Uredba Komisije (ES) št. 878/2004).

Snovi kategorije 3, ki se tržijo med državami članicami Skupnosti in Švico, spremljajo trgovinski spremni dokumenti in zdravniška spričevala, ki jih predvideva poglavje III Priloge II v skladu s členoma 7 in 8 Uredbe (ES) št. 1774/2002.

V skladu s poglavjem III Uredbe (ES) št. 1774/2002 sestavi Švica seznam svojih ustreznih obratov.

POGLAVJE II

Sektorji, ki niso zajeti v poglavju I**I. Izvoz iz Skupnosti v Švico**

Za ta izvoz veljajo isti pogoji kot za trgovino v Skupnosti. Vendar pristojni organi v vsakem primeru izdajo spričevalo o izpolnjevanju teh pogojev, ki spremlja pošiljke.

Skupni veterinarski odbor po potrebi prouči vzorce omenjenih spričeval.

II. Izvoz iz Švice v Skupnost

Za ta izvoz veljajo ustrezni pogoji, ki so opredeljeni v predpisih Skupnosti. Skupni veterinarski odbor prouči vzorce omenjenih spričeval.

Dokler Odbor ne sprejme odločitve o teh vzorcih, se uporabljajo spričevala, ki se zahtevajo trenutno.

POGLAVJE III

Prehod sektorja iz poglavja II v poglavje I

Takoj ko Švica sprejme zakonodajo, ki je po njenem mnenju enakovredna zakonodaji Skupnosti, se zadeva predloži Skupnemu veterinarskemu odboru. Poglavje I tega dodatka se čim prej prilagodi, da se dopolni z rezultati posvetovanj Odbora.

Dodatek 10

MEJNE KONTROLE IN PRISTOJBINE

POGLAVJE I

A. Mejne kontrole za sektorje, v katerih je priznavanje enakovrednosti obojestransko

Vrsta mejne kontrole	Stopnja
1. Pregledi dokumentacije	100 %
2. Fizični pregledi	1 %

B. Mejne kontrole za sektorje, ki niso všteti v točko A

Vrsta mejne kontrole	Stopnja
1. Pregledi dokumentacije	100 %
2. Fizični pregledi	1 do 10 %

C. Posebni ukrepi

Upošteva se Priloga 3 k Priporočilu št. 1/94 Skupnega odbora EGS-Švica o olajševanju nekaterih veterinarskih inšpekcijskih pregledov in formalnosti za živalske proizvode in žive živali. Zadevo čim prej prouči Skupni veterinarski odbor.

D. Pristojbine

1. Za sektorje, v katerih je priznavanje enakovrednosti obojestransko, se zaračunavajo naslednje pristojbine:

1,5 EUR/t, vendar najmanj 30 EUR in največ 350 EUR na pošiljko.

2. Za sektorje, ki niso zajeti v točko 1, se zaračunavajo naslednje pristojbine:

3,5 EUR/t, vendar najmanj 30 EUR in največ 350 EUR na pošiljko.

E. Pravila za živalske proizvode, ki prečkajo ozemlje Evropske unije ali Švice

1. Za živalske proizvode s poreklom iz Švice, ki prečkajo ozemlje Evropske unije, veljajo določbe glede nadzora, ki so določene, odvisno od primera, v točkah A in B zgoraj. Določbe iz točk (c), (d) in (e) člena 11(2) Direktive 97/78/ES se ne uporabljajo za proizvode, ki jim je priznana obojestransko enakovrednost in so namenjeni izvozu zunaj ozemlja Evropske unije, če so rezultati veterinarskih pregledov v skladu s točko A zgoraj ugodni.
2. Za živalske proizvode s poreklom iz Evropske unije, ki prečkajo ozemlje Švice, veljajo določbe glede nadzora, ki so določene, odvisno od primera, v točkah A in B zgoraj.

F. **Sistem TRACES**1. **Zakonodaja**

Evropska skupnost	Švica
Odločba Komisije 2004/292/ES z dne 30. marca 2004 o uvedbi sistema Traces in spremembah Odločbe 92/486/EGS (UL L 94, 31.3.2004, str. 63), kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Komisije 2005/515/ES z dne 14. julija 2005 o spremembi Odločbe 2004/292/ES o uvedbi sistema TRACES in spremembi Odločbe 92/486/EGS (UL L 187, 19.7.2005, str. 29)	Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)

2. **Posebna izvedbena pravila in postopki**

Komisija v sodelovanju z Zveznim uradom za veterino in v skladu z Odločbo 2004/292/ES vključi Švico v računalniški sistem TRACES.

Določbe člena 3 Odločbe 2004/292/ES o vpisu skupnih vhodnih veterinarskih dokumentov v računalniški sistem TRACES se ne uporabljajo za proizvode, ki jim je priznana obojestranska enakovrednost, razen za tiste, ki so odobreni po postopkih iz člena 8, člena 12(4) in člena 13 Direktive 97/78/ES, ter tiste, ki so bili ob koncu mejnih kontrol zavrjeni.

Za sektorje, v katerih je priznavanje enakovrednosti obojestransko, poteka trgovanje z živalskimi proizvodi med državami članicami Skupnosti in Švico pod istimi pogoji kot trgovanje z živalskimi proizvodi med državami članicami Skupnosti. Po potrebi spremljajo te proizvode zdravstvena spričevala, ki se uporabljajo za trgovanje med državami članicami Skupnosti ali jih določa ta priloga in so na razpolago v sistemu TRACES.

Skupni veterinarski odbor po potrebi določi prehodne ukrepe.

POGLAVJE II

KONTROLE OB UVOZU IZ TRETJIH DRŽAV

1. Zakonodaja

Kontrole ob uvozu iz tretjih držav se izvajajo v skladu z navedenimi določbami:

Evropska skupnost	Švica
1. Uredba Komisije (ES) št. 136/2004 z dne 22. januarja 2004 o postopkih za veterinarske preglede proizvodov, uvoženih iz tretjih držav, na mejnih kontrolnih točkah Skupnosti (UL L 021, 28.1.2004, str. 11)	1. Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE) (RS 916.443.11)
2. Uredba Komisije (ES) št. 745/2004 z dne 16. aprila 2004 o določitvi ukrepov za uvoz proizvodov živalskega izvora za osebno porabo (UL L 122, 26.4.2004, str. 1)	2. Zakon z dne 9. oktobra 1992 o živilih (LDAL), kakor je bil nazadnje spremenjen 18. junija 2004 (RS 817.0)
3. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206) Evropska skupnost	3. Odlok z dne 23. novembra 2005 o živilih in uporabnih predmetih (ODALIOUS, RS 817.02)
4. Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1)	4. Odlok z dne 23. novembra 2005 o izvajanju zakonodaje o živilih (RS 817.025.21) Švica
5. Direktiva Sveta 97/78/ES z dne 18. decembra 1997 o določitvi načel, ki urejajo organizacijo veterinarskih pregledov proizvodov, ki vstopajo v Skupnost iz tretjih držav (UL L 024, 30.1.1998, str. 9), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1)	
6. Direktiva Sveta 2002/99/ES z dne 16. decembra 2002 o predpisih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki urejajo proizvodnjo, predelavo, distribucijo in uvoz proizvodov živalskega izvora, namenjenih prehrani ljudi (UL L 18, 23.1.2003, str. 11)	

2. Pravila o izvajanju

Za namene člena 6 Direktive 97/78/ES so mejne kontrolne točke letališče Basel-Mulhouse, letališče Ferney-Voltaire/Ženeva in letališče Zürich. Za naknadne spremembe je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

Zlasti na podlagi člena 23 Direktive 97/78/ES in člena 57 Zakona o epizootskih boleznih se izvajajo inšpekcije na kraju samem, za katere je odgovoren Skupni veterinarski odbor.

Najpozneje eno leto po začetku veljavnosti tega dodatka obravnava Skupni veterinarski odbor poseben položaj mejnih kontrolnih točk letališča Basel-Mulhouse in letališča Ferney-Voltaire/Ženeva.

Za namene določb Direktive 97/78/ES Komisija v sodelovanju z Zveznim uradom za veterino in v skladu z Odločbo 2004/292/ES vključi Švico v računalniški sistem TRACES.

V okviru dejavnosti iz Direktive 97/78/ES se švicarski organi obvezujejo, da bodo pobrali pristojbine ali davke, povezane z uradnim nadzorom blaga, v skladu z določbami poglavja VI Uredbe (ES) št. 882/2004, po minimalnih stopnjah iz Priloge V k Uredbi.

POGLAVJE III

POGOJI ZA UVOZ ŽIVALSKIH PROIZVODOV IZ TRETJIH DRŽAV

1. Evropska skupnost – zakonodaja

A. JAVNOZDRAVSTVENA PRAVILA

1. Direktiva Sveta 96/23/ES z dne 29. aprila 1996 o ukrepih za spremljanje nekaterih snovi in njihovih ostankov v živih živalih in v živalskih proizvodih ter razveljavitvi direktiv 85/358/EGS in 86/469/EGS in odločb 89/187/EGS in 91/664/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 10), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1)
2. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 688/2006 z dne 4. maja 2006 o spremembi priloge III in XI Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede spremljanja transmisivnih spongiformnih encefalopatij in snovi s specifičnim tveganjem pri govedu na Švedskem (UL L 120, 5.5.2006, str. 10)
3. Uredba (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonel in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živali (UL L 325 dne 12.12.2003, str. 1)
4. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/41/ES z dne 21. aprila 2004 o razveljavitvi nekaterih direktiv o higieni živil in zdravstvenih pogojih za proizvodnjo in dajanje na trg nekaterih proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi, in o spremembi direktiv Sveta 89/662/EGS in 92/118/EGS in Odločbe Sveta 95/408/ES (UL L 157, 30.4.2004, str. 33)
5. Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 206), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2076/2005 z dne 5. decembra 2005 o prehodnih ureditvah za izvajanje Uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 853/2004, (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 ter o spremembi uredb (ES) št. 853/2004 in (ES) št. 854/2004 (UL L 338, 22.12.2005, str. 83)
6. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2076/2005 z dne 5. decembra 2005 o prehodnih ureditvah za izvajanje uredb Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 853/2004, (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 ter o spremembi uredb (ES) št. 853/2004 in (ES) št. 854/2004 (UL L 338, 22.12.2005, str. 83)

B. PRAVILA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA ŽIVALI

1. Direktiva Sveta 91/67/EGS z dne 28. januarja 1991 o pogojih v zvezi z zdravjem živali, ki urejajo dajanje živali in proizvodov iz ribogojstva na trg (UL L 46, 19.2.1991, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 806/2003 z dne 14. aprila 2003 o prilagoditvi določb glede odborov, ki pomagajo Komisiji pri uresničevanju njenih izvedbenih pooblastil, predvidenih v aktih Sveta, ki se sprejemajo v postopku posvetovanja (kvalificirana večina), Sklepu 1999/468/ES (UL L 122, 16.5.2003, str. 1)
2. Direktiva Sveta 93/53/EGS z dne 24. junija 1993 o minimalnih ukrepih Skupnosti za nadzor določenih boleznih rib (UL L 175, 19.7.1993, str. 23), kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija – Priloga II: Seznam iz člena 20 Akta o pristopu – 6. Kmetijstvo – B. Veterinarska in fitosanitarna zakonodaja – I. Veterinarska zakonodaja (UL L 236, 23. 9. 2003, str. 381)

3. Direktiva Sveta 92/118/EGS z dne 17. decembra 1992 o zahtevah zdravstvenega varstva živali in javnozdravstvenega varstva, ki urejajo trgovino in uvoz v Skupnost za izdelke, ki niso predmet navedenih zahtev, določenih v posebnih pravilih Skupnosti iz Priloge A(l) k Direktivi 89/662/EGS, glede povzročiteljev bolezni pa v Direktivi 90/425/EGS (UL L 062, 15.3.1993, str. 49) kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/41/ES z dne 21. aprila 2004 o razveljavitvi nekaterih direktiv o higieni živil in zdravstvenih pogojih za proizvodnjo in dajanje na trg nekaterih proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi, in o spremembi direktiv Sveta 89/662/EGS in 92/118/EGS in Odločbe Sveta 95/408/ES (UL L 157, 30.4.2004, str. 33)
4. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 688/2006 z dne 4. maja 2006 o spremembi prilog III in XI Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede spremljanja transmisivnih spongiformnih encefalopatij in snovi s specifičnim tveganjem pri govedu na Švedskem (UL L 120, 5.5.2006, str. 10)
5. Uredba (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. oktobra 2002 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (UL L 273, 10.10.2002, str. 1), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 208/2006 z dne 7. februarja 2006 o spremembi prilog VI in VIII k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1774/2002 v zvezi s standardi predelave v obratih za pridobivanje bioplina in kompostiranje ter zahtevami za gnoj (UL L 36, 8.2.2006, str. 25)
6. Direktiva Sveta 2002/99/ES z dne 16. decembra 2002 o predpisih v zvezi z zdravstvenim varstvom živali, ki urejajo proizvodnjo, predelavo, distribucijo in uvoz proizvodov živalskega izvora, namenjenih prehrani ljudi (UL L 018, 23.1.2003, str. 11)

2. Švica – zakonodaja

Odlok z dne 20. aprila 1988 o uvozu, tranzitu in izvozu živali in živalskih proizvodov (OITE).

3. Pravila o izvajanju

Zvezni urad za veterino uporablja iste pogoje za uvoz, kot jih navaja točka 1 poglavja 3 tega dodatka. Vendar lahko Zvezni urad za veterino sprejme tudi strožje ukrepe in zahteva dodatna jamstva. V okviru Skupnega veterinarskega odbora se skličejo posvetovanja, da se poiščejo ustrezne rešitve.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Najpozneje eno leto po začetku veljavnosti tega dodatka bo Skupni veterinarski odbor ponovno pregledal njegove določbe.“

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 8. decembra 2006****o nacionalnih določbah, o katerih je Danska poslala uradno obvestilo v zvezi s toplogrednimi plini***(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 5934)***(Besedilo v danskem jeziku je edino verodostojno)***(2007/62/ES)*

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

omejevanju emisij nekaterih F-plinov (HFC, PFC in SFT6), ki jih zajema Kjotski protokol.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95(6) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(6) Uredba vsebuje tudi omejeno število prepovedi uporabe in prepovedi dajanja v promet, kadar je ugotovljeno, da so nadomestne snovi na voljo in so stroškovno učinkovite na ravni Skupnosti, ter kadar izboljšava zadrževanja in zajemanja ni videti izvedljiva.

I. DEJSTVA IN POSTOPEK

(1) Z dopisom Stalnega predstavništva Kraljevine Danske pri Evropski uniji z dne 2. junija 2006 je danska vlada s sklicevanjem na člen 9(3)(b) Uredbe (ES) št. 842/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ uradno obvestila Komisijo o nacionalnih določbah, ki urejajo nekatere industrijske toplogredne pline in jih je po njenem mnenju treba po sprejetju navedene uredbe ohraniti, ter o utemeljitvi za njihovo ohranitev.

(7) Uredba ima dvojno pravno podlago, vse določbe temeljijo na členu 175(1) Pogodbe ES, razen členov 7, 8 in 9, ki temeljijo na členu 95 Pogodbe ES zaradi njihovega učinka na prost pretok blaga na notnem trgu ES.

(2) V tem dopisu danska vlada poudarja, da namerava Kraljevina Danska ohraniti svoje nacionalne določbe, ki so strožje od Uredbe, v skladu s členom 9(3)(a) Uredbe (ES) št. 842/2006.

(8) Člen 9 Uredbe ureja dajanje v promet in, natančneje, prepoveduje trženje številnih izdelkov in opreme, ki vsebujejo F-pline, ki jih vključuje Uredba, ali katerih delovanje je od njih odvisno. V odstavku 3(a) določa, da države članice, ki so do 31. decembra 2005 sprejele nacionalne ukrepe, ki so strožji od tistih iz navedenega člena in ki spadajo v področje uporabe Uredbe, lahko ohranijo navedene nacionalne ukrepe do 31. decembra 2012. V skladu z odstavkom 3(b) uradno obvesti Komisijo o navedenih ukrepih in njihovi utemeljitvi ter ukrepi morajo biti združljivi s Pogodbo.

1. Zakonodaja Skupnosti**1.1 Člen 95(4) in (6) Pogodbe ES**

(3) Člen 95(4) Pogodbe ES navaja, da „če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.“

(9) Uredba se uporablja od 4. julija 2007, razen člena 9 in Priloge II, ki se uporabljata od 4. julija 2006.

(4) V skladu s členom 95(6), Komisija v šestih mesecih po uradnih obvestilih odobri ali zavrne nacionalne določbe, potem ko preveri, ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.

2. Nacionalne določbe, o katerih je poslano uradno obvestilo**1.2 Uredba (ES) št. 842/2006**

(5) Uredba (ES) št. 842/2006 o določenih fluoriranih toplogrednih plinih (F-plinih) je namenjena preprečevanju in

(10) Nacionalne določbe, o katerih je Danska poslala uradno obvestilo, so bile uvedene z Odredbo št. 552 z dne 2. julija 2002.

(11) Odredba zadeva tri toplogredne pline, ki so navedeni v Kjotskem protokolu; večina teh plinov ima visok potencial globalnega segrevanja: fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF6).

⁽¹⁾ UL L 161, 16.4.2006, str. 1.

- (12) Odredbo sestavljata splošna prepoved uvoza, prodaje in uporabe novih izdelkov, ki vsebujejo prej navedene toplogredne pline, po 1. januarju 2006 ter prepoved uvoza, prodaje in uporabe teh toplogrednih plinov, novih in zajetih, po 1. januarju 2006.
- (13) Splošni prepovedi novih izdelkov, ki vsebujejo zajete F-pline, so priložena odstopanja, določena v Prilogi I k Odredbi.
- (14) Odredba določa, da lahko danska Agencija za varstvo okolja prizna izvzetje v „zelo posebnih primerih“. Uradno obvestilo vsebuje opis, kdaj je mogoče upoštevati takšen postopek izvzetja, s poudarkom na primer na nepredvidenih nesorazmernih učinkih prepovedi ali okoliščinah, ko se pokaže, da nadomestne snovi niso na voljo ali so neprimerne, ali ko se dokaže, da so skupne ravni emisij toplogrednih plinov, preračunane v ekvivalent ogljikovega dioksida, nižje pri sistemu, ki vsebuje F-pline. Uradno obvestilo vsebuje tudi pisna navodila, ki jih je danska agencija za varstvo okolja izdala za izvajalce, ki želijo zaprositi za izvzetje. Navedeni dokument navaja merila, ki jih danska Agencija za varstvo okolja uporablja za odobritev ali zavrnitev odstopanja, ter kratek pregled vseh doslej predloženih prošenj in zadevne odločitve danske Agencije za varovanje okolja.
- (15) Z dopisom z dne 26. oktobra 2006 je Komisija obvestila dansko vlado, da je prejela uradno obvestilo in da se je šestmesečno obdobje za njegov pregled po členu 95(6) začelo 9. junija 2006, dan po prejemu uradnega obvestila.
- (16) Z dopisom z dne 19. septembra 2006 je Komisija druge države članice obvestila o uradnem obvestilu in jim določila obdobje 30 dni za predložitev pripomb. Poleg tega je Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾ objavila obvestilo o uradnem obvestilu, da bi druge zainteresirane strani obvestila o nacionalnih določbah Danske in uporabljenih razlogih zanje.

II. PRESOJA

1. Obravnava dopustnosti

- (17) Člen 95(4) zadeva primere, ko po sprejetju usklajevalnega ukrepa država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja.
- (18) Dansko uradno obvestilo se nanaša na nacionalne določbe, ki odstopajo od tistih iz člena 9(1) Uredbe (ES) št. 842/2006. Navedeni nacionalni ukrepi so bili sprejeti in so začeli veljati leta 2002, torej pred sprejetjem te uredbe.

- (19) Dajanje v promet izdelkov in opreme, ki vsebujejo nekatere F-pline, je na ravni ES usklajeno z Uredbo (ES) št. 842/2006, zlasti s členom 9 in Prilogo II k Uredbi.
- (20) Danska odredba vsebuje strožje določbe od določb iz Uredbe (ES) št. 842/2006, saj vsebuje splošno prepoved uvoza, prodaje in uporabe novih izdelkov, ki vsebujejo F-pline, po 1. januarju 2006 ter prepoved uvoza, prodaje in uporabe F-plinov, novih in zajetih, po 1. januarju 2006, medtem ko Uredba vsebuje omejeno prepoved dajanja v promet, saj velja samo za izdelke, navedene v Prilogi II.
- (21) Zaradi navedenega, vključno s členom 9(3)(b) Uredbe (ES) št. 842/2006, države članice Komisijo uradno obvestijo o svojih ukrepih in zadevni utemeljitvi. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s Pogodbo.
- (22) Združljivost se preveri s postopkom iz člena 95(4) in 95(6) ob upoštevanju Uredbe št. 842/2006. Člen 95(4) zahteva, da mora biti uradnemu obvestilu priložen opis razlogov, ki se nanašajo na eno ali več pomembnih potreb iz člena 30 ali na varstvo okolja ali delovnega okolja.
- (23) Glede na navedeno Komisija meni, da je zahteva, ki jo je vložila Danska za dovoljenje za ohranitev nacionalnih določb o nekaterih industrijskih toplogrednih plinih, dopustna po členu 95(4) Pogodbe ES.

2. Vsebinska presoja

- (24) V skladu s členom 95(4) in prvim pododstavkom člena 95(6) Pogodbe ES mora Komisija ugotoviti, ali so izpolnjeni vsi pogoji iz navedenega člena, ki državi članici omogočajo, da ohrani nacionalne določbe o odstopanju od usklajevalnega ukrepa Skupnosti. Nacionalne določbe je treba utemeljiti s pomembnimi potrebami iz člena 30 Pogodbe ali v zvezi z varstvom okolja ali delovnega okolja, ne smejo biti ne sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitve trgovine med državami članicami ter ne nesorazmerna in nepotrebna ovira za delovanje notranjega trga.

2.1 Dokazno breme

- (25) Pri preučitvi, ali so nacionalni ukrepi, o katerih je bilo poslano uradno obvestilo v skladu s členom 95(4), utemeljeni, mora Komisija za podlago vzeti „razloge“, ki jih je predložila zadevna država članica. To pomeni, da je v skladu z določbami Pogodbe ES država članica, ki prosi za ohranitev nacionalnih ukrepov, odgovorna za dokaz njihove utemeljenosti.

⁽²⁾ UL C 228, 22.9.2006, str. 4.

(26) Država članica, ki je poslala uradno obvestilo, naj priskrbi dovolj razlogov, dejstev in znanstvenih izsledkov, da lahko pridobi dovoljenje za ohranitev strožje nacionalne zakonodaje. Zato je v interesu države članice, da uradnemu obvestilu priloži vse bistvene ali pravne elemente, ki bi lahko podprli zahtevo⁽³⁾. Če ti elementi niso vključeni v uradno obvestilo, ga Komisija obravnava kot neutemeljeno.

2.2. Utemeljenost na podlagi pomembnih potreb iz člena 30 ali v zvezi z varstvom okolja ali delovnega okolja

2.2.1 Stališče Danske

(27) Da bi utemeljili ohranitev svojih nacionalnih ukrepov, so danski organi predložili obrazložitev, v kateri so spodaj navedene utemeljitve.

(28) Odredba št. 552 z dne 2. julija 2002 zadeva urejanje nekaterih industrijskih toplogrednih plinov (HFC, PFC in SF₆), ki so vsi močni toplogredni plini. Na primer en kg dveh najširše uporabljenih plinov HFS na Danskem (HFC-134a in HFC-404A) je enakovreden 1 300 oziroma 3 780 kg CO₂, medtem ko je en kg SF₆ enakovreden več kot 22 000 kg CO₂.

(29) Po Kjotskem protokolu se je ES obvezala, da bo v obdobju 2008–2012 skupne emisije toplogrednih plinov iz držav članic zmanjšala za vsaj 8 % pod raven iz leta 1990. Danska se je med nadaljnji razpravami znotraj ES [Odločba Sveta 2002/358/ES z dne 25. aprila 2002 o odobritvi Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja v imenu Evropske skupnosti, Sporazum o notranji porazdelitvi bremen⁽⁴⁾] obvezala, da bo v tem obdobju skupno raven emisij toplogrednih plinov zmanjšala za 21 %.

(30) Danski organi se v uradnem obvestilu sklicujejo na cilj varstva okolja in zlasti na potrebo, da se z vsemi razpoložljivimi sredstvi doseže cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, kakor je določeno v Odločbi 2002/358/ES.

(31) V navedeni odredbi je cilj prispevati k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov s preprečevanjem emisij fluoriranih toplogrednih plinov.

(32) Danski organi poudarjajo, da je namen danske Odredbe o industrijskih toplogrednih plinih čim bolj omejiti uporabo in torej emisije industrijskih toplogrednih plinov, s tem prispevati k zmanjšanju emisij in tako prispevati k izpolnjevanju obveznosti, ki se jim je Danska zavezala v mednarodnem okviru. Danski organi menijo, da visoko zastavljeni cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki si ga je Danska postavila na podlagi Odločbe 2002/358/ES, zahteva usklajen napor pri spopadu z vsakim virom emisij toplogrednih plinov.

⁽³⁾ Glej Sporočilo Komisije o členu 95 (odstavki 4, 5 in 6) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (COM(2002) 760 konč., 23.12.2002), zlasti odstavek 13.

⁽⁴⁾ UL L 130, 15.5.2002, str. 1.

(33) HFC se na Danskem uporabljajo v glavnem kot hladilne tekočine v hladilnih enotah. PFC se na Danskem ne uporabljajo več. SF₆ se je včasih uporabljal v zvočnoizolacijskih steklih in v nekaterih stikalih v sektorju elektronike. Dandanes se uporablja samo pri slednjih, vendar gre le za zelo malo ton na leto.

(34) V uradnem obvestilu se danski organi sklicujejo na projekcije, po katerih naj bi se brez nadaljnega urejanja s predpisi raven emisij do leta 2010 podvojila, kar bi pomenilo 0,5–0,7 milijonov ton ekvivalenta ogljikovega dioksida več kot z zakonodajnimi ukrepi, o katerih je bilo poslano uradno obvestilo.

(35) Danski organi so navedli, da so bila načela, uvedena na ravni Skupnosti z Uredbo (ES) št. 842/2006 za zmanjšanje emisij z zadrževanjem, v danski zakonodaji uvedena pred več kot 50 leti in od takrat veljajo za aplikacije, ki uporabljajo F-pline, zato ni verjetno, da bodo omogočila dodatno zmanjšanje.

(36) V uradnem obvestilu Danska na kratko opiše nekatera področja uporabe, pri katerih so bile oblikovane nadomestne rešitve in jih torej zajemajo danski predpisi. Danska meni, da so na voljo alternative industrijskim toplogrednim plinom, ki se uporabljajo v aplikacijah, ki so prepovedane po 1. januarju 2006 oziroma bodo prepovedane po 1. januarju 2007.

(37) Ob splošni prepovedi uvoza, prodaje in uporabe novih izdelkov, ki vsebujejo zajete F-pline, so določena odstopanja, navedena v Prilogi I k Odredbi. Ta odstopanja se nanašajo na nekaj zelo specifičnih aplikacij in pri nekaj splošnejših aplikacijah temeljijo na količini toplogrednih plinov, uporabljenih v zadevnih sistemih, pri čemer se izvzemajo na primer hladilne enote, toplotne črpalke ali enote klimatskih naprav z maso sredstva za hladitev med 0,15 kg in 10 kg in hladilne sisteme za izrabo odpadne toplote z maso sredstva za hladitev 50 kg ali manj. Izvzeti so izdelki za ladje in vojaško uporabo ter uporaba SF₆ v enotah visoke napetosti.

(38) Poleg navedenih odstopanj danska odredba dopušča možnost odstopanja od splošne prepovedi v „zelo posebnih primerih“. Namen te možnosti odstopanja je preprečiti, da bi prepoved v posebnih primerih imela nesorazmerno hude posledice (v primerih, ki niso bili predvideni v času izdaje Odredbe; v posebnih razmerah, ko bi namestitve hladilne opreme, ki temelji na alternativah HFC, povzročila izjemne in pretirane dodatne stroške za monterja/lastnika; ali v primerih, ko se dokaže, da je skupna raven emisij toplogrednih plinov, preračunanih v ekvivalent ogljikovega dioksida, nižja za sistem, ki vsebuje F-pline).

- (39) Možnost odstopanja naj bi se uporabljala tako, da se izboljšanje okolja, pričakovano s prepovedjo, doseže na najboljši in najučinkovitejši način s splošnega okoljskega vidika, vključno z vidika energije.
- (40) V skladu s členom 8 Akta št. 21 z dne 16. januarja 1996 o kemičnih snoveh in izdelkih, prepoved ne velja za uvoz, izdelavo in prodajo izdelkov, namenjenih izključno za izvoz.
- (41) Prav tako prepoved ne velja za uvoz industrijskih toplogrednih plinov, ki se uporabljajo v izdelavi izdelka, namenjenega za izvoz.
- (42) Danska vlada meni, da je namen Odredbe varovati okolje in da je Odredba potrebna ter sorazmerna za preprečevanje in zmanjšanje emisij fluoriranih plinov. Zato je po njenem mnenju združljiva s Pogodbo.

2.2.2 Ocena stališča Danske

- (43) Po preučitvi podatkov, ki jih je predložila Danska, Komisija meni, da se zahteva za ohranitev ukrepov, ki so strožji od ukrepov iz Uredbe (ES) št. 842/2006, lahko šteje kot združljiva s Pogodbo, in sicer iz spodaj navedenih razlogov.

2.2.2.1 Okoljska utemeljitev

- (44) Odredba je del širše strategije, ki jo je uvedla Danska, da bi izpolnila svoj cilj za zmanjšanje emisij po Kjotskem protokolu in posledičnem Sporazumu o notranji porazdelitvi bremen, ki je bil sprejet na ravni Skupnosti. Na podlagi takšne ureditve Skupnosti bo Danska zmanjšala emisije toplogrednih plinov (GHG) v obdobju 2008–2012 za 21 % v primerjavi z izhodišnim letom 1990.
- (45) Zaradi navedenega Danska uvaja strategijo za podnebje, ki zajema vsak vir emisij toplogrednih plinov in s katero bi izpolnila svoje obveznosti. Ukrepi v zvezi s F-plini so torej del njenih skupnih prizadevanj za izpolnitev obveznosti. Opozoriti je treba, da naj bi se emisije teh F-plinov brez nadaljnega urejanja s predpisi do leta 2010 predvidoma podvojile, in sicer zaradi vedno večje uporabe hlajenja in zaradi prihodnjega opuščanja HCFC pri hlajenju v skladu z Uredbo (ES) št. 2037/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2000 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč⁽⁵⁾.
- (46) Uredba (ES) št. 842/2006 naj bi prispevala k občutnemu zmanjšanju emisij F-plinov v vsej Skupnosti, zlasti v tistih državah članicah, v katerih ustrezni ukrepi za zmanjšanje emisij F-plinov še niso v veljavi, večinoma z ukrepi, namenjenimi izboljšanju zadrževanja in zajemanja F-plinov, ki se uporabljajo v nekaterih aplikacijah. Vendar je danska zakonodaja že pred 50 leti uvedla primerljive določbe (politika zadrževanja, ki temelji predvsem na obveznih programih usposabljanja, in redni pregledi puščanja), ki

veljajo za aplikacije, pri katerih se uporabljajo F-plini, zato ni verjetno pričakovati dodatno zmanjšanje, ki bi lahko občutno vplivalo na pričakovano rast emisij F-plinov na Danskem.

- (47) Zaradi navedenega Komisija meni, da je okoljska utemeljitev, ki jo je predložila Danska, to je zmanjšanje in preprečevanje emisij fluoriranih plinov, veljavna.

2.2.2.2 Ustreznost in sorazmernost danske odredbe glede na cilj nadaljnega zmanjšanja emisij fluoriranih toplogrednih plinov

- (48) V tej zvezi se je Danska že leta 2002 odločila za selektivno uvajanje prepovedi nove opreme na trgu, da bi še dodatno zmanjšala in preprečila emisije F-plinov. Odbira je temeljila na preiskavah, ki so bile namenjene zlasti preverjanju obstoja in razpoložljivosti nadomestnih snovi brez F-plinov.
- (49) Na podlagi navedene preiskave Odredba določa splošno prepoved uvoza, prodaje in uporabe novih izdelkov, ki vsebujejo F-pline, po 1. januarju 2006, s številnimi odstopanji in izvzetji, s katerimi so nekateri izdelki in oprema samodejno izvzeti ali so lahko izvzeti pod nekaterimi pogoji ali za katere prepoved začne veljati prej oziroma je preložena. Priloga I k Odredbi vsebuje posebna odstopanja za nekaj zelo specifičnih aplikacij (npr. medicinski aerosoli, laboratorijska oprema), za nekaj splošnejših aplikacij pa izvzetja, ki temeljijo na količini fluoriranih plinov, uporabljenih v teh sistemih; zaradi česar so izvzete hladilne enote, toplotne črpalke ali enote klimatskih naprav z maso sredstva za hlajitev med 0,15 kg in 10 kg in hladilni sistemi za izrabo odpadne toplote z maso sredstva za hlajitev 50 kg ali manj. Izvzeti so izdelki za ladje in vojaško uporabo ter uporaba SF6 v enotah visoke napetosti.
- (50) Poleg tega Odredba določa, da danska Agencija za varstvo okolja lahko prizna izvzetje v „zelo posebnih primerih“, in sicer v primerih, ki niso bili predvideni v času izdaje Odredbe; v okoliščinah, ko se pokaže, da nadomestne snovi niso na voljo ali so neprimerne, ali ko se pokaže, da je skupna raven emisij toplogrednih plinov (vključno s „posrednimi emisijami“ zaradi porabe energije), preračunanih v ekvivalent ogljikovega dioksida, nižja za sistem, ki vsebuje F-pline.
- (51) Postopek, ki ga uporablja Agencija za varstvo okolja, je jasno opisan, prav tako pa so jasno opisana merila, na katerih temeljijo odločitve za dodelitev ali zavrnitev izvzetja. Ta merila upoštevajo načelo sorazmernosti.
- (52) Prav tako velja poudariti, da danska odredba dovoljuje uporabo F-plinov za servisiranje in vzdrževanje obstoječe opreme, tako da ni nepotrebnega opuščanja opreme.

(5) UL L 244, 29.9.2000, str. 1.

- (53) Komisija opaza, da Odredba vpliva na prost pretok blaga v Skupnosti, vendar na podlagi navedene analize kljub temu ugotavlja, da je Odredba z okoljskega vidika utemeljena in da upošteva vplive predvidenih prepovedi na notranji trg, podprtih z možnostjo posameznih izvzetij.
- (54) Poleg tega je treba opozoriti, da člen 9(3)(a) Uredbe (ES) št. 842/2006 določa, da se nacionalni ukrepi ohranijo le do 31. decembra 2012; ker se uradno obvestilo, ki ga je predložila Kraljevina Danska, sklicuje na ta člen Uredbe, sledi, da bi Odredba veljala samo za omejeno obdobje.
- 2.3 *Odsotnost kakršne koli samovoljne diskriminacije in kakršnega koli prikritega omejevanja trgovine med državami članicami*
- (55) Komisija v skladu s členom 95(6) Pogodbe ES odobri ali zavrne zadevne nacionalne določbe, potem ko preveri, ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitve trgovine med državami članicami.
- (56) Opozoriti je treba, da je treba zahtevo v skladu s členom 95 (4) Pogodbe ES presoditi glede na pogoje iz navedenega odstavka in odstavka 6 navedenega člena. Če kateri od teh pogojev ni izpolnjen, se zahteva zavrne brez potrebe, da se preverijo drugi pogoji.
- (57) Nacionalne določbe, o katerih je bilo poslano uradno obvestilo, so splošne in veljajo tako za nacionalne kot tudi za uvožene izdelke. Ni dokazov, da je nacionalne določbe, o katerih je bilo poslano uradno obvestilo, mogoče uporabiti kot sredstvo samovoljne diskriminacije med gospodarskimi subjekti v Skupnosti.
- (58) Cilj Odredbe je varstvo okolja in nič ne kaže na to, da bi namen ali izvajanje Odredbe pomenila kakršno koli samovoljno diskriminacijo ali prikrto omejevanje trgovine.
- (59) Glede na tveganja za okolje zaradi nekaterih F-plinov Komisija meni, da ni dokazov za to, da nacionalne določbe, o katerih so danski organi poslali uradno obvestilo, pomenijo nesorazmerno omejitev za delovanje notranjega trga v primerjavi s postavljenimi cilji.

III. SKLEP

- (60) Glede na navedene premisleke in ob upoštevanju pripomb, ki so jih predložile države članice in tretje osebe v zvezi z

uradnim obvestilom, ki so ga predložili danski organi, Komisija meni, da je zahteva Danske, predložena 2. junija 2006, za ohranitev do 31. decembra 2012 nacionalne zakonodaje, strožje od Uredbe (ES) št. 842/2006, v zvezi z dajanjem v promet izdelkov in opreme, ki vsebujejo F-pline ali katerih delovanje je od njih odvisno, dopustna.

Poleg tega Komisija ugotavlja, da nacionalne določbe:

- ustrezajo potrebam glede varstva okolja;
- upoštevajo obstoj ter tehnično in gospodarsko razpoložljivost nadomestnih snovi za prepovedane aplikacije na Danskem in bodo imele verjetno omejen gospodarski vpliv,
- niso sredstvo samovoljne diskriminacije,
- ne pomenijo prikritega omejevanja trgovine med državami članicami, in
- so torej združljive s Pogodbo.

Komisija torej meni, da se lahko odobrijo –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Nacionalne določbe o nekaterih fluoriranih toplogrednih plinih, o katerih je Kraljevina Danska uradno obvestila Komisijo z dopisom z dne 2. junija 2006 in ki so strožje od Uredbe (ES) št. 842/2006 v zvezi z dajanjem v promet izdelkov in opreme, ki vsebujejo F-pline ali katerih delovanje je od odvisno, se odobrijo. Kraljevini Danski se dovoli, da jih ohrani do 31. decembra 2012.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Kraljevino Dansko.

V Bruslju, 8. decembra 2006.

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

SKLEP ŠT. 2/2006**z dne 13. decembra 2006****Odbora ustanovljenega v skladu s Sporazumom med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju v zvezi z uvrstitvijo organa za ugotavljanje skladnosti na seznam v sektorskem poglavju o zasebni zaščitni opremi**

(2007/63/ES)

ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti in zlasti členov 10.4(a) in 11 Sporazuma,

ob upoštevanju, da Odbor odloča o uvrstitvi organa ali organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v sektorskem poglavju Priloge 1 k Sporazumu –

SKLENIL:

1. Organ za ugotavljanje skladnosti v Dodatku A se doda na seznam švicarskih organov za ugotavljanje skladnosti v

sektorskem poglavju za zasebno zaščitno opremo v Prilogi 1 k Sporazumu.

2. Pogodbenici sta se dogovorili o posebnih pristojnostih organa za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A v zvezi z izdelki in postopki za ugotavljanje skladnosti in bosta poskrbeli za njihovo izvajanje.

Ta sklep, sestavljen v dveh izvodih, podpišejo predstavniki Odbora, pooblaščenici, da v imenu pogodbenic spremenijo Sporazum. Ta sklep začne veljati na dan zadnjega podpisa.

Podpisano v Bernu, dne 22. november 2006.

V imenu Švicarske konfederacije
Heinz HERTIZ

Podpisano v Bruslju, dne 13. december 2006.

V imenu Evropske skupnosti
Andra KOKE

DODATEK

Švicarski organ za ugotavljanje skladnosti, dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v sektorskem poglavju za zasebno zaščitno opremo v Prilogi 1 k Sporazumu.

TESTEX
Gotthardstrasse 61
8027 Zürich
Švica
Adrian Meili
Tel.: + 41 (0) 44206 42 42
Telefaks: + 41 (0) 44206 42 30
zuerich@testex.ch

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 15. decembra 2006

o določitvi spremenjenih okoljskih meril in s tem povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje za podelitev znaka Skupnosti za okolje ravnim substratom

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6962)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/64/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1980/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ⁽¹⁾ in zlasti drugega pododstavka člena 6(1) Uredbe,

po posvetovanju z Odborom Evropske unije za znak za okolje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu z Uredbo (ES) št. 1980/2000 je bil izveden pravočasen pregled okoljskih meril, kakor tudi s tem povezanih zahtev za ocenjevanje in preverjanje, ki jih je določila Odločba Komisije 2001/688/ES ⁽²⁾ za podelitev znaka Skupnosti za okolje sredstvom za izboljšanje tal in ravnim substratom.

(2) Po tem pregledu je bila skupina proizvodov razdeljena v dve ločeni skupini proizvodov in skladno je bila sprejeta Odločba Komisije 2006/799/ES o sredstvih za izboljšanje tal. Navedena odločba je, kar zadeva sredstva za izboljšanje tal, nadomestila Odločbo 2001/688/ES ⁽³⁾.

(3) Vendar je treba, kar zadeva rastne substrate, nadomestiti Odločbo 2001/688/ES.

(4) V luči pregleda je tudi primerno, da bi se upošteval znanstveni in tržni razvoj, da se spremenijo merila in zahteve v zvezi z ravnimi substrati, katerih čas veljavnosti poteče 28. avgusta 2007.

(5) Pregledana okoljska merila in zahteve morajo veljati za obdobje štirih let.

(6) Primerno je, da se proizvajalcem, ki so za svoje proizvode dobili znak za okolje pred 1. oktobrom 2006 ali so za

takšen znak zaprosili pred navedenim datumom, omogoči prehodno obdobje največ osemnajst mesecev, da bodo imeli dovolj časa za prilagoditev svojih proizvodov tako, da bodo ustrezali spremenjenim merilom in zahtevam.

(7) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 1980/2000 –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Skupina proizvodov „rastni substrati“ zajema material, razen tal na mestu samem, v katerem se vzgajajo rastline.

Člen 2

Da se ravnim substratom podeli znak za okolje na podlagi Uredbe (ES) št. 1980/2000 mora proizvod spadati v skupino proizvodov „rastni substrati“, kakor je opredeljena v členu 1, in izpolnjevati ekološka merila iz Priloge k tej odločbi.

Člen 3

Ekološka učinkovitost skupine proizvodov „rastni substrati“ se oceni s sklicevanjem na posebna ekološka merila, določena v Prilogi.

Člen 4

Za administrativne namene se skupini proizvodov „rastni substrati“ dodeli številčna oznaka „029“.

Člen 5

Znaki za okolje, ki so bili podeljeni proizvodom v skupini proizvodov „sredstva za izboljšanje tal in ravnim substrati“ pred 1. oktobrom 2006 se lahko uporabljajo do 30. aprila 2008.

⁽¹⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ UL L 242, 12.9.2001, str. 17. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 2005/384/ES (UL L 127, 12.5.2005, str. 20).

⁽³⁾ UL L 325, 24.11.2006, str. 28.

Proizvodom, za katere so bili zahtevki za podelitev znaka za okolje za proizvode iz skupine proizvodov „sredstva za izboljšanje tal in rastni substrati“ predloženi pred 1. oktobrom 2006 uradnega obvestila o tej odločbi, se znak za okolje podeli v skladu s pogoji, ki se uporabljajo do 28. avgusta 2007. V takih primerih se znak za okolje lahko uporablja do 30. aprila 2008.

Člen 6

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 15. december 2006.

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOGA

OKVIR

Če je to primerno, se preskušanje in vzorčenje opravi v skladu s preskusnimi metodami, ki jih je razvil tehnični odbor CEN 223 „sredstva za izboljšanje tal in rastni substrati“, dokler ne bodo na voljo ustrezni horizontalni standardi, izdelani pod vodstvom projektne skupine CEN 151 „Horizontalno“.

Vzorčenje se opravi v skladu z metodologijo, ki jo je določil CEN/TC 223 (delovna skupina 3) in kakor jo navaja in odobrava CEN v EN 12579 – Izboljševalci tal in rastni substrati – vzorčenje. Kadar so potrebni preskusi ali vzorčenje, ki jih te metode in načini vzorčenja ne vključujejo, pristojni organ ali organi, ki ocenjujejo vlogo (v nadaljnjem besedilu „pristojni organ“), navedejo, katere metode preskušanja in/ali vzorčenja se štejejo za sprejemljive.

Če je to primerno, se lahko uporabijo druge preskusne metode, če njihovo enakovrednost sprejme pristojni organ. Kadar preskusi niso navedeni ali so navedeni kot preskusi, ki se uporabljajo za preverjanje ali spremljanje stanja, se morajo pristojni organi, če je to primerno, opirati na izjave in dokumentacijo, ki ju zagotovi vlagatelj, in/ali na neodvisna preverjanja.

Pristojnim organom se priporoča, da pri ocenjevanju vlog in spremljanju skladnosti z merili v tej prilogi upoštevajo izvajanja priznanih sistemov okoljskega ravnanja, kot sta EMAS ali ISO 14001. (Opomba: izvajanje takih programov ravnanja se ne zahteva).

Ta merila so namenjena zlasti spodbujanju:

- uporabe obnovljivih materialov in/ali recikliranja organske snovi, pridobljene pri zbiranju in/ali predelavi odpadnega materiala, in zato prispevajo k zmanjšanju trdnih odpadkov na najnižjo možno mero pri končni odstranitvi (npr. na odlagališčih odpadkov);
- zmanjšanju vplivov na okolje pri pridobivanju in proizvodnji neobnovljivih materialov.

Merila so določena na ravneh, ki spodbujajo označevanje rastnih substratov z manjšim vplivom na okolje v celotnem življenjskem ciklu proizvoda.

EKOLOŠKA MERILA

1. Sestavine

Dovoljene so naslednje sestavine:

1.1. Organske sestavine

Proizvod se obravnava za podelitev znaka za okolje le, če ne vsebuje šote in so njegove organske snovi pridobljene pri predelavi in/ali ponovni uporabi odpadnega materiala (kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 75/442/EGS o odpadkih ⁽¹⁾ in v Prilogi I k navedeni direktivi).

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi podrobnosti o sestavi proizvoda in izjavo o skladnosti z zgoraj navedeno zahtevo.

⁽¹⁾ UL L 194, 25.7.1975, str. 39.

1.2. **Mulj**

Proizvodi ne smejo vsebovati mulja iz čistilnih naprav. Mulj, ki ni iz odplak, je dovoljen samo, če izpolnjuje naslednja merila:

Mulj je določen kot eden od naslednjih odpadkov v skladu z evropskim seznamom odpadkov (kot so opredeljeni v Odločbi Komisije 2001/118/ES, ki spreminja Odločbo 2000/532/ES ⁽²⁾):

02 03 05	mulj, iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka pri pripravi in predelavi sadja, zelenjave, žit, jedilnega olja, kakava, kave, čaja in tobaka; proizvodnja konzerv; proizvodnja kvasa in ekstrakta kvasa, proizvodnja in fermentacija melase
02 04 03	mulj iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka pri proizvodnji sladkorja
02 05 02	mulj iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka v industriji mlečnih izdelkov.
02 06 03	mulj iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka v pekarski in slaščičarski industriji.
02 07 05	mulj, iz čiščenja odpadne vode na kraju nastanka pri proizvodnji alkoholnih in brezalkoholnih pijač (razen kave, čaja in kakava).

Mulj je ločeno zbran, kar pomeni, da ni bilo mešanja z odplakami ali muljem izven določenega proizvodnega procesa.

Največje koncentracije težkih kovin v odpadkih pred obdelavo (mg/kg suhe teže) izpolnjujejo zahteve merila 2.

Mulj ustreza vsem ostalim merilom znaka za okolje, ki so določena v Prilogi, in v tem primeru se upošteva kot dovolj stabiliziran in saniran.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi podrobnosti o sestavi proizvoda in izjavo o skladnosti z vsako od zgoraj navedenih zahtev.

1.3. **Rudnine**

Rudnine se ne pridobivajo iz:

- priglasičenih območij, pomembnih za Skupnost v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ⁽³⁾;
- omrežja območij Natura 2000, ki je sestavljeno iz posebnih območij varstva v skladu z Direktivo Sveta 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic ⁽⁴⁾, in navedenih skupnih območij na podlagi Direktive 92/43/EGS ali enakovrednih območij izven Evropske skupnosti, ki jih zadevajo ustrezne določbe Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi izjavo o skladnosti s to zahtevo, ki so jo izdali ustrezni organi.

⁽²⁾ UL L 47, 16.2.2001, str. 1.

⁽³⁾ UL L 206, 22.7.1992, str. 7.

⁽⁴⁾ UL L 59, 25.4.1979, str. 1.

2. Omejitev nevarnih snovi

V sestavinah organskih rastnih substratov je vsebnost naslednjih elementov nižja od spodaj navedenih vrednosti, izmerjeno glede na težo suhe snovi:

Element	mg/kg (suha teža)
Zn	300
Cu	100
Ni	50
Cd	1
Pb	100
Hg	1
Cr	100
Mo (*)	2
Se (*)	1,5
As (*)	10
F (*)	200

(*) Podatki v zvezi s pristnostjo teh elementov se potrebujejo samo za proizvode, ki vsebujejo materiale iz industrijskih postopkov.

Opomba: Te mejne vrednosti veljajo le, če nacionalna zakonodaja ni strožja.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi ustrezna poročila o preskusih in izjavo o skladnosti s to zahtevo.

3. Učinkovitost proizvoda

Proizvodi ne smejo imeti neželenih učinkov na klitje rastlin ali kasnejšo rast.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi ustrezna poročila o preskusih in izjavo o skladnosti s to zahtevo.

4. Zdravje in varstvo

Proizvodi ne presegajo največjih ravni primarnih patogenov kot sledi:

- Salmonela: v 25 g jih ni;
- Jajčeca Helmintov: v 1,5 g jih ni ⁽⁵⁾.
- Escherichie Coli: < 1 000 MPN/g (MPN: najverjetnejša številka) ⁽⁶⁾.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi ustrezna preskusna poročila in dokumentacijo ter izjavo o skladnosti s temi zahtevami.

⁽⁵⁾ Za navedene proizvode, katerih organska vsebina ni izključno iz odpadkov iz zelenice, vrta ali parka.

⁽⁶⁾ Za navedene proizvode, katerih organska vsebina ni izključno iz odpadkov iz zelenice, vrta ali parka

5. Kaljiva semena/propagule

V končnem proizvodu vsebnost semena plevela in vegetativnih reproduktivnih delov agresivnega plevela ne sme presegati dveh enot na liter.

Vlagatelj pristojnemu organu zagotovi izjavo o skladnosti s temi zahtevami, skupaj z vsemi ustreznimi poročili o preskusih in/ali dokumentacijo.

6. Druga merila

(a) Električna prevodnost proizvoda ne sme presegati 1,5 dS/m.

(b) Uporabno samo za mineralne rastne substrate:

Na vseh velikih specializiranih trgih (npr. če letna prodaja vlagatelja v kateri koli državi na specializiranem trgu presega 30 000 m³) vlagatelj v celoti obvesti uporabnika o možnostih, ki so na voljo, za odstranitev in predelavo rastnih substratov po uporabi. Ta informacija se vključuje v priloženi informativni list.

Vlagatelj obvesti pristojni organ o možnosti(h), ki je/so na voljo in zlasti o njegovem obravnavanju teh možnosti:

— opis zbiranja, predelave in namembnosti. Plastiko je treba zmeraj ločiti od mineralnih/organskih snovi in predelati ločeno;

— letni pregled količine zbranih (vnos) in predelanih (po namembnosti) rastnih substratov.

Vlagatelj dokaže, da se vsaj 50 % količine odpada rastnega substrata po uporabi reciklira.

7. Informacije, s katerimi je opremljen proizvod

Splošni podatki:

Proizvod je opremljen z naslednjimi informacijami, ki so zapisane na embalaži ali na priloženih informativnih listih:

(a) ime in naslov organa, pristojnega za trženje;

(b) deskriptor za identifikacijo tipa proizvoda, vključno z besedilom „RASTNI SUBSTRATI“;

(c) identifikacijska koda serije;

(d) količina (po teži ali prostornini);

(e) osnovni materiali, vneseni pri izdelavi proizvoda (več kot 5 % po prostornini);

Če je primerno se proizvod opremi z naslednjimi informacijami o njegovi uporabi, ki so zapisane na embalaži ali na priloženih informativnih listih:

(a) priporočeni pogoji skladiščenja in priporočen „rok uporabnosti“;

(b) smernice za varno ravnanje in uporabo;

(c) opis namena uporabe, za katerega je proizvod določen, in morebitne omejitve za uporabo;

(d) izjava o primernosti proizvoda za posebne skupine rastlin (npr. rastline, ki uspevajo ali pa ne uspevajo dobro na apnenčastih tleh);

(e) pH in razmerje ogljika in dušika (C/N);

(f) izjava o stabilnosti organske snovi (stabilna ali zelo stabilna) po nacionalnem ali mednarodnem standardu;

(g) izjava o priporočenih metodah uporabe.

- (h) pri amaterskih uporabah: priporočena količina za uporabo, izražena v kilogramih ali litrih proizvoda na enoto površine (m²) na leto;

Deli informacije se lahko opustijo samo, če vlagatelj zagotovi zadovoljivo utemeljitev.

Opomba: To informacijo je treba zagotoviti, razen če nacionalna zakonodaja zahteva drugače.

Podrobne informacije

Parametri	Preskusni postopki
Količina	EN 12580
pH	EN 13037
Električna prevodnost	EN 13038
Razmerje ogljika in dušika (C/N)	C/N (*)
Težke kovine (Cd, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn)	EN 13650
Hg	ISO 16772
Salmonela	ISO 6579
Jajčeca Helmintov	prXP X 33-017
Escherichie Coli	ISO 11866-3

(*) Ogljik = organska snov (EN 13039) × 0,58, skupaj N (prEN 13654/1-2).

8. Podatki, prikazani na znaku za okolje

Polje 2 znaka za okolje vsebuje naslednje besedilo:

- spodbuja recikliranje materialov;
- spodbuja uporabo materialov, ki so proizvedeni na bolj trajnostni način, kar zmanjšuje uničevanje okolja.

SKLEP KOMISIJE

z dne 15. decembra 2006

o vzpostavitvi standardnih varnostnih ukrepov in alarmnih stopenj Komisije in spremembi njenega poslovnika o operativnih postopkih za upravljanje kriznih razmer

(2007/65/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 218(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 131 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 28(1) in člena 41(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Primerno je, da Komisija vzpostavi operativne postopke in ukrepe za upravljanje kriz in nujnih primerov (v nadaljnjem besedilu „krizne razmere“) ter zlasti da zagotovi kar najučinkovitejše in najhitrejše sprejemanje potrebnih odločitev, ki pa morajo ostati podvržene političnemu nadzoru.
- (2) Komisija mora vzpostaviti operativno strukturo za krizno upravljanje.
- (3) Med drugim je treba vzpostaviti postopke in ukrepe za upravljanje varnostnih vidikov kriznih razmer. Zaradi jasnosti je treba določiti tudi postopke in ukrepe, ki se uporabljajo ob normalnih varnostnih razmerah.
- (4) Dobro upravljanje kriznih razmer vključuje možnost hitrega opozarjanja osebja o vrsti grožnje in o zaščitnih ukrepih, ki jih je treba izvesti.
- (5) Sedanja praksa v državah članicah in drugih mednarodnih organizacijah kaže, da je vzpostavitev sistema alarmnih stopenj najučinkovitejši način zagotavljanja, da se v odgovor na višjo stopnjo tveganja izvedejo ustrezni in sorazmerni varnostni ukrepi. Zato je treba vzpostaviti sistem, ki ga sestavljajo standardni varnostni ukrepi in tri alarmne stopnje. Veljal bo za vse prostore Komisije.
- (6) Določbe Komisije o varnosti, ki so bile priložene poslovniku Komisije s Sklepom Komisije 2001/844/ES, ESPJ, Euratom⁽¹⁾ predvidevajo člana Komisije, ki je odgovoren za varnostne zadeve in izvajanje varnostne politike Komisije.

(7) Splošna načela, določena v oddelku 2 Priloge k navedenim določbam o varnosti, vzpostavljajo splošna načela zakonitosti, preglednosti, odgovornosti in subsidiarnosti (sorazmernosti), ki se enako uporabljajo tudi za krizno upravljanje.

(8) Porazdelitev pooblastil znotraj Komisije ter poseben položaj delegacij Skupnosti v tretjih državah zahtevajo posebne postopke in različne vrste delovanj, odvisno od tega, ali varnostni ukrepi zadevajo prostore Komisije v državah članicah ali pa v tretjih državah.

(9) Ob upoštevanju načela kontinuitete javnih služb mora biti Komisija sposobna izvesti svoje naloge v vseh razmerah, kot to določajo Pogodbe. Zato mora v primeru izjemnih in nepredvidljivih dogodkov, zaradi katerih Komisija ne more sprejeti sklepov kot kolegij s pisnim ali ustnim postopkom, kakor predvideva njen poslovnik⁽²⁾, predsednik Komisije imeti izjemno pooblastilo za sprejetje vsakršnega ukrepa, ki se v kontekstu danih razmer zdi nujen in potreben.

(10) Določbe Komisije o operativnih postopkih za krizno upravljanje, ki so bile priložene njenemu poslovniku s Sklepom 2003/246/ES, Euratom⁽³⁾, je treba zato ustrezno spremeniti. Zaradi jasnosti jih je treba nadomestiti s tem sklepom –

SKLENILA:

Člen 1

1. Krizni sistem upravlja skupina za upravljanje, v skladu z odstavkom 2. Njeno delovanje podpirata operativna ekipa in ekipa za spremljanje, ki ju ustanovi direktor Direktorata Komisije za varnost.

2. Skupina za upravljanje se sestane pod predsedstvom namestnika generalnega sekretarja. Sestavljajo jo član kabineta predsednika in član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve, direktor Direktorata Komisije za varnost, generalni direktorji pravne službe, Generalnega direktorata za kadrovske zadeve in administracijo, za proračun, za komuniciranje, za pravosodje,

⁽¹⁾ UL L 317, 3.12.2001, str. 1. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom 2006/548/ES, Euratom (UL L 215, 5.8.2006, str. 38).

⁽²⁾ UL L 347, 30.12.2005, str. 83.

⁽³⁾ UL L 92, 9.4.2003, str. 14.

svobodo in varnost, za zunanje odnose, za informatiko ter druge osebe, za katere namestnik generalnega sekretarja meni, da so v danih okoliščinah primerne.

3. Če do kriznih razmer pride zunaj Evropske unije, je na sestanke skupine za upravljanje povabljen tudi en član iz kabineta komisarja, odgovornega za zunanje odnose.

4. Skupina za upravljanje je odgovorna za svetovanje Komisiji in zlasti članu Komisije, ki je odgovoren za varnostne zadeve, o ustreznih ukrepih, ki jih je treba sprejeti za zaščito osebja in sredstev Komisije ter da se v primeru kriznih razmer zagotovi njena operativna učinkovitost.

5. Predsednik skupine za upravljanje o razvoju dogodkov obvešča predsednika, člana Komisije, ki je odgovoren za varnostne zadeve, in vsakega člana Komisije, ki je vključen v krizne razmere.

6. Da Direktor za varnost lahko opravlja svoje dolžnosti, s stalno prisotnostjo najmanj dveh uradnikov zagotavlja 24-urno pripravljenost sedem dni na teden.

Člen 2

1. Znotraj Evropske unije lahko član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve, kadar koli izda navodilo direktorju Direktorata Komisije za varnost, da se začne izvajati sistem kriznega upravljanja.

2. Če do kriznih razmer pride zunaj Evropske unije, odločitev o začetku izvajanja sistema kriznega upravljanja sprejmeta skupaj člana Komisije, odgovorna za zunanje odnose in za varnostne zadeve.

Člen 3

1. Da se omogoči dovolj hitro sprejemanje odločitev za zagotovitev zaščite osebja (vključno z zaščito njihovega zdravja na delovnem mestu), informacij, zgradb in drugih sredstev Komisije pred vsakršnimi grožnjami ter za zagotovitev njene operativne zmogljivosti v razmerah, ko zaradi nujnosti ni mogoče uporabljati običajnih postopkov sprejemanja odločitev, se uporabljata odstavka 2 in 3.

2. Če do kriznih razmer pride znotraj Evropske unije, lahko član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve, sprejme katero koli odločitev, za katero meni, da je potrebna za zaščito osebja in sredstev Komisije pred tako grožnjo.

V izredno nujnih primerih lahko direktor Direktorata Komisije za varnost sprejme odločitve, podobne odločitvam iz prvega pododstavka, če je možno po posvetovanju s skupino za

upravljanje. O vsaki uporabi teh pooblastil je treba takoj poročati članu Komisije, ki je odgovoren za varnostne zadeve, da jih pregleda in, kjer je to primerno, potrdi, spremeni ali prekliče. Predsednik skupine za upravljanje je obveščen hkrati s članom Komisije, odgovornim za varnostne zadeve.

3. Če do kriznih razmer pride zunaj Evropske unije lahko v izredno nujnih primerih vodja misije Komisije ali delegacije Skupnosti sprejme odločitve, podobne odločitvam iz prvega pododstavka odstavka 2. O vsaki uporabi teh pooblastil je treba poročati članu Komisije, ki je odgovoren za zunanje odnose, ki nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve. Ta člana skupaj pregledata te odločitve in jih, kjer je to primerno, potrdita, spremenita ali prekličeta. Predsednik skupine za upravljanje je obveščen hkrati s članom Komisije, odgovornim za varnostne zadeve.

4. Vsaka odločitev, sprejeta na podlagi tega člena, se predloži naslednjemu zasedanju kolegija, da jo pregleda in, kjer je to primerno, potrdi, spremeni ali prekliče.

Člen 4

1. V primeru izjemnih in nepredvidljivih dogodkov, zaradi katerih Komisija ne more sprejeti sklepov kot kolegij s pisnim ali ustnim postopkom, kakor predvideva člen 4 njenega poslovnika, lahko predsednik Komisije, v imenu Komisije in na njeno odgovornost, sprejme vsakršen ukrep, ki se zdi v kontekstu danih kriznih razmer nujen in potreben za ohranitev javnega interesa Skupnosti, za izpolnitev pravnih obveznosti Skupnosti ali da se prepreči škoda, ki se ji je mogoče izogniti, za institucije ali organe Skupnosti, države članice ali državljane in podjetja Unije.

2. Predsednik deluje, kolikor je to mogoče, po posvetovanju s službami z legitimnim interesom ter člani Komisije, ki lahko opravljajo svoje naloge.

3. Vsaka odločitev, sprejeta na podlagi tega člena, se predloži kolegiju, da jo pregleda in, kjer je to primerno, potrdi, spremeni ali prekliče, potem ko se vzpostavijo razmere, potrebne za delovanje kolegija.

Člen 5

Določbe o nadomeščanju iz poslovnika Komisije in izvedbena pravila se smiselno uporabljajo za ta sklep.

Člen 6

Vzpostavi se sistem, ki ga sestavljajo standardni varnostni ukrepi in tri alarmne stopnje. Sistem in ustrezni varnostni ukrepi so določeni v Prilogi. Velja za vse prostore Komisije.

Člen 7

Določbe Komisije o operativnih postopkih za krizno upravljanje, ki so bile priložene njenemu poslovníku s Sklepom 2003/246/ES, Euratom, se črtajo.

Objavi se v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 15. decembra 2006.

Člen 8

Ta sklep ne posega v določbe Komisije o vzpostavitvi splošnega sistema za opozarjanje ARGUS, ki je bil priložen njenemu poslovníku s Sklepom Komisije 2006/25/ES, Euratom ⁽⁴⁾.

Za Komisijo

Siim KALLAS

Člen 9

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Podpredsednik

⁽⁴⁾ UL L 19, 24.1.2006, str. 20.

PRILOG A

STANDARDNI VARNOSTNI UKREPI IN ALARMNE STOPNJE

Oddelek 1

V prostorih Komisije se uporablja varnostni sistem, ki ga sestavljajo standardni varnostni ukrepi in tri alarmne stopnje, ki ustrezajo stopnji ogroženosti. Standardni varnostni ukrepi in alarmne stopnje, od stopnje ena do stopnje tri, ki ustrezajo naraščajočim stopnjam ogroženosti, navedenim v Dodatku 1, so določeni z barvnimi kodami „BELA“, „RUMENA“, „ORANŽNA“ in „RDEČA“.

Oddelek 2

Standardni varnostni ukrepi, ki ustrezajo barvi „BELA“, navedeni v Dodatkih 2A in 2B, se uporabljajo, kadar ni ugotovljena nikakršna posebna varnostna grožnja.

Standardni varnostni ukrepi, navedeni v Dodatku 2A k tej prilogi, se uporabljajo v prostorih Evropske komisije, ki se nahajajo v državah članicah Evropske unije.

Standardni varnostni ukrepi, navedeni v Dodatku 2B k tej prilogi, se uporabljajo v prostorih Evropske komisije, ki se nahajajo v tretjih državah.

Oddelek 3

1. Znotraj EU je za prilagoditev standardnega varnostnega ukrepa stopnje „BELA“, da se upoštevajo lokalne ali začasne ocene ogroženosti, pooblaščen direktor Direktorata Komisije za varnost. O svojih ukrepih in razlogih zanje nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve, in predsednika skupine za upravljanje.

Brez poseganja v oddelek 4(3)(a) član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve:

- (a) odloči o povišanju stopnje varnosti na alarmno stopnjo „RUMENA“, „ORANŽNA“ ali „RDEČA“, o zmanjšanju alarmne stopnje ali o vrnitvi na standardne varnostne ukrepe „BELA“;
- (b) odloči, kateri posebni ukrepi alarmnih stopenj se bodo izvajali ob upoštevanju trenutnih varnostnih razmer. Pri sprejemanju teh odločitev upošteva nasvet direktorja Direktorata Komisije za varnost.

V izredno nujnih primerih, kadar varnostne razmere zahtevajo takojšnjo spremembo alarmne stopnje, potrebne odločitve iz prejšnjega odstavka sprejme direktor Direktorata Komisije za varnost. O svojih ukrepih in razlogih zanje nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve, in predsednika skupine za upravljanje. Kadar je mogoče, se direktor Direktorata Komisije za varnost posvetuje s skupino za upravljanje, kot je določeno v členu 1(2) tega sklepa.

2. Zunaj EU je za prilagoditev standardnega varnostnega ukrepa stopnje „BELA“, da se upoštevajo lokalne razmere, pooblaščen direktor Direktorata Komisije za zunanje odnose. O sprejetih ukrepih in razlogih zanje nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za zunanje odnose, ki nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve, in predsednika skupine za upravljanje.

Brez poseganja v oddelek 4(3)(a) člana Komisije, odgovorna za zunanje odnose in za varnostne zadeve, skupaj odločita:

- (a) o povišanju stopnje varnosti na alarmno stopnjo „RUMENA“, „ORANŽNA“ ali „RDEČA“, o zmanjšanju alarmne stopnje ali o vrnitvi na standardne varnostne ukrepe „BELA“;
- (b) kateri posebni ukrepi alarmnih stopenj se bodo izvajali ob upoštevanju trenutnih varnostnih razmer. Pri sprejemanju teh odločitev upošteva nasvet direktorja Direktorata Komisije za varnost.

V izredno nujnih primerih, kadar varnostne razmere zahtevajo takojšnjo spremembo alarmne stopnje, potrebne odločitve iz odstavka 2 sprejme vodja misije Komisije ali delegacije ES. O sprejetih ukrepih in razlogih zanje

nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za zunanje odnose, ki nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve, in predsednika skupine za upravljanje.

Oddelek 4

1. *Predstavnštva Komisije, regionalna predstavnštva in misije EU pri mednarodnih organizacijah v državah članicah*
 - (a) Direktorat Komisije za varnost bo pripravil smernice, ki bodo veljale za predstavnštva Komisije in regionalna predstavnštva. Te smernice bodo oblikovane skupaj z Generalnim direktoratom za komuniciranje oz. Generalnim direktoratom za zunanje odnose in bodo upoštevale vse ocene ogroženosti, ki jih bo pripravil Direktorat Komisije za varnost. Generalni direktorat za komuniciranje oz. Generalni direktorat za zunanje odnose bosta odgovorna za izvajanje, delovanje in izvrševanje ustreznih varnostnih ukrepov.
 - (b) Če vodja predstavnštva Komisije ali regionalnega predstavnštva v državi članici meni, da je potrebna sprememba alarmne stopnje, zahtevo, skupaj s kopijo za Generalni direktorat za komuniciranje oz. Generalni direktorat za zunanje odnose, predloži Direktoratu Komisije za varnost, ki bo analiziral razmere in zahtevo posredoval v proučitev članu Komisije, odgovornemu za varnostne zadeve.
 - (c) V izredno nujnih primerih lahko vodja predstavnštva Komisije ali regionalnega predstavnštva v državi članici sprejme katero koli odločitev, za katero meni, da je potrebna za zaščito osebja in sredstev pred grožnjo. O vsaki uporabi teh pooblastil je treba, skupaj s kopijo za Generalni direktorat za komuniciranje oz. Generalni direktorat za zunanje odnose, takoj poročati Direktoratu Komisije za varnost, ki bo poročal članu Komisije, odgovornemu za varnostne zadeve, da pregleda odločitev in jih, kjer je to primerno, potrdi, spremeni ali prekličiče. Predsednik skupine za upravljanje je obveščen hkrati s članom Komisije, odgovornim za varnostne zadeve.
 2. *Skupno raziskovalno središče*
 - (a) Direktorat Komisije za varnost bo pripravil smernice, ki bodo veljale za Skupno raziskovalno središče. Te smernice bodo oblikovane skupaj s Skupnim raziskovalnim središčem in bodo upoštevale vse ocene ogroženosti, ki jih bo pripravil Direktorat Komisije za varnost. Skupno raziskovalno središče bo odgovorno za izvajanje, delovanje in izvrševanje ustreznih varnostnih ukrepov.
 - (b) Če vodja Skupnega raziskovalnega središča Komisije meni, da je potrebna sprememba alarmne stopnje, zahtevo predloži Direktoratu Komisije za varnost, ki bo analiziral razmere in zahtevo posredoval v proučitev članu Komisije, odgovornemu za varnostne zadeve.
 - (c) V izredno nujnih primerih lahko vodja Skupnega raziskovalnega središča Komisije sprejme katero koli odločitev, za katero meni, da je potrebna za zaščito osebja in sredstev pred grožnjo. O vsaki uporabi teh pooblastil je treba takoj poročati članu Komisije, odgovornemu za varnostne zadeve, da jih pregleda in kjer je to primerno, potrdi, spremeni ali prekličiče. Predsednik skupine za upravljanje je obveščen hkrati s članom Komisije, odgovornim za varnostne zadeve.
 3. *Delegacije ES Komisije in misije v državah nečlanicah EU*
 - (a) V državah nečlanicah EU, član Komisije, odgovoren za zunanje odnose, in član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve, skupaj odločita o alarmni stopnji za vsako delegacijo ES.
 - (b) V izredno nujnih primerih ali kadar razmere ne omogočajo posvetovanja, lahko vodja delegacije ES Komisije sprejme katero koli odločitev, za katero meni, da je potrebna za zaščito osebja in sredstev pred grožnjo, vključno z začasno spremembo alarmne stopnje. O vsaki uporabi teh pooblastil in vsaki spremembi alarmne stopnje je treba nemudoma obvestiti člana Komisije, odgovornega za zunanje odnose, ki o sprejetih ukrepih in razlogih zanje nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve. Predsednik skupine za upravljanje je obveščen hkrati s članom Komisije, odgovornim za varnostne zadeve.
 - (c) V razmerah, razen tistih iz prejšnjega odstavka, če vodja misije Komisije ali delegacije ES meni, da je potrebna sprememba alarmne stopnje, zahtevo predloži generalnemu direktorju Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose, ki bo o tem poročal direktorju Direktorata Komisije za varnost. Pooblastilo za takšno spremembo skupaj dodelita član Komisije, odgovoren za zunanje odnose, in član Komisije, odgovoren za varnostne zadeve.
-

Dodatek 1

VARNOSTNE ALARMNE STOPNJE NA KOMISIJI**Uvod**

Alarmna stopnja je vrsta varnostnih ukrepov, namenjenih zagotavljanju posebne stopnje zaščite osebja, informacij, zgradb in drugih sredstev Komisije pred vsakršnimi grožnjami ter zagotavljanju njene operativne zmogljivosti. Ti varnostni ukrepi se izvajajo ali prenehajo izvajati na splošen ali selektiven način, odvisno od zvišanja ali znižanja stopnje ogroženosti.

Alarmna stopnja zahteva sprejetje podrobnih ukrepov, ki jih mora izvesti Direktorat za varnost ali vodja delegacije, ki jo krizne razmere zadevajo, glede na vrsto grožnje. Vrste ukrepov določa ločen sklep.

Standardni varnostni ukrepi „BELA“

Standardni varnostni ukrepi s kodo „BELA“ se uporabljajo, kadar ni ugotovljena nikakršna pomembnejša varnostna grožnja. Ti standardni varnostni ukrepi se uporabljajo vsak dan. Označujejo normalne varnostne razmere ter določajo najmanjšo sprejemljivo stopnjo varnosti. Pomenijo osnovo varnostnih ukrepov, ki se uporabljajo v prostorih Komisije.

Alarmna stopnja „RUMENA“

Alarmna stopnja „RUMENA“ začne veljati, kadar pride do groženj ali izrednih dogodkov, ki ogrožajo celovitost osebja, informacij, zgradb in drugih sredstev ter ki bi lahko imeli škodljiv učinek na Evropsko komisijo ali njeno delovanje.

Alarmna stopnja „ORANŽNA“

Alarmna stopnja „ORANŽNA“ začne veljati, kadar pride do groženj ali izrednih dogodkov, ki ogrožajo celovitost osebja, informacij, zgradb in drugih sredstev ter ki so usmerjeni proti Evropski komisiji ali njenemu delovanju, četudi ni bil ugotovljen noben določen objekt, cilj ali čas napada.

Alarmna stopnja „RDEČA“

Alarmna stopnja „RDEČA“ začne veljati, kadar Evropska komisija ali njeno delovanje postaneta cilj groženj ali izrednih dogodkov, ki ogrožajo celovitost osebja, informacij, zgradb in drugih sredstev. Te grožnje so jasne in določene ter se lahko zgodijo vsak trenutek.

Dodatek 2A

STANDARDNI VARNOSTNI UKREPI, KI SE UPORABLJAJO V PROSTORIH EVROPSKE KOMISIJE, KI SE NAHAJAJO V DRŽAVAH ČLANICAH EVROPSKE UNIJE**Uvod**

Standardni varnostni ukrepi se določijo na splošno in, ko se bodo uporabljali, jih bodo spremljala podrobna navodila službam, ki bodo odgovorne za njihovo izvajanje. Oblikovanje teh podrobnih navodil in nadzor nad njihovim izvajanjem bo izvajal Direktorat Komisije za varnost.

1. *Pogoji uporabe:*

Ti standardni varnostni ukrepi so splošno veljavni. Določajo stopnjo varnosti, sorazmerno razmeram, kadar ni povečane stopnje ogroženosti. Takšne razmere določa barvna koda „BELA“. Pomenijo osnovo varnostnih ukrepov, ki se uporabljajo v prostorih Komisije.

2. *Komuniciranje zunaj Komisije*

- (a) Direktorat Komisije za varnost vzpostavi in vzdržuje stike z lokalnimi in zveznimi policijskimi službami v državah članicah, zlasti v Belgiji in Luksemburgu. Direktorat Komisije za varnost vzpostavi kontaktne točke za redno izmenjavo informacij skupnega interesa, zlasti glede varnostnih ukrepov. Če in ko je treba, se organizirajo usklajevalni sestanki.
- (b) Direktorat Komisije za varnost vzpostavi in vzdržuje stike z varnostnimi službami držav članic. Vzpostavi redno izmenjavo informacij skupnega interesa med kontaktnimi točkami. Če in ko bo treba, bodo potekali usklajevalni sestanki.
- (c) Direktorat Komisije za varnost vzpostavi in vzdržuje stike z varnostnimi službami drugih institucij Skupnosti. Vzpostavi redno izmenjavo informacij skupnega interesa med kontaktnimi točkami. Če in ko bo treba, bodo potekali usklajevalni sestanki.

3. *Komuniciranje znotraj Komisije*

Direktorat Komisije za varnost vse novo osebje, vključno z začasnim osebjem, nacionalnimi strokovnjaki in pogodbenim osebjem, seznaniti s standardnimi varnostnimi ukrepi, ki se uporabljajo v prostorih Komisije. Z osveščanjem se poudari vsaj individualna odgovornost uradnikov Komisije na naslednjih področjih: dostop do zgradb Komisije, obiskovalci, pravila organiziranja sestankov, uporaba poštnega sistema, uporaba elektronske pošte, varnostni vidiki telefonske komunikacije ter obravnava in uporaba zaupnih informacij EU.

4. *Fizično varovanje/nadzor dostopa*4.1 *Načela nadzora dostopa*

- (a) Vstop v prostore Komisije poteka strogo na podlagi „potrebe dostopa“. Direktorat Komisije za varnost vzpostavi operativna načela, s katerimi se nadzoruje dostop do zgradb Evropske komisije ali njihovih delov.
- (b) Vse osebe, ki vstopajo v zgradbo Komisije, morajo imeti veljavno dovolilnico, ki jo priznava Direktorat Komisije za varnost. Vse osebe, ki vstopajo v zgradbe Komisije, morajo upoštevati vsa varnostna navodila, ki jih da Direktorat Komisije za varnost ali pripadnik varnostne službe.
- (c) Vse osebe v zgradbah ali prostorih Komisije morajo stalno vidno nositi veljavno dovolilnico.
- (d) Urnik dostopa do zgradb Komisije za različne kategorije osebja se določi v sodelovanju z Direktoratom Komisije za varnost.

- (e) Zunaj zgoraj navedenega urnika, vključno s konci tedna in prazniki, se osebe s službeno kartico Komisije vpišejo v register, ki se nahaja pri recepciji zgradbe. Vse druge osebe morajo poleg vpisa svoje identifikacije v register predložiti tudi veljavno pooblastilo za dostop do zgradb Komisije. To pooblastilo izda Direktorat Komisije za varnost na zahtevo pristojne službe in se ob upoštevanju veljavnih pravil posreduje zadevni recepciji.

4.2 Veljavne dovolilnice

- (a) Službene kartice se izdajo komisarjem in osebju Komisije, tj. osebam, ki jih zajemajo kadrovske predpisi ali pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti, in napotnim nacionalnim strokovnjakom ter, kadar se zdi potrebno, tudi osebju drugih institucij, agencij ter drugih organov, ki se nahajajo v prostorih Komisije. Službene kartice drugih institucij EU se priznavajo na podlagi sporazuma z zadevno institucijo.
- (b) Kartice za dostop se izdajo vsemu drugemu osebju, ki potrebuje dostop do zgradb Komisije za izpolnitev pogodbenih obveznosti s službami Komisije. Kartice za osebe s pogodbami za določen čas ne veljajo dlje od tega časovnega roka, razen če pooblastilo za to izda Direktorat Komisije za varnost. Obdobje veljavnosti kartic za dostop za take osebe nikoli ni daljše kot do konca tekočega leta. Kadar želi član Evropskega parlamenta vstopiti v zgradbo Komisije, to lahko naredi tako, da varnostniku na dolžnosti predloži svojo kartico za dostop, ki jo je izdal Evropski parlament, ne da bi ob tem moral še skozi dodatne varnostne preglede, ki veljajo za zunanje obiskovalce.
- (c) Prepustnice izdaja Direktorat Komisije za varnost v primeru upravičenih razlogov za dostop do zgradb Komisije.
- (d) Dovolilnice za medije: Prošnje za akreditacijo novinarjev obravnava Generalni direktorat za komuniciranje, v sodelovanju s Svetom in nacionalnimi službami. Če je prošnja za akreditacijo odobrena, Generalni direktorat za komuniciranje prosi Direktorat Komisije za varnost, da izda dovolilnico.
- (e) Dovolilnice za obiskovalce ali dovolilnice za pogodbenike obiskovalce se obiskovalcem izdajo začasno na recepciji zgradb Komisije po preveritvi veljavnega identifikacijskega dokumenta.
- (f) Samo imetniki službene kartice lahko povabijo obiskovalce v zgradbo Komisije. Kadar želi služba Komisije, odgovorna za imetnike drugih veljavnih dovolilnic, povabiti obiskovalce, utemeljeno zahtevo pošlje Direktoratu Komisije za varnost.
- (g) Družinski člani uradnikov Komisije, ki prosijo za dostop do upravnega območja, se obravnavajo kot obiskovalci.
- (h) Vse službene kartice in dovolilnice ostanejo lastnina Komisije in se na zahtevo Direktorata Komisije za varnost vrnejo temu direktoratu. Službe Komisije, ki so Direktorat Komisije za varnost zaprosile za izdajo veljavnih dovolilnic, morajo zagotoviti, da se dovolilnica vrne Direktoratu Komisije za varnost ob koncu pogodbe ali kadar podlaga, na osnovi katere je bila dovolilnica izdana, ni več veljavna.

4.3 Vrste obiskovalcev v prostorih Komisije

- (a) Posamezne obiskovalce v upravnem območju Komisije spremlja oseba, ki je imetnik službene kartice Komisije. Upravna območja so tisti deli prostorov Komisije, ki niso splošnega interesa in zadevajo delovanje Komisije. Obiskovalci se sprejmejo na območju recepcije in se ob koncu obiska pospremiijo nazaj do tega območja. Posamezni obiskovalci se v prostorih Komisije ne smejo gibati brez spremstva.
- (b) Obiskovalci udeleženci sestankov in dogodkov. Generalni direktorat, kabinet ali služba, odgovorna za sestanke in dogodke, na območju recepcije, kjer bo potekal dogodek, vzpostavi potrebna sredstva za izdajo priponk obiskovalcem udeležencem. Udeleženci morajo te vidno nositi v času svoje prisotnosti v zgradbi Komisije, kjer dogodek poteka.
- (c) Pogodbenikom obiskovalcem se dovoli dostop le za določen namen in po preveritvi veljavnega identifikacijskega dokumenta prejmejo začasno dovolilnico. Postopke, ki določajo dostop in registracijo obiskovalcev, je treba izpolniti pred vsakim dostopom do zgradb Komisije.

- (d) Nadzor dostopa se izvaja stalno, tudi v primeru evakuacije zgradbe ali v nujnih primerih.
- (e) Služba Komisije, odgovorna za zdravje in varnost pri delu, o vseh vajah evakuacije zgradb vnaprej obvesti Direktorat Komisije za varnost, da se zagotovi nadzor dostopa med vajo in po njej.
- (f) Pogodbeniki, ki izvajajo dostavo v zgradbo Komisije, predložijo blagovni manifest s podrobno razlago vzrokov za dostavo. Vsakršno kršitev tega postopka je treba takoj sporočiti Direktoratu Komisije za varnost.
- (g) Če se neki osebi ne dovoli vstop v eno ali več zgradb Komisije, je treba to informacijo posredovati Direktoratu Komisije za varnost, ki bo sprejel potrebne ukrepe.
- (h) Obiskovalci zgradb Komisije in njihova osebna prtljaga so lahko predmet tehničnega nadzora, kot sta preiskava in pregled prtljage.

4.4 Obiski zelo pomembnih oseb

Direktorat Komisije za varnost je odgovoren za varnostno ureditev vseh uradnih obiskov, ki potekajo v prostorih Komisije ali povezanih območjih. To vključuje obiske zelo pomembnih oseb, katerih obisk Komisije zahteva dodatno varnostno ureditev. Služba Komisije, ki organizira obisk, Direktorat Komisije za varnost obvesti o vseh potrebnih podrobnostih takoj, ko so te znane. Zadevna služba bo Direktorat Komisije za varnost v celoti obveščala o vsem novem razvoju ali spremembah predvidenega programa.

4.5 Omejen dostop do zgradb Komisije

- (a) Po določilih Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti ter zlasti člena 1 in 19 Protokola policijske službe države gostiteljice nimajo pravice dostopa v zgradbe Komisije, razen na zahtevo in po odobritvi pristojnih organov Komisije. Če je dostop odobren, osebje Komisije pomaga policiji, če in ko je to potrebno.
- (b) Podrobnosti o dostopu za države gostiteljice je mogoče določiti v posebnih sporazumih.
- (c) Oborožene osebe ne smejo vstopiti in se gibati v zgradbah Komisije, razen po predhodni pisni odobritvi Direktorata Komisije za varnost.
- (d) V zgradbe Komisije ni dovoljen vstop živalim, razen psom, ki se uporabljajo za pregled prostorov Komisije na zahtevo Direktorata Komisije za varnost, patrolnim psom, ki se uporabljajo za varovanje prostorov Komisije, ter psom vodnikom za slepe in psom za gluhe.
- (e) Z izjemo službenih potreb v zgradbah Komisije ni dovoljeno fotografirati ter snemati filmskega ali zvočnega zapisa brez predhodnega soglasja službe Komisije, odgovorne za komuniciranje, in Direktorata za varnost.

4.6 Dostop do garaž in parkirnih prostorov

- (a) Samo vozniki z veljavno dovolilnico za vozilo in veljavno službeno kartico, kartico za dostop ali prepustnico lahko pripeljejo avtomobil v garažo ali na parkirni prostor Komisije. Vsi drugi potniki v avtomobilu morajo imeti veljavne dovolilnice za zgradbe Komisije. Službeno kartico in kartico za dostop je treba na zahtevo pokazati varnostniku na dolžnosti ali osebju Direktorata Komisije za varnost.
- (b) Vsa vozila, za katera se zahteva dostop do garaž ali parkirnih prostorov Komisije, razen ustrezno označenih službenih vozil Komisije, morajo imeti veljavno dovolilnico za vozila, ki mora biti v garaži ali na parkirnem prostoru stalno jasno vidna.
- (c) Uradnik Komisije, ki zahteva dostop za vozilo, ima lahko samo eno dovolilnico za vozilo. Če se izda nova dovolilnica, mora uradnik vrniti prejšnjo dovolilnico. Nove dovolilnice ni mogoče izdati, če prejšnja ni bila vrnjena. Če je dovolilnica izgubljena ali ukradena, je treba Direktoratu Komisije za varnost podati uradno izjavo.
- (d) Zunaj delovnega časa je mogoče vozila v garaži ali na parkirnem prostoru Komisije pustiti le, kadar je zadevni uradnik Komisije na službeni poti. Poleg tega je za to potrebna predhodna odobritev Direktorata Komisije za varnost.

- (e) Zaradi varnostnih razlogov, kadar to opravičujejo izredne okoliščine, lahko Direktorat Komisije za varnost prepove dostop do garaž ali parkirnih prostorov Komisije.
- (f) Nujne in posebne ukrepe je mogoče sprejeti glede varovanja ali varnosti vseh vozil, parkiranih v garažah, na parkirnih prostorih ali v neposredni okolici prostorov Komisije.

4.7 Dostava pošte in paketov

- (a) Vsa vhodna zunanja pošta, vključno s paketi, mora biti dostavljena skozi ustrezne sprejemne centre Komisije za pošto. Po potrebi je treba nenavadno in/ali sumljivo pošto dodatno varnostno pregledati.
- (b) Razen v primeru, ko je bila zadeva prijavljena in odobrena pri Direktoratu Komisije za varnost, neposredno v zgradbo Komisije ni mogoče vročiti zunanje pošte.

4.8 Vredni predmeti

Osebe Komisije, ki mu je bila zaupana lastnina Komisije, mora izvesti vse primerne varnostne ukrepe, da zagotovi primerno uporabo in hranjenje te lastnine ter da prepreči njeno poškodovanje, izgubo ali nedovoljen dostop do nje.

4.9 Varnost v okolici prostorov Komisije

- (a) Vse osebe, ki so zaposlene v zgradbah Komisije, morajo Direktorat za varnost obvestiti o osebah, ki poskušajo prikrito vstopiti v zgradbe Komisije. Direktorat Komisije za varnost morajo nemudoma obvestiti o vseh sumljivih vozilih ali predmetih, ki se nahajajo v bližini zgradb Komisije.
- (b) Preden ponoči, pred koncem tedna ali pred prazniki zapustijo prostore Komisije, morajo vse osebe, ki so zaposlene v prostorih Komisije, pozorno preveriti, da so okna zaprta ter, če je primerno, zaprta tudi vrata in luči ugasnjene.
- (c) Kadar Direktorat Komisije za varnost prejme informacije o kakršnih koli dogodkih ali incidentih, ki bi lahko imeli varnostne posledice in se dogajajo zunaj ali v bližini zgradbe Komisije, mora nemudoma sprejeti potrebne varnostne ukrepe, da prepreči morebiten nedovoljen dostop bodisi oseb bodisi vozil. Če je treba, Direktorat Komisije za varnost vzpostavi stik z varnostnimi ali reševalnimi službami države gostiteljice.

4.10 Varnost v prostorih Komisije

Direktorat Komisije za varnost določi varnostne standarde, ki jih morajo upoštevati vse osebe v prostorih Komisije.

4.11 Ukrepi, ki jih mora Direktorat Komisije za varnost sprejeti v primeru varnostnih incidentov

- (a) Direktorat Komisije za varnost pri zadevah o varnosti in higieni pri delu vključuje službo Komisije, odgovorno za zdravje in varnost pri delu.
- (b) Notranjo telefonsko številko za nujne primere upravlja Direktorat Komisije za varnost. Če je treba, bodo po veljavnih varnostnih navodilih obveščene tudi gasilske in/ali reševalne službe države gostiteljice.
- (c) Ko je Direktorat Komisije za varnost obveščen o varnostnem incidentu, kot je resni zdravstveni dogodek, požar, puščanje plina, izpad elektrike, poplava ali resni strukturni problemi v zgradbi Komisije, Direktorat Komisije za varnost obvesti osebe služb, ki so v zgradbi, ter tehnično službo.
- (d) Če je treba, je Direktorat Komisije za varnost odgovoren za začetek izvajanja ustreznih ukrepov za evakuacijo oseb, ki se nahajajo v zgradbah Komisije.
- (e) Če pride do incidenta, ki vključuje hudo telesno poškodbo, lahko kateri koli član osebja pokliče nujno zdravstveno službo države gostiteljice. Oseba, ki je poklicala reševalne službe, nemudoma obvesti Direktorat Komisije za varnost. Direktorat Komisije za varnost zagotovi, da se izvedejo ustrezni ukrepi, da zgradba Komisije ne ostane brez nadzora.

4.12 Ukrepi, ki jih je treba sprejeti v primeru demonstracij pred prostori Komisije

- (a) V primeru demonstracij neposredno pred prostori Komisije mora osebje na območju recepcije in garaže obvestiti Direktorat Komisije za varnost, ki sprejme zaščitne ukrepe in izda navodila glede varnosti zgradbe.
- (b) Kadar obstajajo znaki, da je napad na prostore Komisije verjeten, Direktorat Komisije za varnost izda posebna navodila vsem zadevnim službam in osebju Komisije. Odvisno od vrste grožnje Direktorat Komisije za varnost sprejme vse potrebne ukrepe za reševanje problema in začne izvajati ukrepe, določene v Sklepu Komisije o podrobnih pravilih za izvajanje sistema varnostnih alarmnih stopenj.

4.13 Vdor v prostore Komisije

- (a) Vse osebe, ki imajo pooblastilo za prisotnost v prostorih Komisije, morajo vidno nositi službeno kartico ali veljavno dovolilnico. Od vseh oseb brez takšne službene kartice ali veljavne dovolilnice se lahko zahteva, da na zahtevo osebja, pristojnega za nadzor dostopa, ali uradnika, ki ga določi Direktorat Komisije za varnost, nemudoma zapustijo prostore Komisije.
- (b) Kadar osebe poskušajo doseči nezakonit dostop do prostorov Komisije, uradniki Komisije najprej poskrbijo, da se zaprejo pisarne, sefi in ključavnice, če pri tem ni ogrožena njihova lastna fizična varnost. O incidentu nemudoma obvestijo Direktorat Komisije za varnost. Ko Direktorat Komisije za varnost prejme obvestilo o takšnem incidentu, izda navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in o ustreznih službah, ki jih je treba obvestiti.
- (c) Direktorat Komisije za varnost sprejme vse potrebne ukrepe za reševanje problema in začne izvajati ukrepe, določene v Sklepu Komisije o podrobnih pravilih za izvajanje sistema varnostnih alarmnih stopenj.

4.14 Prisotnost sumljivih oseb v prostorih Komisije

- (a) Da se ohrani sprejemljiva varnost oseb, zaposlenih v prostorih Komisije, in lastnine Komisije, mora vse osebje Komisije poročati o kateri koli osebi, ki se vede nenavadno ali sumljivo. Osebje Komisije mora o takšnih osebah obvestiti Direktorat Komisije za varnost.
- (b) Direktorat Komisije za varnost je treba nemudoma obvestiti o vseh sumljivih osebah ali osebah brez pooblastila v prostorih Komisije. Direktorat Komisije za varnost vedno in nemudoma izda navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in o ustreznih službah, ki jih je treba obvestiti.

4.15 Grožnja z bombo

- (a) Če oseba, zaposlena v prostorih Komisije, prejme grožnjo z bombo, ta oseba nemudoma obvesti Direktorat Komisije za varnost. Direktorat Komisije za varnost poskuša pridobiti kar največ informacij od osebe, ki kliče, ali iz prejetega sporočila.
- (b) Direktorat Komisije za varnost izda navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in o ustreznih službah, ki jih je treba obvestiti, ob vsakem času, podnevi in ponoči, vključno z evakuacijo, kadar je to ustrezno.

4.16 Odkritje sumljivega paketa ali drugega predmeta

- (a) Vsak uradnik Komisije ali zaposleni na delovnem mestu mora Direktorat Komisije za varnost nemudoma obvestiti o odkritju sumljivega paketa ali drugega predmeta. Kadar je odkrit sumljiv paket ali drug sumljiv predmet, mora Direktorat Komisije za varnost ali lokalna služba Komisije, odgovorna za zdravje in varnost pri delu, okoli njega oblikovati ustrezno varnostno območje. Nihče se ne sme dotikati ali posegati v sumljiv paket ali drugi predmet. Uporaba brezžičnih komunikacijskih sredstev je v bližini kraja incidenta prepovedana. Direktorat Komisije za varnost v prej opisanih intervencijah tesno sodeluje z lokalno službo Komisije, odgovorno za zdravje in varnost pri delu.

- (b) Po oceni grožnje in okoliščin Direktorat Komisije za varnost vzpostavi stik z lokalno službo Komisije, odgovorno za zdravje in varnost pri delu, ter pristojnimi nacionalnimi organi. Direktorat Komisije za varnost je odgovoren za usklajevanje ukrepov z drugimi službami Komisije ali države gostiteljice.

4.17 Zavarovanje dokazov

V primeru prekrškov ali kaznivih dejanj v prostorih Komisije morajo priče dogodka obvestiti Direktorat Komisije za varnost, ki bo sprejel ustrezne ukrepe. Priče ne smejo posegati v dokaze.

*Dodatek 2b***STANDARDNI VARNOSTNI UKREPI, KI SE UPORABLJAJO V PROSTORIH EVROPSKE KOMISIJE, KI SE NAHAJAJO V DRŽAVAH, KI NISO VKLJUČENE V DODATEK 2A.****Uvod**

Zunaj Evropske unije se standardni varnostni ukrepi in njihova podrobna navodila izvajajo pod vodstvom vodje delegacije ES Evropske komisije. Generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose stalno obvešča direktorja Direktorata Komisije za varnost.

Kadar delegacija ES gostuje v diplomatskem posloju države članice ali mednarodne organizacije, se v memorandumu o soglasju med Evropsko komisijo in državo članico, državo gostiteljico ali organizacijo določijo varnostna pravila, ki so najmanj enakovredna pravilom v tem sklepu.

1. Pogoji uporabe:

Ti standardni varnostni ukrepi so splošno veljavni. Določajo stopnjo varnosti, sorazmerno razmeram, kadar ni povečane stopnje ogroženosti. Takšne razmere določa barvna koda „BELA“. Pomenijo osnovo varnostnih ukrepov, ki se uporabljajo v prostorih Komisije.

Če je treba, se ti standardni varnostni ukrepi prilagodijo glede na posebne lokalne razmere.

2. Komuniciranje zunaj delegacije ES

- (a) Vodja delegacije ES, če je mogoče, z ustreznimi organi države gostiteljice vzpostavi in vzdržuje redne stike na področju varnosti. Če in ko je treba, se organizirajo usklajevalni sestanki.
- (b) Vodja delegacije ES vzpostavi kontaktne točke z veleposlaništvimi drugih držav članic za redno izmenjavo informacij skupnega interesa, zlasti glede varnostnih ukrepov. Če in ko je treba, se organizirajo usklajevalni sestanki.
- (c) Ko je treba, se takšni stiki lahko vzpostavijo tudi z mednarodnimi organizacijami, prisotnimi na kraju.

3. Komuniciranje znotraj delegacije ES

Vodja delegacije ES vse novo osebje, vključno z začasnim osebjem, napotenimi nacionalnimi strokovnjaki in pogodbenim osebjem, seznaniti s standardnimi varnostnimi ukrepi, ki se uporabljajo v prostorih delegacije ES. Z usposabljanjem o zavedanju se poudari vsaj individualna odgovornost uradnikov Komisije na naslednjih področjih: dostop do zgradb Komisije, obiskovalci, pravila organiziranja sestankov, uporaba poštnega sistema, uporaba elektronske pošte, varnostni vidiki telefonske komunikacije ter obravnava in uporaba zaupnih informacij EU.

4. Fizično varovanje/nadzor dostopa**4.1 Načela nadzora dostopa**

- (a) Vstop v prostore delegacije ES poteka strogo na podlagi „potrebe dostopa“. Vodja delegacije ES, v tesnem sodelovanju z Generalnim direktoratom Komisije za zunanje odnose, vzpostavi operativna načela, s katerimi se nadzoruje dostop do zgradb delegacije ES.
- (b) Vse osebe, ki vstopajo v zgradbo delegacije ES, morajo imeti veljavno dovolilnico Komisije, ki jo izda Direktorat Komisije za varnost, ali veljavno dovolilnico, ki jo izda vodja delegacije ES ob upoštevanju pravil in standardov, ki jih določi Direktorat za varnost. Vse osebe, ki vstopajo v zgradbe Komisije, morajo upoštevati vsa varnostna navodila, ki jih da vodja delegacije ES.

- (c) Vse osebe v zgradbah ali prostorih delegacije ES morajo stalno vidno nositi veljavno dovolilnico.

4.2 Veljavne dovolilnice

- (a) *Službene kartice* se izdajo uradnikom Komisije, tj. osebam, ki jih zajemajo kadrovske predpisi ali pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti, in napotenim nacionalnim strokovnjakom ter, kadar se zdi potrebno, tudi osebu drugih institucij, agencij ter drugih organov, ki se nahajajo v prostorih delegacije ES.
- (b) *Kartice za dostop* se izdajo vsemu drugemu osebu, ki potrebuje dostop do zgradb delegacije ES za izpolnitev pogodbenih obveznosti s službami Komisije. Kartice za osebe s pogodbami za določen čas ne veljajo dlje od tega časovnega roka. Obdobje veljavnosti kartic za dostop nikoli ni daljše kot do konca tekočega leta.
- (c) *Prepustnice* izdaja vodja delegacije ES v primeru upravičenih razlogov za dostop do zgradb delegacije ES.
- (d) *Dovolilnice za obiskovalce ali dovolilnice za pogodbenike obiskovalce* se obiskovalcem izdajo začasno na recepciji zgradb delegacij ES po preveritvi veljavnega identifikacijskega dokumenta.
- (e) *Družinski člani uradnikov delegacije ES*, ki prosijo za dostop do upravnega območja, se obravnavajo kot obiskovalci.
- (f) Samo imetniki *službene kartice* lahko povabijo obiskovalce v zgradbe delegacije ES.
- (g) Službene kartice in dovolilnice ostanejo lastnina Komisije in se na zahtevo vodje delegacije ES vrnejo vodji. Službe, ki so izdale veljavne dovolilnice, morajo zagotoviti, da se dovolilnica vrne ob koncu pogodbe ali kadar podlaga, na osnovi katere je bila dovolilnica izdana, ni več veljavna.

4.3 Vrste obiskovalcev v prostorih Komisije

- (a) *Posamezne obiskovalce* v upravnem območju delegacije ES spremlja oseba, ki je imetnik službene kartice Komisije. Upravna območja so tisti deli prostorov delegacije ES, ki niso splošnega interesa in zadevajo delovanje delegacije ES. Obiskovalci se sprejmejo na območju recepcije in se ob koncu obiska pospremito nazaj do tega območja. Posamezni obiskovalci se v prostorih delegacije ES ne smejo gibati brez spremstva.
- (b) *Za obiskovalce udeležence sestankov in dogodkov* vodja delegacije ES na območju recepcije, kjer bo potekal dogodek, vzpostavi potrebna sredstva za izdajo pripone obiskovalcem udeležencem sestankov in dogodkov. Udeleženci morajo te vidno nositi v času svoje prisotnosti v zgradbi delegacije ES, kjer dogodek poteka.
- (c) *Pogodbenikom obiskovalcem* se dovoli dostop le za določen namen in po preveritvi veljavnega identifikacijskega dokumenta prejmejo začasno dovolilnico. Postopke, ki določajo dostop in registracijo obiskovalcev, je treba izpolniti pred vsakim dostopom do zgradb delegacije ES.
- (d) Nadzor dostopa se izvaja stalno, tudi, če je mogoče, v primeru evakuacije zgradbe ali v nujnih primerih.
- (e) Delovni čas delegacije ES določi vodja delegacije ES. Zunaj zgoraj navedenega delovnega časa, vključno s konci tedna in prazniki, se osebe s službeno kartico Komisije, ki vstopajo v prostore delegacije ES, vpišejo v register, ki se nahaja pri recepciji zgradbe.
- (f) Vsi obiskovalci se vpišejo pri recepciji delegacije ES. Poleg vpisa svoje identifikacije v register morajo predložiti tudi veljavno pooblastilo za dostop do prostorov delegacije ES.
- (g) Pogodbeniki, ki izvajajo dostavo v zgradbo delegacije ES, predložijo blagovni manifest s podrobno razlago vzrokov za dostavo. Vsakršno kršitev tega postopka je treba takoj sporočiti Generalnemu direktoratu Komisije za zunanje odnose.
- (h) Obiskovalci zgradb Komisije in njihova osebna prtljaga so lahko predmet tehničnega nadzora, kot sta preiskava in pregled prtljage.

4.4 Obiski zelo pomembnih oseb

Vodja delegacije ES je odgovoren za varnostno ureditev vseh uradnih obiskov, ki potekajo v prostorih delegacije ES ali povezanih območjih.

4.5 Omejen dostop do zgradb delegacije ES

(a) Dostop do prostorov delegacije ES urejajo:

- Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih ter izbirna protokola z dne 18. aprila 1961,
- Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti določbe, sprejete na podlagi člena 218 Pogodbe; Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti ter zlasti člen 1 in 19 Protokola; ter Sklep Komisije C (1998) 2528/1 z dne 12. avgusta 1998 o imenovanju organa, odgovornega za odpravo nedotakljivosti prostorov, zgradb in arhivov Komisije,
- sporazumi o ustanovitvi, ki jih je Evropska komisija sklenila s tretjimi državami.

(b) Podrobnosti o dostopu za države gostiteljice je mogoče določiti v posebnih sporazumih, ki določajo, da, razen kadar vodja delegacije ES to prepove, reševalne službe države gostiteljice v primeru neposredne grožnje varnosti ali zdravju osebja, zaradi česar je potrebna takojšnja intervencija, lahko vstopijo v zgradbe delegacije ES. Generalnega direktorja Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose je treba nemudoma obvestiti o takšnih intervencijah.

Policijske službe države gostiteljice nimajo pravice dostopa do zgradb in prostorov delegacije ES, razen na zahtevo vodje delegacije ES. Če je dostop odobren, osebje delegacije ES pomaga policiji, če in ko je to potrebno.

- (c) Oborožene osebe ne smejo vstopiti in se gibati v zgradbi delegacije ES, razen po predhodnem pisnem sporazumu z vodjo delegacije ES.
- (d) V zgradbe delegacije ES ni dovoljen vstop živalim, razen psom, ki se uporabljajo za pregled prostorov delegacije ES, patroljnim psom, ki se uporabljajo za varovanje, ter psom vodnikom za slepe in psom za gluhe.
- (e) Z izjemo službenih potreb v zgradbah delegacije ES ni dovoljeno fotografirati ter snemati filmskega ali zvočnega zapisa brez predhodnega soglasja vodje delegacije ES.

4.6 Dostop do garaž ali parkirnih prostorov

- (a) Samo vozniki z veljavno dovolilnico za vozilo in veljavno službeno kartico, kartico za dostop ali prepustnico lahko pripeljejo avtomobil v garažo ali na parkirni prostor delegacije ES. Vsi drugi potniki v avtomobilu morajo imeti veljavne dovolilnice za zgradbe delegacije ES. Službeno kartico in kartico za dostop je treba na zahtevo pokazati.
- (b) Vsa vozila, za katera se zahteva dostop do garaž ali parkirnih prostorov delegacije ES, razen ustrezno označenih službenih vozil Komisije, morajo imeti veljavno dovolilnico za vozila, ki mora biti jasno vidna ne zgolj ob vstopu v zgradbo, ampak tudi med postankom v garaži ali na parkirnem prostoru.
- (c) Uradnik Komisije, ki zahteva dostop za vozilo, ima lahko samo eno dovolilnico za vozilo. Če se izda nova dovolilnica, mora uradnik vrniti prejšnjo dovolilnico. Nove dovolilnice ni mogoče izdati, če prejšnja ni bila vrnjena. Če je dovolilnica izgubljena ali ukradena, je treba vodji delegacije ES podati uradno izjavo.
- (d) Zaradi varnostnih razlogov lahko vodja delegacije ES prepove dostop do garaž ali parkirnih prostorov delegacije ES.
- (e) Nujne in posebne ukrepe je mogoče sprejeti glede varovanja ali varnosti vseh vozil, parkiranih v garažah, na parkiriščih ali v neposredni okolici prostorov delegacije ES.

4.7 Dostava pošte in paketov

- (a) Z izjemo diplomatske pošte se vsa vhodna zunanja pošta, vključno s paketi, dodatno varnostno pregleda, kadar se zdi nenavadna ali sumljiva.
- (b) Razen v primeru, ko je bila zadeva prijavljena in odobrena pri vodji delegacije ES, neposredno naslovniku v zgradbo delegacije ES ni mogoče vročiti zunanje pošte.

4.8 Vredni predmeti

Osebe delegacije ES, ki mu je bila zaupana lastnina Komisije, mora izvesti vse primerne varnostne ukrepe, da zagotovi primerno uporabo in hranjenje te lastnine ter da prepreči njeno poškodovanje, izgubo ali nedovoljen dostop do nje.

4.9 Varnost v okolici prostorov delegacije ES

- (a) Vse osebe, ki so zaposlene v zgradbah delegacije ES, morajo poročati o osebah, ki opazujejo ali poskušajo prikrito vstopiti v zgradbe delegacije ES. Vodjo delegacije ES morajo nemudoma obvestiti o vseh sumljivih vozilih, predmetih ali osebah, ki se nahajajo poleg ali v bližini zgradb delegacije ES.
- (b) Preden ponoči, pred koncem tedna ali pred prazniki zapustijo prostore delegacije ES, vse osebe, ki so zaposlene v prostorih delegacije ES, pozorno preverijo, da so okna zaprta ter, če je primerno, zaprta tudi vrata in luči ugasnjene.
- (c) Kadar generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose prejme informacije o kakršnih koli dogodkih ali incidentih, ki bi lahko imeli varnostne posledice in se dogajajo zunaj ali v bližini zgradbe delegacije ES, mora nemudoma obvestiti vodjo delegacije ES, ki nemudoma sprejme potrebne varnostne ukrepe, da prepreči morebiten nedovoljen dostop bodisi oseb bodisi vozil. Če je treba, vzpostavi stik z ustreznimi organi države gostiteljice.

4.10 Varnost v prostorih delegacije ES

Vodja delegacije ES določi standarde, ki jih je treba upoštevati pri varnostni ureditvi, ter naloge in navodila, ki se uporabljajo za vse osebe v zgradbah delegacije ES ali v njihovi okolici.

4.11 Ukrepi, ki jih mora vodja delegacije ES sprejeti v primeru varnostnih incidentov

- (a) Če pride do incidenta, ki vključuje hudo telesno poškodbo, lahko kateri koli član osebja pokliče lokalno nujno zdravstveno službo.
- (b) Izvesti je treba ustrezne ukrepe, da zgradba delegacije ES ne ostane brez nadzora.

4.12 Ukrepi, ki jih je treba sprejeti v primeru demonstracij pred prostori delegacije ES

- (a) V primeru demonstracij v neposredni okolici prostorov delegacije ES mora osebje na območju recepcije in garaže obvestiti vodjo delegacije ES, ki sprejme zaščitne ukrepe in izda navodila glede varnosti zgradbe.
- (b) Kadar obstajajo znaki, da je napad na prostore delegacije ES verjeten, vodja delegacije ES izda posebna navodila vsem zadevnim službam in osebju delegacije ES ter nemudoma obvesti Generalni direktorat Komisije za zunanje odnose, ki obvesti direktorja Direktorata Komisije za varnost. Odvisno od vrste grožnje je treba sprejeti ustrezne ukrepe.

4.13 Vdor v prostore delegacije ES

- (a) Vse osebe, ki imajo pooblastilo za prisotnost v prostorih delegacije ES, morajo vidno nositi veljavno dovolilnico ali službeno kartico. Od vseh oseb brez takšne veljavne dovolilnice ali službene kartice se lahko

zahteva, da na zahtevo oseba, pristojnega za nadzor dostopa, ali uradnika, ki ga določi vodja delegacije ES, nemudoma zapustijo prostore delegacije ES.

- (b) Kadar osebe poskušajo doseči nezakonit dostop do prostorov delegacije ES, uradniki delegacije ES najprej poskrbijo, da se zaprejo pisarne, sefi in ključavnice, če pri tem ni ogrožena njihova lastna fizična varnost. Nemudoma obvestijo generalnega direktorja Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose in zahtevajo navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in o ustreznih službah, ki jih je treba obvestiti.
- (c) Generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose v sodelovanju z direktorjem Direktorata Komisije za varnost sprejme ustrezne ukrepe za rešitev problema. Vzpostavi lahko stik in zaprosi za pomoč ustrezne organe države gostiteljice, vključno s policijo.

4.14 Prisotnost sumljivih posameznikov v prostorih delegacije ES

- (a) Da se ohrani sprejemljiva varnost oseb, zaposlenih v prostorih delegacije ES, in lastnine Komisije, mora vse osebe delegacije ES poročati o kateri koli osebi, ki se vede nenavadno ali sumljivo. Osebe delegacije ES mora o takšnih osebah obvestiti vodjo delegacije ES.
- (b) Vodjo delegacije ES je treba nemudoma obvestiti o vseh sumljivih ali nepooblaščenih vstopih v prostore Komisije. Generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose vedno in nemudoma izda navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in o ustreznih službah, ki jih je treba obvestiti.

4.15 Grožnja z bombo

- (a) Če oseba, zaposlena v prostorih delegacije ES, prejme grožnjo z bombo, ta oseba nemudoma obvesti generalnega direktorja Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose. Ta oseba poskuša pridobiti kar največ informacij od osebe, ki kliče, ali iz prejetega sporočila.
- (b) Generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose izda navodila o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in nemudoma obvesti člana Komisije, odgovornega za zunanje odnose, ki obvesti člana Komisije, odgovornega za varnostne zadeve.
- (c) Na zahtevo pristojnih organov države gostiteljice (tj. reševalnih služb) se lahko vodja delegacije ES odloči za evakuacijo stavbe delegacije ES. Generalni direktor Generalnega direktorata Komisije za zunanje odnose mora biti v celoti obveščen.

4.16 Odkritje sumljivega paketa ali drugega predmeta

- (a) Vsak uradnik delegacije ES ali zaposleni na delovnem mestu mora vodjo delegacije ES nemudoma obvestiti o odkritju sumljivega paketa ali drugega predmeta. Kadar je odkrit sumljiv paket ali drug sumljiv predmet, je treba okoli njega oblikovati ustrezno varnostno območje. Nihče se ne sme dotikati ali posegati v sumljiv paket ali drugi predmet. Uporaba brezžičnih komunikacijskih sredstev je v bližini kraja incidenta prepovedana.
- (b) Po oceni grožnje in okoliščin vodja delegacije ES vzpostavi stik z ustreznimi organi države gostiteljice.

4.17 Zavarovanje dokazov

V primeru prekrškov ali kaznivih dejanj v prostorih delegacije ES morajo pričë dogodka obvestiti vodjo delegacije ES, ki bo sprejel ustrezne ukrepe. Priče ne smejo posegati v dokaze.

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 18. decembra 2006****o začasnem poskusu v zvezi s povečanjem največje teže partije nekaterih vrst semena krmnih rastlin na podlagi Direktive Sveta 66/401/EGS***(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6572)***(Besedilo velja za EGP)**

(2007/66/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

(Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj), dopušča postopke, s katerimi se za vrste trav največja teža partije lahko poveča.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena krmnih rastlin ⁽¹⁾ in zlasti člena 13(a) Direktive,

- (5) Da bi se v praksi preskusili pogoji, pod katerimi so proizvodni obrati sposobni proizvajati dovolj velike homogene partije semena, je treba organizirati začasni preskus, s katerim bi se povečala največja teža partije vrst trav.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 66/401/EGS določa največjo težo partije, da bi se pri testiranju semena izognili heterogenosti partij semena.

- (6) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za seme in razmnoževalni material za poljedelstvo, vrtnarstvo in gozdarstvo –

- (2) Spremembe v proizvodnji semena in tržnih praksah, zlasti povečan posevek semena in metode prevoza semena, vključno s prevozom razsutega semena, kažejo, da bi za seme vrst trave lahko bilo zaželeno povečanje največje predpisane teže partije.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

- (3) Z Odločbo Komisije 2002/454/ES ⁽²⁾ je bil organiziran začasni poskus v zvezi s povečanjem največje teže partije nekaterih vrst semena krmnih rastlin v skladu z Direktivo 66/401/EGS, ki se je končalo 1. junija 2003. Vendar semenarska podjetja niso sodelovala, ker je navedena odločba zahtevala test heterogenosti, ki bi ga bilo treba izvesti pri vsaki partiji semena, proizvedenega med poskusom, kar bi pomenilo tudi velike dodatne stroške.

1. Z odstopanjem od člena 7(2) Direktive 66/401/EGS in Priloge III k navedeni direktivi, znaša največja teža partije za države članice, ki sodelujejo v začasnem poskusu in za seme vrst, naštetih v stolpcu 1 Priloge III k navedeni direktivi pod naslovom „GRAMINEAE“, 25 ton.

- (4) Trenutna mednarodna praksa ISTA (Mednarodne zveze za testiranje semena)/tehnični protokol ISF (Svetovne semenarske organizacije), ki ga je 10. februarja 2006 odobril izvršni odbor ISTA in 24. maja 2006 sprejel Svet OECD

2. Za države članice, ki sodelujejo v začasnem poskusu, se poleg pogojev iz Direktive 66/401/EGS uporabijo pogoji iz Priloge k navedeni direktivi.

⁽¹⁾ UL 125, 11.7.1966, str. 2298/66. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2004/117/ES (UL L 14, 18.1.2005, str. 18).

⁽²⁾ UL L 155, 14.6.2002, str. 57.

3. Države članice, ki sodelujejo v poskusu o tem obvestijo Komisijo. Sodelovanje lahko kadar koli prekinejo, tako da o tem obvestijo Komisijo.

Člen 2

Države članice vsako leto do 31. marca naslednjega leta Komisiji in drugim državam članicam predložijo poročilo o rezultatih poskusa.

Člen 3

Začasni poskus se začne izvajati 1. januarja 2007 in se konča 30. junija 2012.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. decembra 2006.

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

PRILOGA

Pogoji iz člena 1:

- (a) Pri odstopanju od največjih partij semena trav se upošteva dokument „Poskus na velikosti partije semena krmnih rastlin ISTA/ISF“⁽¹⁾, kakor ga je 24. maja 2006 sprejel Svet OECD;
 - (b) organ za potrjevanje proizvajalcem semena uradno podeli licenco;
 - (c) uradna oznaka, ki jo predpisuje Direktiva 66/401/EGS, po besedilu: „Pravila in standardi ES“ navaja številko te odločbe;
 - (d) vzorci, ki jih države članice, ki sodelujejo v začasnem poskusu, predložijo za primerjalne preskuse Skupnosti, se vzamejo iz partij semena, uradno potrjenih pod pogoji poskusa; ter
 - (e) organ za potrjevanje spremlja poskus in, kadar je primerno, preveri največ 5 % testov heterogenosti.
-

⁽¹⁾ [http://www.seedtest.org/en/content --1-1039.html](http://www.seedtest.org/en/content--1-1039.html).

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 18. decembra 2006

o pravicah držav članic do podaljšanja začasnih dovoljenj, odobrenih za novo aktivno snov tritosulfuron

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6573)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/67/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/414/EGS z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet ⁽¹⁾ in zlasti četrtega pododstavka člena 8(1) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 6(2) Direktive 91/414/EGS je Nemčija junija 2001 od podjetja BASF AG prejela zahtevek za vključitev aktivne snovi tritosulfuron v Prilogo I k Direktivi 91/414/EGS. Odločba Komisije 2002/268/ES ⁽²⁾ je potrdila, da je dokumentacija popolna ter da načeloma vsebuje zahtevane podatke in informacije iz prilog II in III k navedeni direktivi.
- (2) Potrditev popolnosti dokumentacije je bila potrebna zato, da se omogoči njen podroben pregled in da se državam članicam ob upoštevanju pogojev iz člena 8(1) Direktive 91/414/EGS in zlasti pogoja v zvezi s podrobno oceno aktivne snovi in fitofarmaceutskega sredstva glede na zahteve iz navedene direktive zagotovi možnost izdaje začasnih dovoljenj za največ tri leta za fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo zadevno aktivno snov.
- (3) Za to aktivno snov so bili v skladu z določbami člena 6(2) in (4) Direktive 91/414/EGS ocenjeni vplivi na zdravje ljudi in okolje za uporabe, ki jih je predlagal vlagatelj. Država članica poročevalka je Komisiji 5. septembra 2002 predložila osnutek poročila o oceni.
- (4) Po predložitvi osnutka poročila o oceni države članice poročevalke je bilo ugotovljeno, da je treba od vlagateljev zahtevati nadaljnje informacije, ki jih država članica poročevalka pregleda in za katere predloži svojo oceno.

Zato pregled dokumentacije še traja in ocenjevanja ne bo mogoče zaključiti v roku, predvidenem v Direktivi 91/414/EGS.

- (5) Ker na podlagi rezultatov ocenjevanja do sedaj ni bilo nobenega razloga za neposredno zaskrbljenost, je treba državam članicam v skladu z določbami člena 8 Direktive 91/414/EGS omogočiti podaljšanje začasnih dovoljenj za fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo zadevno aktivno snov, za 24 mesecev, da se omogoči nadaljnji pregled dokumentacije. Pričakuje se, da bo proces ocenjevanja in sprejemanja odločitve o morebitni vključitvi tritosulfurona v Prilogo I zaključen v 24 mesecih.
- (6) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Države članice lahko podaljšajo začasna dovoljenja za fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo tritosulfuron, za obdobje največ 24 mesecev od datuma sprejetja te odločbe.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. december 2006.

Za Komisijo

Markos KYPRIANOU

Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 230, 19.8.1991, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/75/ES (UL L 248, 12.9.2006, str. 3).

⁽²⁾ UL L 92, 9.4.2002, str. 34.

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 18. decembra 2006

o zahtevi Republike Litve za uporabo znižane stopnje DDV za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6592)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/68/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

konkurence pri pravnih osebah, ki koristijo pravico do odbitka DDV in tako ne nosijo končnega stroška za DDV.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero⁽¹⁾ in zlasti členom 12(3)(b) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po prvotnem zahtevku, poslanem Komisiji 19. aprila 2006, je Republika Litva s pismom, ki je bilo pri Komisiji evidentirano dne 10. julija 2006, obvestila Komisijo, da namerava uporabiti znižano stopnjo DDV za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo. Litva je kot gospodinjstva opredelila vse končne potrošnike, s katerimi so pogodbe o zadevni oskrbi sklenjene kot s fizičnimi osebami.
- (2) V skladu s Prilogo VIII k Pristopni pogodbi, z odstopanjem od člena 12(3)(a) Direktive 77/388/EGS (v nadaljevanju „Šesta direktiva o DDV“), je lahko Latvija do 31. decembra 2004 ohranila oprostitve davka na dodano vrednost od oskrbe gospodinjstev z ogrevanjem. Pravzaprav je Latvija zaprosila za znižanje davka na dodano vrednost od oskrbe z daljinskim ogrevanjem tudi po tem datumu.
- (3) Latvija želi uvesti znižano stopnjo DDV (5 %) za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo, z izjemo oskrbe za gospodarske ali druge poklicne dejavnosti. Ta stopnja ne povzroča niti izkrivljanja konkurence niti sprememb pri porabi električne energije, plina ali ogrevanja, prodanih gospodinjstvom, ki bi nastale zaradi davkov. Glavni razlog za to je dejstvo, da so iz tehnično-tehnološkega vidika ti proizvodi lahko medsebojno zamenljivi zgolj za namene ogrevanja. Ker je zahtevek za znižanje stopnje DDV omejen samo na gospodinjstva, verjetno ne bo povzročal izkrivljanja

- (4) Poleg tega so bila pravila DDV glede mesta dobave zemeljskega plina in električne energije, določena v Šesti direktivi o DDV, spremenjena z Direktivo Sveta 2003/92/ES⁽²⁾. Oskrba z zemeljskim plinom preko distribucijskih omrežij in električne energije do končne faze, od trgovcev in distributerjev končnemu porabniku, je obdavčena na mestu, kjer porabnik dejansko uporablja in porablja blago, da se zagotovi izvajanje obdavčitve v državi dejanske porabe blaga. V zvezi z oskrbo z daljinskim ogrevanjem ne obstaja tveganje izkrivljanja konkurence v smislu člena 12(3)(b) Šeste direktive o DDV, ker ni čezmejnih transakcij in je oskrba lokalna.

- (5) Načrtovani ukrep za uvedbo znižane stopnje DDV za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo v skladu s členom 12(3)(b) Šeste direktive o DDV je omejen na oskrbo končnih porabnikov in se ne uporablja za oskrbo davčnih zavezancev in potreb njihovih gospodarskih, poklicnih in drugih dejavnosti.
- (6) Ker je načrtovani ukrep omejen na oskrbo končnih porabnikov in se ne uporablja za oskrbo davčnih zavezancev in potreb njihovih gospodarskih, poklicnih in drugih dejavnosti, je treba tveganje za izkrivljanje konkurence šteti kot neobstoječe. Ker je pogoj iz člena 12(3)(b) Šeste direktive o DDV torej izpolnjen, lahko Latvija uporabi zadevni ukrep takoj po uradnem obvestilu o tej odločbi –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Latvija lahko ukrep o uporabi znižane stopnje DDV za oskrbo gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem, zemeljskim plinom in električno energijo, o katerem uradno obvestila Komisijo s

⁽¹⁾ UL L 145, 13.6.1977, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/69/EC (UL L 221, 12.8.2006, str. 9).

⁽²⁾ UL L 260, 11.10.2003, str. 8.

pismom, ki je bilo pri Komisiji evidentirano dne 10. julija 2006, uporablja ne glede na pogoje proizvodnje in oskrbe.

Člen 2

Za namene te odločbe so gospodinjstva opredeljena kot fizične osebe, ki so prejemnice oskrbe iz člena 1 za namene končne porabe, kar izključuje kakršno koli oskrbo za potrebe njihovih gospodarskih, poklicnih in drugih komercialnih dejavnosti.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Republiko Latvijo.

V Bruslju, 18. decembra 2006.

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 18. decembra 2006****o dovoljenju Romuniji, da odloži uporabo nekaterih določb Direktive Sveta 2002/53/ES glede trženja semena nekaterih sort poljščin***(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6568)***(Besedilo velja za EGP)**

(2007/69/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o pristopu Bolgarije in Romunije, in zlasti člena 4(3) Pogodbe,

ob upoštevanju Akta o pristopu Bolgarije in Romunije, in zlasti člena 42 Akta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 42 Akta o pristopu, lahko Komisija sprejme prehodne ukrepe, če so v Bolgariji in Romuniji potrebni za olajšanje prehoda iz obstoječe ureditve v ureditev, ki izhaja iz uporabe veterinarskih in fitosanitarnih pravil Skupnosti. Navedena pravila vključujejo pravila glede trženja semena.
- (2) Direktiva Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin ⁽¹⁾ določa, da se lahko seme sort poljščin, ki je zajeto v členu 1(1) Direktive 2002/53/ES trži le, če so izpolnjene zahteve iz členov 4(1), 7 in 11 te direktive.
- (3) V Romuniji bi bilo treba prepovedati trženje semena nekaterih sort od dneva pristopa, razen če se odobri odstopanje od navedenih določb.
- (4) Da bi se Romuniji omogočilo sprejetje in izvedba ukrepov, ki so potrebni za zagotovitev, da se zadevne sorte sprejmejo v skladu z načeli sistema Skupnosti, je treba za obdobje treh let po datumu pristopa omogočiti odlog uporabe Direktive 2002/53/ES glede trženja semena sort na ozemlju Romunije, navedenih v katalogu Direktive v skladu z drugimi načeli iz romunske uradne prošnje z dne 28. septembra 2006, ki niso zajeta v navedeni direktivi.

- (5) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za seme in razmnoževalni material za poljedelstvo, vrtnarstvo in gozdarstvo –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Z odstopanjem od členov 4(1), 7 in 11 Direktive 2002/53/ES lahko Romunija na svojem ozemlju odloži uporabo navedene direktive glede trženja semena sort, navedenih v Prilogi k tej odločbi, za obdobje treh let po dnevu pristopa.

Med navedenim obdobjem se takšno seme trži samo na ozemlju Romunije. Iz vsake nalepke ali uradnega ali drugačnega dokumenta, ki je v skladu z določbami te direktive priložen partiji semena ali je ta z njim opremljena, mora biti jasno razvidno, da je seme namenjeno za trženje izključno na ozemlju Romunije.

Člen 2

Ta odločba začne veljati z dnem začetka veljavnosti Pogodbe o pristopu Bolgarije in Romunije.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. december 2006.

Za Komisijo

Markos KYPRIANOU

Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 193, 20.7.2002, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 268, 18.10.2003, str. 1).

PRILOG A

Vrsta/sorta
<i>Beta vulgaris</i> L. – Sladkorna pesa
Graf
<i>Beta vulgaris</i> L. – Sladkorna pesa
Lovrin 515
Lovrin 628
<i>Dactylis glomerata</i> L.
Magda
Marius (ant. Adrian)
Ovidiu
Poiana
Regent
Simina
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber
Adela
Vio
<i>Festuca pratensis</i> Hudson
Postăvar
Tâmpa
Transilvan
<i>Festuca rubra</i> L.
Feruma
Măgurele 23 (ant. Pastoral)
Peisaj (ant. Tedi)
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Ancuța (ant. Anca)
Iuliana (ant. Iulia)
<i>Lolium perenne</i> L.
Martarom (ant. Marta)
Măgura
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth
Cătălin
Florin
<i>Phleum pratense</i> L.
Horia
Rarău
Tirom

Vrsta/sorta
<i>Poa pratensis</i> L.
Colina (ant. Fima)
<i>Lotus corniculatus</i> L.
Doru
Nicol (ant. Nico)
Oltim
<i>Lupinus albus</i> L.
Medi
<i>Medicago sativa</i> L.
Adin
Alina
Carina
Cosmina
Daniela (ant. Dana)
Dorinela (ant. Dorina)
Granat
Magnat
Mădălina
Opal (ant. Topaz)
Sandra
Satelit
Sigma
Tamas
<i>Pisum sativum</i> L.
Aurora
Dorica (ant. Dora)
Mona
Vedea
<i>Trifolium alexandrinum</i> L.
Viorel
<i>Trifolium repens</i> L.
Carmencita (ant. Carmen)
Carpatin
Danitim
Miorița
<i>Trifolium pratense</i> L.

Vrsta/sorta	Vrsta/sorta
Novac	Luncavăț (ant. Elena)
Rotrif (ant. Roza)	Martin
Sătmărean	Monica
<i>Vicia faba</i> L.	Nineta
Montana	Paula
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Radu
Ana Maria	Rareș
Montana	Sabena
<i>Arachis hypogaea</i> L.	Șumuleu
Solar	Vasilelin (ant. Iordan)
Venus	<i>Sinapis alba</i> L.
<i>Brassica napus</i> L. (part.)	Alex
Diana	Petrana
Doina	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill
Perla	Balkan
<i>Cannabis sativa</i> L.	Columna
Denise	Daciana
Diana	Danubiana
Zenit	Eugen
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	Felix
CW1221	Granat (ant. Agat)
CW4440	Kiskun Daniela
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Onix
Ada	Perla
Adria	Proteinka
Alexin	Românesc 99
Alin	Safir
Bazil	Stine 2250
Betalisa (ant. Elisa)	Triumf
Codruța	Venera
Cosmin	<i>Avena sativa</i> L.
Cristina	Jeremy
Ferdinand (ant. Carolina)	Mureș
Floriana	Lovrin 1
Florinda	Lovrin 27
Fluin	<i>Hordeum vulgare</i> L. – Dvovrstni ječmen
Iunia 96	Andreea
Louis	Bogdana (ant. Avânt)

Vrsta/sorta
Capriana
Daciana
Haşdate (ant. Aura)
Jubileu
Kristal
Laura
Maria
NS 525
NS 529
Romaniţa
Stindard
<i>Hordeum vulgare</i> L. – Šestvrstni ječmen
Amical (ant. Adi)
Andrei
Compact
Dana
Liliana
Mădălin
NS 313
Orizont
Regal
Univers
<i>Oryza sativa</i> L.
Brăila
Dunărea
Elida
Magic
Polizeşti 28
Speranţa
Zefir
<i>Secale cereale</i> L.
Suceveana
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
Andrea
Donaris
Dorina
F135ST
Fundulea 21

Vrsta/sorta
Fundulea 32
Marina
Regina
Siret
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.
Sabin
Sorin
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench x <i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.
Catinca (ant. Tinca)
Fundulea 235 (ant. Tereza)
x <i>Triticosecale</i> Wittm.
Gorun
Haiduc
Plai
Silver
Stil
Trilstar
Ţebea
<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.
Albota
Aniversar
Apullum
Ardeal 1
Arieşan
Beti
Boema
Briana
Ciprian
Crina
Crişana
Delabrad
Dor
Drobeta
Dropia
Dumbrava
Eliana
Eseñţial
Faur

Vrsta/sorta	Vrsta/sorta
Flamura 85	F425M
Gabriela	Falco
Gasparom	Faur
Gruia	Fulger
Iași 2	Fundulea 322
Kraljevica	Fundulea 365
Kristina	Fundulea 376
Ljiljana	Fundulea 475M
Lovrin 34	Fundulea 515 (ant. Premier)
Mina	Fundulea 540 (ant. Granit)
Moldova 83	Fundulea 625
Pădureni (ant. Rubin)	Generos
PKB Romança	GS307
Romulus	GS308
Sonata	Kiskun 4230
Speranța	Kiskun 4255
SV99	Kiskun 4297
Șimnic 30	Kiskun 4344
Trivale	Kiskun 4380
Turda 95	Kiskun Aliz
Turda 2000	Kiskun Blako
Voroneț	Kiskun Cilike
<i>Triticum durum</i> Desf.	Kiskun Dori
Condurum (ant. Condur)	Kiskun Ermina
Grandur	Kiskun Galja
Pandur	Kiskun Gitta
<i>Zea mays</i> L.	Kiskun Kristof
Andreea	Kiskun Natalie (ant. Natalie)
Boris 5	Kiskun Nusi
Brateș	Kiskun Olike
Campion	Kiskun Piros
Cera 6	Kiskun Reni
Cera 9	Kiskun Roy
Cera 10	Kiskun Szoliani
Ciclon	Kiskun Tamara
Dacic	Kiskun Vanda
Dáma	Kiskun Vivien
Danubian (ant. Danubiu)	Kiskun Xintia

Vrsta/sorta
Klausen
Krisztina
Laurina
Lorenca
Lovrin 400
Milcov
Mv Major
Neptun
NS300
NS355
NS540
NSSC420YU
Octavian
Oituz
Olimpius (ant. Olimp)
Olt
Ozana (ant. Dana)
Paltin
Pamela
Panciu
Partizan
Patria
Podu Iloaiei 110
Rapid
Rapsodia
Rodna
Staniša
Star
Szegedi SC 276
Szegedi SC 516
Turda 145
Turda 165
Turda 167
Turda 200
Turda 201
Turda Favorit
Turda Mold 188
Turda Star

Vrsta/sorta
Turda Super
Turda SU181
Turda SU182
Turda SU210
ZP278
ZP335
ZP394
ZP409
ZP434
ZP471
ZP488
ZP684
<i>Solanum tuberosum L.</i>
Alina
Alize (ant. Amelia)
Amicii
Astral N
Armonia
Christian
Claudiu
Coval
Cristela
Dacia
Dragomirna
Dumbrava
Eterna
Frumoasa
Harghita
Ioana
Loial
Luiza
Magic
Mikel
Milenium
Moldovița
Nana
Nativ
Nemere

Vrsta/sorta	Vrsta/sorta
Productiv	Ruxandra (ant. Nicoleta)
Rapsodia	Speranța
Rasant	Star
Redsec	Tâmpa
Robusta	Tentant
Roclas	Timpuriu de Brașov
Rozal	Transilvania

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 20. decembra 2006

v zvezi s podaljšanjem roka za dajanje v promet biocidnih pripravkov, ki vsebujejo nekatere aktivne snovi, ki niso bile preučene v desetletnem programu dela iz člena 16(2) Direktive 98/8/ES

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6707)

(Besedilo v angleškem, češkem, danskem, finskem, grškem in švedskem jeziku je edino verodostojno)

(2007/70/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive 98/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 o dajanju biocidnih pripravkov v promet ⁽¹⁾ in zlasti člena 16(2) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Drugi pododstavek člena 16(2) in (3) Direktive 98/8/ES (v nadaljevanju „Direktive“) določa, da se lahko v primeru, ko zahtevane informacije in podatki za presojo aktivne snovi niso predloženi v predpisanem roku, lahko odloči, da se taka aktivna snov ne vključi v Prilogo I, IA ali IB k Direktivi. Države članice morajo po takšni odločitvi preklicati vsa dovoljenja za biocidne pripravke, ki vsebujejo to aktivno snov.

(2) Uredbi Komisije (ES) št. 1896/2000 in (ES) št. 2032/2003 določata podrobna pravila za izvajanje prve in druge faze desetletnega programa dela iz člena 16(2) Direktive. Člen 4 (2) Uredbe Komisije (ES) št. 2032/2003 določa 1. september 2006 kot datum, z učinkom od katerega države članice preklicajo obstoječa dovoljenja za biocidne proizvode, ki vsebujejo aktivne snovi, za katere ni bila sprejeta nobena prijava ali zanje nobena država članica ni izrazila zanimanja.

(3) Člen 4a Uredbe Komisije (ES) št. 2032/2003, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1048/2005, določa pogoje, na podlagi katerih lahko države članice Komisijo zaprosijo za podaljšanje obdobja postopne odprave, določenega v njenem členu 4(2) in pogoje odobritve takšnega podaljšanja.

(4) Za nekatere aktivne snovi, katerih uporaba se prepove po 1. septembru 2006, so vlogo za podaljšanje obdobja postopne odprave Komisiji vložile posamezne države članice in jim priložile podatke, ki dokazujejo potrebo po nadaljnji uporabi zadevnih snovi.

(5) Finska, Danska, Norveška in Islandija so predložile podatke, ki dokazujejo, da za borov katran, ki se uporablja kot sredstvo za zaščito lesa na zgodovinskih lesenih stavbah, ladjah in predmetih, ni na voljo drugih ustreznih možnosti. Podaljšanje obdobja postopne odprave za to snov se zdi primerno zaradi ohranjanja kulturne dediščine teh držav in držav članic.

(6) Češka je predložila podatke, ki dokazujejo zelo razširjeno uporabo natrijevega N-klorobenzensulfonamida/kloramina B, ki se uporablja kot dezinfekcijsko sredstvo v čeških oboroženih silah in javnih zdravstvenih službah. Njena nadomestitev z drugimi prijavljenimi snovmi bi lahko bila težavna, če bi bila opravljena ob koncu obdobja postopne odprave, zlasti ko je treba izpeljati postopek javnega naročila. Podaljšanje obdobja postopne odprave za to snov se zdi primerno zaradi prehoda na nova dezinfekcijska sredstva.

(7) Grčija je predložila podatke, ki dokazujejo, da organi javnega zdravstva pogosto uporabljajo temefos pri zatiranju komarjev in nadzoru javnega zdravja. Njena nadomestitev z drugimi prijavljenimi snovmi bi lahko bila težavna, če bi bila opravljena ob koncu obdobja postopne odprave, zlasti ko je treba izpeljati postopek javnega naročila. Podaljšanje obdobja postopne odprave za to snov se zdi primerno zaradi prehoda na nove snovi, ki so na voljo.

(8) Združeno kraljestvo je predložilo podatke, ki dokazujejo potrebo po začasni nadaljnji uporabi amoniaka kot veterinarsko higiensko biocidnega proizvoda za preprečevanje infekcij živine s kokcidiji, oocistami (cryptosporidium) in glistami (nematoda). Podaljšanje obdobja postopne odprave za to snov se zdi primerno zaradi njene postopne nadomestitve z drugimi snovmi, prijavljenimi za presojo v programu preverjanja iz Direktive.

(9) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za biocidne pripravke –

⁽¹⁾ UL L 123, 24.4.1998, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Z odstopanjem od člena 4(2) Uredbe Komisije (ES) št. 2032/2003 lahko države članice, navedene v stolpcu B Priloge k tej odločbi, odobrijo ali obdržijo obstoječa dovoljenja za dajanje v promet biocidnih pripravkov, ki vsebujejo snovi, navedene v stolpcu A Priloge, za uporabe bistvenega pomena, navedene v stolpcu D, in sicer do datumov, navedenih v stolpcu C navedene priloge.

Člen 2

1. Države članice, ki uporabljajo odstopanje iz člena 1 te odločbe, zagotovijo, da se upoštevajo naslednji pogoji:

- (a) nadaljnja uporaba je mogoča le pod pogojem, da so proizvodi, ki vsebujejo snov, odobreni za predvideno uporabo bistvenega pomena;
- (b) nadaljnja uporaba je sprejemljiva le, če nima nesprejemljivega učinka na zdravje ljudi ali živali ali na okolje;
- (c) ob odobritvi dovoljenj se uvedejo vsi primerni ukrepi za zmanjšanje tveganja;

(d) biocidni pripravki, ki ostanejo na trgu po 1. septembru 2006, se ponovno označijo, da ustrezajo pogojem za omejeno uporabo;

(e) kadar je to primerno, države članice zagotovijo, da si bodo imetniki dovoljenj ali zadevne države članice prizadevali najti druge možnosti za tovrstne uporabe ali da bo pripravljen dosje, ki bo v skladu s postopkom iz člena 11 Direktive 98/8/ES predložen najpozneje do 14. maja 2006.

2. Zadevne države članice vsako leto obvestijo Komisijo o uporabi odstavka 1 in zlasti o ukrepih, sprejetih v skladu s točko (e).

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Republiko Finsko, Kraljevino Dansko, Češko republiko, Helensko republiko ter Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.

V Bruslju, 20. december 2006.

Za Komisijo
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOG A

Seznam dovoljenj iz člena 1

Stolpec A	Stolpec B	Stolpec C	Stolpec D
Aktivna snov	Država članica	Datumi	Uporaba
Borov katran Št. ES 232-374-8 Št. CAS 8011-48-1	Finska Danska	14. 5. 2010 14. 5. 2010	Kot sredstvo za zaščito lesa na stavbah, ladjah in predmetih, ki spadajo v kulturno dediščino države članice predlagateljice.
Natrijev N-klorobenzensulfonamid/kloramin B Št. ES 204-847-9 Št. CAS 127-52-6	Češka	1. 11. 2007	Dezinfekcijsko sredstvo za uporabo v javnih zdravstvenih službah, javnih veterinarskih službah in v oboroženih silah (za civilno rabo) države članice predlagateljice.
Temefos Št. ES 222-191-1 Št. CAS 3383-96-8	Grčija	1. 11. 2007	Za zatiranje komarjev (Culicidae) in nadzor javnega zdravja.
Amonijak Št. ES 231-635-3 Št. CAS 7664-41-7	Združeno kraljestvo	14. 5. 2008	Veterinarsko higienski biocidni proizvod za preprečevanje infekcij živine s kokcidiji, oocistami (cryptosporidia) in glistami (nematoda); zgolj ko ni na voljo drugih sredstev s podobnim učinkom.

SKLEP KOMISIJE

z dne 20. decembra 2006

o ustanovitvi skupine znanstvenih strokovnjakov za označbe porekla, geografske označbe in
zajamčene tradicionalne posebnosti

(2007/71/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

SKLENILA:

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

Člen 1

ob upoštevanju naslednjega:

Ustanovi se skupina znanstvenih strokovnjakov za označbe porekla, geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti, v nadaljnjem besedilu „skupina“.

(1) Uredba Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ določa pogoje, ki jih mora posamezna označba izpolnjevati, da bi se jo na ravni Skupnosti registriralo kot zaščiteno geografsko označbo (ZGO) ali zaščiteno označbo porekla (ZOP).

Člen 2

Naloga

Komisija se lahko posvetuje s skupino glede vprašanj o zaščiti geografskih označb in označb porekla ter zajamčenih tradicionalnih posebnosti za kmetijske proizvode in živila, zlasti:

(2) Uredba Sveta (ES) št. 509/2006 z dne 20. marca 2006 o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil ⁽²⁾ določa pogoje, ki jih mora posamezno ime izpolnjevati, da bi se ga na ravni Skupnosti registriralo kot zajamčeno tradicionalno posebnost (ZTP).

— ali posamezna označba iz vloge za registracijo izpolnjuje merila iz člena 2 Uredbe (ES) št. 510/2006, predvsem povezavo z geografskim okoljem ali poreklom in/ali ugledom,

(3) Da bi se rešili nekateri zapleteni znanstveni in tehnični problemi, ki bi se lahko pojavili med pregledom pogojev, ki omogočajo registracijo takšne ali drugačne zaščitene označbe porekla, zaščitene geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti, bo Komisija morda potrebovala izvedensko mnenje strokovnjakov posvetovalne skupine.

— ali posamezno ime iz vloge za registracijo izpolnjuje merila iz členov 2, 4 in 5 Uredbe (ES) št. 509/2006, predvsem tradicionalni in/ali posebni značaj,

— o generičnosti označbe,

(4) Skupino morajo sestavljati strokovnjaki, ki so visoko kvalificirani v širokem spektru znanstvenih in tehničnih disciplin, povezanih s kmetijskim in agroživilskim področjem, humanističnimi vedami ali pravom intelektualne lastnine.

— o upoštevanju meril v zvezi z lojalno konkurenco pri trgovinskih poslih ter nevarnostjo zavajanja potrošnikov pri sporu med označbo porekla ali geografsko označbo in že registriranimi označbami porekla ali geografskimi označbami, blagovnimi znamkami, imeni rastlinskih in živalskih vrst, homonimi ali imeni obstoječih proizvodov, s katerimi se zakonito trguje,

(5) Zato je treba ustanoviti skupino strokovnjakov za označbe porekla, geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti ter opredeliti njene pristojnosti in sestavo.

— o drugih vprašanjih, ki predstavljajo posebni interes v zvezi s področjem v pristojnosti skupine.

(6) Znanstveni odbor za označbe porekla, geografske označbe in certifikate posebnega značaja, ustanovljen s Sklepom 93/53/EGS ⁽³⁾, je treba razpustiti –

Predsednik skupine lahko Komisijo opozori na vprašanje, glede katerega bi se ta lahko posvetovala s skupino.

⁽¹⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

⁽²⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 1.

⁽³⁾ UL L 13, 21.1.1993, str. 16. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom 97/656/ES (UL L 277, 10.10.1997, str. 30).

Komisija lahko po potrebi od skupine zahteva, da sprejme mnenje o nekem vprašanju v določenem roku.

Člen 3

Člani – imenovanje

1. Komisija člane skupine imenuje izmed strokovnjakov, ki so se v ta namen prijavi na razpis za oddajo prošenj in ki so visoko kvalificirani z različnih znanstvenih ter tehničnih vidikov, povezanih s področji iz člena 2, ki skupaj pokrivajo najširši možni spekter znanstvenih in tehničnih disciplin, ter ob upoštevanju tega merila na podlagi geografske porazdelitve, ki odraža raznolikost znanstvenih vprašanj in pristopov v Skupnosti.

2. Skupino sestavlja 11 članov.

Kandidate, za katere se ugotovi, da so primerni za člana skupine, niso pa imenovani, se povabi, da se jih uvrsti na rezervni seznam. Komisija lahko rezervni seznam uporabi za imenovanje kandidatov za zamenjavo članov.

3. Uporabljajo se naslednje določbe:

- člani so imenovani kot posamezniki in morajo Komisiji svetovati neodvisno od zunanjih navodil; svojih odgovornosti ne morejo prenesti na drugega člana ali na tretjo osebo,
- mandat članov je tri leta in ga je možno podaljšati, vendar pa lahko člani od imenovanja iz odstavka 1 to funkcijo obdržijo največ tri mandate zapored; funkcijo obdržijo do njihove zamenjave ali obnovitve njihovega mandata,
- člani, ki ne morejo več učinkovito prispevati k delu skupine, ki dajo odpoved ali ne spoštujejo pogojev iz prve ali druge alineje tega odstavka ali člena 287 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, so lahko za čas do izteka mandata zamenjani,
- člani morajo vsako leto podati pisno izjavo o delovanju v javnem interesu ter izjavo o odsotnosti kakršnega koli interesa, ki bi lahko negativno vplival na njihovo neodvisnost,
- imena članov so objavljena na spletni strani GD za kmetijstvo in razvoj podeželja ter v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*; zbrana, upravljana in objavljena so v skladu

z določbami Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta, ki se nanašajo na varstvo in obdelavo osebnih podatkov⁽⁴⁾.

Člen 4

Postopek

1. Skupina med svojimi člani izvoli predsednika in dva podpredsednika. Za izvolitev je potrebna navadna večina glasov članov.

2. V soglasju s Komisijo se lahko na podlagi mandata, ki ga določi skupina, ustanovijo podskupine za preučevanje posebnih vprašanj; razpustijo se takoj po izteku mandata.

3. Predstavniki Komisije lahko strokovnjake ali opazovalce s posebnim znanjem o temi, ki je na dnevnem redu, povabi k sodelovanju pri delu skupine ali podskupin, kadar se to zdi koristno in/ali potrebno.

4. Informacije, dobljene v okviru sodelovanja pri delu skupine ali podskupine, se ne smejo razkriti, če Komisija določi, da se nanašajo na zaupna vprašanja.

Člani ne smejo za poklicne namene uporabljati informacij, ki so jih pridobili kot člani skupine.

5. Skupina in podskupine se praviloma zbirajo v prostorih, kjer imajo sedež Komisija in njene službe, v skladu s postopki in koledarjem, ki ga določi Komisija. Tajniško osebje zagotovijo službe Komisije. Teh sestankov se lahko udeležujejo drugi zainteresirani uradniki Komisije.

6. Skupina sprejme poslovnik, ki temelji na standardnem poslovniku, ki ga je sprejela Komisija.

7. Službe Komisije lahko na internetu v izvirnem jeziku zadevnega dokumenta objavijo zahteve za pridobitev mnenja, dnevni red, zapisnike in mnenja, ki jih sprejme skupina. Pod enakimi pogoji lahko objavijo tudi vse delovne dokumente skupine.

Člen 5

Povrnitev stroškov udeležencem sestanka

Potne stroške in stroške bivanja članov, strokovnjakov in opazovalcev v okviru dejavnosti skupine krije Komisija v skladu z veljavnimi določbami Komisije. Delo v strokovni skupini ni plačano.

⁽⁴⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

Stroški sestankov se povrnejo v mejah razpoložljivih sredstev, dodeljenih zadevnim službam v okviru letnega postopka razporeditve sredstev.

Člen 6

Razveljavitev

Sklep Komisije 93/53/EGS se razveljavi.

Vendar odbor, ustanovljen z navedenim sklepom, še naprej deluje, dokler Komisija svojih članov ne obvesti o začetku delovanja skupine, ustanovljene s tem sklepom.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 20. decembra 2006

Za Komisijo

Mariann FISCHER BOEL

Članica Komisije

ODLOČBA KOMISIJE
z dne 20. decembra 2006
o podaljšanju nekaterih odločb o državni pomoči

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6927)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/72/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 87 in 88,

Člen 1

ob upoštevanju naslednjega:

Brez poseganja v ustrezne ukrepe iz tretje alineje točke 107 Smernic o državni regionalni pomoči za 2007–2013 ⁽⁵⁾, ki so jih sprejele vse države članice, se veljavnost odločb Komisije o odobritvi shem državne pomoči na podlagi Uredbe (ES) št. 2204/2002, Uredbe (ES) št. 70/2001 ali Uredbe (ES) št. 68/2001 pred začetkom veljavnosti te odločbe podaljša do 30. junija 2008.

Člen 2

- (1) Obdobje veljavnosti Uredbe Komisije (ES) št. 2204/2002 z dne 12. decembra 2002 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe o ES za državne pomoči na področju zaposlovanja ⁽¹⁾, Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja ⁽²⁾ ter Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje ⁽³⁾ se z Uredbo Komisije (ES) št. 1976/2006 z dne 20. decembra 2006 o spremembi uredb (ES) št. 2204/2002, (ES) št. 70/2001 in (ES) št. 68/2001 podaljša ⁽⁴⁾ do 30. junija 2008.

Ta odločba je naslovljena na države članice.

Uporablja se od 1. januarja 2007.

- (2) Da se prepreči nepotrebno upravno delo in zagotovi pravna varnost, je primerno razširiti veljavnost odločb Komisije o odobritvi shem pomoči, priglašeni na podlagi uredb o skupinskih izjemah, ki so predmet te uredbe o podaljšanju

V Bruslju, 20. decembra 2006.

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije

⁽¹⁾ UL L 337, 13.12.2002, str. 3. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1040/2006 (UL L 187, 8.7.2006, str. 8).

⁽²⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 33. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1040/2006.

⁽³⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 20. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1040/2006.

⁽⁴⁾ UL L 368, 23.12.2006, str. 85.

⁽⁵⁾ UL C 54, 4.3.2006, str. 13.

SKLEP KOMISIJE**z dne 20. decembra 2006**

o imenovanju članov Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, ustanovljeno s Sklepom Komisije 2006/505/ES z dne 14. julija 2006 o ustanovitvi Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, ki bo svetovala Komisiji glede objektivnosti in nevtralnosti mnenj Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (EFRAG)

(2007/73/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Sklepa Komisije 2006/505/ES z dne 14. julija 2006 o ustanovitvi Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, ki bo svetovala Komisiji glede objektivnosti in nevtralnosti mnenj Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (EFRAG) ⁽¹⁾ in zlasti člena 3 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

V skladu s členom 3 Sklepa Komisije 2006/505/ES Komisija imenuje največ sedem članov Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, in sicer izmed neodvisnih strokovnjakov, katerih znanje in izkušnje na področju računovodstva, zlasti računovodskega poročanja, so splošno priznani na ravni Skupnosti.

SKLENILA:

Člen 1

Komisija s tem imenuje sedem članov Svetovalne skupine za presojo mnenj o računovodskih standardih, katerih imena so navedena v Prilogi.

Člen 2

Sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 20. december 2006.

Za Komisijo
Charlie McCREEVY
Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 199, 21.7.2006, str. 33.

PRILOGA

SEZNAM ČLANOV

Josef JÍLEK

Elisabeth KNORR

Carlos Soria SENDRA

Hervé STOLOWY

Enrico LAGHI

Jan KLAASEN

Geoffrey MITCHELL

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 21. decembra 2006

o določitvi harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije in toplote pri uporabi Direktive 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6817)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/74/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju sproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo in o spremembi Direktive 92/42/ES ⁽¹⁾ in zlasti člena 4(1) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po členu 4 Direktive 2004/8/ES bo Komisija določila harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije in toplote, ki so sestavljene iz matrike vrednosti, diferencirane po pomembnih dejavnikih, vključno z letom izdelave in vrstami goriva.
- (2) Komisija je izdelala izčrpno dokumentirano analizo v skladu s členom 4(1) Direktive 2004/8/ES. Razvoj najboljše razpoložljive in ekonomsko upravičene tehnologije, opazovane med obdobjem, ki ga zajema ta analiza, kaže na to, da je za harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije treba razlikovati med letom izdelave in napravo za sproizvodnjo. Nadalje je pri teh referenčnih vrednostih treba uporabiti korekcijske faktorje v zvezi s podnebnimi razmerami, saj je termodinamika proizvodnje električne energije iz goriv odvisna od temperature okolja. Poleg tega je pri teh referenčnih vrednostih treba uporabiti korekcijske faktorje za izgube omrežja, do katerih ni prišlo, da bi upoštevali energijske prihranke, dosežene takrat, ko je uporaba omrežja omejena zaradi decentralizirane proizvodnje.
- (3) Nasprotno pa je analiza pokazala, da v zvezi s harmoniziranimi vrednostmi referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo toplote razlika v zvezi z letom izdelave ni bila pomembna, saj se je neto energetska učinkovitost ogrevalnih kotlov v obdobju, ki ga zajema analiza, komajda izboljšala. Korekcijski faktorji v zvezi s podnebnimi razmerami niso bili potrebni, saj termodinamika proizvodnje toplote iz goriva ni odvisna od temperature okolja. Poleg tega korekcijski faktorji za toplotne izgube omrežja niso potrebni, saj se toplota vedno uporablja v bližini mesta proizvodnje.

(4) Harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov so temeljile na načelih, omenjenih v Prilogi III (f) k Direktivi 2004/8/ES.

(5) Potrebni so stabilni pogoji za naložbe v sproizvodnjo in stalno zaupanje vlagateljev. S tega vidika je primerno, da se ohranijo enake referenčne vrednosti za napravo za sproizvodnjo za razumno dolgo obdobje desetih let. Vendar pa je ob upoštevanju glavnega cilja Direktive 2004/8/ES, spodbujanja sproizvodnje z namenom prihranka primarne energije, treba dati spodbudo za posodobitev starejših naprav za sproizvodnjo z namenom izboljšanja njihove energetske učinkovitosti. Iz teh razlogov morajo vrednosti referenčnih izkoristkov za električno energijo, ki se uporabljajo za napravo za sproizvodnjo, postati strožje od enajstega leta po letu izdelave naprave.

(6) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora za sproizvodnjo –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Določitev harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov

Harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije in toplote so navedene v Prilogi I in Prilogi II.

Člen 2

Korekcijski faktorji za harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije

1. Države članice uporabijo korekcijske faktorje, navedene v Prilogi III(a), z namenom prilagoditve harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov, navedenih v Prilogi I, povprečnim podnebnim razmeram v vsaki državi članici.

Korekcijski faktorji za povprečne podnebne razmere se ne uporabljajo za tehnologijo sproizvodnje goriva, ki temelji na celici.

⁽¹⁾ UL L 52, 21.2.2004, str. 50.

Če na ozemlju države članice uradni meteorološki podatki kažejo razliko v letni temperaturi okolja v vrednosti 5 °C ali več, lahko ta država članica na podlagi obvestila Komisiji uporabi več podnebnih območij za namen prvega pododstavka z uporabo metode, določene v Prilogi III(b).

2. Države članice uporabijo korekcijske faktorje, navedene v Prilogi IV, z namenom prilagoditve harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov, navedenih v Prilogi I, izgubam omrežja, do katerih ni prišlo.

Korekcijski faktorji za izgube omrežja, do katerih ni prišlo, se ne uporabljajo za lesna goriva in bioplín.

3. Kjer države članice uporabljajo korekcijske faktorje, določene v Prilogi III(a), in korekcijske faktorje, določene v Prilogi IV, najprej uporabijo Prilogo III(a), nato pa Prilogo IV.

Člen 3

Uporaba harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov

1. Države članice uporabijo harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov, navedene v Prilogi I, glede na leto izdelave naprave za sproizvodnjo. Te harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov se uporabljajo 10 let od leta izdelave naprave za sproizvodnjo.

2. Od enajstega leta po letu izdelave naprave za sproizvodnjo države članice uporabljajo harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov, ki se na podlagi prvega odstavka uporabljajo za napravo za sproizvodnjo, staro 10 let. Te harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov se uporabljajo eno leto.

3. Za namen tega člena pomeni leto izdelave naprave za sproizvodnjo koledarsko leto prve proizvodnje električne energije.

Člen 4

Posodobitev naprave za sproizvodnjo

Če se obstoječa naprava za sproizvodnjo posodobi in strošek naložbe za posodobitev presega 50 % stroška naložbe v novo primerljivo napravo za sproizvodnjo, se za namen člena 3 koledarsko leto prve proizvodnje električne energije posodobljene naprave za sproizvodnjo šteje kot leto njene izdelave.

Člen 5

Mešanica goriva

Če naprava za sproizvodnjo deluje z mešanico goriva, se harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo uporabljajo sorazmerno na tehtano sredino dovedene energije različnih goriv.

Člen 6

Naslovniki

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 21. december 2006.

Za Komisijo
Andris PIEBALGS
Član Komisije

PRILOGA II

Harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo toplote (iz člena 1)

V spodnji tabeli harmonizirane vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo toplote temeljijo na neto kalorični vrednosti in pogojih standarda ISO (temperatura okolja 15 °C , 1,013 bara, 60 % relativna vlažnost).

	Vrsta goriva:	Para (*) /vroča voda	Neposredna uporaba izpušnih plinov (**)
Trdna	Črni premog/koks	88	80
	Lignit/lignitni briketi	86	78
	Šota/šotni briketi	86	78
	Lesna goriva	86	78
	Kmetijska biomasa	80	72
	Biorazgradljivi (komunalni) odpadki	80	72
	Neobnovljivi (komunalni in industrijski) odpadki	80	72
	Oljni skrilavci	86	78
Tekoča	Nafta (plinsko olje + mazut), utekočinjeni naftni plin	89	81
	Biogorivo	89	81
	Biorazgradljivi odpadki	80	72
	Neobnovljivi odpadki	80	72
Plinasta	Zemeljski plin	90	82
	Rafinerijski plin/vodik	89	81
	Bioplín	70	62
	Koksni plin, plavžni plin + drugi odpadni plini	80	72

(*) Če države članice, ki uporabljajo člen 12(2) Direktive 2004/ES, v izračune naprave za soproizvodnjo vključijo kondenzacijsko vračilo, je treba izkoristke pare znižati za 5 absolutnih odstotnih točk.

(**) Vrednosti za neposredno toploto se uporabljajo, če je temperatura 250 °C ali več.

PRILOGA III

Korekcijski faktorji, ki se nanašajo na povprečne podnebne razmere, in metoda za določitev podnebnih območij za uporabo harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije (iz člena 2(1))

- (a) Korekcijski faktorji, ki se nanašajo na povprečne podnebne razmere

Korekcija temperature okolja temelji na razliki med letno povprečno temperaturo v državi članici in pogoji standarda ISO (15 °C). Korekcija je, kot sledi:

0,1 odstotne točke izgube izkoristka za vsako stopinjo nad 15 °C;

0,1 odstotne točke prirastka izkoristka za vsako stopinjo pod 15 °C.

Primer:

Ko je povprečna temperatura v državi članici 10 °C, je treba referenčno vrednost naprave za soproizvodnjo v tej državi članici povečati za 0,5 odstotne točke.

- (b) Metoda za določitev podnebnih območij

Meje vsakega podnebnega območja predstavljajo izoterme (v polnih stopinjah Celzija) letne povprečne temperature okolja, ki se razlikujejo za najmanj 4 °C. Temperaturna razlika med povprečnimi letnimi temperaturami okolja, uporabljena v sosednjih podnebnih območjih, je najmanj 4 °C.

Primer:

V državi članici je povprečna letna temperatura okolja v kraju A 12 °C in v kraju B 6 °C. Razlika znaša več kot 5 °C. Država članica ima možnost vpeljati dve podnebni območji, ki ju ločuje izoterma v vrednosti 9 °C, ter tako pridobiti eno podnebno območje med izotermama 9 °C in 13 °C s povprečno letno temperaturo okolja 11 °C in drugo podnebno območje med izotermama 5 °C in 9 °C s povprečno letno temperaturo okolja 7 °C.

PRILOGA IV

Korekcijski faktorji za izgube omrežja, do katerih ni prišlo, za uporabo harmoniziranih vrednosti referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije (iz člena 2(2))

Napetost:	Za elektriko, izvoženo v omrežje	Za elektriko, porabljeno na mestu
> 200 kV	1	0,985
100–200 kV	0,985	0,965
50–100 kV	0,965	0,945
0,4–50 kV	0,945	0,925
< 0,4 kV	0,925	0,860

Primer:

100 kW naprava za soproizvodnjo z batnim strojem, ki ga poganja zemeljski plin, proizvede 380 V električne energije. Od te električne energije se 85 % potroši za lastno porabo, 15 % električne energije pa se pošlje v omrežje. Obrat je bil zgrajen leta 1999. Letna temperatura okolja je 15 °C (zato podnebna korekcija ni potrebna).

Po Prilogi I k tej direktivi znaša harmonizirana vrednost referenčnega izkoristka za leto izdelave 1999 za zemeljski plin 51,1 %. Po korekciji izgube omrežja bi nastala vrednost referenčnih izkoristkov za ločeno proizvodnjo električne energije v tej napravi za soproizvodnjo znašala (na podlagi tehtane sredine faktorjev v tej prilogi):

$$\text{Ref } E_{\eta} = 51,1 \% * (0,860 * 85 \% + 0,925 * 15 \%) = 44,4 \%$$

SKLEP KOMISIJE

z dne 22. decembra 2006

o ustanovitvi strokovne skupine za transferne cene

(2007/75/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Študija „Obdavčevanje podjetij na notranjem trgu“⁽¹⁾, ki so jo pripravile službe Komisije, je izpostavila naraščajoči pomen davčnih težav glede transfernih cen v okviru notranjega trga.
- (2) Komisija je v svojem sporočilu „Na poti do notranjega trga brez davčnih ovir – strategija oblikovanja konsolidirane davčne osnove za dejavnosti podjetij po vsej EU“⁽²⁾ priznala potrebo po uporabi strokovnega znanja strokovnjakov na področju transfernih cen.
- (3) Leta 2002 je bil neuradno ustanovljen „Skupni forum EU za transferne cene“.
- (4) Odkar je bil ustanovljen, predstavlja „Skupni forum EU za transferne cene“ uporaben forum za razpravo med državami članicami in zasebnim sektorjem, zaradi česar je Komisija predlagala dva kodeksa ravnanja, ki so ju naknadno sprejeli države članice in Svet.
- (5) Zaradi dobrih izkušenj z navedenim forumom in zaradi stalne potrebe Komisije po takšnem organu, je treba nadaljnje delo navedenega foruma določiti z uradnim aktom. Zato je treba ustanoviti skupino strokovnjakov na področju transfernih cen in opredeliti njene naloge in sestavo.
- (6) Skupina strokovnjakov za transferne cene mora biti sestavljena iz strokovnjakov na področju transfernih cen iz vladnega in zasebnega sektorja.
- (7) Skupina strokovnjakov za transferne cene mora podpirati Komisijo in ji svetovati pri davčnih vprašanjih glede transfernih cen.

- (8) Za člane skupine je treba določiti pravila o razkritju podatkov brez poseganja v Pravilnik Komisije o varnosti iz Priloge k Odločbi Komisije 2001/844/ES, ESPJ in Euratom⁽³⁾.
- (9) Osebnne podatke v zvezi s člani skupine je treba obdelati v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽⁴⁾.
- (10) Primerno je določiti obdobje uporabe tega sklepa. Komisija bo pravočasno preučila možnost podaljšanja –

SKLENILA:

Člen 1

Skupina strokovnjakov za transferne cene

S 1. marcem 2007 se ustanovi skupina strokovnjakov za transferne cene, v nadaljnjem besedilu „skupina“.

Skupina se imenuje „Skupni forum EU za transferne cene“.

Člen 2

Naloge

Skupina ima naslednje naloge:

- ustvariti tribuno, kjer lahko strokovnjaki iz gospodarstva in nacionalnih davčnih uprav razpravljajo o težavah na področju transfernih cen, ki predstavljajo oviro za čezmejne poslovne dejavnosti znotraj Skupnosti;
- svetovati Komisiji glede vprašanj, ki se navezujejo na transferne cene;
- pomagati Komisiji pri iskanju praktičnih rešitev, ki bodo skladne s Smernicami OECD⁽⁵⁾, da se doseže bolj enotna uporaba pravil za transferne cene znotraj Skupnosti.

⁽¹⁾ SEC(2001) 1681, 23.10.2001.

⁽²⁾ COM(2001) 582 konč., 23.10.2001.

⁽³⁾ UL L 317, 3.12.2001, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

⁽⁵⁾ Smernice OECD glede transfernih cen za mednarodna podjetja in davčne uprave, sprejete julija 1995.

Člen 3

Posvetovanje

1. Komisija se lahko s skupino posvetuje o vseh zadevah v zvezi z transfernimi cenami.
2. Predsednik skupine lahko Komisijo obvesti, da je zaželeno, da se o določenem vprašanju posvetuje s skupino.

Člen 4

Člani – imenovanje

1. Skupino sestavlja največ 43 članov v naslednji sestavi:
 - (a) en predstavnik iz vsake države članice;
 - (b) največ 15 predstavnikov iz zasebnega sektorja;
 - (c) predsednik.
2. Predstavnike držav članic imenujejo zadevni nacionalni organi. Navedeni člani so javni uslužbenci, ki se ukvarjajo z zadevami na področju transfernih cen.
3. Člane iz zasebnega sektorja imenuje Komisija izmed strokovnjakov, ki imajo znanje in izkušnje na področju transfernih cen.
4. Primerne kandidate za članstvo v skupini, ki niso bili imenovani, se lahko z njihovim pristankom uvrsti na rezervni seznam, ki ga Komisija lahko uporabi za imenovanje nadomestnih članov.
5. Člani iz zasebnega sektorja so imenovani kot posamezniki in svetujejo Komisiji neodvisno od vseh zunanjih vplivov.
6. Komisijo pravočasno obvestijo o kakršnem koli navzkrižju interesov, ki bi lahko negativno vplivalo na njihovo objektivnost.
7. Komisija imenuje tudi predsednika.
8. Člani skupine so imenovani za mandat 2 let z možnostjo ponovne izvolitve. Svoje dolžnosti opravljajo, dokler niso zamenjani ali se jim ne izteče mandat.
9. Člane je mogoče do izteka njihovega mandata zamenjati v katerem koli od naslednjih primerov:
 - (a) kadar da član odpoved;
 - (b) kadar član ne more več učinkovito prispevati k razpravam skupine;
 - (c) kadar član ne ravna v skladu s členom 287 Pogodbe;

- (d) kadar član, v nasprotju z odstavkom 5, ni neodvisen od kakršnih koli zunanjih vplivov;
- (e) kadar član, v nasprotju z odstavkom 6, ni pravočasno obvestil Komisije o navzkrižju interesov.

10. Imena članov, ki so imenovani kot posamezniki, se objavijo na spletni strani GD TAXUD. Imena članov se zberejo, obdelajo in objavijo v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 45/2001.

Člen 5

Način delovanja

1. Skupina lahko v soglasju s Komisijo ustanovi podskupine za proučitev posebnih vprašanj v okviru nalog, ki jih določi skupina. Take podskupine se razpustijo takoj po opravljeni nalogi.
2. Predstavnik Komisije lahko prosi strokovnjake ali opazovalce s posebnim strokovnim znanjem o temi dnevnega reda, da sodelujejo pri delu skupine ali v razpravah ali delu podskupine, če je po mnenju Komisije to potrebno ali koristno.

Kot opazovalci so lahko vabljeni zlasti predstavniki držav kandidatk in sekretariata OECD.

3. Člani ne smejo širiti podatkov, do katerih imajo dostop v okviru sodelovanja pri razpravah ali delu skupine ali podskupine, če se po mnenju Komisije nanašajo na zaupne zadeve.
4. Skupina in njene podskupine se običajno sestajajo v prostorih Komisije v skladu s postopki in časovnim razporedom, ki jih določi Komisija. Komisija zagotovi tajniške storitve.
5. Teh sestankov se lahko udeležujejo tudi drugi zainteresirani uradniki Komisije.
6. Skupina sprejme svoj poslovnik na podlagi standardnega poslovnika, ki ga je sprejela Komisija.
7. Službe Komisije lahko vse povzetke, sklepe, dele sklepov ali delovne dokumente skupine objavijo ali dajo na internet ⁽⁶⁾ v izvirnem jeziku zadevnega dokumenta.

Člen 6

Povračilo stroškov

Komisija članom, strokovnjakom in opazovalcem povrne potne stroške in, kadar je ustrezno, dnevnice v okviru dejavnosti

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/index_en.htm

skupine v skladu s pravili Komisije o nadomestilu za zunanje strokovnjake.

Člen 7

Prenehanje veljavnosti

Sklep preneha veljati 31. marca 2011.

Člani, strokovnjaki in opazovalci za opravljeno delo niso plačani.

V Bruslju, 22. december 2006.

Stroški sestankov se povrnejo v mejah letnih proračunskih sredstev, ki jih skupini dodeli odgovorni oddelek Komisije.

Za Komisijo
László KOVÁCS
Član Komisije

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 22. decembra 2006

o izvajanju Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, v zvezi z medsebojno pomočjo

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 6903)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/76/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov) ⁽¹⁾ in zlasti člena 6(4), člena 7(3), člena 8(7), člena 9(4), člena 10(3), člena 12(6), člena 13(5) in člena 15(6) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 2006/2004 določa pogoje, pod katerimi morajo pristojni organi v državah članicah, imenovani kot odgovorni za izvrševanje zakonodaje o varstvu interesov potrošnikov, sodelovati med seboj in s Komisijo, da se zagotovi skladnost z navedeno zakonodajo in nemoteno delovanje notranjega trga ter tako izboljša varstvo ekonomskih interesov potrošnikov.

(2) Uredba predvideva vzpostavitev mreže med pristojnimi organi v državah članicah.

(3) Sprejeti je treba ukrepe za izvajanje določb navedene uredbe glede načinov in pogojev, ki urejajo medsebojno pomoč med pristojnimi organi, ter o enotnem povezovalnem organu.

(4) Primerno je določiti najmanjše zahteve glede informacij, ki jih morajo vsebovati vse prošnje za medsebojno pomoč, da se omogoči učinkovito delovanje sistema. Določiti je treba tudi pravila o vsebini standardnih obrazcev s katerimi se informacije izmenjujejo, da se zagotovi večja učinkovitost in lažja obdelava teh informacij.

(5) Določiti je treba roke za vsako fazo postopka medsebojne pomoči, da se zagotovi hitro delovanje sistema.

(6) Določiti je treba pravila v zvezi z obveščanjem o kršitvi znotraj Skupnosti, da se omogoči takojšnje in učinkovito delovanje proti tem kršitvam v vseh državah članicah.

(7) Ker so informacije, pridobljene v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004, pogosto občutljive narave, je treba določiti ustrezna pravila o omejevanju dostopa do teh informacij.

(8) Skleniti je treba ustrezen splošen dogovor, da se zagotovi, da jezikovni problemi ne ovirajo komunikacije, hkrati pa omogočiti prožnost pri reševanju posebnih primerov.

(9) Poleg tega se na podlagi pridobljenih izkušenj z delovanjem mreže pristojnih organov za sodelovanje pri izvrševanju v državah članicah lahko sprejmejo dodatni ukrepi.

(10) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora, ustanovljenega s členom 19(1) Uredbe (ES) št. 2006/2004 –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1**Vsebina**

Ta odločba določa pravila za izvajanje Uredbe (ES) št. 2006/2004 v zvezi z medsebojno pomočjo med pristojnimi organi in pogoji, ki urejajo zadevno pomoč.

Člen 2**Opredelitve**

Za namene te odločbe se poleg opredelitev, določenih v Uredbi (ES) št. 2006/2004, uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „baza podatkov“ pomeni bazo podatkov, kakor je določena v členu 10(1) Uredbe (ES) št. 2006/2004;

2. „opozorilo“ pomeni obvestilo o kršitvi znotraj Skupnosti, kakor je določeno v členu 7(1) Uredbe (ES) št. 2006/2004;

⁽¹⁾ UL L 364, 9.12.2004, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2005/29/ES (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).

3. „zaupna obravnava“ pomeni obravnavo informacij v skladu z zahtevami o zaupnosti ter poklicni in poslovni skrivnosti, določeni v členu 13 Uredbe (ES) št. 2006/2004;

4. „pravna podlaga“ pomeni določbo zakonodaje o varstvu interesov potrošnikov, ki je ali obstaja sum, da je, predmet kršitve znotraj Skupnosti, vključno z natančno navedbo ustrezne določbe v zakonodaji držav članic, iz katerih je organ prosilec.

Člen 3

Zahteve glede informacij

Pravila o informacijah, ki jih je treba predložiti v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004, in o njihovi obliki zapisa so določena v poglavju 1 Priloge k tej odločbi.

Člen 4

Roki za ukrepanje

Pravila o rokih, ki se uporabljajo za različne faze medsebojne pomoči v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004, so določena v poglavju 2 Priloge k tej odločbi.

Člen 5

Opozorila

Pravila v zvezi z opozorili so določena v poglavju 3 Priloge.

Člen 6

Dostop do izmenjanih informacij

Dostop do informacij, izmenjanih v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004, je omejen v skladu s pravili, določenimi v poglavju 4 Priloge k tej odločbi.

Člen 7

Jeziki

Pravila o jezikih, ki se uporabljajo v prošnjah in za sporočanje informacij v skladu z Uredbo (ES) št. 2006/2004, so določena v poglavju 5 Priloge k tej odločbi.

Člen 8

Datum začetka uporabe

Ta odločba se uporablja od 29. decembra 2006.

Člen 9

Naslovniki

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 22. december 2006.

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

PRILOGA

Pravila v zvezi z medsebojno pomočjo med pristojnimi organi v skladu s poglavjema II in III Uredbe (ES) št. 2006/2004

1. POGlavJE 1 – ZAHTeVE GLEDE INFORMACIJ

1.1. *Informacijska polja, ki morajo biti dostopna pristojnim organom v standardnih obrazcih v bazi podatkov*

Informacijska polja, ki morajo biti dostopna v različnih standardnih obrazcih v bazi podatkov, so lahko opredeljena na naslednji način:

- (a) podrobni podatki o organih in uradnikih, pristojnih za obravnavanje kršitev znotraj Skupnosti
 - (i) pristojni organ;
 - (ii) enotni povezovalni organ;
 - (iii) pristojni uradnik

- (b) podrobni podatki o prodajalcu ali dobavitelju, odgovornem za preverjeno dokazano ali domnevno kršitev znotraj Skupnosti
 - (i) ime;
 - (ii) ostala poslovna imena;
 - (iii) ime nadrejene družbe, če obstaja;
 - (iv) vrsta poslovanja;
 - (v) naslov(-i);
 - (vi) elektronski naslov;
 - (vii) telefonska številka;
 - (viii) številka telefaksa;
 - (ix) spletna stran;
 - (x) naslov internetnega protokola (IP);
 - (xi) ime(-na) direktorja(-ev) družbe, če obstaja(-jo).

- (c) informacije, povezane z izmenjavo informacij brez prošnje (opozorila) (člen 7 Uredbe (ES) št. 2006/2004)
 - (i) vrsta kršitve znotraj Skupnosti;
 - (ii) status kršitve znotraj Skupnosti (preverjena, utemeljen sum);
 - (iii) pravna podlaga;
 - (iv) kratek povzetek;
 - (v) ocenjeno število potrošnikov, ki bodo verjetno oškodovani, in ocenjena finančna škoda;
 - (vi) katere koli zahteve za zaupno obravnavo;
 - (vii) priloženi dokumenti (zlasti v povezavi z izjavami in ostalimi dokazi).

- (d) informacije, povezane s prošnjami za medsebojno pomoč (člena 6 in 8 Uredbe (ES) št. 2006/2004)
 - (i) kraj verjetnega oškodovanja potrošnikov;
 - (ii) ime izdelka ali storitve;

- (iii) oznaka COICOP [klasifikacija individualne potrošnje glede na namen (statistična metodologija Združenih narodov, [http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp? Cl=5](http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=5))];
- (iv) pravna podlaga;
- (v) oglaševanje ali vključen prodajni medij;
- (vi) vrsta kršitve znotraj Skupnosti;
- (vii) status kršitve znotraj Skupnosti (preverjena, utemeljen sum);
- (viii) ocenjeno število potrošnikov, ki bodo verjetno oškodovani, in ocenjena finančna škoda;
- (ix) časovni razpored ukrepanja;
- (x) priloženi dokumenti (zlasti v povezavi z izjavami in ostalimi dokazi) in katere koli zahteve za zaupno obravnavo;
- (xi) navedba zahtevane oblike pomoči;
- (xii) sklicevanje na opozorilo (če je primerno);
- (xiii) seznam zaprosenih organov in zadevnih držav članic;
- (xiv) prošnja za vključitev pristojnega uradnika v preiskavo (člen 6(3) Uredbe (ES) št. 2006/2004).

1.2. *Najmanjše zahteve glede informacij, ki morajo biti vključene v prošnje za medsebojno pomoč in opozorila (členi 6, 7 in 8 Uredbe (ES) št. 2006/2004)*

1.2.1. Kadar pristojni organ izda prošnjo za medsebojno pomoč ali opozorilo, zagotovi vse potrebne razpoložljive informacije, in, ki lahko drugim pristojnim organom koristijo pri učinkovitem reševanju prošnje ali zagotovitvi ustreznega nadaljnega spremljanja opozorila, ter navede, ali je treba katero koli od zagotovljenih informacij obravnavati zaupno.

1.2.2. Kadar organ prosilec zahteva informacijo v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 2006/2004,:

- a) obvesti zaproseni organ o naravi suma kršitve znotraj Skupnosti in njeni pravni podlagi;
- b) zagotovi dovolj informacij za opredelitev ravnanja ali prakse, ki je v postopku preiskave;
- c) podrobno opredeli zaprosene informacije.

1.2.3. Kadar organ prosilec izda prošnjo za izvršilne ukrepe v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 2006/2004, zaprosenemu organu zagotovi vsaj:

- a) podatke o prodajalcu ali dobavitelju, proti kateremu prosi za uvedbo ukrepov;
- b) podrobnosti o zadevnem ravnanju ali praksi;
- c) pravno kvalifikacijo kršitve znotraj Skupnosti v skladu z veljavno zakonodajo in njeno pravno podlago;
- d) dokaze o oškodovanju kolektivnih interesov potrošnikov, vključno s številom potrošnikov, ki utegnejo biti oškodovani.

1.3. *Odgovori na prošnje za medsebojno pomoč*

1.3.1. Kadar zaproseni organ odgovarja na prošnjo za informacije v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 2006/2004, predloži vse informacije, ki jih je opredelil organ prosilec in so nujne za ugotovitev, ali je prišlo do kršitve znotraj Skupnosti, oziroma za ugotovitev, ali obstaja utemeljen sum, da bi do kršitve lahko prišlo.

1.3.2. Kadar zaproseni organ odgovarja na prošnjo za izvršilne ukrepe v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 2006/2004, sporoči organu prosilcu izvedene ali načrtovane ukrepe ter pooblastila za reševanje prošnje.

1.3.3. Zaprošeni organ v vseh primerih navede, ali je katere koli informacije treba obravnavati zaupno.

1.3.4. Če pristojni organ zavrne prošnjo v skladu s členom 15(2), (3) in (4) Uredbe (ES) št. 2006/2004, mora v svojem odgovoru vključiti izjavo o razlogih te zavrnitve.

1.4. *Dodatne pristojnosti, ki jih pristojnim organom dodeljuje nacionalna zakonodaja*

Države članice preko foruma za razpravo, ki je dostopen v bazi podatkov, obvestijo Komisijo in ostale države članice o kateri koli dodatni preiskavi in dodatnih pooblastilih za izvrševanje, odobrenih pristojnim organom, poleg tistih, iz člena 4(6) Uredbe (ES) št. 2006/2004.

1.5. *Imenovanje organov, ki imajo v skladu s členom 8(3) Uredbe (ES) št. 2006/2004 legitimen interes za prekinitev ali prepoved kršitev znotraj Skupnosti*

1.5.1. Kadar država članica v skladu s členom 5(1) Uredbe (ES) št. 2006/2004 Komisiji in ostalim državam članicam sporoči ime organa, imenovanega v skladu z drugim stavkom člena 4(2) navedene Uredbe, ki ima legitimni interes za prekinitev ali prepoved kršitev znotraj Skupnosti, opredeli tudi pristojnosti, dodeljene navedenemu organu, v zvezi s preiskavo in izvrševanjem.

1.5.2. Zaprošeni organ, ki v skladu s členom 8(3) Uredbe (ES) št. 2006/2004 namerava dati navodila organu, ki ima legitimni interes za prekinitev ali prepoved kršitev znotraj Skupnosti, mora organu prosilcu zagotoviti vse potrebne informacije o tem organu, da organu prosilcu omogoči izpolnitev pogojev iz člena 8(4). V zvezi z dajanjem navodil zadevnemu organu mora z organom prosilcem predhodno skleniti dogovor glede natančne opredeljitve narave in podrobnosti informacij, pridobljenih s strani organa prosilca, ter razkritih zadevnemu organu.

2. POGLAVJE 2 – ROKI

2.1. *Prošnje za medsebojno pomoč in odgovori*

2.1.1. Zaprošeni organi brez odlašanja odgovorijo na prošnje za medsebojno pomoč, ki jih prejmejo od organov prosilcev, po svojih najboljših močeh, z uporabo ustreznih pristojnosti preiskave in izvrševanja.

2.1.2. Roki za reševanje prošenj za medsebojno pomoč v skladu s členoma 6 in 8 Uredbe (ES) št. 2006/2004 se določijo z dogovorom med organom prosilcem in zaprosenim organom, in sicer od primera do primera, z uporabo standardnih obrazcev baze podatkov.

2.1.3. Če dogovora ni mogoče doseči, zaprošeni organ najpozneje v štirinajstih dneh po prejemu prošnje preko enotnega povezovalnega organa odgovori organu prosilcu z vsemi ustreznimi razpoložljivimi informacijami, in navede izvedene ali načrtovane ukrepe v zvezi s preiskavo ali izvrševanjem (vključno z roki). Zaprošeni organ vsaj enkrat mesečno sporoči organu prosilcu novosti v zvezi z zadevnimi ukrepi, dokler:

(a) organu prosilcu lahko posreduje katere koli ustrezne informacije, potrebne za ugotovitev, ali je prišlo do kršitve znotraj Skupnosti, oziroma za ugotovitev, ali obstaja utemeljen sum, da bi do kršitve lahko prišlo,

ali

(b) je bila kršitev znotraj Skupnosti prekinjena ali je bila prošnja neutemeljena.

2.1.4. Enotni povezovalni organ, ki deluje z zaprosenim organom posreduje ustreznemu pristojnemu organu vse prejete prošnje preko enotnega povezovalnega organa, ki deluje z organom prosilcem, takoj ko je to tehnično izvedljivo ali najpozneje v dveh delovnih dneh po prejemu prošnje.

2.1.5. Zaprošeni organ na podlagi prošnje v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 2006/2004 obvesti Komisijo in informacije umakne iz baze podatkov takoj, ko je to tehnično izvedljivo, ali najpozneje sedem dni potem, ko je primer končan, če:

(a) izmenjane informacije ne sprožijo opozorila ali prošnje v skladu s členom 8,

ali

(b) je ugotovljeno, da ni bilo nobene kršitve znotraj Skupnosti.

2.2. Opozorila

- 2.2.1. Pristojni organ izda opozorilo, takoj ko je to tehnično mogoče in v vsakem primeru najpozneje sedem dni po tem, ko izve za kršitev znotraj Skupnosti ali utemeljeno sumi, da bi do take kršitve lahko prišlo.
- 2.2.2. Če se opozorilo izkaže za neutemeljeno, ga pristojni organ umakne takoj, ko je to tehnično mogoče, v vsakem primeru pa naslednjih sedmih dneh. Komisija umakne vse informacije v zvezi z neutemeljenim opozorilom, shranjene v bazi podatkov takoj, ko je to tehnično izvedljivo, ali najpozneje sedem dni potem, ko je pristojni organ umaknil opozorilo.

3. POGLAVJE 3 – PRENOS OPOZORIL

Pristojni organ, ki izda opozorilo, da z ustreznimi standardnimi obrazci v bazi podatkov pošlje Komisiji in pristojnim organom v ostalih državah članicah za izvrševanje zakonodaje v skladu s katero je bilo opozorilo izdano. Pristojni organ, ki pošlje uradno obvestilo, je edini odgovoren za določitev, katere ostale države članice prejmejo opozorilo.

4. POGLAVJE 4 – DOSTOP DO IZMENJANIH INFORMACIJ

4.1. Pristojni organi

Pristojni organ ima dostop samo do informacij v bazi podatkov oziroma upošteva samo informacije v bazi podatkov, ki se nanašajo na zakonodajo o varstvu interesov potrošnikov, za katero ima neposredno odgovornost izvrševanja v skladu z imenovanji, ki jih države članice pošljejo v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 2006/2004.

4.2. Enotni povezovalni organi

Enotni povezovalni organi imajo pri usklajevanju, kakor je zlasti opredeljeno v členu 9(2) ter členu 12(2) in (5) Uredbe (ES) št. 2006/2004, lahko dostop do informacij v zvezi s prošnjami za medsebojno pomoč, ki ne zahtevajo zaupne obravnave.

5. POGLAVJE 5 – JEZIKI, KI SE UPORABLJAJO V PROŠNJAH ZA MEDSEBOJNO POMOČ IN ZA SPOROČANJE INFORMACIJ

- 5.1. Dogovori o jeziki, ki se uporabljajo v prošnjah in za sporočanje informacij, med pristojnimi organi v skladu s prvim stavkom člena 12(4) Uredbe št. 2006/2004 se zabeležijo v preglednico, ki bo pristojnim organom dostopna preko baze podatkov.
- 5.2. Zadevni dogovori vključujejo tudi klavzulo, ki pristojnim organom dovoljuje, da glede na znanje jezikov zadevnih pristojnih uradnikov v posebnih primerih predlagajo uporabo drugega jezika.
- 5.3. Ustreznimi standardni obrazci baze podatkov vključujejo polje, ki pristojnemu organu omogoča, da drugemu organu predlaga uporabo drugega jezika.

Če dogovora ni mogoče doseči, se uporabi drugi stavek člena 12(4) Uredbe (ES) št. 2006/2004.

SKLEP št. 35/2006**z dne 22. decembra 2006****Skupnega odbora, ustanovljenega v okviru Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike o kotaciji na tujih borzah Organa za ugotavljanje skladnosti v sektorski prilogi o telekomunikacijski opremi**

(2007/77/ES)

SKUPNI ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike, in zlasti členov 7 in 14 Sporazuma,

ob upoštevanju, da Skupni odbor odloča o uvrstitvi organa ali organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v sektorski prilogi –

SKLENIL:

1. Organ za ugotavljanje skladnosti ES iz Dodatka A je dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v Oddelku V sektorske priloge o telekomunikacijski opremi.
2. Pogodbenici sta se dogovorili o posebnih pristojnostih organa za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A v zvezi z izdelki in postopki za ugotavljanje skladnosti in bosta poskrbeli za njihovo izvajanje.

Ta sklep, sestavljen v dveh izvodih, podpišejo predstavniki Skupnega odbora, pooblaščenici, da v imenu pogodbenic spremenijo Sporazum. Ta sklep začne veljati na dan zadnjega podpisa.

V imenu Združenih držav Amerike

James C. SANFORD

Podpisano v Washingtonu D.C. dne 15. december
2006.*V imenu Evropske skupnosti*

Andra KOKE

Podpisano v Bruslju, dne 22. december
2006.

*Dodatek A***Organ za ugotavljanje skladnosti ES, dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v oddelku V sektorske priloge o telekomunikacijski opremi**

Curtis-Straus LLC
A Bureau Veritas Company
527 Great Road
Littleton, Massachusetts 01460
Združene države Amerike
Tel: 978 486 8880
Telefaks: 978 486 8828
Kontaktna oseba: Barry Quinlan (barry.quinlan@us.bureauveritas.com)

PRIPOROČILA

KOMISIJA

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 22. decembra 2006

**o varnih in učinkovitih avtomobilskih informacijskih in komunikacijskih sistemih: Posodobitev
Evropske izjave o načelih glede vmesnika človek–stroj**

(2007/78/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in
zlasti člena 211 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 21. decembra 1999 sprejela Priporočilo 2000/53/ES ⁽¹⁾ o varnih in učinkovitih avtomobilskih informacijskih in komunikacijskih sistemih. To priporočilo je treba posodobiti, da se ob upoštevanju tehnološkega napredka zagotovi varna uporaba avtomobilskih informacijskih in komunikacijskih sistemov.
- (2) Po objavi Priporočila Komisije je strokovna skupina, ki jo je imenovala Komisija, razširila prvotna načela, pri čemer je vsako načelo podrobno obrazložila in utemeljila ter navedla primere dobrih praks, pa tudi postopkov preverjanja. Poročilo o razširitvi načel je bilo objavljeno v juliju 2001.
- (3) Komisija je 15. septembra 2003 sprejela Sporočilo o informacijskih in komunikacijskih tehnologijah za varna in inteligentna vozila (COM(2003) 542 konč.), ki vsebuje tudi priporočila glede vmesnika človek–stroj kot enega izmed prednostnih področij.
- (4) Forum eSafety, v katerem sodelujeta industrija in javni sektor, je ustanovil delovno skupino za vmesnik človek–stroj. Skupina je februarja 2005 izdala končno poročilo, v katerem je potrdila potrebo po posodobitvi Priporočila iz leta 1999.

- (5) Komisija je 15. februarja 2006 v okviru pobude i2010 sprejela Sporočilo (COM(2006) 59 konč.) o pobudi Inteligentni avtomobil in to priporočilo označila za enega izmed prednostnih ukrepov –

PREDSTAVLJA POSODOBITEV PRIPOROČILA IZ LETA 1999 O VMES-
NIKU ČLOVEK–STROJ

To priporočilo vse vpletene strani, npr. industrijo in poklicne organizacije na področju prometa, poziva, da ravnajo v skladu s posodobljeno Evropsko izjavo o načelih, države članice pa, da spremljajo izvajanje in uporabo načel. Posodobljena Evropska izjava o načelih (različica iz leta 2006) povzema glavne vidike v zvezi z varno zasnovano in uporabo, ki jih je treba upoštevati pri razvoju vmesnika človek–stroj (HMI) za avtomobilске informacijske in komunikacijske sisteme. Priporočilo iz leta 2006 in njegova Priloga nadomeščata Priporočilo iz leta 1999 in njegovo Prilogo.

IN PRIPOROČA:

1. Evropska podjetja za proizvodnjo in dobavo vozil, ki razvijajo in/ali dobavljajo in/ali vgrajujejo avtomobilске informacijske in komunikacijske sisteme, naj gre za dobavitelje originalne opreme ali opreme, ki se vgradi naknadno, vključno z uvozniki in dobavitelji mobilnih naprav, morajo ravnati v skladu s posodobljeno Evropsko izjavo o načelih in glede tega vprašanja skleniti prostovoljni sporazum v devetih mesecih od objave tega priporočila.
2. Poklicne organizacije na področju prometa (npr. prevozna podjetja in podjetja za izposajo avtomobilov) se morajo tem načelom zavezati v istem roku.
3. Države članice morajo spremljati dejavnosti, povezane s HMI, razširjati posodobljeno različico izjave o načelih

(¹) OJ L 19, 25.1.2000, p. 64.)

med vse ustrezne zainteresirane strani in jih spodbujati, da ravnajo v skladu s temi načeli. Po potrebi se morajo posvetovati in uskladiti svoje ukrepe s pomočjo Komisije, foruma eSafety ali drugih ustreznih forumov (forum za mobilne naprave itd.). Države članice morajo stalno vrednotiti in spremljati učinek Evropske izjave o načelih iz leta 2006 in Komisiji v 18 mesecih po njeni objavi

poročati o dejavnostih razširjanja, ki se izvajajo, pa tudi o rezultatih uporabe načel iz leta 2006.

V Bruslju, z dne 22. decembra 2006,

Za Komisijo
Viviane REDING
Članica Komisije

PRILOGA

POSODOBLJENA RAZLIČICA EVROPSKE IZJAVE O NAČELIH GLEDE VMESNIKA ČLOVEK-STROJ (HMI) ZA INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE SISTEME V VOZILIH**1. OPREDELITEV IN CILJI**

Ta izjava o načelih povzema bistvene varnostne vidike, ki jih je treba upoštevati pri vmesniku človek-stroj (HMI) za informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih. **Ta posodobljena različica iz leta 2006 nadomešča prejšnjo, sestavljeno leta 1999.**

Ta načela spodbujajo uvedbo dobro oblikovanih sistemov na trg ter ob upoštevanju potencialnih koristi in s tem povezanih tveganj ne preprečujejo industrijskih inovacij.

Ta načela predpostavljajo, da imajo njihovi uporabniki tehnično znanje o proizvodih in dostop do virov, potrebnih za uporabo načel pri oblikovanju teh sistemov. Glede na to, da je primarna naloga voznika varno upravljanje vozila v kompleksnem in dinamičnem prometnem okolju, **je primarni cilj načel izpolnitev te zahteve.**

Ta načela upoštevajo tudi zmogljivosti in omejitve vseh zainteresiranih strani pri njihovem prizadevanju pri oblikovanju, namestitvi in uporabi informacijskih in komunikacijskih sistemov v vozilih. Uporabljajo se za razvojni postopek, obravnavo vprašanj, kot so zapletenost, stroški proizvoda in čas prihoda na trg, predvsem pa upoštevajo proizvajalce majhnih sistemov. Ker je na koncu voznik tisti, ki se odloči, ali bo kupil in uporabil npr. integrirani navigacijski sistem, mobilno napravo ali tiskano karto, **je namen spodbujanje dobrega oblikovanja HMI in ne prepoved vključitve nekaterih funkcij s poenostavljenimi merili ustreznosti/neustreznosti.**

Načela niso nadomestek za katere koli veljavne predpise in standarde, ki jih je treba vedno upoštevati. Lahko se dopolnijo z nacionalno zakonodajo ali s pravili posameznih podjetij. Ta načela predstavljajo najmanjši sklop zahtev, ki jih je treba uporabljati.

2. PODROČJE UPORABE

Ta načela se uporabljajo predvsem za informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih, namenjene voznikovi uporabi, ko je vozilo v gibanju, na primer navigacijske sisteme, mobilne telefone ter sisteme prometnih in potovalnih informacij (TTI). Zaradi pomanjkanja rezultatov celostnih raziskav in znanstvenih dokazov se ne uporabljajo za sisteme, ki so glasovno nadzorovani, sisteme za uravnavanje stabilnosti zavor vozila (kot sta ABS in ESP) ali sistemske funkcije za posredovanje informacij, opozoril ali pomoči, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje voznika (npr. sistemi za preprečevanje trčenj, nočno vožnjo), včasih imenovani sodobni sistemi za pomoč voznikom (ADAS). ADAS se bistveno razlikujejo med seboj in zahtevajo upoštevanje dodatnih vidikov v zvezi z vmesnikom človek-stroj. Vendar so lahko nekatera načela koristna pri oblikovanju ADAS.

Načela se uporabljajo za vse dele in značilnosti vseh sistemov, ki so za voznika med vožnjo predvideni kot vmesnik, in tudi za nekatere druge sestavne dele. Načela vsebujejo tudi določbe za sisteme in njihove funkcije, ki jih med vožnjo ni dovoljeno uporabljati. V teh načelih se „sistem“ nanaša na funkcije in dele, kot so zaslone in krmilne naprave, ki predstavljajo vmesnik med sistemom v vozilu in voznikom. Področje uporabe načel izključuje zaslone v višini oči in vidike, ki niso povezani s HMI, kot so električne značilnosti, lastnosti materialov in pravni vidiki, ki niso povezani z varno uporabo. Nekatera načela razlikujejo med uporabo sistema „med vožnjo“ (imenovano tudi „ko je vozilo v gibanju“) in drugo uporabo. Kjer ni razlikovanja, se načela nanašajo samo na voznikovo uporabo sistema med vožnjo.

Načela se uporabljajo izrecno za vozila razredov M in N ⁽¹⁾. Načela se uporabljajo tako za prenosne kot za trajno nameščene sisteme. Načela so namenjena uporabi pri sistemih in funkcijah v sistemih proizvajalca originalne opreme (OEM), sistemih dodatne opreme in mobilnih sistemih. Načela se uporabljajo za funkcije HMI, neodvisno od stopnje integracije med sistemi. Na splošno je v oblikovanje, proizvodnjo in dobavo delov takšnih sistemov in pripadajočih storitev, vključenih več industrij in organizacij, na primer:

- proizvajalci vozil, ki ponujajo vgrajene naprave z informacijskimi in komunikacijskimi funkcijami;
- ponudniki sistemov dodatne opreme in storitev;
- ponudniki mobilnih naprav, namenjenih voznikovi uporabi med vožnjo;
- proizvajalci sestavnih delov, ki omogočajo voznikovo uporabo mobilnih naprav med vožnjo (npr. vilic, vmesnikov in konektorjev);
- ponudniki storitev, vključno s ponudniki programske opreme ali oddajniki informacij, namenjeni voznikovi uporabi med vožnjo, npr. prometne, potovalne in navigacijske informacije, radijski programi s prometnimi informacijami.

3. OBSTOJEČE DOLOČBE

Načela niso nadomestek za predpise in standarde, ki jih treba vedno upoštevati in uporabljati.

Vsi standardi se nenehno preverjajo, zato morajo uporabniki te izjave o načelih uporabljati najnovejše izdaje tukaj navedenih standardov.

Veljavne direktive ES z njihovimi kasnejšimi spremembami so naslednje:

- na področju vidnega polja voznikov motornih vozil: Direktiva Komisije 90/630/EGS z dne 30. oktobra 1990 ⁽²⁾;
- notranja oprema motornih vozil (notranji deli prostora za potnike z izjemo notranjih vzratnih ogledal, razporeditev upravljalnih naprav, streha ali pomična streha, nasloni sedežev in zadnji deli sedežev): Direktiva Sveta 74/60/EGS z dne 17. decembra 1973 ⁽³⁾;
- notranja oprema motornih vozil (označevanje naprav za upravljanje, kontrolnih svetilk in kazalnikov): Direktiva Sveta 78/316/EGS z dne 21. decembra 1977 ⁽⁴⁾;
- Resolucija Sveta z dne 17. decembra 1998 ⁽⁵⁾ (4) o navodilih za uporabo tehničnega potrošniškega blaga;
- Direktiva Sveta 92/59/EGS z dne 29. junija 1992 o splošni varnosti proizvodov ⁽⁶⁾

Uredbe Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE), ki jih je Skupnost priznala po svojem pristopu k Revidiranemu sporazumu iz leta 1958 (glej Sklep Sveta 97/836/ES z dne 27. novembra 1997):

- ECE-R21 z dne 1. decembra 1971
- 71/127/EGS – Vzratna ogledala na motornih vozilih
- 77/649/EGS – Vidno polje voznikov motornih vozil

⁽¹⁾ Razvrstitev in opredelitev motornih in priklonih vozil: Direktiva Sveta 70/156/EGS (kakor je bila spremenjena z Direktivo 92/53/EGS), priloga 2.

⁽²⁾ UL L 341, 6.12.1990, str. 20.

⁽³⁾ UL L 38, 11.2.1974, str. 2.

⁽⁴⁾ UL L 81, 28.3.1978, str. 3.

⁽⁵⁾ UL C 411, 31.12.1998, str. 24.

⁽⁶⁾ UL L 228, 11.8.1992, str. 24.

Načela se implicitno sklicujejo na naslednje standarde in dokumente o standardih, ki so v pripravi:

- ISO 3958 Cestna vozila – osebna vozila – voznikov ročni doseg
- ISO (DIS) 11429 Ergonomija – sistem akustičnih in optičnih signalov za nevarnost in informacije.
- ISO 4513 (2003) Cestna vozila – Vidljivost. Metoda določitve očesnih elips za določitev položaja voznikovih oči
- ISO 15008 (2003): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za vizualno predstavitev v vozilu“.
- ISO 15005 (2002): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Načela za upravljanje pogovorov in postopki ugotavljanja ustreznosti“.
- ISO 17287 (2003): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Postopki za ocenjevanje primernosti uporabe med vožnjo“.
- ISO 4040 (2001): „Cestna vozila – Osebna vozila – Namestitve ročnih naprav za upravljanje, kontrolnih svetilk in kazalnikov“.
- ISO 15006 (2004): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za zvočno predstavitev v vozilu“.
- ISO/TS16951 (2004): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Postopki za določanje prednosti sporočil v vozilu, ki se posredujejo voznikom“.
- ISO 15007-1 (2002): Cestna vozila – Merjenje voznikovega vizualnega obnašanja glede na transportne informacije in kontrolne sisteme – 1. del: Definicije in parametri.
- ISO TS 15007-2 (2001): Cestna vozila – Merjenje voznikovega vizualnega obnašanja glede na transportne informacije in kontrolne sisteme – 2. del: Oprema in postopki.
- ISO FDIS 16673: Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Okluzijska metoda za oceno odvratanja vizualne pozornosti
- ISO 2575 (2004) – Cestna vozila – Simboli za naprave za upravljanje, kontrolne svetilke in kazalnike
- ISO 7000 (2004) – Grafični simboli za uporabo na opremi – Kazalo in pregled

4. EVROPSKA IZJAVA O NAČELIH GLEDE VMESNIKA ČLOVEK-STROJ (ESOP 2006)

4.1 Zainteresirane strani, vključene v oblikovanje in izdelavo sistemov

Kakor je opisano v področju uporabe, se načela uporabljajo za sisteme in funkcije pri sistemih proizvajalcev originalne opreme, sistemih dodatne opreme in mobilnih (prenosnih) sistemih. Na splošno je v oblikovanje, proizvodnjo in dobavo delov takšnih sistemov in naprav vključenih več organizacij, na primer:

- proizvajalci vozil, ki ponujajo vgrajene naprave z informacijskimi in komunikacijskimi funkcijami;
- ponudniki sistemov dodatne opreme in storitev;
- ponudniki mobilnih naprav, namenjenih voznikovi uporabi med vožnjo;
- proizvajalci sestavnih delov, ki omogočajo voznikovo uporabo mobilnih naprav med vožnjo (npr. vilic, vmesnikov in konektorjev);
- ponudniki storitev, vključno s ponudniki programske opreme, ali oddajniki informacij, namenjeni voznikovi uporabi med vožnjo, npr. prometne, potovalne in navigacijske informacije, radijski programi s prometnimi informacijami.

Če sisteme zagotavlja proizvajalec vozil (OEM), je jasno, da je proizvajalec odgovoren za celostno načrtovanje. V drugih primerih se bo kot „organizacija, odgovorna za proizvod“ štela organizacija, ki proizvod ali funkcijo daje na trg, četudi so del ali celoto morda načrtovale in izdelale druge strani. Zato se odgovornost pogosto deli med različne organizacije. V nadaljnjem besedilu lahko tako izraz „proizvajalec“ vključuje več organizacij, odgovornih za proizvod.

Na splošno je večinoma očitno, kdo je odgovoren za uporabo načel, proizvajalci, dobavitelji ali monterji. Če odgovornost prevzema več kot ena stran, se stranke spodbuja, da z uporabo načel enoznačno potrdijo svoje ustrezne vloge.

Odgovornost voznika glede varnega vedenja med vožnjo in interaktivno uporabo teh sistemov ostaja nespremenjena.

4.2 Splošne pripombe

Zahteve za posebna znanja in spretnosti ali usposabljanje ter primernost sistema za različne skupine voznikov določijo proizvajalci. Te opredelitve je treba upoštevati pri odločanju glede uporabe načel za HMI določenega sistema.

Če je namen proizvajalca jasno naveden (tako, da se od voznika lahko upravičeno pričakuje, da je z njim seznanjen) in voznik nato sistem uporablja na način, ki ga proizvajalec ne predvideva, se lahko takšna uporaba šteje kot zloraba.

Trenutno stanje znanstvenega razvoja ne zadošča, da bi merila skladnosti neposredno utemeljili z varnostjo pri vseh načelih. Zato vsa načela niso sistematično povezana s standardi ali že opredeljenimi in sprejetimi merili.

Na splošno se pričakuje, da so sistemi, oblikovani v skladu z načeli, varnejši od tistih, ki načel ne upoštevajo. Vendar pa je cilje celostnega oblikovanja mogoče doseči tudi ob kršenju enega ali več načel.

4.3 Načela

Vsakemu načelu sledi podrobna razčlenitev z naslednjimi poglavji:

Razlaga: vključuje nekaj utemeljitev in nadaljnjih razlag načela.

Primeri: „dobri“ in „slabi“ primeri služijo kot dodatna razlaga v zvezi z izvajanjem načela.

Uporaba: opisuje, za katere posebne sisteme ali funkcije HMI se načelo uporablja, kar je prvi potreben korak pri ugotavljanju, ali je HMI določenega sistema v skladu z načelom.

Preverjanje: zagotavlja nekatere informacije za odgovor na vprašanje, ali je sistem v skladu z načelom. Če je mogoče, je opisana ustrežna metoda in podana razlaga rezultatov merjenja:

- če je rezultat mogoče izraziti kot „Da/Ne“, je možno skladnost z načelom jasno opredeliti;
- v ostalih primerih izbran pristop/metoda ne zagotavlja preprostih meril ustreznosti/neustreznosti, temveč ponujajo možnost povečane optimizacije HMI;
- pri sklicevanju na predpise se navaja osnovna direktiva. Organizacija, odgovorna za proizvod, mora ravnati v skladu z veljavno različico te direktive.

Sklici: zagotavljajo dodatne informacije, ki so lahko koristne v zvezi z določenim načelom.

Ker se mednarodni standardi spreminjajo, je navedena zadevna različica.

Standardi v postopku revizije in osnutki standardov ISO so včasih navedeni z namenom, da se oblikovalcem sistemov zagotovijo dodatne informacije.

4.3.1 Načela celostnega načrtovanja

4.3.1.1 Cilj načrtovanja I

Sistem podpira voznika in ne povzroča potencialno nevarnega vedenja voznika ali drugih udeležencev v cestnem prometu.

Razlaga:

Pomembno splošno zahtevo je mogoče opisati kot „ne sme škodovati“. To pomeni, da mora sistem izboljšati ali vsaj ohraniti stopnjo varnosti v cestnem prometu. Ta dokument naj bi služil kot sistematična navodila snovalca sistema na podlagi načel, ki obravnavajo pomembne vidike, kot so namestitve, predstavitev informacij ali vmesnik. Ta pristop temelji na dejstvu, da skupnih učinkov ni mogoče v celoti predvideti ali izmeriti, saj so odvisni ne le od zasnove sistema, temveč tudi od posameznega voznika in naloge vožnje/prometnih razmer.

Sistemi, ki niso oblikovani z upoštevanjem tega načela, verjetno niso v skladu z drugimi načeli.

4.3.1.2 Cilj načrtovanja II

Razporeditev pozornosti voznika med uporabo sistemskih zaslonov in naprav za upravljanje ostaja združljiva s potrebo za pozornost v prometni situaciji.

Razlaga:

Voznik ima omejen, vendar spremenljiv obseg pozornosti in fizične zmogljivosti, ki jih lahko med nalogami dinamično porazdeli. Zmožnosti, ki jih voznik aktivira, niso odvisne samo od osebnih dejavnikov, temveč se lahko spreminjajo tudi glede na voznikovo motivacijo in stanje. Vmesniki (vključno z vidnimi, tipnimi in slušnimi) lahko povzročijo tako fizično kot tudi kognitivno delovno obremenitev.

Ta cilj celostnega načrtovanja obravnava naslednje naloge:

vožnja (nadzorovanje vozila, udeležba v prometnem toku in prihod do cilja). Obseg pozornosti, ki ga zahteva ta naloga, se spreminja glede na prometno situacijo;

Uporaba zaslonov sistema in naprav za upravljanje. Razen pri zelo preprostih sistemih se obseg pozornosti pri tej nalogi med uporabo sistema prav tako spreminja.

Doseganje tega cilja zahteva združljivost med obema nalogama, kar pomeni, da obseg pozornosti za sisteme ne povzroča zmanjšanja razpoložljive pozornosti pod stopnjo, ki je potrebna za ustrezno izvrševanje primarne naloge vožnje. To pomeni, da mora biti voznik sposoben predvideti obseg pozornosti, povezan tako z nalogo vožnje kot tudi s sekundarnimi nalogami.

Koncept združljivosti je primernejši kot omejitev skupnega obsega vmesnika iz naslednjih razlogov:

Koncept naloge je sporen, saj se lahko ista naloga znatno spreminja glede na svoje parametre, npr. trajanje; tudi ustrezna opredelitev naloge ne obstaja.

Vmesnik z zasloni in napravami za upravljanje ima lahko glede na motivacijo in stanje voznika različen učinek. Vzrok za to je dejstvo, da manjša delovna obremenitev ni nujno boljša.

Razmerja med sestavnimi deli vmesnika (zapletenost, intenzivnost, trajanje itd.), delovno obremenitvijo in vožnjo še ni mogoče dovolj dobro pojasniti.

Sistemi, ki so načrtovani v skladu z ESoP, morajo biti takšni, da lahko voznik vpliva na obseg pozornosti, ki ga zahteva sistem, in sicer tako, da se sam odloči, če bo sistem uporabil ali ne, ter kdaj in kako ga bo uporabil. To pomeni tudi, da lahko voznik predvideva obseg pozornosti, ki ga zahteva vmesnik s sistemom.

4.3.1.3 Cilj načrtovanja III

Sistem ne odvrta pozornosti in ne služi vizualni zabavi voznika.

Razlaga:

Namen tega načela je zagotoviti, da je voznik pri uporabi voznikovega informacijskega ali komunikacijskega sistema med vožnjo čim manj moten, tako da njegova/njena sposobnost popolnega nadzora nad vozilom ni ogrožena. Ta cilj načrtovanja je določen tudi zato, da se izpostavi poseben pomen preprečevanja odvrta pozornosti, ki ga povzroča vizualno razvedrilo.

Vizualno razvedrilo je lahko vizualni prikaz slik, ki so privlačne (tj. ki bodo verjetno vzbudile pozornost) zaradi svoje oblike ali vsebine. Pri vožnji je to načelo še posebej smotno, saj je vid ključnega pomena za varno vožnjo.

4.3.1.4 Cilj načrtovanja IV

Sistem vozniku ne predstavlja informacij, ki bi povzročile potencialno nevarno vedenje voznika ali drugih udeležencev v cestnem prometu.

Razlaga:

Vsebina informacij voznika ne sme spodbujati k vedenju, ki bi lahko povečalo tveganje za nesrečo med vožnjo. Nevarno vedenje lahko vpliva na vedenje drugih udeležencev v cestnem prometu. Primer tega je lahko prikaz strategije dirkalne vožnje z namenom doseganja najvišje možne hitrosti pri zavijanju.

To lahko vpliva na druge udeležence v cestnem prometu, če nevarno vedenje voznika/ce nastopi med njegovo/njeno interakcijo z drugimi udeleženci v cestnem prometu in če sistem oddaja signale, zaznavne od zunaj, ki jih lahko drugi udeleženci v cestnem prometu napačno razumejo in tako povzročijo nevarna manevriranja.

4.3.1.5 Cilj načrtovanja V

Vmesniki in vmesniki s sistemi, namenjeni voznikovi hkratni uporabi, medtem ko je vozilo v gibanju, so skladni in združljivi.

Razlaga:

Vsi sestavni deli HMI posameznih sistemov morajo biti načrtovani v skladu z načeli za samostojne sisteme, kar bo zagotovilo najnižjo stopnjo skladnosti. Vendar je lahko skladnost tudi med posameznimi dobro oblikovanimi samostojnimi proizvodi še zmeraj problematična.

„Kombinirana“ uporaba sistemov nastopi, ko se uporablja več kot en sistem, da se doseže želeni rezultat. To vključuje vzporedno uporabo (tj. sočasno uporabo več kot enega sistema) in zaporedno uporabo, kadar se sistemi uporabljajo eden za drugim. Zato je treba pri načrtovanju sistema, ki se bo uporabljal v kombinaciji z drugim (po možnosti že obstoječim sistemom), upoštevati obstoječi sistem. Če so funkcije popolnoma drugačne, se priporoča načrtovanje drugačnega vmesnika HMI, da se prepreči zamenjava.

Za doseganje skladnosti je pri načrtovanju treba upoštevati na primer naslednja vprašanja:

- uporaba skupne terminologije med sistemi; npr. „počasen promet“, „naslednje križišče“;
- uporaba besed in/ali uporaba ikon za predstavitev konceptov ali funkcij, npr. „pomoč“, „vnos“;
- uporaba barv, ikon, zvokov, oznak (za optimizacijo ravnotežja med podobnostjo in razlikovanjem);
- vprašanja kanala fizične interakcije; npr. enojni klik/dvoklik, odzivni čas in prekoračitev odzivnega časa, način povratne zveze, npr. vidna, slušna, tipna (povratna zveza mora biti glede na funkcijo različna, da se prepreči zamenjava);
- združevanje konceptov in podobnih sestav menija (za sorodne funkcije);
- celostno načrtovanje funkcij dialoga in vrstnega reda konceptov.

4.3.2 Načelo pri namestitvi

4.3.2.1 Načelo pri namestitvi I

Sistem mora biti postavljen in varno nameščen v skladu z ustreznimi predpisi, standardi in navodili proizvajalca za namestitev sistema v vozilo.

Razlaga:

Proizvajalci načrtujejo proizvode (npr. sisteme, nosilce, funkcije) za predvideno uporabo. Če niso zagotovljena ustrezna sredstva za pravilno namestitev (npr. nosilec) ali če navodila proizvajalca za namestitev niso bila upoštevana, se lahko zgodi, da voznik uporablja sistem na način, ki ga proizvajalec ni predvidel, zaradi česar je lahko ogrožena varnost.

Sistem mora biti za voznikovo uporabo nameščen (tj. fizično postavljen) v vozilo na naslednje načine:

- pritrjen v vozilo;
- premičen po predhodno določenem območju (za sisteme, ki lahko spreminjajo položaj na primer s kablom, stojalom ali nosilcem);
- nameščen v nosilec z namenom, da se sistem uporablja v nosilcu.

Posebno pozornost je pri namestitvi sistemov treba nameniti pasivni varnosti, da se prepreči povečana nevarnost poškodb v primeru trčenja vozila.

Primeri:

Dober: Mobilni telefon za prostoročno uporabo, nameščen v skladu z vsemi zahtevanimi standardi, predpisi in navodili proizvajalcev.

Slab: Zaslon s prometnimi informacijami, pritrjen na armaturno ploščo z začasno pritrditvijo slabe kakovosti (kot je lepilni trak) in ne z nosilcem, ki ga priporoča proizvajalec.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse sisteme v vozilih, pri čemer je zelo pomembno, da se upošteva za sisteme dodatne opreme in mobilne naprave.

Preverjanje/veljavne metode:

Načelo zahteva, da se namestitve in vgradnja sistemov izvedeta v skladu z naslednjimi elementi in da se izvede navedeni pregled:

- notranja oprema motornih vozil (Direktiva Sveta 74/60/EGS z dne 17. decembra 1973, ECE-R21 z dne 1. decembra 1971 in Direktiva Sveta 78/316/EGS z dne 21. decembra 1977)
- navodila organizacije, odgovorne za proizvod (tj. uradna pisna navodila proizvajalca)
- pregled, ali so bile upoštevane ustrezne zahteve.

Rezultat = Da/Ne.

Sklic:

- ISO 4040 (2001) – Namestitve naprav za upravljanje, kazalnikov in kontrolnih svetilk.

4.3.3.2 Načelo pri namestitvi II

Noben del sistema ne sme ovirati voznikovega pogleda na dogajanje na cesti.

Razlaga:

Uspešno izvajanje naloge vožnje v glavnem temelji na pridobivanju vizualnih informacij o lokalnih razmerah na cesti in v prometu. Zato predpisi za načrtovanje zagotavljajo, da vsako cestno vozilo vozniku z voznikovega sedeža zagotavlja ustrezno vidno polje iz vozila. Dodatni sistemi ne smejo ogroziti te osnovne določbe o načrtovanju. To načelo je najverjetneje pomembno predvsem za namestitve sistemov dodatne opreme in mobilnih sistemov.

„Vidno polje voznika“ je obvezna minimalna zahteva v skladu s predpisi EGS. Nanaša se na frontalno vidno polje neposredno skozi vetrobransko steklo, stransko vidno polje in vzratno vidno polje, bodisi posredno ali neposredno.

Če lahko voznik spreminja fizični položaj sestavnega dela, tako da ta (v okviru svojega predvidenega gibalnega razpona) ovira voznikovo pogled, je treba voznika z navodili o sistemu (glej oddelek 6) obvestiti o uporabi, ki jo je predvidel proizvajalec. Če voznik ne prejme takšnih informacij, je treba uporabiti načelo na celotnem območju nastavitve sistema ali njegovih sestavnih delov.

Primeri:

Dober: Zaslon, nameščen v instrumentni plošči, tako da ga voznik z lahkoto vidi, vendar ne posega v zahteve glede vidnega polja voznika.

Slab: Zaslon, nameščen na dolg, prilagodljiv nosilec na zgornji površini instrumentne plošče, ki se lahko nastavi tako, da zaslon pokrije znaten del zunanjega dogajanja na cesti.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse sisteme v vozilih, pri čemer je zelo pomembno, da se upošteva za sisteme dodatne opreme in mobilne naprave. Ne uporablja se za zaslone v višini oči.

Preverjanje/veljavne metode:

Pri namestitvi v vozilu ne sme biti noben del sistema v takšnem fizičnem položaju, da voznikov pogled na dogajanje na cesti ovira v takšni meri, da ta ne more več ravnati v skladu s predpisi.

Sistem je v skladu s tem načelom, če so vsi njegovi deli pravilno nameščeni, ob upoštevanju naslednjega:

- 71/127/EGS – vzratna ogledala
- 77/649/EGS – vidno polje voznikov motornih vozil

Preverjanje se izvaja s pregledom ali merjenjem.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.2.3 Načelo pri namestitvi III

Sistem ne sme ovirati naprav za upravljanje vozila in zaslonov, potrebnih za primarno nalogo vožnje.

Razlaga:

Namen tega načela je zagotoviti, da fizična prisotnost sistema (kot je zaslon) ne ovira voznikove sposobnosti uporabe obveznih zaslonov in naprav za upravljanje ter drugih zaslonov in naprav za upravljanje, potrebnih za primarno nalogo vožnje. To zagotavlja, da namestitev sistema ne vpliva na voznikovo sposobnost popolnega nadzora nad vozilom.

Oviranje naprav za upravljanje v tem smislu pomeni preprečevanje delovanja ali znatno otežitev določitve, dosega in/ali upravljanja ustreznih naprav za upravljanje v njihovem celotnem razponu premikanja.

Oviranje zaslonov v tem smislu pomeni, da nekateri deli (kateri koli deli) ustreznih zaslonov iz voznikovega običajnega sedečega položaja niso vidni.

Zahtevane naprave za upravljanje in zaslone so tisti, ki so ključni za opravljanje primarne naloge vožnje, in vsi tisti, ki so obvezni.

Zahtevane naprave za upravljanje vključujejo: pedal za plin, zavoro, (sklopko, če je nameščena), volan, prestavna ročica, parkirno zavoro, hupo, stikala za luči, kazalnike, naprave za pranje in brisalce vetrobranskega stekla (vsi načini in hitrosti), utripajoče luči, naprave za razmeglitev.

Zahtevani zaslone vključujejo: tahometer, vse opozorilne luči, obvezne kontrolne etikete in obvezne kontrolne svetilke.

Oviranje ali vpliv na druge naprave za upravljanje in zaslone je treba pretehtati glede na dodatne koristi, ki jih sistem zagotavlja.

Primeri:

Dober: Zaslon navigacijskega sistema, vgrajen v armaturno ploščo na visokem osrednjem mestu, ki ne ovira nobenega drugega zaslona ali naprave za upravljanje.

Slabi:

Navigacijski istem dodatne opreme, ki ovira stikala za luči.

Zaslon, ki prekriva stikalo za utripajoče luči.

Dodatna naprava za upravljanje na zunanji strani volana, ki lahko otežuje uporabo volana med zavijanjem.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse sisteme v vozilih, pri čemer je zelo pomembno, da se upošteva za dodatne opreme in mobilne naprave.

Preverjanje/veljavne metode:

Preveri se, ali lahko voznik vidi vse zaslone in naprave za upravljanje, potrebne za primarno nalogo vožnje.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 4513 (2003) Cestna vozila – Vidljivost, metoda določitve očesnih elips za določitev položaja voznikovih oči

4.3.2.4 Načelo pri namestitvi IV

Prikazovalniki morajo biti nameščeni čim bližje voznikovi običajni vidni liniji.

Razlaga:

Da bi imel voznik popoln nadzor nad vozilom in bi se zavedal dinamičnega dogajanja na cesti, obstaja splošno soglasje, da mora biti voznikov pogled, z izjemo bežnih pogledov v ogledalo ali instrumente, usmerjen na dogajanje na cesti. Prikazovalniki, nameščeni v bližini običajne vidne linije, zmanjšajo celotni čas odmika pogleda s ceste v primerjavi s prikazovalniki, ki so nameščeni daleč stran, in povečajo možnost, da voznik med gledanjem na zaslon uporablja periferno vidno polje za spremljanje pomembnih dogodkov na cesti. Dlje kot je zaslon nameščen od voznikove običajne vidne linije, težje je pridobiti informacije in večja je možnost vplivanja na sposobnost vožnje.

Priporočljivo je, da so najpomembnejše informacije ali informacije, pomembne za varnost, čim bližje običajni vidni liniji.

To načelo zato od oblikovalca/monterja zahteva, da naredi jasen, vendar predvsem kvalitativen kompromis med uporabnostjo in bližino. Pri tem so pomembni naslednji dejavniki:

- zahteva, da ni oviran pogled na dogajanje na cesti (glej načelo 4.3.2.2);
- zahteva, da niso ovirane druge naprave za upravljanje ali zasloni (glej načelo 4.3.2.3);
- zahteva, da samega zaslona bistveno ne ovirajo na primer naprave za upravljanje, kot sta volan ali prestavna ročica.

Še zlasti je za osebna vozila priporočljivo, da so zasloni, ki vsebujejo informacije, pomembne za vožnjo, in vsi zasloni, ki zahtevajo dolgo zaporedje vmesnikov, nameščeni do približno 30° pod zornim kotom voznikovega običajnega pogleda naprej. Pojem dolga zaporedja vmesnikov je opisan pri načelu 4.3.4.2.

Primeri:

Dober: Zaslon sistema za navigacijo v osebem vozilu je nameščen do približno 30° pod zornim kotom, ker so informacije povezane z vožnjo.

Slab: Zaslon sistema za komunikacijo, npr. dlančnika (PDA) ali telefona, je kljub dolgemu zaporedju vmesnikov, potrebnih za vnos ali iskanje telefonske številke, nameščen v bližini prestavne ročice med sprednjimi sedeži v osebem vozilu.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse sisteme v vozilih, opremljene s prikazovalniki, ter za primere uporabe, ki vključujejo pogled naprej. Zasloni, ki podpirajo posebne vozne razmere, kot je vzvratna vožnja, se obravnavajo posebej.

Preverjanje/veljavne metode:

Na splošno mora biti cilj najboljši kompromis pri določanju uporabe prostora na armaturni plošče, ki ga lahko dosežejo oblikovalci ali strokovnjaki za ergonomijo.

Sklici:

- ISO 4513 (2003) Cestna vozila – Vidljivost, metoda določitve očesnih elips za določitev položaja voznikovih oči.

4.3.2.5. Načelo pri namestitvi V

Prikazovalniki morajo biti načrtovani in nameščeni tako, da se prepreči bleščanje in odsevanje.

Razlaga:

Bleščanje in odsevanje, ki lahko otežita povzemanje informacij z zaslona, lahko ovirata vožnjo ali druge naloge, ki se izvajajo med vožnjo. To lahko povzroči negotovost in vznemiri voznika ter izzove prilagoditev vedenja, kot je mežikanje, kratkotrajno zapiranje oči in premikanje glave, da se doseže boljši pogled. Vsi ti vplivi lahko zmanjšajo voznikovo ugodje in tako do neke mere ogrožajo varnost v cestnem prometu.

Bleščanje je moteč (in potencialno ohromitveni) dejavnik lesketajoče se svetlobe v sicer sorazmerno temnem okolju, ki ovira vizualno pozornost in dojemanje. V vozilu se lahko pojavi na več načinov:

zunanja svetloba (običajno sončna svetloba) pada na prikazovalnik, pri čemer zmanjšuje kontrast zaslona ter iz voznikovega običajnega položaja gledanja otežuje vidljivost informacij na zaslonu;

zaslon je sam po sebi presvetel in povzroča odvratanje pozornosti od dogajanja na cesti ter drugih zaslonov in naprav za upravljanje v vozilu. Za voznika je to najbolj opazno pri slabi svetlobi okolja.

Odsevanje je ustvarjanje sekundarne slike predmeta, ki nastane, ko se svetloba predmeta odbija od vmesnih površin. To se lahko zgodi na več načinov:

svetloba iz zaslona potuje do druge površine (ali preko več površin), pri čemer ustvarja sekundarno sliko zaslona; na primer na vetrobranskem steklu. Voznik to najpogosteje opazi, kadar obstaja velik kontrast med sekundarno sliko in njenim ozadjem, kot npr. pri vetrobranskemu steklu v temi;

površina zaslona odseva svetlobo iz zunanjega vira (npr. sonce, ulične luči ali drugi svetli predmeti) v voznikove oči (glej tudi bleščanje zgoraj).

Te vplive je treba preučiti med načrtovanjem sistema in postopkom namestitve. Vprašanja, ki jih je mogoče obravnavati, vključujejo zagotavljanje (ročnega ali samodejnega) nadzora svetlosti zaslona, izbiro zaslonske tehnologije, izbiro strukture površine zaslona, izbiro barve in sijaja površin, ki odsevajo na površini zaslona, izbiro negativne in pozitivne slike, vidljivost in prilagodljivost zaslona, odmaknjeno namestitev ali namestitev zaslonke.

Primeri:

Dober: Zaslon s samodejnim prilagajanjem svetlobe, ki ne ustvarja sekundarnih slik na šipah vozila in ima sprednjo površino zaslona, ki jo je v vseh normalnih svetlobnih pogojih mogoče brez težav odčitati.

Slab: Zaslon, ki je ponoči tako svetel, da je močno viden v periferiji voznikovega zornega kota pri opazovanju dogajanja na cesti, in s katerega je na sončni svetlobi težko prebrati informacije, ker je kontrast premajhen.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih, opremljene s prikazovalniki.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje mora temeljiti na postopkih za ugotavljanje bleščanja in odsevanja. Posebna merila so odvisna od zasnove vozila.

Sklicevanja:

- ISO 15008 (2003): Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za vizualno predstavitev v vozilu.

4.3.3. Načela pri predstavitvi informacij

4.3.3.1. Načelo pri predstavitvi informacij I

Vizualno prikazane informacije, ki jih lahko sistem predstavi kadar koli, morajo biti oblikovane tako, da je voznik sposoben ustrezne informacije sprejeti z nekaj bežnimi pogledi, ki so dovolj kratki, da nimajo negativnega vpliva na vožnjo.

Razlaga:

Vizualno zaznavanje voznika, ki omogoča upoštevanje prometnega okolja, je podlaga za uspešno upravljanje in manevriranje vozila. Zato pozornost, ki jo zahteva zaznavanje in pridobivanje ustreznih vizualno predstavljenih informacij, ne sme bit prevelika. Povečevanje pogostosti in/ali trajanja bežnih pogledov, potrebnih za zaznavanje in pridobivanje vizualno prikazanih informacij, lahko poveča tveganje za nastanek nevarnih prometnih situacij, ki jih povzroči voznikova preobremenjenost z neprimarnimi nalogami, povezanimi z vožnjo. Ustrezne informacije so del vseh vizualno prikazanih informacij, ki jih je voznik potrebuje, da bi zadovoljil določeno potrebo.

Primeri:

Dober: Dobro čitljiva in strukturirana grafika na pravilno nameščenem prikazovalniku, ki omogoča identifikacijo ustreznega elementa menija z enim samim bežnim pogledom v eni sekundi.

Slab: Navigacijski sistem, ki ponuja samo zelo podroben prikazovalnik, ki zahteva popolno in dolgotrajno pozornost voznika, da na premični karti določi cilj.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih s prikazovalniki, ki predstavljajo informacije, namenjene vozniku med vožnjo.

Preverjanje/veljavne metode:

Primerjava alternativnih možnosti načrtovanja za predstavitev informacij: število in trajanje bežnih pogledov, potrebnih za zaznavanje in pridobivanje istočasno predstavljenih ustreznih informacij, mora biti omejeno.

Rezultat: optimirano zasnovan enojni zaslon.

Sklici:

- ISO 15007-1 (2002): Cestna vozila – Merjenje voznikovega vizualnega obnašanja glede na transportne informacije in kontrolne sisteme – 1. del: Definicije in parametri
- ISO TS 15007-2 (2001): Cestna vozila – Merjenje voznikovega vizualnega obnašanja glede na transportne informacije in kontrolne sisteme – 2. del: Oprema in postopki – 2. del: Oprema in postopki
- ISO 15008 (2003): Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za vizualno predstavitev v vozilu
- ISO FDIS 16673: Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Okluzijska metoda za oceno odvratanja vizualne pozornosti

Dodatne metode/lestvice so v postopku razvoja v ISO TC22/SC13/WG8 za količinsko opredelitev odvratanja vizualne pozornosti; npr. revizija ISO 15008, čitljivost zaslona in TC22/SC13/WG8/AWI o preskusu spremembe voznega pasu, metoda za merjenje odvratanja pozornosti voznika.

4.3.3.2. Načelo pri predstavitvi informacij II

Uporabiti je treba mednarodno in/ali nacionalno dogovorjene standarde glede čitljivosti, slišnosti, ikon, simbolov, besed, kratic in/ali okrajšav.

Razlaga:

Standardi glede čitljivosti, slišnosti in simbolov predpisujejo geometrične in/ali fizične značilnosti za informacije, ki so prikazane vizualno in/ali zvočno ter so namenjene temu, da vozniki z največjo možno gotovostjo razumejo informacije v različnih okoliščinah in razmerah.

Stalno naraščajoče število funkcij, ki so na voljo vozniku, zahteva sprejetje najbolj pogostih postopkov pri izbiri simbolov, ikon, okrajšav in besed za določitev funkcije.

Primeri:

Dober: Prometni znaki se uporabljajo na zaslonih v vozilih za dopolnitev prometnih informacij.

Slab: Simboli in ikone, ki se uporabljajo v navigacijskem sistemu, so edinstveni za posameznega proizvajalca in jih večina voznikov ne razume.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse oznake za določitev funkcij, ki jih zagotavljajo informacijski ali komunikacijski sistemu v vozilih.

Preverjanje/veljavne metode:

Izvede se pregled, ali so uporabljeni bodisi mednarodno bodisi nacionalno dogovorjeni standardi glede čitljivosti, slišnosti, ikon, simbolov, besed, kratic in/ali okrajšav, ob upoštevanju ustreznih glavnih standardov.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 15008 (2003) – Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za vizualno predstavitev v vozilu (v reviziji)
- ISO 15006 (2004) – Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za zvočno predstavitev v vozilu
- ISO 2575 (2004) – Cestna vozila – Simboli za naprave za upravljanje, kontrolne svetilke in kazalnike
- ISO 7000 (2004) – Grafični simboli za uporabo na opremi – Kazalo in pregled

4.3.3.3. Načelo pri predstavitvi informacij III

Informacije, ki so pomembne za vožnjo, morajo biti točne in pravočasne.

Razlaga:

Informacije, ki so pomembne za vožnjo, morajo biti vozniku predstavljene v najprimernejšem trenutku in morajo biti dovolj točne, da vozniku pomagajo pri ustreznem obvladovanju razmer.

Vožnja od voznika zahteva, da stalno nadzoruje okolje, da zazna ustrezne dražljaje ter usmeri in osredotoči pozornost na tiste dražljaje, ki zahtevajo prilagoditev njegovega vedenja. Ta prilagoditev je odvisna od vprašanja, katera dejavnost je najprimernejša za dano situacijo, ter od ciljev in prednostnih nalog voznika. Ravnanje lahko vključuje spremembo hitrosti, spremembo voznega pasu, opozarjanje drugih itd.

Pravilno časovno opredeljene in točne informacije zmanjšujejo negotovost, saj dajejo0 tehtne in jasne odgovore na vprašanja, kot so: „Kaj?“ „Kdaj?“ „Kje?“ „Kako dolgo?“ itd. Zahteve po točnosti in pravočasnosti informacij pomenijo tudi, da morajo prikazana sporočila ustrezati voznikovi presoji okolja. Zato informacije ne smejo biti v nasprotju z prometnimi znaki, na primer. Sistemi, ki ne zagotavljajo pravočasnih in točnih informacij, lahko povzročijo nevarno odvratanje pozornosti in negotovost voznika.

Primeri:

Dober: Razdalja do naslednjega manevra je posredovana točno na točki, kjer mora voznik vedeti, ali je manever potreben in kateri manever je potreben.

Slab: Navodila za spremembo smeri iz navigacijskega sistema so prikazana šele potem, ko bi manever že moral biti izveden.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse zvočne in vizualne informacije informacijskih in komunikacijskih sistemov, pri katerih je pomembna časovna natančnost.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, ali so informacije, ki jih sistem zagotavlja, dovolj točne in predstavljene ob pričakovanem času.

Rezultat: Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.3.4. Načelo pri predstavitvi informacij IV

Informacijam z večjim pomenom za varnost je treba dati večjo prednost.

Razlaga:

Voznik mora v kratkem časovnem obdobju zaznati ustrezne varnostne informacije in se nanje odzvati. Zato je treba takšne informacije čim hitreje predstaviti in se z njihovim posredovanjem ne sme zavlačevati zaradi bolj rutinskih informacij.

Prednost informacij je z vidika varnostni odvisna od njihove nujnosti in kritičnosti (tj. resnosti posledic, če se informacij ne upošteva). Na drugi strani pa so ti dejavniki odvisni tudi od voznih razmer, kot je pojasnjeno v ISO/TS 16951. Kadar se informacije oddajajo zunaj vozila (na cestnem robu ali z daljinskim sistemom), se pri določanju prednosti informacij ne morejo upoštevati vozne razmere in je možno samo bolj posplošeno dodeljevanje prednosti. Kadar informacije izhajajo iz samostojnih sistemov vozil ali kadar je mogoče zunanje informacije in informacije v vozilu združiti, obstaja možnost upoštevanja voznih razmer in podrobnejše ocene pomembnosti sporočila.

Ponudniki dinamičnih informacij (ponudniki storitev) morajo za informacije zunaj vozila izvajati strategijo razširjanja informacij, ki – poleg točnosti in zanesljivosti – zagotavlja prednost sporočilom z največjim pomenom. Sistem v vozilih mora prepoznati dohodna sporočila v zvezi z varnostjo in jih skladno s tem obravnavati.

Varnostnega pomena informacij ni vedno lahko opredeliti in vse informacije niso tehnično primerne za določanje pomembnosti.

Primeri:

Dober: Informacije v zvezi z zavijanjem v zapletenem križišču imajo prednost pred dohodnim telefonskim klicem.

Slab: Zelo pomembnega sporočila o poledici na trenutni lokaciji, ni mogoče takoj posredovati, ker je informacijski zaslon v postopku prikazovanja sporočila o oddaljenih prometnih zastojih.

Uporaba:

Načelo se uporablja za sisteme, ki zagotavljajo dinamične informacije (tj. informacije, ki se spreminjajo zaradi razmer v neposredni bližini vozila ali prometnih razmer na splošno).

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanja se, ali se upošteva prednost informacij.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO/TS16951 (2004): Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Postopki za določanje prednosti sporočil v vozilu, posredovanih voznikom

4.3.3.5. Načelo pri predstavitvi informacij V

Zvoki, ki jih proizvaja sistem, in katerih glasnost voznik ne more nadzorovati, ne smejo preglasiti zvočnih opozoril v vozilu ali izven njega.

Razlaga:

Zvočne informacije z glasnostjo, ki je previsoka, lahko vplivajo na vožnjo ali varnost v cestnem prometu tako, da preglasijo pomembne opozorilne zvoke v zvezi z varnostjo cestnega prometa in vozil. Poleg tega lahko neprimerno oblikovani zvoki odvrčajo voznikovo pozornost in voznika vznemirjajo. Zato je treba dodatne zvočne informacije oblikovati tako, da ne preglasijo opozorilnih zvokov, posredovanih vozniku od znotraj ali od zunaj. Vsi sistemi, vključno z avdio sistemi, se morajo preveriti glede učinkovanja na voznika, preden se dajo na trg.

To je mogoče doseči na več načinov:

- zvoki, ki jih proizvaja sistem, niso tako glasni, da bi lahko preglasili opozorilne zvoke;
- trajanje zvokov je dovolj kratko, da opozorila niso preslišana;
- zvoki s prekinitvami so takšni, da je interval med njimi dovolj dolg, da lahko voznik zazna opozorilo.

Primeri:

Dober: Zvočni signali iz sistema so določeni na glasnosti, ki je tišja od zvoka opozoril v vozilu ali izven njega.

Slab: Dohodni telefonski klic je na tako visoki glasnosti, da lahko preglasi opozorila, in je izven nadzora voznika.

Uporaba:

Načelo se uporablja za vse zvočne signale iz informacijskih in komunikacijskih sistemov z glasnostjo, ki je voznik ne more nadzorovati, bodisi iz sistemov v vozilu, sistemov dodatne opreme ali mobilnih naprav, bodisi kot rezultat informacij, prejetih preko komunikacije z zunanjim svetom.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, ali so opozorila še vedno jasno zaznavna, ko sistem proizvaja zvoke nenadzorovane glasnosti.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 15006 (2004) – Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za zvočno predstavitev v vozilu

4.3.4. Vmesnik z zaslonom in napravami za upravljanje

4.3.4.1. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje I

Voznik mora biti med uporabo sistema vedno sposoben držati vsaj eno roko na volanu.

Razlaga:

To načelo je povezano z vmesniki, ki od voznika zahtevajo ročni vnos ukazov (npr. z uporabo tipk ali gumbov).

Določene vozne razmere od voznika zahtevajo, da natančno nadzoruje upravljanje vozila, kar je mogoče najbolj učinkovito doseči z obema rokama na volanu. Za druge vozne razmere zadostuje ena roka na volanu, če je druga roka takoj pripravljena za upravljanje volana, če okoliščine to zahtevajo. To pomeni, da naprave z ročnim upravljanjem niso priporočljive za uporabo med vožnjo.

Za skladnost s tem načelom mora biti sistem načrtovan tako, da je za njegovo uporabo potrebna samo ena roka, pri čemer druga roka ostane na volanu. Poleg tega v primeru, da je treba zaradi vmesnika eno roko odmakniti z volana, druga roka ni istočasno potrebna za upravljanje vmesnika (npr. za pritiskanje tipk).

Primeri:

Dober: Naprava za upravljanje, ki je varno pritrjena na ustrezno nameščen nosilec in se lahko uporablja enoročno, ne da bi jo sneli z nosilca.

Slab: Nepritrjena naprava za upravljanje, ki jo mora voznik med uporabo držati v roki.

Uporaba:

Vsi informacijski in komunikacijski sistemi.

Preverjanje/veljavne metode:

Preveri se, ali lahko voznik upravlja sistem samo z eno roko.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.4.2. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje II

Sistem ne sme zahtevati dolgih in neprekinjenih zaporedij stikov z ročno-vizualnim vmesnikom. Če je zaporedje kratko, je lahko neprekinjeno.

Razlaga:

Načelo dovoljuje neprekinjena zaporedja stikov z vmesnikom, če so zaporedja kratka, medtem ko mora voznik dolga zaporedja stikov z vmesnikom prekiniti. To pomeni, da sistem med prekinitvijo ne sme izbrisati nobenega voznikovega vnosa, razen če je zaporedje vmesnikov kratko ali pa je preteklo dovolj dolgo obdobje prekinitve.

Če se voznik zaveda, da je zaporedje stikov z vmesnikov mogoče prekiniti, obstaja večja verjetnost, da bo spremljal trenutne prometne razmere, saj ve, da se vnos v sistemski vmesnik lahko dopolni, ko prometne razmere ne zahtevajo več njegove pozornosti.

Na drugi strani so stiki z vmesnikom, če so kratki, lahko neprekinjeni, da se izogne dodatnemu vnosu za povrnitev sistema v normalno stanje. Dobro uveljavljen primer je vmesnik z dvema ali tremi koraki za spreminjanje nastavitve zvoka običajnega radia.

Primeri:

Dober: Zaporedje stikov z vmesnikom za iskanje prometnih informacij je mogoče prekiniti, ne da bi sistem spremenil trenutno stanja.

Samo nekateri od „vmesnikov s kratkimi zaporedji“, s tremi pritiski na gumb ali manj, imajo obdobje prekinitve nastavljeno na 10 sekund..

Slab: Čas med pritiski na tipke pri vnosu telefonske številke ne sme preteči več kot pet sekund, sicer so vse predhodno vnesene številke preklicane.

Uporaba:

Načelo se uporablja za sisteme z ročnimi-vizualnimi zaporedji stikov z vmesnikom, tj. funkcija zahteva več kot en vnos (s pregledom). Ne uporablja se za govorne sisteme.

Preverjanje/veljavne metode:

1. Ugotavljanje, ali se zaporedje vmesnikov lahko obravnava kot kratko, ob upoštevanju naslednjih dimenzij vmesnika:

- število posameznih vnosov ukaza (npr. manj kot štiri do pet pritiskov na gumb);
- zapletenost vmesnika (npr. manj kot dve spremembi menija);
- čas za izvedbo vnosov ukaza;
- vizualna intenzivnost vmesnika.

2. Pregled, ali se stanje sistema spreminja med prekinitvijo tistih zaporedij stikov z vmesnikom, ki so označeni kot „dolgi“ v koraku 1.

Rezultati: Da/Ne.

Sklici:

- Vizualna intenzivnost vmesnika: glej ISO FDIS 16673 o okluziji.

4.3.4.3. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje III

Voznik mora biti zmožen nadaljevati prekinjeno zaporedje vnosov v vmesnik sistema na točki prekinitve ali na drugi logični točki.

Razlaga:

Če delno vneseni podatki med prekinitvijo zaporedja izginejo, lahko voznik poskuša vnesti celotno zaporedje, četudi vozne razmere zahtevajo njegovo popolno pozornost.

Načelo zahteva, da je vozniku omogočeno nadaljevanje prekinjenega zaporedja vnosov v vmesnik (brez potrebe po ponovnem začetku zaporedja), bodisi od točke prekinitve ali od drugega predhodno zaključenega koraka.

Kadar voznik zaporedje ponovi, se lahko zgodi, da točka prekinitve zaradi določenih dogodkov ni več pomembna. V takšnih primerih bo logična točka, ki jo bo določil sistem, poenostavila nalogo in zmanjšala delovno obremenitev.

Primeri:

Dober: Voznik lahko prekine vnos telefonske številke, nekaj sekund opazuje dogajanje na cesti in nato dopolni delno vtipkano številko.

Slab: Kadar voznik bere seznam prometnih sporočil in ogled prekine na polovici seznama, sistem seznam po krajšem prekinitevskem obdobju prekliche. Zato mora voznik ponovno „priklicati“ seznam, da bi nadaljeval branje.

Uporaba:

Vsi informacijski in komunikacijski sistemi z zaporedji vnosov v vmesnik.

Preverjanje/veljavne metode:

Pregleduje se, ali se stanje sistema po prekinitvi zaporedja vnosov v vmesnik spremeni.

Rezultat = Da/Ne.

Če ne, preverite/ocenite, ali je točka nadaljevanja logična. Preverjanje tega zahteva oceno in presojo.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.4.4. Načelo uporabe zaslonov in upravljalnih elementov IV

Voznik mora biti zmožen nadzorovati hitrost vnosov v vmesnik sistema. Sistem predvsem ne sme zahtevati od voznika, da se pri pošiljanju podatkov v sistem odziva v izredno kratkem času.

Razlaga:

Vnos v vmesnik sistema se tukaj nanaša na upravljanje sistema z rokami ali z glasom, bodisi na voznikovo pobudo ali kot odgovor na prikazane informacije, ki jih je sprožil sam sistem. Zagotovitev ustreznega odgovora običajno od voznika zahteva, da informacije zazna in obdela pred odločitvijo o pravilnem ukrepanju. To predpostavlja, da se razmere razvijajo tako, da ima voznik na voljo dovolj časa in informacij za razmislek. Ker sistemi, ki bi lahko predvideli stopnjo delovne obremenitve voznika na kontinuiran in zanesljiv način, dejansko niso na voljo, mora zaradi varnosti in praktičnosti voznik sam odločati, kdaj se bo odzval na sistem.

Hitri odzivi so odzivi voznika v kratkem časovnem okviru. Voznik lahko nadzoruje hitrost, če lahko sam določa čas za potrebni vnos in čas, v katerem je prikazan rezultat.

Izjeme:

Če so prikazane informacije neposredno povezane s trenutnimi voznimi razmerami (npr. natančna hitrost vozila, razdalja do naslednjega ovinka – ki določa čas, v katerem je prikazana smer poti veljavna itd.).

Sistem vozniku zagotavlja dodatno pomoč pri preprečevanju nevarnosti ali izogibanju napakam ter od voznika zahteva, da se odzove v določenem času.

Drugi klik na napravo za vnos, ki zahteva dvoklik, je sprejemljiva izjema.

Vnosi v isto napravo za upravljanje z različnimi rezultati glede na trajanje aktiviranja ukaza (npr. nekajsekundni pritisk na gumb za shranjevanje radijske postaje), ne spadajo v področje uporabe tega načela.

Primeri:

Dober: Voznik se lahko odloči za poslušanje dohodnih turističnih sporočil, kadar razmere to omogočajo, pri čemer pa prispela sporočila vozniku ne posredujejo samodejno.

Slab: Potrditev ali zavrnitev predloga navigacijskega sistema za preusmeritvi zaradi prometnih težav je na voljo samo nekaj sekund pred začetkom samodejne preusmeritve.

Uporaba:

Sistemi, ki posredujejo informacije, ki niso neposredno povezane s trenutnimi voznimi razmerami. (Primerjaj izjeme v razlagi)

Preverjanje/veljavne metode:

Pregleduje se, ali lahko voznik komunicira s sistemom z lastno hitrostjo, tj., ali lahko odloča o tem, kdaj izvesti vnos in kako dolgo so informacije prikazane.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.4.5. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje V

Naprave za upravljanje sistema morajo biti načrtovane tako, da nimajo negativnega vpliva na primarno upravljanje vozila.

Razlaga:

To načelo obravnava razmerje med primarnimi napravami za upravljanje vozila in napravami za upravljanje sistema, da bi se preprečile nenamerne motnje delovanja. To pomeni, da morajo biti namestitve, kinematika, moč, ki je potrebna za upravljanje in pot namestitve naprave za upravljanje sistema načrtovani tako, da njena uporaba ne ovira namerne niti ne omogoča nenamerne primarne vnosa ukaza.

Primeri:

Dober: Najpogosteje uporabljene naprave za upravljanje sistema so nameščene v dosegu prstov od volanskega obroča.

Slab: Vrtljiv upravljalni element s koncentrično osjo na volanu, ki za uporabo zahteva silo, ki lahko povzroči tudi spremembo položaja volana.

Uporaba:

Vsi sistemi, namenjeni za uporabo med vožnjo, zlasti mobilne naprave in sistemi dodatne opreme.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, ali uporaba sistema ovira uporabo primarnih naprav za upravljanje vozila, kar lahko nenamerno vpliva na gibanje vozila.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

ISO 4040 (2001) – Cestna vozila – Namestitve naprav za upravljanje, kontrolnih svetilk in kazalnikov.

4.3.4.6. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje VI

Voznik mora imeti nadzor nad glasnostjo zvočnih informacij, kadar obstaja možnost odvratanja voznikove pozornosti.

Razlaga:

Imeti nadzor nad zvočnimi informacijami pomeni, da lahko voznik uravnava jakost zvoka in utiša zvok na praktično nezaznavno raven.

Odvračanje pozornosti je zburjanje večjega dela voznikove pozornosti z dražljaji, ki lahko izvirajo iz informacij, ki za vožnjo niso pomembne, ali iz informacij, ki so za vožnjo pomembne, predstavljenih tako, da dražljaji pritegnejo več voznikove pozornosti, kot je potrebno. To nezaželeno zburjanje voznikove pozornosti lahko povzroči pogostost dražljajev, njihovo trajanje, njihova intenzivnost in običajno njihova nepomembnost za vožnjo ter lahko posledično povzroči razdraženost.

Ker bi bilo morda treba nekatere pomembne informacije posredovati vozniku, medtem ko je zvok izključen ali, ko je jakost zvoka zmanjšana na neslišno raven, lahko sistem zagotovi nezvočne informacije o stanju sistema.

Primeri:

Dober: Voznik lahko nadzoruje zvočne signale „dohodnega telefonskega klica“ in izbere način, kjer je prikazan samo vizualni signal.

Slab: Staro prometno sporočilo se večkrat ponovi in ga ni mogoče izklopiti.

Uporaba:

Vsi sistemi, ki zagotavljajo zvočne informacije, ki niso povezane z varnostjo. Sistemi, ki posredujejo opozorila v zvezi z vožnjo, so izvzeti.

Preverjanje/veljavne metode:

Pregleduje se, ali je mogoče zvočni učinek sistema izklopiti in vklopiti ter ali lahko voznik njegovo glasnost zmanjša do praktično neslišne ravni.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

ISO 15006 (2004): Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za zvočno predstavitev v vozilu.

4.3.4.7. Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje VII

Odziv sistema (npr. povratna zveza, potrditev) po voznikovem vnosu mora biti pravočasen in jasno zaznaven.

Razlaga:

Odziv sistema se realizira na dveh ravneh:

- na ravni aktiviranja odziva naprave za upravljanje, npr. zvočno opozorilo pri pritisku na gumb;
- na ravni dialoga v obliki odziva sistema na voznikov vnos, npr. priporočljiva cesta.

Odziv sistema je pravočasen, če je zaznan kot skoraj takojšen. Aktiviranje odziva naprave za upravljanje se mora zgoditi v trenutku, ko sistem prepozna posamezni voznikov vnos. Na ravni dialoga (to so lahko bodisi zahtevane informacije ali navedba, da obdelava poteka) se mora odziv aktivirati od koncu voznikovega vnosa.

Kadar sistem potrebuje daljši čas obdelave, morajo biti prikazani signali, da se voznika obvesti o tem, da je sistem vnos prepoznal in pripravlja zahtevani odgovor.

Odziv sistema je jasno zaznaven, če voznik ve, da se je v sistemu pojavila sprememba in da je ta sprememba posledica vnosa.

Sistem, ki se odziva po voznikovitih pričakovanjih, prispeva k zanesljivosti vmesnika voznik-sistem. Vsak zapoznel, nejasen ali negotov odziv sistema se lahko napačno razume, sistem ali voznik ga lahko štejeta za napačnega, in tako lahko povzroči, da voznik izvede dodatni vnos.

Negotovost glede tega, ali je bil vnos dokončan, lahko prav tako zmanjša voznikovo pozornost do dogajanja na cesti.

Primeri:

Dober: Sporočilo „PROSIMO, POČAKAJTE...“ se prikaže takoj po voznikovi zahtevi po spremembi območja, označenega na karti.

Slab: Zadnje sporočilo RDS, prikazano na voznikovo zahtevo, se od prejšnjega razlikuje samo v eni postavki: številu km. Ta informacija ni poudarjena, kar sproža dvom glede tega, ali je sistem vnos prepoznal ali ne.

Uporaba:

Vsi informacijski in komunikacijski sistemi z ročnim vnosom.

Zvočno nadzorovani sistemi se trenutno ne obravnavajo znotraj področja uporabe tega načela, ker je narava in struktura govora takšna, da so lahko premori sredi stavka dolgi. Trenutno za pravilno opredelitev izraza „pravočasno“ za zvočno nadzorovane sisteme ni dovolj izkušenj.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje z merjenjem odzivnega časa sistema: sistem se mora hitro odzvati na ročni vnos ukaza ali prikazati sporočilo „prosimo, počakajte...“.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.4.8 Načelo pri uporabi zaslonov in naprav za upravljanje VIII

Sistemi, ki zagotavljajo dinamične vizualne informacije, ki niso povezane z varnostjo, morajo biti takšni, da jih je mogoče enostavno preklopiti na način, v katerem voznik ne prejema informacij.

Razlaga:

Dinamične vizualne informacije so vizualne informacije, ki se spreminjajo med delovanjem sistema. Informacije, ki niso povezane z varnostjo, so informacije, ki za voznika niso pomembne za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja trenutnih ali bližnjih nevarnih situacij

Primeri informacij, ki niso povezane z varnostjo, vključujejo navigacijsko karto, podatke o tovoru in voznem parku, bančne storitve.

Ker lahko dinamična predstavitev informacij, ki niso povezane z varnostjo, povzroči nesprejemljivo odvratanje pozornosti od vožnje, mora imeti voznik možnost, da informacije izklopi.

Primeri:

Dober: Voznik lahko na meniju izbere, ali bodo dinamične vizualne informacije, ki niso povezane z varnostjo, prikazane ali ne.

Slab: Navigacijske karte, ki se posodablja vsako sekundo, ni mogoče izklopiti brez izgube celotne podpore za načrtovanje poti.

Uporaba:

Informacijski in komunikacijski sistemi, ki zagotavljajo dinamične vizualne informacije, ki niso povezane z varnostjo.

Preverjanje/veljavne metode:

Pregleda se, ali je sistem mogoče preklopiti na način, v katerem voznik ne prejema dinamičnih vizualnih informacij, ki niso povezane z varnostjo.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

Ni dodatnih sklicev.

4.3.5 Načela pri obnašanju sistema

4.3.5.1 Načelo pri obnašanju sistema I

Ko je vozilo v gibanju, je treba vizualne informacije, ki niso povezane z vožnjo in lahko voznika zelo motijo, samodejno onemogočiti ali predstaviti tako, da jih voznik ne more videti.

Razlaga:

Načelo poudarja pomen vizualnega zaznave za varno vožnjo in skuša omejiti vizualne informacije znotraj vozila, ki lahko odvrta pozornost od primarne naloge vožnje. Verjetnost večjega odvrtaanja pozornosti se nanaša na načine predstavitve, kjer imajo informacije dinamičen in nepredvidljiv element, tako da voznik z nekaj bežnimi pogledi ne more pridobiti vseh predstavljenih informacij (npr. televizija, video ter samodejno premikajoče se slike in besedilo na zaslonu).

Primer so samodejno premikajoče se slike in besedilo na zaslonu, ki vključujejo več oblik dinamične predstavitve, kjer voznik ne more slediti hitrosti predstavitve in kjer vse informacije niso na voljo istočasno. Vse druge posebne načine predstavitve, npr. „spletne strani“ je treba preučiti v okviru teh primerov. Na zaslonu premikajoči se seznam pod voznikovim nadzorom, kot so namembni kraji navigacijskega sistema, ne spadajo v področje uporabe tega načela, ker lahko voznik vmesnik vedno prekine in ponovno aktivira.

Celo potem, ko vozilo ni več v gibanju, je priporočljivo, da se upošteva nekajsekundni časovni zamik pred aktiviranjem enega od vizualnih predstavitvenih načinov, ki jih to načelo zajema. To vsaj deloma obravnava stanje, ko je voznikova pozornost razdeljena, npr. v prometnih situacijah „ustavi in spelji“.

Primeri:

Dober: Televizijska slika, ki med gibanjem vozila postane bela in se ponovno ne pojavi takoj, ko se vozilo ustavi.

Slab: Razvedrilni sistem za potnike, ki ga voznik lahko gleda, ko je vozilo v gibanju.

Uporaba:

Načelo se nanaša samo na vizualne informacije, ki niso povezane z vožnjo. Zato se ne uporablja za nevizualne informacije, kot so tonske ali jezikovne informacije, ali za vizualne informacije, povezane z vožnjo.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, ali informacije, za katere ni predvideno, da jih voznik vidi, ko je vozilo v gibanju, niso prikazane in ali jih voznik ne more videti.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 15005 (2002) „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Načela za upravljanje pogovorov in postopki ugotavljanja ustreznosti“ (2002);
- ISO 4513 (2003) Cestna vozila – Vidljivost, metoda določitve očesnih elips za določitev položaja voznikovih oči

4.3.5.2 Načelo pri obnašanju sistema II

Obnašanje sistema ne sme negativno vplivati na zaslone ali upravljalne elemente, potrebne za primarno nalogo vožnje in varnost v cestnem prometu.

Razlaga:

Namen tega načela je zagotoviti, da obnašanje informacijskega in komunikacijskega sistema med običajnim delovanjem ali izpadom delovanja ne ovira voznikove sposobnosti popolnega nadzora nad vozilom (na način, ki zmanjšuje varnost). To pomeni, da sistem ne sme prekriti informacij ali ukazov, pomembnih za varno delovanje vozila. V tem smislu je motnja vsak vpliv ali vmesnik, ki spreminja delovanje, značilnosti ali obnašanje obstoječih zaslonov ali upravljalnih elementov.

Negativne motnje na zaslonih ali napravah za upravljanje povzročajo splošno poslabšanje delovanja (od nameravanega) zaslona ali naprave za upravljanje. Primeri vključujejo spremembe obveznih zaslonov ali naprav za upravljanje. Poleg tega obnašanje sistema ne sme ovirati ali onеспособiti drugih sistemov, ki so posebej predvideni kot varnostni sistemi.

Primeri:

Dober: Na večnamenskem zaslonu so navigacijske smeri podane tako, da je tahometer vedno lahko čitljiv.

Slab: Na večnamenskem zaslonu so obvezne informacije prekrite z informacijami za določitev radijske postaje.

Uporaba:

Nanaša se na sisteme, ki jih je mogoče upravičeno šteti za povzročitelje motenj na zaslonih in napravah za upravljanje.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se ali obnašanje sistema ne moti uporabe zaslonov in naprav za upravljanje, potrebnih za primarno nalogo vožnje.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

— ISO 4040 (2001): „Cestna vozila – Osebna vozila – Namestitev naprav za upravljanje, kontrolnih svetilk in kazalnikov“

4.3.5.3 Načelo pri obnašanju sistema III

Onemogočiti je treba uporabo sistemskih funkcij, ki niso namenjene za voznikovo uporabo med vožnjo, ko je vozilo v gibanju, ali pa je, kot slabša možnost, treba zagotoviti jasna opozorila pred nezaželeno uporabo.

Razlaga:

To načelo želi zagotoviti jasnost, zlasti za voznika, glede proizvajalčevega namena uporabe sistema. Če se ravna skladno s tem načelom, se lahko nadaljnja uporaba sistema izven okvira predvidene uporabe šteje za zlorabo.

„Onemogočiti“ v tem smislu pomeni, da predvidene sistemske funkcije voznik ne more upravljati med običajno uporabo ali med namerno zlorabo. V tem smislu ne bi bilo razumno, da bi proizvajalec predvideval, da bo voznik izvajal visoko tehnološke ukrepe za preprečitev proizvajalčevih namer. Temeljno načelo proizvajalca lahko temelji na predpisih ali lastni presoji.

Jasno opozorilo daje dovolj podrobne informacije ali nasvet glede negativnih posledic situacije ali ravnanja. Opozorilo je na voljo na takšen način ali v takšni obliki, da ga voznik lahko brez težav opazi. To so lahko pisne informacije ali samodejni prikaz na sistemu. Razumni vozniki ne smejo več dvomiti o uporabi sistema, ki ga je proizvajalec predvidel, ko so sprejeli jasno opozorilo.

Obstaja več načinov prenosa opozoril. Ena možnost je stalno prikazano sporočilo. Če sporočilo ni stalno prikazano, mora ostati razpoložljivo dovolj dolgo, da se zagotovi, da ima voznik možnost, da ga opazi. Primerna rešitev za voznika je tudi ta, da voznik potrdi prejem opozorila s pritiskom na gumb.

Primeri:

Dober: Ko se vozilo začne premikati, se voznikova povezava s spletno stranjo prekine in prikaže se sporočilo „ni na voljo med vožnjo“. Ko se vozilo popolnoma ustavi, lahko voznik ponovno vzpostavi povezavo.

Slab: Televizijska naprava je predvidena kot funkcija, ki ni na voljo, dokler je vozilo v gibanju, kar zaznava pozicijski senzor ročne zavore. Senzor na ročni zavori je mogoče deaktivirati z delno delujočo ročno zavoro. (To je primer zlorabe, ki se lahko predvidi in bi jo bilo zato treba preprečiti ali pa zagotoviti jasna opozorila.)

Uporaba:

To načelo se uporablja samo za sistemske funkcije, za katere je proizvajalec predvidel, da jih voznik med vožnjo ne bo uporabljal.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, sli je sistemska funkcija, ki ni namenjena uporabi med vožnjo, za voznika nedosegljiva, ko je vozilo v gibanju (to je prednostna možnost), in da je vozniku posredovano jasno opozorilo.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 15005 (2002): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Načela za upravljanje pogovorov in postopki ugotavljanja ustreznosti“
- ISO 17287 (2003): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Postopki za ocenjevanje primernosti uporabe med vožnjo“

4.3.5.4 Načelo pri obnašanju sistema IV

Vozniku je treba predstaviti informacije o trenutnem stanju in vsaki okvari sistema, ki bi lahko vplivali na varnost.

Razlaga:

Kadar pride do razhajanja med dejansko funkcijo sistema in voznikovimi razumnimi pričakovanji na podlagi predhodnih informacij in/ali izkušenj, lahko to vpliva na varnost. Zato mora biti sprememba ali okvara, ki spreminja delovanje sistema, vozniku očitna.

Informacije, ki morajo biti predstavljene, morajo biti oblikovane tako, da jih voznik takoj opazi (tj. lahko razumljive in smiselne) v smislu posledic trenutnega stanja ali okvare sistema, zlasti za upravljanje vozila in manevriranje glede na preostali promet in cestno infrastrukturo.

Primeri:

Dober: Sistem za nasvete glede hitrosti v vozilu voznika obvešča, da ne more zagotoviti dinamičnih informacij in ne nadaljuje s prikazom veljavnih medkrajevnih hitrosti celo po prihodu v mestno območje.

Slab: Sistem za načrtovanje poti prikaže informacije „nepravilen vnos 31“ pred vsakim navodilom za spremembo smeri. Voznik globljega pomena sporočila ne zazna takoj.

Uporaba:

To načelo se uporablja samo za informacije o stanju in okvarah informacijskih in komunikacijskih sistemov, ki bi lahko vplivali na varnost.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverja se, ali so vozniku informacije o trenutnem stanju in okvari sistema, ki bi lahko vplivala na varnost, primerno predstavljene.

Rezultat = Da/Ne.

Sklici:

- ISO 15008 (2003): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Specifikacije in postopki ugotavljanja ustreznosti za vizualno predstavitev v vozilu“
- ISO 15005 (2002): „Cestna vozila – Ergonomski vidiki transportnih informacij in kontrolnih sistemov – Načela za upravljanje pogovorov in postopki ugotavljanja ustreznosti“

4.3.6 Informacije o sistemu

4.3.6.1 Načelo pri informacijah o sistemu I

Sistem mora imeti ustrezna navodila za voznika o uporabi in zadevnih vidikih namestitve in vzdrževanja.

Razlaga:

To načelo želi zagotoviti, da so navodila na voljo čim več voznikom, da so slednji brez težav seznanjeni z zmogljivostmi in omejitvami sistema, njegovim področjem uporabe, pravilno namestitvijo in vzdrževanjem. Vozniki naj bi le redko iskali informacije, ki jih navodila ne vključujejo.

Ustrezna navodila bodo zadostovala za voznikove potrebe, ki jih proizvajalec smiselno pričakuje. To bo odvisno od predvidene uporabe sistema (funkcije, področje uporabe itd.). Eden izmed kazalcev ustreznosti je velikost in kakovost katerega koli besedila ali diagrama. Na primer, tisk ne sme biti razmazan ali v slogu pisave, ki je premajhna ali težko čitljiva. Pri pisnih navodilih se izraz „ustrezen“ nanaša na fizični predstavitveni medij. Na primer, tiskano gradivo mora biti na papirju (ali drugem materialu), ki zagotavlja zadostno trajnost, tisk na tem materialu pa mora biti trajen. Navodila, ki so navedena samo na embalaži, se ne štejejo kot ustrezna, ker se embalaža lahko zavrže in se ne prenese na naslednje lastnike. Če so navodila na voljo samo v obliki „funkcij pomoči“, jih je treba oblikovati tako, da se omogoči njihovo razumevanje brez predhodnega branja pisnega gradiva.

Primeri:

Dober: Kakovostno natisnjen barvni priročnik na straneh formata A5 z besedilom in slikami, ki ustreza velikosti predala za rokavice.

Slab: Ni navodil; skicirana navodila samo na embalaži; navodila na papirju slabe kakovosti; navodila, ki so tako majhna, da se jih z lahkoto založi.

Uporaba:

To načelo se uporablja za navodila za sistem v vseh oblikah.

To načelo se nanaša na navodila za sistem, namenjena vozniku, in ne na celoten priročnik za uporabo, kot lahko zahtevajo predpisi glede servisiranja ali vzdrževanja.

Načelo se uporablja za vse vidike sistema, za katere proizvajalec upravičeno predvideva, da jih bodo vozniki ob določenem času pričakovane življenjske dobe sistema potrebovali. Načelo izključuje vidike sistema, ki jih je proizvajalec opredelil kot nepredvidene za uporabo med vožnjo.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje zahteva oceno in presojo, ki upošteva predvsem funkcije sistema in predvidene skupine uporabnikov.

4.3.6.2 Načelo pri informacijah o sistemu II

Navodila za sistem morajo biti točna in enostavna.

Razlaga:

Oblika navodil za uporabo je v povezavi s HMI samostojna tema. Značilno je, da vozniki navodil ne preberejo, slaba oblika navodil pa tako ravnanje še spodbudi. To načelo je namenjeno spodbujanju dobrega sprejemanja navodil s strani voznikov.

Navodila morajo biti točna v vseh pomembnih vidikih. Vsak element navodil (skupina besed, diagram, opisana funkcija itd.) mora biti primeren za dejanski sistem, na katerega se nanaša.

Sistema mora biti razložen na enostaven način, „enostavnost“ pa se bo spreminjala glede na zapletenost in funkcije sistema. Navodila morajo biti nedvoumna in lahko razumljiva, po možnosti za vse člane predvidene skupine uporabnikov (*npr.* dokumenti v „vsakdanjem jeziku“). Navodila ne smejo biti preveč tehnična in morajo biti napisana v uporabniku prijaznem jeziku. Pomembno je, da so navodila enostavna, tudi če je sistem zapleten.

Primeri:

Dober: Dobri primeri morajo imeti nekatere od naslednjih značilnosti: dobro predstavljen priročnik s točnim besedilom in diagrami, kazalom, oštevilčenimi stranmi, uporabo kvalitetnih barv, napisan v vsakdanjem jeziku z uporabo preprostih besed. *Dober* seznam. Uporaba različnih pisav, poševnega, krepkega, podčrtanega tiska itd. za razlikovanje delov besedila.

Slab: Navodila, ki se nanašajo na prejšnji model z drugačnimi funkcijami in napravami za upravljanje.

Uporaba:

To načelo se uporablja za navodila za sisteme v vseh oblikah.

Preverjanje/veljavne metode:

Točnost se oceni s primerjavo dejanskega sistema in navodili za sistem. Enostavnost se oceni ob upoštevanju voznikovega znanja in pričakovanj.

Navodila za sistem so lahko skladna s tem načelom, tudi če obstajajo manjše napake, dokler so te nepomembne in niso preštevilne.

Preverjanje zahteva oceno in presojo.

4.3.6.3 Načelo pri informacijah o sistemu III

Sistemska navodila morajo biti v jeziku ali oblikah, ki so zasnovani tako, da jih predvidene skupine voznikov razumejo.

Razlaga:

To načelo želi zagotoviti, da navodila uporablja čim več voznikom, da so vozniki seznanjeni z zmogljivostmi in omejitvami sistema, njegovim področjem uporabe itd.

Obstajajo lahko različne *oblike* navodil, ki jih je mogoče predstaviti na različne načine: zvočna navodila se lahko predvajajo ali predstavijo z zvoki ali zvočnimi ikonami. Vizualno predstavljene informacije vključujejo diagrame, fotografije, osvetlitev določenih elementov, učni programi itd.

Ustna in pisna navodila (bodisi natisnjena ali v sistemu) so v enem ali več *jezikih* (npr. angleščini, finščini itd.).

To načelo zahteva, da se pri načrtovanju navodil upošteva predvidena in najbolj verjetna skupina voznikov ter da se oblikujejo navodila, za katera je upravičeno pričakovati, da jih razume in uporablja kar največ voznikov.

Proizvajalci morajo upoštevati ciljne skupine voznikov ter verjetno in predvideno uporabo sistema, kot tudi materne jezike ter druge govorjene in brane jezike. Objavljena statistika o znanju jezika v državi se lahko uporabi kot referenca. Upoštevati pa je treba vsaj glavni jezik države, v kateri se sistem prodaja. Diagrami pogosto zagotavljajo dodatno pojasnilo. Kadar se uporabljajo, morajo upoštevati sprejete norme in oblike za ciljno populacijo.

Primeri:

Dober: Za sistem, ki se prodaja na Švedskem, so navodila napisana v lahko razumljivi švedščini, vključeno slikovno gradivo pa je v pomoč pri ustreznih pojasnitvah.

Slab: Pisna navodila (brez diagramov in fotografij), avtomatsko prevedena iz japonščine (nelektorirana) za sistem, ki se prodaja na evropskem trgu.

Uporaba:

To načelo se uporablja za navodila v vseh oblikah.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje zahteva oceno in presojo, ki upoštevata funkcije sistema in predvidene skupine uporabnikov.

4.3.6.4 Načelo pri informacijah o sistemu IV

V navodilih mora biti jasno navedeno, katere funkcije sistema so predvidene za voznikovo uporabo med vožnjo in katere ne.

Razlaga:

Navodila, ki so v skladu s tem načelom, vozniku nudijo možnost, da se v celoti seznanijo z uporabo sistema, ki jo predvideva proizvajalec, in odgovornostmi v primeru, kadar uporablja sistem na način, ki ga proizvajalec ne predvideva. Za funkcije, za katere je proizvajalec izrecno določil, da niso predvidene za voznikovo uporabo med vožnjo, je treba izrecno določiti, ali so medtem ko je vozilo v gibanju onemogočene ali ne.

Potem ko so seznanjeni z navodili, razumni vozniki ne smejo biti v dvomih glede tega, katera funkcija sistema je bila predvidena za voznikovo uporabo med vožnjo (tj. predvidena uporaba sistema). Prav tako ne smejo biti v dvomih glede tistih funkcij, ki niso bile predvidene za uporabo med vožnjo.

Posebej je priporočljivo, da se voznikom, ki se morajo pred uporabo prostoročnega komunikacijskega sistema ustrezno opremiti, svetuje, da to storijo, ko vozilo ni v gibanju.

Primeri:

Dober: Navodila za mobilni telefon, ki navajajo, da telefonska slušalka ni predvidena za uporabo v vozilu v gibanju (delovanje telefonske slušalke je onemogočen in se preklopi na prostoročne mikrofone/zvočnike, ko je v vozilo v gibanju).

Slab: Informacijski in komunikacijski sistem z veliko funkcijami, ki ima dodatno funkcijo za potnikovo ali voznikovo uporabo med mirovanjem vozila, vendar v navodilih ni jasnega razlikovanja med funkcijami, ki so predvidene za voznikovo uporabo med vožnjo.

Uporaba:

To načelo se uporablja za navodila v vseh oblikah.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje se izvaja s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

4.3.6.5 Načelo pri informacijah o sistemu V

Informacije o proizvodu je treba oblikovati tako, da natančno opisujejo funkcije sistema.

Razlaga:

Cilj tega načela je spodbujati dobro oblikovanje vseh informacij o proizvodu in potencialnemu ali sedanjemu uporabniku sistema pomagati pri razumevanju koristi in omejitev sistema.

Vse informacije o proizvodu morajo biti točne, pregledno predstavljene in nedvoumne. Ni potrebno, da so informacije izčrpne, da bi bile točne.

„Obseg funkcij“ se nanaša na delovanje sistema in posledično na koristi, ki jih funkcije zagotavlja vozniku. Funkcije morajo biti razdeljene med tiste, ki so predvidene za voznikovo uporabo med vožnjo in tiste, kar niso; tj. informacije ne smejo trditi ali namigovati na to, da se funkcija, ki ni bila predvidena za uporabo med vožnjo, lahko uporabi med vožnjo. V informacijah o proizvodu mora biti jasno navedeno, ali je za določeno funkcijo potrebna dodatna programska ali strojna oprema (razen tiste, ki jo vključuje osnovni model).

To načelo je prav tako v skladu z zahtevami varstva potrošnikov, uredbami ES in obstoječimi kodeksi v zvezi z oglaševanjem, vse informacije o proizvodu pa morajo biti usklajene s poročilom o oglaševanju in varnostjo v cestnem prometu.

Primeri:

Dober: Komunikacijski sistem, ki ni predviden za shranjevanje telefonskih števil med vožnjo, posreduje informacijo, da „se predhodno shranjene številke lahko izberejo s pritiskom enega gumba“.

Slab: Isti komunikacijski sistem posreduje informacijo, da „se telefonske številke lahko shranijo za kasnejšo uporabo“, neposredno ob sliki voznika in vozila v gibanju. Ta zveza vodi k napačnem razumevanju, da je shranjevanje števil predvideno za uporabo med vožnjo.

Uporaba:

To načelo se nanaša na informacije o proizvodu, namenjene vozniku, in ne na celoten priročnik za delavnice, ki se uporablja pri popravilih ali vzdrževanju.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje zahteva oceno in presojo, ki upošteva funkcije sistema in predvidene skupine uporabnikov.

Sklici:

— Oglaševanje in varnost v cestnem prometu. Končno poročilo VII/671/1995, delovna skupina na visoki ravni, ki jo sestavljajo predstavniki vlad držav članic.

4.3.6.6 Načelo pri informacijah o sistemu VI

V informacijah o proizvodu mora biti jasno navedeno, ali so za uporabo sistema, ki jo je predvidel proizvajalec, potrebna posebna znanja in spretnosti ter ali je proizvod neprimeren za določene uporabnike.

Razlaga:

Namen tega načela je zagotoviti, da je uporaba sistema, ki jo je predvidel proizvajalec, pojasnjena potencialnim in dejanskim uporabnikom sistema. Običajna predpostavka je, da lahko sistem uporabljajo vsi vozniki. Vendar pa je lahko potrebno začetno usposabljanje; na primer za sisteme, predvidene za poklicno uporabo strokovnjakov. Čeprav se od vseh voznikov zahteva relativno dober vid (na daleč), se lahko druge zahtevane sposobnosti zelo razlikujejo, kar vključuje sposobnosti voznikov s posebnimi potrebami.

To načelo je namenjeno tudi spodbujanju skladnosti z zahtevami varstva potrošnikov, uredbami ES in obstoječimi kodeksi v zvezi z oglaševanjem.

Informacije o proizvodu se nanašajo na vse informacije o sistemu, do katerih ima voznik dostop. Vključujejo navodila za sistem, tehnične specifikacije, promocijsko gradivo, embalažo itd. Vendar pa so iz področja uporabe tega načela izključeni vsi celotni priročniki za popravila in vzdrževanje in tehnični priročniki.

Potrebo po posebnih znanjih in spretnostih ter neprimernost za posamezne skupine uporabnikov morajo opredeliti proizvajalci. Če proizvajalec predvideva kakršno koli zahtevo po posebnih znanjih in spretnostih, mora biti to pojasnjeno v vseh informacijah o proizvodu. Prav tako mora biti v informacijah o proizvodu opisana vsaka omejitev uporabe, ki jo je predvidel proizvajalec.

Primeri:

Dober: V informacijah o proizvodu je pojasnjeno, da so navodila za načrtovanje poti izključno zvočna in da sistem zato ni primeren za voznike z motnjami sluha.

Slab: Sistem za glasovni vnos deluje zanesljivo samo pri nizkih moških glasovih, vendar informacije o proizvodu te omejitve ne navajajo.

Uporaba:

To načelo se nanaša na informacije o proizvodu, namenjene vozniku, in ne na celoten priročnik za popravila in vzdrževanje.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje se izvaja s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

4.3.6.7 Načelo pri informacijah o sistemu VII

Predstavitve uporabe sistema (npr. opisi, fotografije in skice) pri potencialnih kupcih ne smejo ustvarjati nerealnih pričakovanj niti spodbujati nevarne uporabe.

Razlaga:

Namen tega načela je vozniku pomagati pri oceni funkcij, koristi in omejitev sistema pred (in med) uporabo. Prav tako je namenjeno spodbujanju varnosti v cestnem prometu ter skladnosti z obstoječimi prometnimi predpisi in kodeksi o uporabi cest in vozil, kot tudi z zahtevami varstva potrošnikov, uredbami ES in obstoječimi kodeksi v zvezi z oglaševanjem.

Nerealna pričakovanja so pričakovanja razumnih potencialnih uporabnikov (na podlagi njihovega lastnega znanja in izkušenj ter kakršnih koli razpoložljivih informacij o proizvodu), ki so napačna, pristranska, previsoka ali preveč splošna.

Nevarna uporaba zajema različne ravnanja, vendar vključuje vsako ravnanje, ki je v nasprotju s prometnimi predpisi držav članic ES, v katerih se sistem uporablja.

Primeri:

Dober: Fotografije uporabe sistema po predvidevanjih proizvajalca ter ob upoštevanju vseh ustreznih predpisov.

Slab: Fotografija, ki prikazuje ročno uporabo telefona med vožnjo.

Uporaba:

To načelo se uporablja za vse predstavitve uporabe sistema, vključno s tistimi, ki jih je proizvajalec posredoval v navodilih za uporabo (diagrami itd.), fotografije, filme, računalniške animacije, zvočne izrezkov in kakršne koli informacije o proizvodu ali oglaševanje, ki so jim uporabniki ali potencialni uporabniki sistema lahko izpostavljeni.

Preverjanje/veljavne metode:

Preverjanje zahteva oceno in presojo, ki upoštevatva funkcije sistema in predvidene skupine uporabnikov.

5. PRIPOROČILA ZA VARNO UPORABO (RSU)

5.1 Zainteresirane strani, vključene v uporabo sistema

Vozniku je lahko pri varnem upravljanju sistema v vozilu med vožnjo v pomoč:

čim boljša zasnova posameznega sistema (namestitvev, predstavitev informacij, vmesnik, obnašanje sistema, dokumentacija za uporabnika);

čim boljša funkcionalnost drugih vidikov uporabe. Te druge vidike načrtovanja na področju uporabe, ki niso lastni sistemu, lahko imenujemo „okolje človek-stroj“.

Na enak način kot so bila načela v ESoP 2006 oblikovana za obveščanje in vplivanje na organizacije, odgovorne za načrtovanje sistemov (ali k njemu prispevajo) in izgradnjo, so bila priporočila v RSU oblikovana za obveščanje in vplivanje na tiste organizacije, ki so odgovorne za načrtovanje (ali prispevajo k temu) za okolja človek-stroj pri uporabi sistemov. To okolje vključuje:

- kombinirano uporabo sistemov za izvršitev naloge;
- voznikovo znanje in spretnosti (o sistemu in nalogah);
- vožnjo/razmere;
- družbeno okolje (vključno s časovnim pritiskom).

Za poklicnega voznika to okolje vključuje tudi:

- naloge, ki se zahtevajo kot del zaposlitve (poleg vožnje);
- navodila in praksa podjetja;
- predstavljena načela, pomembna za delodajalce, prodajna mesta, podjetja za izposojilo vozil in same voznike.

5.2 Priporočila

5.2.1 Priporočila glede vplivanja na uporabo

5.2.1.1 Priporočilo glede vplivanja na uporabo I

Delodajalci morajo zagotoviti, da so vsi informacijski sistemi v vozilih vzdrževani v skladu z navodili proizvajalca.

Razlaga:

Pričakuje se, da bo organizacija, ki je odgovorna za proizvod, v skladu z načelom ESoP 4.3.6.1 predložila navodila v zvezi z načinom vzdrževanja informacijskih sistemov (fizične značilnosti, strojna oprema, zamenljivi deli, programska oprema in posodobitve programske opreme itd).

Delodajalec mora zagotoviti (z neposrednim ukrepanjem, pogodbo ali navodilom), da so izvedeni vsi vzdrževalni ukrepi. To pomaga zagotoviti, da proizvod v največji možni meri podpira voznika.

Primeri:

Dober: Zgoščenka s karto sistema za načrtovanje poti se po priporočilu proizvajalca redno posodablja (npr. letno).

Slab: Delodajalec ne vodi evidence o svojih informacijskih sistemih in ne izvaja vzdrževanja. Digitalne karte zato postopoma zastarajo.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja za vse informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih, ki na podlagi priporočil organizacije, odgovorne za proizvod, zahtevajo vzdrževanje.

Preverjanje/veljavne metode:

Delodajalec mora voditi stalno evidenco o vzdrževalnih ukrepih. Ta evidenca mora biti v skladu z navodili proizvajalca.

5.2.1.2 Priporočilo glede vplivanja na uporabo II

Postopki delodajalca in sistemi spodbud ne smejo povzročati ali spodbujati zlorabe sistema. Obstajati mora jasno razlikovanje med sistemi ali funkcijami, ki so predvideni (s strani delodajalca) za uporabo med vožnjo, in tistimi, ki niso.

Razlaga:

Od delodajalcev se pričakuje, da so določili postopke v zvezi z ravnanjem njihovih zaposlenih. Postopki, povezani z uporabo informacijskih in komunikacijskih sistemov v vozilih, morajo podpirati prakso varne vožnje. Zato morajo ti postopki odvrnati od poslušanja ali branja zapletenih informacij med vožnjo. Zaposlenega ne smejo postaviti v položaj, ko se od njega zahteva sprejemanje težkih poslovnih odločitev v „živo“ po telefonu.

Tudi nagrade (spodbude) podjetja ali sistemi kaznovanja ne smejo spodbujati zlorabe sistema z implicitnim spodbujanjem prihranka časa z neustrezno uporabo sistema med vožnjo.

Delodajalec mora za vsak sistem s posebnimi pisnimi navodili in postopki točno določiti, ali se sistem (ali funkcije sistema) sme uporabljati med vožnjo ali ne. Tako se onemogoči situacija, v kateri posamezni vozniki sprejemajo osebne (in pogosto slabo utemeljene) odločitve glede uporabe sistema.

Če je voznikom na voljo več (neintegriranih) sistemov, je treba omejitve istočasne uporabe več sistemov dokumentirati (npr. ne uporabljajte sistema A hkrati s sistemom B med vožnjo).

Primeri:

Dober: Politika podjetja prepoveduje vsako uporabo mobilnih telefonov med vožnjo.

Slab: Sistem nagrajevanja podjetja je povezan z več dobavami v določenem časovnem obdobju in to spodbuja uporabo sistema, ki ni predviden za uporabo med vožnjo.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja pri razmerju delodajalec – zaposleni, če je vožnja del naloge in če informacijske sisteme dobavi delodajalec.

Preverjanje/veljavne metode:

Vozniki prejmejo jasna stalna navodila, ki navajajo vse sisteme ali funkcije sistema, ki jih med vožnjo ni dovoljeno istočasno uporabljati.

Delodajalec redno preverja znanje zaposlenega in njegovo razumevanje postopkov podjetja ter znanje o tem, katerih funkcij ali sistemov med vožnjo ni dovoljeno uporabljati.

5.2.1.3 Priporočilo glede vplivanja na uporabo III

Zagotoviti je treba ustrezno usposabljanje o vseh sistemih v vozilih, ki jih morajo vozniki uporabljati med vožnjo na zahtevo delodajalcev. Delodajalci morajo zagotoviti, da lahko zaposleni sistem uporabljajo, ne da bi pri tem ogrozili sebe ali druge udeležence v cestnem prometu.

Razlaga:

Priporočilo od delodajalcev zahteva, da določijo, katere informacijske sisteme morajo uporabljati njihovi vozniki, in da zagotovijo usposabljanje, tako da so vozniki v celoti seznanjeni s priporočili za varno uporabo. Priporočilo zahteva tudi nekatere ocene glede tega, ali lahko v praksi vsak delojemalec sočasno opravlja dvojno nalogo uporabe sistema in varne vožnje.

Potreba po tem priporočilu izhaja iz različnih fizičnih in kognitivnih sposobnosti voznikov ter potrebe po individualni oceni, ali so sposobni izvajati zahtevano delo. Delo v tem primeru vključuje vožnjo in sočasno uporabo informacijskega ali komunikacijskega sistema. Temeljno načelo je, da usposabljanje izboljša učinkovitost in varnost.

Če gre za uporabo več (neintegriranih) sistemov, je treba pri usposabljanju in v dokumentaciji navesti, kako je mogoče nalogo opraviti z uporabo več sistemov; usposabljanje o posameznih sistemih ni popolna rešitev.

Upoštevajte, da bo voznikova primarna naloga vedno varna vožnja (kakor zahteva Dunajska konvencija iz leta 1968) in zato lahko voznik opusti ali začasno ustavi uporabo informacijskih ali komunikacijskih sistemov v vozilih, če to zahtevajo zunanje okoliščine.

Na tem področju obstaja ustrezna direktiva ES:

Uredba Sveta 3820/85/EGS (usklajevanje določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom) – kakor je bila nazadnje spremenjena dne 15. julija 2003 z direktivo Evropskega parlamenta (2003/59/ES) – o temeljnih kvalifikacijah in rednem usposabljanju voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov.

Primeri:

Dober: Delodajalec ima stalen program spremljanja in ocenjevanja, kjer strokovni ocenjevalec opazuje voznika pri vožnji in sočasni uporabi informacijskega sistema. Prav tako skuša od voznikov pridobiti povratne informacije.

Slab: Delodajalec navaja, da je sistem mogoče (ali priporočljivo) uporabljati med vožnjo, vendar nikakor ne nadzoruje vpliva, ki ga ima sistem na opravljanje vožnje in varnost.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja pri razmerju delodajalec – zaposleni, če je vožnja del službene naloge, ter v primeru, ko je informacijske sisteme, ki jih je dobavil proizvajalec, treba uporabljati med vožnjo v skladu s postopki delodajalcev.

Preverjanje/veljavne metode:

Delodajalec opredeli sisteme, ki jih morajo njegovi vozniki uporabljati v okviru svojega dela.

Vozniki se usposabljujejo na področju uporabe sistema.

Delodajalec redno preverja znanje zaposlenega in njegovo razumevanje delovanja sistema in njegovih funkcij.

Delodajalec redno preverja, ali lahko zaposleni varno uporablja sistem med vožnjo.

5.2.1.4 Priporočilo glede vplivanja na uporabo IV

Delodajalci morajo zagotoviti, da je izvod navodil za uporabo, ki jih je izdal proizvajalec, na voljo v vsakem opremljenem vozilu.

Razlaga:

Ker imajo nekateri informacijski in komunikacijski sistemi veliko funkcij in se nekatere funkcije redko uporabljajo, se pogosto zgodi, da mora voznik prebrati navodila, da lahko opravi nalogo. Brez navodil lahko sistem otežkoča in moti delo voznika ali pa voznik ni zmožen dokončati svoje naloge.

Priporočilo od delodajalca zahteva, da zagotovi razpoložljivost navodil za uporabo in da je v vsakem vozilu na voljo izvod, ki ga uporabljajo njegovi zaposleni.

Če gre za uporabo več (neintegriranih) sistemov, mora biti pri usposabljanju in v dokumentaciji navedeno, kako je mogoče nalogo opraviti z uporabo več sistemov; eno navodilo za uporabo na sistem ni popolna rešitev.

Primeri:

Dober: Proizvajalec telefona zagotovi navodila za uporabo, delodajalec pa v vsako vozilo vstavi kopijo in redno preverja njeno prisotnost.

Slab: Ni zagotovljenega uporabniškega priročnika ali ni sistema, ki bi zagotavljal, da kopija ostane v vsakem opremljenem vozilu.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja pri razmerju delodajalec – zaposleni, če je vožnja del naloge in če informacijske sisteme dobavi delodajalec.

Preverjanje/veljavne metode:

Preveri se, če so v vsakem ustreznem vozilu točna navodila za uporabo.

Preverjanje s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

5.2.1.5 Priporočilo glede vplivanja na uporabo V

Promocija na prodajnih mestih (npr. oglaševanje) ne sme spodbujati nevarne uporabe.

Razlaga:

Namen tega priporočila je vozniku pomagati pri oceni funkcij, koristi in omejitev sistema pred (in med) uporabo ter spodbujati varnost v cestnem prometu. Priporočilo je namenjeno tudi spodbujanju skladnosti z zahtevami varstva potrošnikov, predpisi ES in obstoječimi kodeksi v zvezi z oglaševanjem.

Promocijsko gradivo vključuje navodila (diagrami itd.), fotografije, filme, računalniške animacije, zvočne izrezke in katero koli obliko informacij o proizvodu ali oglaševanje, ki so jim uporabniki ali potencialni uporabniki sistema lahko izpostavljeni na prodajnih mestih.

Nevarna uporaba pomeni vse, kar je v nasprotju s temi priporočili ali s pravili varne vožnje.

Primeri:

Dober: Fotografije sistema med uporabo po predvidevanjih proizvajalca ter ob upoštevanju vseh ustreznih predpisov in pravil.

Slab: Fotografija, ki prikazuje ročno uporabo telefona med vožnjo.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja za vse informacije o proizvodu, ki so na voljo na prodajnem mestu, za vse informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih.

Preverjanje/veljavne metode:

Preskus se opravi ob upoštevanju kodeksa oglaševanja.

Preverjanje s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

5.2.1.6 Priporočilo glede vplivanja na uporabo VI

Informacije na prodajnem mestu morajo kupce vozila obveščati o varnostnih vidikih pri uporabi informacijskih sistemov v vozilih.

Razlaga:

Uporaba informacijskih in komunikacijskih sistemov je odvisna od voznikovega znanja o sistemu in njegove ocene tveganja pri uporabi. Da bi spodbudili zavedanje tveganj pri vožnji in tako prispevali k varnosti, morajo biti vozniki dobro obveščeni o sistemu, ki ga uporabljajo.

Poleg uporabniških izkušenj in proizvajalčevih navodil za uporabo je treba voznikom zagotoviti informacije tudi na prodajnem mestu.

Zato to priporočilo zahteva razpoložljivost ustreznih informacij in/ali zadostno usposobljeno osebje na prodajnem mestu, ki kupce obvesti o varnostnih vidikih.

Primeri:

Dober: Celotno osebje na prodajnem mestu, ki ima stik s kupci, ima osnovno znanje o varni uporabi informacijskih in komunikacijskih sistemov. Poleg tega ima del osebja bolj poglobljeno znanje in lahko voznikom svetuje glede varnega ravnanja.

Slab: Nihče na prodajnem mestu ni seznanjen z informacijskimi sistemi, njihovim delovanjem in varnostjo pri njihovi uporabi. Prav tako ni razpoložljivih informacij za potencialne kupce.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja za prvo prodajo vseh informacijskih in komunikacijskih sistemov v vozilih.

Preverjanje/veljavne metode:

Izvajanje ocene tveganja pri uporabi sistema.

Pri večjih tveganjih priprava ustreznega gradiva za kupce.

Preverjanje ustreznosti postopkov zahteva presojo. Ustreznost se lahko oceni tudi z vidika kupcev.

5.2.1.7 Priporočilo glede vplivanja na uporabo VII

Podjetja za izposajo vozil morajo zagotoviti, da se vsi informacijski in komunikacijski sistemi vzdržujejo v skladu z navodili proizvajalca.

Razlaga:

Pričakuje se, da bo organizacija, ki je odgovorna za proizvod, v skladu z načelom 6.1 predložila navodila v zvezi z načinom vzdrževanja informacijskih sistemov (fizične lastnosti, strojna oprema, zamenljivi deli, programska oprema in posodobitve programske opreme itd).

Podjetje za izposajo vozil mora zagotoviti (z neposrednim ukrepanjem ali pogodbo), da se izvajajo vsi priporočeni vzdrževalni ukrepi.

Primeri:

Dober: Zgoščenka s karto sistema za načrtovanje poti se po priporočilu proizvajalca letno posodablja.

Slab: Podjetje za izposajo vozil ne vodi evidence o svojih informacijskih sistemih in ne izvaja vzdrževanja. Zato digitalne karte postopoma zastarajo.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja samo za informacijske in komunikacijske sisteme v vozilih, ki na podlagi priporočil organizacije, odgovorne za proizvod, zahtevajo vzdrževanje.

Preverjanje/veljavne metode:

Preskus vključuje naslednje:

- podjetje za najem vozil mora voditi stalno evidenco o vzdrževalnih ukrepih;
- vzdrževalni ukrepi morajo biti v skladu z navodili proizvajalca.

Preverjanje s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

5.2.1.8 Priporočilo glede vplivanja na uporabo VIII

Podjetja za izposajo vozil morajo zagotoviti, da je izvod navodil za uporabo, ki jih izda proizvajalec, na voljo v vsakem opremljenem vozilu.

Razlaga:

Ker imajo nekateri informacijski in komunikacijski sistemi veliko funkcij in se nekatere funkcije redko uporabljajo, se pogosto zgodi, da mora voznik prebrati navodila, da lahko opravi nalogo. Brez navodil lahko sistem otežkoča in moti delo voznika ali pa voznik ni zmožen dokončati svoje naloge.

Priporočilo od podjetja za izposajo vozil zahteva, da zagotovi razpoložljivost navodil za uporabo in da je v vsakem vozilu na voljo kopija, ki jo uporabljajo stranke podjetja.

Primeri:

Dober: Proizvajalec telefona zagotovi navodila za uporabo, podjetje za izposajo vozil pa v vsako vozilo vstavi kopijo in redno preverja njeno prisotnost.

Slab: Ni zagotovljenega uporabniškega priročnika ali ni sistema, ki bi zagotavljal, da kopija ostane v vsakem opremljenem vozilu.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja pri najemniškem razmerju in kadar se informacijski sistemi dobavijo skupaj z vozilom.

Preverjanje/veljavne metode:

S preskusom se ugotavlja, ali so v vsakem ustreznem vozilu na voljo točna navodila za uporabo ali ne.

Preverjanje s pregledom.

Rezultat = Da/Ne.

5.2.1.9 Priporočilo glede vplivanja na uporabo IX:

Osebe za izposajo vozil mora imeti zadostno znanje o informacijskih sistemih v vozilih, s katerimi razpolaga, in mora nuditi navodila o njihovi vami uporabi.

Razlaga:

Uporaba informacijskih in komunikacijskih sistemov je odvisna od znanja voznikov o sistemu in njihove ocene tveganj pri uporabi. Da bi spodbudili zavedanje tveganj pri vožnji in tako prispevali k varnosti, morajo biti vozniki dobro obveščeni o sistemu, ki ga uporabljajo.

Poleg uporabniških izkušenj in proizvajalčevih navodil za uporabo je treba voznikom zagotoviti informacije tudi na prodajnem mestu.

Zato to priporočilo od osebja za izposajo vozil zahteva zadostno znanje za obveščanje kupcev o varnostni.

Primeri:

Dober: Celotno osebje v podjetju za izposajo vozil, ki ima stik s kupci, ima osnovno znanje o varni uporabi informacijskih in komunikacijskih sistemov. Poleg tega ima del osebja bolj poglobljeno znanje in lahko voznikom svetuje glede varnega ravnanja.

Slab: Nihče, ki je zadolžen za predajo vozil, ni seznanjen z informacijskimi sistemi, njihovim delovanjem in varnostjo pri njihovi uporabi.

Uporaba:

Priporočilo se uporablja pri najemniškem razmerju in če je vozilo opremljeno z informacijskimi in komunikacijskimi sistemi znotraj vozilnih.

Preverjanje/veljavne metode:

Izvajanje ocene tveganja pri uporabi sistema.

Pri večjih tveganjih priprava ustreznega gradiva za najemnike.

Preverjanje ustreznosti postopkov zahteva presojo. Ustreznost se lahko oceni tudi z vidika najemnikov.

5.2.2 *Priporočila za voznike*

V skladu z Dunajsko konvencijo iz leta 1968 mora imeti voznik stalen nadzor nad vozilom in je posledično v celoti odgovoren za uporabo sistema med vožnjo. Poleg tega je možno podati naslednja priporočila za spodbujanje varne uporabe informacijskih in komunikacijskih sistemov v vozilih:

- vozniki morajo zagotoviti, da so vsi mobilni sistemi in sistemi dodatne opreme nameščeni v skladu z navodili proizvajalca;
- vozniki morajo zagotoviti, da so vsi sistemi v vozilu vzdrževani v skladu z navodili proizvajalca;
- vozniki so odgovorni za spremembe katerega koli sistema; te spremembe morajo biti v skladu s tehničnim opisom in ne smejo biti v nasprotju z informacijami proizvajalca;
- vozniki morajo opremo v vozilu uporabljati izključno v skladu s priporočili proizvajalca; to lahko zahteva obdobje seznanitve ali usposabljanje.
- vozniki lahko informacijske in komunikacijske sisteme uporabljajo med vožnjo samo, če je to varno;
- med vožnjo ni dovoljena ročna ali nezavarovana uporaba mobilnih sistemov v vozilu;
- vsa navodila v zvezi z opremo v vozilu morajo ostati v vozilu in se morajo predati naslednjemu lastniku ali uporabniku vozila.

6. IZVAJANJE ESOP 2006 IN RSU

6.1 Zainteresirane strani, vključene v izvajanje ESOP 2006 in RSU

Naslednji ukrepi so pomembni za industrijo, s posebnim poudarkom na mobilnih napravah, za ponudnike prevoznih storitev in storitev prevoza tovora, za lastnike in upravljavce flot, za promocijo na prodajnih mestih, za podjetja za izposajo vozil ter za države članice.

6.2 Izvedbeni ukrepi

6.2.1 Izvedbeni ukrepi industrije

Osnovni namen je seznanitev vseh sektorjev industrije z ESOP 2006 in RSU ter upoštevanje načel pri izdelavi in uporabi sistemov v vozilih.

Za proizvajalce originalne opreme vozil je ključna organizacija ACEA, ki se je prostovoljno zavezala načelom ESOP iz leta 1999. ACEA se poziva, da potrdi tudi ESOP iz leta 2006 in zagotovi, da se ESOP razširi in prizna znotraj industrije, vključno z njenimi dobavnimi verigami.

Z mobilnimi napravami ter proizvodi in storitvami, ki jih podpirajo, so povezane tudi druge zainteresirane strani. En sam ustrezen panožni organ ne obstaja, vendar pa je na forumu o mobilnih napravah (Nomadic Devices Forum) mogoče razpravljati o različnih vprašanjih, ki se nanašajo na izdelavo mobilnih naprav, njihovo uporabo in vgradnjo v vozila. To področje si zasluži močno podporo celotne panoge.

Pomemben cilj foruma o mobilnih napravah je doseganje soglasja glede opredelitev in varnosti:

- pojasnitev pravnih vidikov (odgovornost in obveznost), povezanih z vgradnjo mobilnih naprav;
- dogovor o izvedbenem načrtu ESOP za celotno panogo, npr. s prostovoljnimi zavezami, memorandumi o soglasju (MOU), certifikacijo naprav
- ureditve za dobavo montažnega orodja v skladu z ESOP 2006
- oblikovanje naprav in funkcij, predvidenih za uporabo med vožnjo, v skladu z ESOP 2006
- zagotovitev jasnih varnostnih navodil voznikom v skladu z ESOP 2006
- sodelovanje med proizvajalci mobilnih naprav in vozil s ciljem zasnove inteligentnih vmesnikov.

Industrija mora spodbujati ta načela na mednarodni ravni (ustrezne skupine so med drugim: JAMA ⁽⁷⁾, AAM ⁽⁸⁾, IHRA-ITS ⁽⁹⁾ in UNECE ⁽¹⁰⁾) in na ravni standardizacije.

6.2.2 Izvedbeni ukrepi poklicnih prevoznih podjetij

Ponudnike prevoznih storitev in storitev prevoza tovora ter lastnike in upravljavce flot se poziva, da zagotovijo, da so vsi informacijski sistemi v njihovih vozilih vzdrževani v skladu z navodili proizvajalcev. Njihovi postopki in sistemi spodbud ne smejo povzročati ali spodbujati zlorabe sistema. Obstajati mora jasno razlikovanje med sistemi ali funkcijami, ki so predvideni (s strani delodajalca) za uporabo med vožnjo, in tistimi, ki niso.

Poleg tega morajo zagotoviti, da lahko zaposleni uporabljajo sistem, ne da bi pri tem ogrozili sebe ali druge udeležence v cestnem prometu. Zagotoviti je treba ustrezno usposabljanje o vseh sistemih v vozilih, ki jih morajo vozniki med vožnjo uporabljati na zahtevo delodajalcev. Prav tako morajo zagotoviti, da je kopija navodil za uporabo, ki jih izda proizvajalec, na voljo v vsakem opremljenem vozilu.

⁽⁷⁾ Japan Automobile Manufacturers Association - Združenje japonskih proizvajalcev avtomobilov.

⁽⁸⁾ Alliance of Automobile Manufacturers - Zveza proizvajalcev avtomobilov.

⁽⁹⁾ International Harmonized Research Activities – Intelligent Transport Systems - Mednarodne usklajene raziskovalne dejavnosti – inteligentni transportni sistemi.

⁽¹⁰⁾ United Nations Economic Commission for Europe- Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo.

6.2.3 Izvedbeni ukrepi pri promociji na prodajnih mestih

Promocija na prodajnih mestih (npr. oglaševanje) ne sme spodbujati nevarne uporabe.

Informacije na prodajnem mestu morajo vključevati informacije o varnostnih zadevah v zvezi z informacijskimi in komunikacijskimi sistemi v vozilih in njihovo uporabo za kupce vozila.

6.2.4 Izvedbeni ukrepi podjetij za izposojno vozilo

Podjetja za izposojno vozilo morajo zagotoviti, da so vsi informacijski in komunikacijski sistemi v njihovih vozilih vzdrževani v skladu z navodili proizvajalcev.

Podjetja morajo zagotoviti, da je kopija navodil za uporabo, ki jih je izdal proizvajalec, na voljo v vsakem opremljenem vozilu.

Osebe za izposojno vozilo mora imeti zadostno znanje o informacijskih sistemih v vozilih, s katerimi razpolaga, in mora nuditi navodila o njihovi varni uporabi.

6.2.5 Izvedbeni ukrepi držav članic

Države članice morajo podpirati ta načela, spodbujati zainteresirane strani k zavezanosti k tem načelom s pisno obvezo, če je to mogoče, in spremljati njihovo dejansko izvajanje teh načel. Zagotoviti morajo, da so načrtovalci, monterji, proizvajalci, trgovci na drobno, podjetja za izposojno vozilo in upravljalci flot na nacionalni in lokalni ravni seznanjeni z EsoP in da jo tudi učinkovito izvajajo..

Države članice morajo voznikom zagotoviti splošne informacije o varni uporabi informacijskih in komunikacijskih sistemov, npr. s kampanjami o varnosti.

Spodbujati morajo prostovoljno zavezo za skladnost z EsoP ponudnikov sistemov dodatne opreme in mobilnih naprav ter podpirati zagotavljanje informacij za potrošnike v zvezi z varnostnimi zadevami ter uporabnostjo informacijskih in komunikacijskih naprav v vozilih (npr. s pomočjo potrošniških organizacij, avtomobilskih klubov, avtošol, EURONCAP itd.)

Zagotoviti morajo, da so na voljo redno posodobljene informacije o opredelitvah in o dinamiki trga sistemov dodatne opreme in mobilnih naprav, da se zagotovi obveščeno o razvoju trga in tehnik ter da se lahko o razvoju trga obvesti Komisijo.

Zagotoviti morajo, da je njihovo zbiranje podatkov dovolj natančno za nadaljnje vrednotenje in spremljanje vpliva informacijskih in komunikacijskih sistemov v vozilih, zlasti sistemov dodatne opreme in mobilnih naprav, na varnost.

Poleg tega morajo sprejeti ustrezne ukrepe (tj. zakonodajne, izvršilne ukrepe), da se zagotovi varna namestitvev sistemov dodatne opreme in mobilnih naprav.

Še naprej morajo aktivno izvajati zakonodajo na področju zdravja in varnosti v zvezi z načini ravnanja pri poklicni vožnji.

Sprejeti morajo ukrepe, če se jim to zdi potrebno, da zagotovijo, da voznikova uporaba mobilnih naprav med vožnjo ne ogroža varnosti v prometu, predvsem pa morajo določiti in sprejeti nujne ukrepe za preprečevanje nepredvidene uporabe ali zlorabe vizualnih sistemov za razvedrilo voznikov med vožnjo (npr. filmov, televizije, video igrice).

7. SLOVAR

Sodobni sistemi za pomoč voznikom (ADAS): Sistemi, ki so namenjeni podpori pri vožnji na ravni upravljanja vozila z zagotavljanjem posebnih informacij, opozoril, pomoči ali ukrepov, ki so pomembni za takojšnje ukrepanje voznika.

Sistemi dodatne opreme: sistemi, ki v vozilo niso vgrajeni med izdelavo vozila, temveč po njegovi izdelavi.

Področje uporabe: uporabniki, naloge, oprema (strojna oprema, programska oprema in gradivo) ter fizično in družbeno okolje, v katerem se proizvod uporablja (ISO 9241-11, 1998)

Odvračanje pozornosti: pozornost je namenjena dejavnostim, ki niso povezane z vožnjo; praviloma v škodo vožnje.

Zaslon: naprava za predstavitev informacij vozniku

Primeri: prikazovalniki (kot so zasloni LCD), zvočni zasloni (kot so signalni toni) in tipni zasloni (kot je tresljaj pedala).

Vožnja: dejavnost primarne naloge vožnje in sekundarne naloge, povezane s primarno nalogo vožnje ali njeno podporo.

Delodajalec: oseba ali organizacija, ki ima pogodbo z zaposlenim.

Opomba: delodajalci, ki jih obravnavajo ta načela, od zaposlenih zahtevajo, da je vožnja del njihovega dela.

Primeri: upravljavci flot, taksi podjetja, prevozne družbe, organizacije za ukrepanje v sili.

Prostorčno upravljanje: upravljanje brez potrebe po stalnem držanju katerega koli sestavnega dela sistema z roko.

Informacije o vožnji: informacije o stanjih vozila, ki so obvezne ali ki so povezane z varnostjo ali s cestnim in prometnim okoljem ter infrastrukturnimi storitvami za voznika.

Opomba: Informacije so predstavljene na zaslonu; npr. prikazovalniku ali zvočnem zaslonu.

Primeri: parametri pnevmatik in zavor, bližina drugih vozil, načrtovanje poti, informacije o zastojih, opozorilo v primeru poledice, omejitve hitrosti, informacije o parkiranju.

Primeri informacij, ki niso povezane z vožnjo, vključujejo novice, razvedrilo in oglaševanje.

Informacijski in komunikacijski sistemi v vozilih: sistemi, ki vozniku zagotavljajo informacije ali komunikacijo, ki bodisi niso povezane z vožnjo (npr. novice, glasba) ali pa so povezane z vožnjo, vendar niso pomembne za voznikovo takojšnje, časovno omejeno ukrepanje (npr. prometna sporočila, navigacijska karta, načrtovanje poti).

Namestitev: vgradnja sistemov in podsistemov znotraj vozila, vključno z nalaganjem programske opreme.

Opomba: pri sistemih, ki so v celoti predhodno nameščeni, ti postopki niso potrebni.

Vzdrževanje: ukrep(i) za izboljšanje ali nadaljevanje delovanja proizvoda.

Opomba: površinsko brisanje prahu in čiščenje (ki se lahko opravlja tudi na drugi opremi v vozilu) ni vključeno v izraz „vzdrževanje“.

Primeri: zamenjava podsistemov (npr. baterij, dovoljenj, programske opreme), redno čiščenje in servis ter nastavitve.

Motnja: odmik od pričakovanega delovanja pri uporabi sistema, ki ga je določil proizvajalec

Primer: izguba zunanjega signala ali izguba kalibracijskih podatkov senzorja, ki zmanjšuje natančnost sistema za načrtovanje poti.

Manevriranje: vzdolžni in stranski nadzor vozila glede na prometno okolje.

Mobilne naprave: nestacionarne naprave, ki spremljajo ljudi med potovanjem.

Primeri: mobilni telefoni, dlančniki (PDA)

Prodajno mesto (PoS): točka dostopa za potencialnega kupca do osebe ali organizacije, ki prodaja sistem.

Primeri: trgovec z avtomobili (za opremo originalnega proizvajalca); prodajna spletna stran (za dodatno opremo), telefonska številka za pomoč uporabnikom ali telefonsko prodajno mesto.

Primarne naprave za upravljanje pri vožnji: naprave za upravljanje, ki so neposredno potrebne za vožnjo vozila.

Primarna naloga vožnje: dejavnosti krmiljenja, manevriranja in upravljanja vozila, vključno z usmerjanjem, zaviranjem in pospeševanjem, ki jih mora voznik opravljati med vožnjo.

Prednostna naloga: Relativni pomen dveh ali več elementov, ki določa njihovo razvrstitev v časovnem zaporedju ali poudarjenost predstavitve (ISO/TS 16951, 2004)

Informacije o proizvodu: vse informacije v zvezi s sistemom, do katerih ima voznik dostop.

Primeri: navodila za sistem, tehnične specifikacije, promocijsko gradivo, embalaža.

Organizacija, odgovorna za proizvod (PRO): vsak udeleženec v proizvodnem postopku, vsak uvoznik, dobavitelj ali vsaka oseba, ki na proizvodu navede svoje ime, blagovno znamko ali drugo posebno značilnost.

Opomba: odgovornost je razdeljena med te organizacije ali osebe.

Predvidena zloraba: uporaba proizvoda, postopka ali storitve pod pogoji ali za namene, ki jih proizvajalec ni predvidel, ki pa jo lahko sproži proizvod, postopek ali storitev v kombinaciji z običajnim človekovim ravnanjem ali kot rezultat tega.

Zaporedje stikov z vmesnikom: povezan niz zaporednih vnosov/odgovorov, imenovan tudi dialog;

Primer: vnašanje novega namembnega kraja ali telefonske številke.

Mirujoče vozilo: ničelna hitrost glede na površino, na kateri je vozilo

Stanje: sistemski način razpoložljiv in/ali aktiven

Primer: „obdelava“

Podpora pomeni, da sistem olajša ravnanje voznika.

Navodila o sistemu: informacije o sistemu, predvidenem za poučitev voznikov o sistemu in podporo pri njegovi uporabi za posebne namene.

Opomba: navodila so lahko v tiskani obliki z uporabo besedilnih ali slikovnih informacij ali pa so lahko vgrajena v sistem v obliki funkcij „pomoči“ ali programa za pomoč.

Izpad sistema: stanje nedelovanja ali okvare sistema.

Opomba 1: delni izpad lahko vključuje nekatere komponente, podfunkcije ali načine delovanja sistema, ki postanejo neoperativni ali ne delujejo v skladu s specifikacijami proizvajalca.

Opomba 2: popolni izpad sistema onemogoči delovanje vseh vidikov sistema.

Vizualne informacije: grafična, slikovna, besedilna ali druga sporočila, predstavljena vozniku na vizualni način.

Vozilo v gibanju: vozilo s hitrostjo, večjo od približno 5 km/h ⁽¹⁾.

Podjetje za izposajo vozil: oseba ali organizacija, ki ponuja pogodbo za najem vozila, opremljenega z informacijskim ali komunikacijskim sistemom.

⁽¹⁾ Vrednost 5 km/h je izbrana iz tehničnih razlogov, ker je ničelno hitrost vozila težko določiti.